

Olga Bălănescu

Limbaj Medical Românesc pentru străini

**Editura
Ariadna '98**

Abrevieri

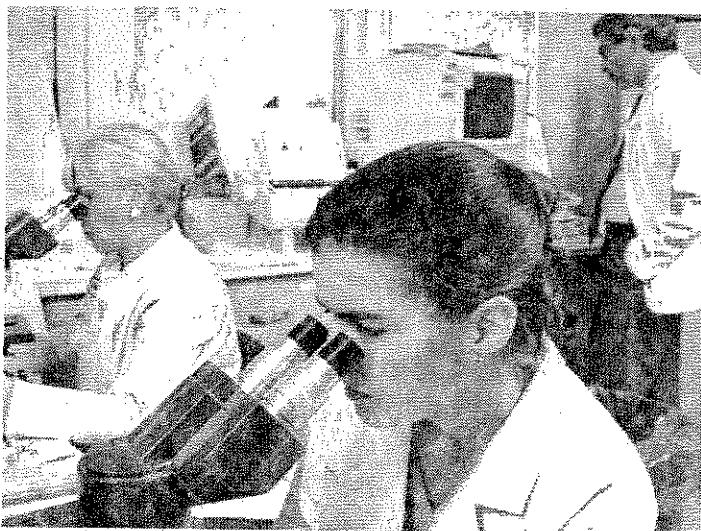
Limbaj medical românesc

Ac. = acuzativ
afirm = afirmativ
adj. = adjectiv
adv. = adverb
art. = articol,articulat
aux. = auxiliar
card. = cardinal
cond. = condițional
conj. = conjunctiv
cons. = consoană
D. = dativ
dem. = demonstrativ
ex. = exercițiu
f. = feminin
G. = genitiv
hot. = hotărât
ind. = indicativ
inf. = infinitiv
imp. = imperativ
loc. = locuțiu
m. = masculin

n. = neutru
neart. = nearticulat
neg. = negativ
nehot. = nehotărât
N.(Nom.) = nominal
num. = numeral
ord. = rodinal
pers. = persoană, personal
part. = participiu
perf. = perfect
pl. = plural
pos. = posesiv
prep. = prepoziție
prez.= prezent
pron. = pronume
refl. = reflexiv
sg. = singular
subst. = substantiv
vb. = verb
voc. = vocativ

Unitatea 1 - Ce specialitate alegem?

Sectiunea 1

Studentii străini din anul întâi s-au obișnuit cu programul cursurilor Facultății de Medicină. S-au apucat de învățat serios conform recomandărilor profesorilor. Vocabularul lor se îmbogățește pe zi ce trece, deci, au tras ei concluzia că fiecare zi petrecută în mijlocul medicilor și studentilor români e o experiență nespus de folositoare.

Iată-i împreună schimbând păreri după primele ore de disecție.

- Wassim: Ce să zic? Formol, camfor, bisturie, fiole, pense, pansamente, seringi, anestezic.... Mi-au produs la început o impresie ciudată. Mi s-a părut nefiresc să mă afli acolo....
- Ghasan: Tu vorbești despre sala de operație. Eu am văzut cabinetul de stomatologie. Incredibil de multe aparate și butoane. M-am impresionat. Mă bucur că m-am înscris aici.
- Evelina : Eu cred că o să urmez **oftalmologie**.
- Wassim : Ce este aceasta ?
- Evelina : Este o disciplină medicală care se ocupă cu fiziologia și patologia ochilor.
- Keram : Eu mi-aș alege, **neurologia**. disciplina care studiază fiziologia și patologia nervilor.
- Evelina : Sunt multe discipline medicale interesante și necesare pentru om: **laringologia, cardiolgia, dermatologia, radiologia**.
- Ghasan: Am văzut ieri în clinica unde facem practică un cabinet cu următoarea specialitate indicată pe ușă: **virusologie**. Ce înseamnă aceasta ?
- Evelina: Înseamnă disciplina care se ocupă cu studiul virusilor.
- Wassim: Vrei să spui că disciplina care studiază modalitățile dobândirii imunității în fața virusilor s-ar numi... **imunologie** !
- Evelina: Exact ! Iar specialistul se numește **imunolog**.

- Keram: Bun serviciu are !
- Kalina: Tata este medic **radiolog**. Mi-ar plăcea să urmez tradiția familiei și să mă specializez în **radiologie**.
- Ghasan: Dar de **chirurgie** nu-și amintește nimeni ? Ați uitat ce a pătit colegul nostru Costas ?
- Kalina: Cum să uităm ? L-a dus mama lui într-o sală de operație sperând să-l determine să urmeze medicina. Dar se pare că l-a determinat să se îndepărteze de medicină pentru totdeauna. Acum e student la Construcții.
- Evelina: În fine, sunt multe discipline medicale: **fiziologia, patologia, otorinolaringologia, ginecologia**, dar noi avem de studiat temeinic până ne vom alege specializarea. Ca medic specialist, trebuie să fii o capacitate !

Familii de cuvinte

medic	virus	clinic	imun
medical	viral	clinică	(a) imuniza
medicament	virusolog	clinician	imunizare
medicamentos	virologie	paraclinic	imunolog
medicație	viroză	policlinică	imunologie
medicină	preclinic		imunoterapie
medicinist			

Doi pacienți:

- Cum ai ajuns să porți cărjă ?
- Tinerețe fară experiență Ce să zic ?
- Ce tinerețe, domnule ! Dumneata ai peste 50 de ani.
- Da, dar doctorul care m-a operat a avut 28 !

Exerciții

Exercițiul 1 medic

Unchiul meu este în Arad.

Un student la medicină se numește

Fiind bolnav, am primit concediu

Dacă nu respectă, nu te vei vindeca curând.

Ceaurele sunt foarte sănătoase.

I-a recomandat gimnastică

Asistenta ia pulsul și tensiunea.

Exercițiul 2 **virus**

Are o gripă
.....este specialistul care studiază virusii.
Disciplina care se ocupă cu studiul virusilor se numește
Arerespiratorie.
În aer sunt mulți
El nu este dermatolog, este
Virusologul studiază, nu dermatologia.

Exercițiul 3 **clinic**

.....studențească este în apropiere.
Medicul care lucrează într-o se numește
S-a deschis o nouă particulară.
Analizele medicale se mai numesc și examene
El este un bun
Când sunt bolnavi, studenții merg la studențească.
Examinarea este foarte importantă.

Exercițiul 4 **imun**

Doctorul acesta a dobândit la microbi și virusi.
Disciplina care se ocupă cu dobândirea imunității se numește
..... este specialistul în imunologie.
El estela virusi.
Ar fi bine dacă oamenii ar avea la boli.
Vaccinul l-a împotriva gripei.

Exercițiul 5

La ce facultate sunt studenți tinerii din lectie ?
De unde știi acest lucru ?
Ce este stomatologia ?
Dar oftalmologia ?
Cu ce se ocupă dermatologia ?
Numește alte trei discipline medicale nementionate până acum.
Ce disciplină îți vei alege ca specialitate ?

Cuvinte polisemantice

capacitate

Această sală are o capacitate de 30 de locuri.
Ca medic specialist, este o capacitate.
El are capacitatea de a-și înțelege prietenii.
Vărul meu are capacitatea de a înțelege ușor lecțiile.

studiu

El a venit în România la studii.

Îl pasionează studiu.

Am împrumutat de la bibliotecă niște studii de propedeutică.

Beethoven a compus multe studii pentru pian.

serviciu

El are un serviciu bun. Este mulțumit și de program și de salariu.

Vrei să-mi faci un serviciu? Du scrisoarea la poștă!

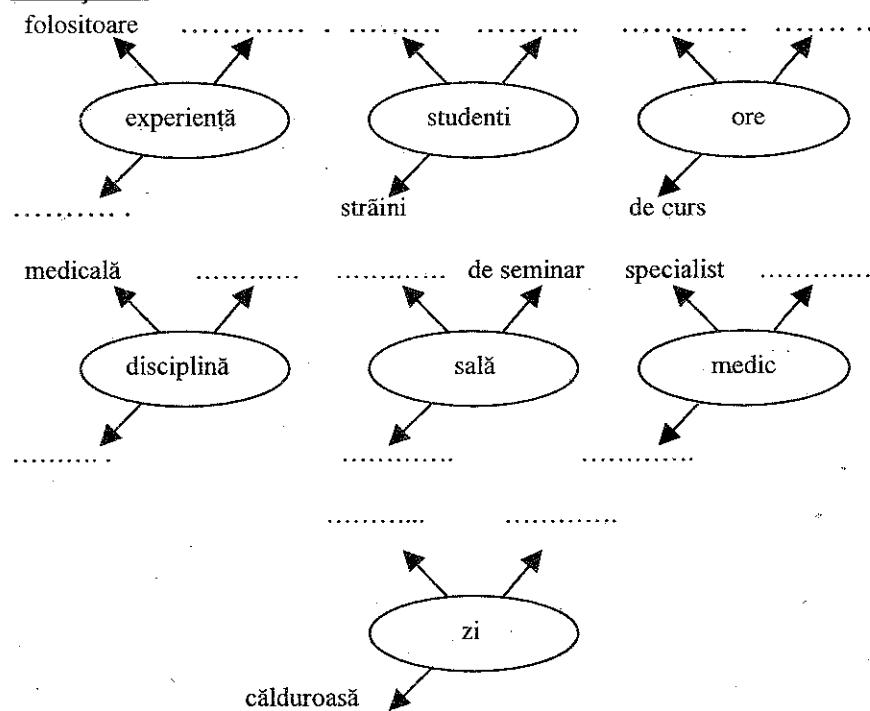
Copilul face mici servicii vecinilor bătrâni: e cumpără pâine și ziare.

Colegii i-au cumpărat Kalinei, de ziua ei, un serviciu de ceai.

Mâine mergem la Serviciul Pașapoarte.

Exercițiul 6

Exercițiul 7

adevărat	fals
*	

Tinerii din lecție sunt studenți la Medicină.

Ei sunt studenți în anul trei.

Oftalmologia este o disciplină a biologiei.

Neurologia studiază fiziologia și patologia nervilor.

Specialistul în dermatologie se numește chirurg.

Chirurgul face câteva operații pe zi.

Tatăl lui Keram este radiolog.

Cardiologia studiază fiziologia și patologia ochilor.

- logie (știință)

stomatologie
oftalmologie
cardiologie
laringologie
virusologie
imunologie
neurologie
dermatologie
radiologie
ginecologie
urologie
otorinolaringologie (O. R. L)
fiziologie
patologie
biologie

- log (specialist)

stomatolog
laringolog
cardiolog
ftalmolog
virusolog
dermatolog

MORFOLOGIE

Structuri verbale pronominale

Verb + pronume pers. / refl. neac. în D. Ac.
(recapitulare)

A. Verb + pron. pers. neac. D

a-i fi sete / foame / dor

1 Indicativ prezent

mi-e sete

ți-e foame

i-e dor

ne e frig

vă e cald

le e lene

2 Indicativ perfect compus

mi-a fost somn

ți-a fost rău

i-a fost greu

ne-a fost ușor

v-a fost bine

le-a fost rușine

3 Indicativ viitor

a) o să- mi fie foame	b) are să- mi fie somn	c) îm <i>bi</i> va fi ușor
o să- ți fie sete	are să- ți fie sete	î <i>ți</i> va fi ușor
o să- i fie dor	are să- i fie dor	î <i>ți</i> va fi teamă
o să- ne fie greu	are să- ne fie bine	ne va fi bine
o să- vă fie somn	are să- vă fie cald	vă va fi frică
o să- le fie rușine	are să- le fie frică	le va fi lene

4 Conjunctiv

trebuie să-**mi** fie bine
trebuie să-**ți** fie rușine

5 Conditional optativ

mi-ar fi foame

ți-ar fi sete

i-ar fi ușor

ne-ar fi greu

v-ar fi frig

le-ar fi rușine

6 Gerunziu

fiindu-**mi** sete

fiindu-**ți** foame

fiindu-**i** somn

fiindu-**ne** rău

fiindu-**vă** frig

fiindu-**le** cald

B. Verb + pron. reflex. în Ac.

a se culca, a se duce, a se îmbrăca.....

1 Indicativ prezent

mă culc

te culci

se culcă

ne culcăm

vă culcați

se culcă

2 Indicativ perfect compus

m-am dus	/	nu m-am dus
te-ai dus	/	nu te-ai dus
s-a dus	/	nu s-a dus
ne-am dus	/	nu ne-am dus
v-ați dus	/	nu v-ați dus
s-au dus	/	nu s-au dus

3 Indicativ viitor

a) o să mă duc	/	n-o să mă duc
o să te duci	/	n-o să te duci
o să se ducă	/	n-o să se ducă
o să ne ducem	/	n-o să ne ducem
o să vă duceți	/	n-o să vă duceți
o să se ducă	/	n-o să se ducă
b) am să mă îmbrac	/	n-am să mă îmbrac
ai să te îmbraci	/	n-ai să te îmbraci
are să se îmbrace	/	n-are să se îmbrace
avem să ne îmbrăcăm	/	n-avem să ne îmbrăcăm
aveți să vă îmbrăcați	/	n-aveți să vă îmbrăcați
au să se îmbrace	/	n-au să se îmbrace
c) mă voi muta	/	nu mă voi muta
te vei muta	/	nu te vei muta
se va muta	/	nu se va muta
ne vom muta	/	nu ne vom muta
vă veți muta	/	nu vă veți muta
se vor muta	/	nu se vor muta

4 Conjuṇctiv

vreau să mă așez
vrei să te așezi
vrea să se așeze

5 Conditional optativ

m-aș plăti
te-ai plăti
s-ar plăti
ne-am plăti
v-ați plăti
s-ar plăti

6 Gerunziu

Așezându-mă
Îmbrăcându-te
Plimbându-se
Mutându-ne
Supărându-vă
Sculându-se

C. Verb + pron. refl. în D

a-și aduce aminte

1 Indicativ prezent

îmi aduc aminte
îți aduci aminte

își aduce aminte
ne aducem aminte
vă aduceți aminte
își aduc aminte

2 Indicativ perfect compus

mi-am amintit
ți-ai amintit
șii-a amintit
ne-am amintit
v-ați amintit
șii-au amintit

3 Indicativ viitor

a) o să-mi amintesc	b) am să-mi amintesc
o să-ți amintești	ai să-ți amintești
o să-șii amintească	are să-șii amintească
o să ne amintim	avem să ne amintim
o să vă amintiți	aveti să vă amintiți
o să-șii amintească	are să-șii amintească
- c) îmi voi aminti
îți vei aminti
își va aminti
ne vom aminti
vă veți aminti
își vor aminti

4 Conjunctiv

pot să-mi amintesc
poți să-ți amintești
poate să-șii amintească

5 Conditional optativ

mi-ăș aminti
ți-ai aminti
șii-ar aminti
ne-am aminti
v-ați aminti
șii-ar aminti

6 Gerunziu

amintindu-mi
amintindu-ți
amintindu-șii
amintindu-ne
amintindu-vă
amintindu-șii

Două asistente stau de vorbă:

- Ieri seară, doctorul Ionescu mi-a spus că sunt cea mai frumoasă fată din acest spital. Să-l poftesc la mine acasă diseară ?
- Nu. Lasă-l să rămână cu prima impresie

* * *

Un polițist surprinde în miez de noapte un suspect cărând două geamantane.

- Spune-mi, te rog, ce duci în geamantanele alea ?
- Sincer, nici eu nu știu încă !.....

Exercițiul 8

mă spăl	-	m-am spalat	-	mă voi spăla
mă dau jos	-	-
.....	-	m-am descălțat	-
.....	-	-	mă voi plătisi
mă căsătoresc	-	-
.....	-	m-am născut	-
.....	-	-	mă voi obișnui
ne adăpostim	-	-

Exercițiul 9 perfectul compus

Tinerii repede. (a se vindeca) // Tinerii s-au vindecat repede.

Pantaloni la urcuș. (a se rupe)
 Laptele într-o clipă. (a se fierbe)
 Mie de șerpi. (a-i fi frică)
 El la mine. (a se gândi)
 Nimeni nu din muncă necinstită. (a se îmbogăți)
 De ce tu la copil ?(a se repezi)
 Eu cu firea lui. (a se obișnui)

Exercițiul 10 viitor

Ce tu despre Africa? // Ce o să-ți imaginezi tu despre Africa?
 (a-și imagina)

Noi cum o să fie la mare. (a-și închipui)
 Produsele (a se ieftini)
 Cum , ele fără apă?(a-și reveni)
 Pacientul cu aceste calmante. (a se liniști)
 Ea mult datorită lui. (a se transformă)
 Noi de la drumul nostru. (a nu se abate)
 Voi de nimic. (a nu se plângă)

Exercițiul 11

M-am îngășat. // Nu mă voi îngășa.

Ne-am uitat la tuburile de oxigen.

V-ați distrat bine ?

La ce s-a gândit?

Nu mi-a fost frică.

Nu s-a întâmplat nimic.

Mi s-a părut că vine.

S-a luminat devreme.

Secțiunea 3

SINTAXĂ

Timp (I) - Anterioritate

În propozitie

A. Înainte de operație, chirurgul anesteziază pacientul.

înainte de + subst. Ac

Înainte de a opera, chirurgul anesteziază pacientul.

înainte de + vb. inf.

B. Înaintea examenului, mi-e frică mereu.

înaintea + subst. G

În frază

A. Înainte să înceapă seminarul, Evelina mai citește articolul încă o dată.

înainte + vb. conj.

Înainte ca el să vină, am terminat lecția.

înainte ca + vb. conj.

Până ne vom alege specializarea, trebuie să studiem temeinic.

până + vb. indic. / conj.

Până să intre în sala de operație, pacientul a leșinat.

Discuție - Ai fost internat(ă) vreodată ?

Exercițiul 12

{ înainte de.... art
{ înaintea..... + art

de urmărea lectiei
de urmarea mea

ex de înaintea de ora 6.

de înaintea citirii lectiei
de urmarea mele
orei 6

Salvarea a sosit ora 5. 30.

.....examenului, m-am dus la bibliotecă.

Copilul a plâns..... a face injecție.

Asistenta medicală vine la spital.....doctorului.

.....conversație, pacientul stă de vorbă cu sora.

Cine a ajuns acolonoastră ?

Trebuie să tedezbraci..... radiografie.

..... operație pacientul a primit sedative.

Exercițiul 13

să..... de..... de.....

mi-e frică

Ți-e rușine

i-a fost teamă

de.....

de.....

de.....

de.....

să.....

să.....

ne va fi dor

le-a fost poftă

vă e greu

să.....

de.....

de.....

Să.....

să.....

Ți-e lene

mi-e ușor

Să.....

să.....

Exercițiul 14

Până, se va termina ploaia.

Până să....., pacientul a adormit.

Până....., trebuie să traduci articoulul.

Până să....., am luat antibiotice.

Înainte să, a stins lumina.

Până, el termină prăjitura.

Înainte să, ascultă-mă cu atenție !

Exercițiul 15

Ce specialitate îți vei alege și de ce ?
Cu ce se ocupă viitoarea ta specialitate ?
Cu cine te-ai sfătuit când îți-ai ales-o ?
Ce știi despre radiologie ?
Ai medici în familie ?
Ce discipline medicale cunoști ?
Ți-ar plăcea să lucrezi într-un spital de urgență ?

Din presă

Studii recente demonstrează că bacteriile virusale și microbiene amenință tot mai mult omenirea. Pericolul va crește și datorită fenomenului de **farmacorezistență**, adică utilizarii excesive, nerăționale de antibiotice, care atrage după sine scăderea efectului medicamentelor.

De aceea, oamenii trebuie să evite tratarea bolilor direct cu antibiotice. Vaccinarea este una dintre cele mai rentabile măsuri de sănătate publică.

(Viața medicală, 28, (498) anul XI, 9 iulie 1999)

- specialitate; medic specialist; spital de urgență.
- sală de disecție / de curs; cabinet de stomatologie / neurologie / oftalmologie / O. R. L. (otorinolaringologie) / laringologie / cardiologie / dermatologie / urologie / ginecologie / pediatrie.
- laborator de virusologie / imunologie / analize medicale.
- fiziologie; patologie
- anestezie; anestezist
- puls; tensiune; temperatură; febră.
- à interna; a fi internat; a leșina; a dobândi; a injecta; a face o injecție / punctie / perfuzie / transfuzie; a anestezia; a demonstra; a utiliza
- radiologie; radiografie; radioscopie.
- formol; camfor; antibiotice; bisturiu; sedative.
- omenire; sănătate publică.
- boli virusale / virale / microbiene.
- farmacorezistență.
- excesiv; nerățional; rentabil / nerentabil

Unitatea 2 - Omul și mediul înconjurător

Secțiunea 1

Există o strânsă legătură între organismul uman și mediul înconjurător. Această relație apare în mod evident analizând modul de manifestare a principalelor funcții ale organismului uman.

Fiecare din aceste funcții contribuie la stabilirea relației organismului uman cu mediul ambiant, prin schimbul de substanțe și energie.

Funcția de locomoție (realizată cu ajutorul aparatului de locomoție) asigură deplasarea întregului organism în mediu, asigură cunoașterea mediului de către om. Ea mai asigură, de asemenea apărarea organismului împotriva factorilor agresori.

Funcția de respirație (realizată cu ajutorul aparatului respirator) asigură schimbul de gaze în folosul întregului organism. Este o funcție vitală, știut fiind faptul următor: creierul omului nu poate supraviețui fără oxigen mai mult de câteva minute.

Funcția de nutriție (realizată cu ajutorul aparatului digestiv) transformă alimentele consumate din mediul înconjurător pentru necesarul întregului organism.

Funcția de excreție (realizată cu ajutorul organelor de excreție) elimină substanțele rezultante din metabolism.

Funcția de reproducere (realizată cu ajutorul organelor de reproducere) asigură perpetuarea speciei umane; ea are loc la o anumită vîrstă, atunci când omul este maturizat fiziologic.

Funcția de excitabilitate asigură răspunsul organismului uman față de diferenți factori din mediu: fizici, chimici, biologici. Este o altă dovadă în sprijinul susținerii legăturii strânse între organism și mediu. În fine, sistemul nervos central coordonează activitatea tuturor organelor, aparatelor și sistemelor, în concordanță cu cerințele mediului intern și extern. Orice deregulare funcțională afectează buna desfășurare a activității organismului și starea de sănătate a acestuia.

Familii de cuvinte

<u>a adaptă</u>	<u>energie</u>	<u>consum</u>
adaptabil	energetic	(a) consuma
adaptare	energetică	consumare
adaptabilitate	energetician	consumator
neadaptă	bioenergie	consumație
	bioenergetician	consumat

la pescuit :

- Mușcă ?
- Mușcă !
- Crap ?
- Nu ! Tânărăii !

* * *

- Domnule doctor, pacientului de la Salonul 16 o să-i reușească operația ?
- De 99 de ori am făcut operația asta !
- Atunci e bine. M-am liniștit.
- Sigur că da ! Odată și odată trebuie să-mi reușească !!

Exerciții

Exercițiu 1 a adaptă

Această plantă tropicală s-a adaptat greu la noi în țară.

Organismul uman este la mediu.
 O bună legătură între organism și mediu, duce la organismului.
 El ușor în orice împrejurare.
 Capacitatea organismului viu de a se adapta la mediu se numește
 Este un Nici până acum nu și-a făcut prieteni.
 Crezi că te-ai putea la clima polară ?
 Putem să aceste plante la clima noastră.

Exercițiu 2

Ce înțelegi prin mediu înconjurător ?
 Care este consecința legăturii dintre organism și mediu ?
 Ce ști despre funcția de nutriție ?
 Dar despre funcția de locomotie ?
 Ce alte funcții vitale mai cunoști ?
 Ce este adaptabilitatea ?

Exercițiu 3

Funcția de locomotie asigură *deplasarea organismului*.

Prin adaptabilitate înțelegem
 Un consumator este

- Sistemul nervos central coordonează
Funcția de nutriție asigură
Cu ajutorul organelor de reproducere se realizează
Functia de respirație realizează
Legătura dintre organism și mediu ajută la.....

Exercițiul 4

respirație	Funcție de
substanțe	Schimb de
stomatologie	Cabinet de
excreție	Organ de
fizici	Factori de
vizibilă	Legătură
cardiolog	Medic

Exercițiul 5

Model : medic ginecolog

funcții	respirator
factor	funcțională
deregлare	biologic
aparat	vitale
mediu	de excreție
organe	ginecolog
medic	ambient

Discuție - Cum te-ai adaptat la mediul din România?

Cuvinte polisemantice

a afecta

Deregлarea activității sistemului nervos afectează întregul organism.
El a fost foarte afectat de veste rea primită de la Pașapoarte.
Pentru dotarea cu aparatură a spitalului au fost afectate sume mari de bani.

factor

Factorul poștal mi-a adus două scrisori.
Factorii de mediu influențează sănătatea.

relație

Unitatea întregului organism apare în mod evident în relația acestuia cu mediul.

Ce relație este între voi ?

Nu am nici o relație în acest domeniu. Întreabă pe altcineva !

Poți să-mi dai relații despre congresul de săptămâna viitoare ?

Exercițiul 6

mediu înconjurător = *mediu ambiant*

- a perpetua =
a afecta o persoană =
a afecta bani =
factor poștal =
factor de mediu =
relații de la ghișeu =
relație între doi oameni =

Secțiunea 2

Gastritele reprezintă un domeniu extrem de eterogen al patologiei, având în vedere larga varietate a factorilor cauzali și de risc, mecanismele patogenetice, fiziopatologice manifestările clinice și evoluția, tipul și gravitatea leziunilor, anatomic. La Congresul mondial de gastroenterologie (Sydney 1990) specialiștii au adus o nouă clasificare a gastritelor.

Factorii care acționează asupra stomacului provocând gastritele sunt: factori mecanici (abuzul de celulozice dure, masticăție insuficientă), factori fizici (ingestia de produse prea reci, prea calde), factori chimici (medicamente, tutun, alcool, condimente, substanțe toxice), infecții (bacterii), precum și stresul, abaterile igieno-alimentare, eforturile excesive.

Ce este gastrita ?

De ce prezintă interes această boală ?

Ce factori provoacă această boală ?

Asupra cui acționează ei ?

Ce este masticăția insuficientă?

Ce este ingestia ?

Dă exemple de substanțe toxice.

patogenetic = patologic + genetic

fiziopatologie = fiziologie + patologie

gastroenterologie = gastrită + enterologie

abuz = exces, în cantitate foarte mare

toxice = substanțe otrăvitoare, dăunătoare

masticăție = mestecare

excesiv = foarte mare

MORFOLOGIE

Verb

Modul gerunziu – transformări verbale

- a) Consultând planșele, a observat leziunile din stomac.

Prin faptul că a consultat planșele, a observat.....

Prin consultarea planșelor, a observat.....

Ger {	prin + faptul că + indic.
	prin + subst. (vb. + re)

- b) Citind acest tratat, a înțeles cauzele gastritelor.

Când a citit acest tratat, a înțeles

La citirea tratatului, a înțeles.....

Ger {	Când + indic.
	La + subst. (vb. + re)

- c) Făcând analizele, a plecat acasă.

După ce a făcut analizele a plecat.....

După facerea (recoltarea) analizelor a plecat.....

Ger {	După ce + indic.
	după + subst. (vb. + re)

- d) Internându-se mai repede, se va vindeca mai ușor.

Dacă se va interna mai repede, se va vindeca

Prin internare mai rapidă, se va vindeca

Ger {	După + indic. - viitor
	Prin + subst. (vb + re)

e) Nefiind bolnav, n-a luat medicamentele.

Fără a fi bolnav, n-a luat.....

Pentru că n-a fost bolnav, n-a luat.....

Ger.neg. { pentru că + vb.neg.
fără a + inf.

Exercițiul 7

Participând la congres, a auzit // Prin faptul că a participat la lucruri interesante.

Cercetând factorii mecanici a descoperit cauzele gastritelor.

Discutând despre factori chimici, s-a lăsat de fumat.

Aflând despre pericolul pe care îl reprezintă stresul, și-a schimbat modul de viață.

Intrând în sală, n-a găsit pe nimeni.

Însoțind delegația din Taiwan, a venit Tânziu acasă.

Întârziind câteva zile acasă, s-a hotărât să-o ducă în oraș.

Petrecând mai mult timp împreună, au ajuns de nedespărțit.

Exercițiul 8

Studiind funcția de locomotie a avut // La studierea funcției de locomotie, nevoie de **Atlasul de anatomie** a avut nevoie de

Citind articolul, a înțeles mai bine cauzele gastritelor.

Mergând la plimbare, s-a simțit mai bine.

Nescrivindu-și temele, nu s-a dus la școală.

Nefumând, nu l-a însoțit pe colegi la petrecere.

Luând medicamentele, s-a vindecat mai repede.

Adaptându-se cu noii colegi, și-a făcut câțiva prieteni.

Consumând mult alcool, s-a îmbolnăvit de stomac.

Exercițiul 9

Când intră doctorul pacientii fac // Intrând doctorul pacientii fac liniște. liniște.

Când a plecat de la gară, s-a întâlnit cu Ahmed.

După ce a terminat operația doctorul s-a spălat pe mâini.

Pentru că ia vitamine pacientul se va vindeca mai repede.

Pentru că a respectat indicațiile doctorului, n-a mai fost nevoie de operație.

Când a început iar să fumeze, au reapărut durerile de stomac.

După ce l-a citit radiografia, doctorul l-a rugat să ia loc.

Pentru că nu a avut bani, nu a cumpărat cartea.

Exercițiul 10*Model: abateri igieno-alimentare*

masticăție	mondial
celulozice	chimici
<u>abateri</u>	clinică
eforturi	<u>igieno-alimentare</u>
manifestare	insuficientă
factori	dure
congres	excesive
substanțe	toxice

Exercițiul 11

Venind acasă mai devreme,..... // Venind acasă mai devreme,
a invitat-o în oraș.

Fiind ajutat de veste de la Pașapoarte,.....
 Știind răspunsul,.....
 Nefiind vinovat,.....
 Lucrând împreună,.....
 Având o delegație din Taiwan,.....
 Plecând la munte,.....
 Conducându-le la gară,.....

Exercițiul 12

	adevărat	fals
Gastrita este o boală de stomac.	*	
Masticăția suficientă poate provoca gastrita.		
Ingestia de produse prea calde poate provoca gastrita.		
Gastrita este generată de : factori fizici, chimici, infecții, stres, eforturi excesive.		
Stresul apare în urma unei vieți foarte liniștite.		
Alcoolul este un factor fizic.		
Abaterile igieno-alimentare înseamnă exces de sare.		
Tutunul este un factor chimic.		

Secțiunea 3**SINTAXĂ****Loc****1. În propoziție**

Sala de recoltări este **în față** cabinetului meu.

în spatele

în dreapta

în stânga

2. În frază

Merg acolo

unde este nevoie.
până unde
acolo unde
oriunde
încetru
oriîncetru

Va reveni de unde a plecat.

Exercițiul 13

Policlinica este în josul // Polyclinica este în josul râului Dâmbovita.

Farmacia se află **dedesubtul**
Stația de autobuz este **înaintea**
Merg **de-a lungul**
S-a așezat **în spatele**
Tabloul este așezat **deasupra**
Mergem în parcul din **mijlocul**
Au construit teatrul **în centrul**

Exercițiul 14

Bolnavii sunt tratați // Bolnavii sunt tratați **oriunde s-ar afla**.

Spitalele se află
S-a întors
Nu poate dormi
Mă va însobi
Să te duci
Se adaptează
N-o să poată pleca

Exercițiul 15

Model : digerabil

- bil, -t, -ic	+	a digera organ a adapta a trata a consuma astenie epidemie
----------------	---	--

Exercițiul 16

Oriunde **as pleca**, mă găsește.

Oriîncetru , m-ar prinde imediat.

Unde te duci, acolo
N-am înțeles până unde.....
A ajuns până unde.....
Oriunde....., o să-o vadă.
Se va întoarce mai repede de unde
Oriunde, întâlnesci oameni cinstiți.

Discuție - Discută despre mediul în care te-ai născut.

- Domnule doctor, în cazul pacientului de la salonul 42, colegii dumneavoastră cei trei, au pus trei diagnostice diferite !
- Treaba lor ! Autopsia îmi va da dreptate.

* * *

- Domnișoară asistentă, îți interzic, spre binele dumitale, să mai umbli pe la etajul I.
- De ce doctore ? Acolo sunt contagioșii ?
- Nu, dragă, convalescenții !

Exercițiul 17

tratament..... // tratament *bioenergetic*

specie.....
mediu.....
funcții.....
deregulare.....
factori.....
sistem.....
aparat.....

Discuție:

Dați exemple de 3 tipuri de organisme adaptate la condiții de mediu schimbate (plantă, animal, om).

- **card (-) (= inimă)**
endocard
endocardită
miocard
miocardită
cardiac
cardio-vascular

trans -
a transporta
transpoziție
transplant
a transplanta

- trofie (= nutritie)

atrofie

distrofie

peri – (= în jur)

periartrită

periarticular

perigastrită

pericefalită

pericardită

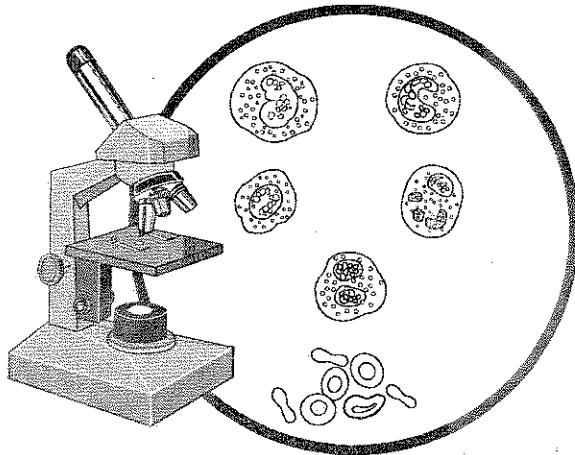

- Mediu înconjurător / ambiant / natural
- A (se) manifestă, a (se) deplasă, a (se) apără, a supraviețuи, a elimina, a coordona, a afectă, a digera
- funcția de locomoție / de respirație / de nutriție / de circulație / de digestie / de excreție / de reproducere / de excitabilitate / de relație, metabolism
- agresor, vital, tropical, digerabil, excesiv, insuficient
- gastrită, stres, periartrită, miocardită
- bacterii, substanțe toxice, condimente
- abatere de la, efort, masticăție, ingestie, indigestie
- convalescent, contagios
- autopsie
- transpoziție viscerală, transplant.

Unitatea 3 - Celula

Secțiunea 1

Celula | membrană plasmatică
| citoplasmă
| nucleul celulei

Ramura biologiei care se ocupă cu studiul celulei se numește **citologie**. Acestă disciplină cercetează și studiază organizarea și funcțiile celulei, la nivel microscopic, electronmicroscopic și biochimic.

Celula este unitatea structurală funcțională a tuturor organismelor animale și vegetale. Ea este prima treaptă complexă de organizare a materiei vii și posedă proprietăți multiple, ca:

- metabolismul
- creșterea
- proprietatea de autoreînoire
- înmulțirea celulară

Aceste proprietăți caracterizează întreaga materie vie. În afara de acestea, celulele au diferite funcții. Fiecare funcție determină o structură corespunzătoare.

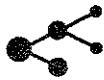
Principalele funcții celulare sunt:

- funcțiile de mișcare
- funcțiile de transport prin membrane (schimbul dintre celulă și mediu)
- funcțiile metabolice
- funcția de înmulțire (diviziune celulară)

Dimensiunea celulei este foarte mică. În realitate, nu putem vedea o celulă cu ochiul liber, ci numai la **microscop**. Spunem că celula are o **dimensiune microscopică**. Cele mai mici celule sunt celulele nervoase; din scoarța cerebelului. Cele mai mari sunt fibrele musculare (10-15 cm.) și celula sexuală feminină (ovulul).

Celulele pot fi: libere (sângele, lîmfă) și asociate (formează țesuturile).

Familii de cuvinte

<u>celulă</u>	<u>bol</u>	<u>caracter</u>
celular	metabolism	(a)caracteriza
microcelular	metabolic	caracterizare
macrocelular	(a) metaboliza	caracteristic
intercelular	metabolizare	caracteristică
		necaracteristic

a cerceta

cercetare
cercetător
necercetat

real

realitate
(a) realiza
realizare
ireal

Un Tânăr soț vine cu soția de la doctor. Seară vorbește la telefon cu un prieten:

- Costele, se va întâmpla un mare eveniment ! Voi fi tată în curând !
- Da ? și pe cine bănuiești ?

Exerciții

Exercițiul 1 celulă, real

Unitatea structurală de bază a organismelor animale și vegetale este.....

Spațiul dintre celule se numește

I-am spus adevărul ca să cunoască

Ce de când ai venit în România ?

Nu pot să te cred. Mi se pare !

Am analizat la microscop o structură.....

Am avut multe în ultimul timp: am publicat două cărți și am terminat-o pe a treia.

Exercițiul 2 a caracteriza

Ce proprietăți materie vie ?

Profesorul a explicat proprietățile ale celulei.

Acum, după ce l-am cunoscut, îl pot

El a făcut celulelor asociate.

Cum să noi acest fapt ?

Amabilitatea este o a medicilor.

Această proprietate nu o găsim la toate celulele vii. Este

Exercițiul 3 a cerceta

El lucrează ca în institutul nostru.

Oamenii de știință au descoperit un animal până acum.

Ce vrei la microscop ?

Citologia studiază și proprietățile celulei.

Sunt multe locuri în jurul nostru.

Acești au venit din Serbia.
În ce domeniu de lucrezi ?

Exercițiul 4

- Ce este celula ?
Ce cunoști despre citologie ?
Care sunt caracteristicile celulei ca materie vie ?
Ce funcții îndeplinește celula ?
Ce cunoști despre dimensiunea celulei ?
Ce sunt celulele libere și de ce se numesc așa ?
Dar celulele asociate ?

Cuvinte polisemantice

ramură

Pomul are multe fructe pe ramuri.
Am pus câteva ramuri înflorite în glastră.
Citologia este o ramură a medicinei.

materie

Ce materie îți place: fizica sau chimia ?
Astăzi am învățat despre materia vie.
În semestrul viitor vom studia materia nevie.
La sfârșitul cărții este tabla de materii.
Lemnul și petrolul sunt materii prime naturale.
Plasticul este o materie primă artificială.

Exercițiul 5

Model : cercetare științifică

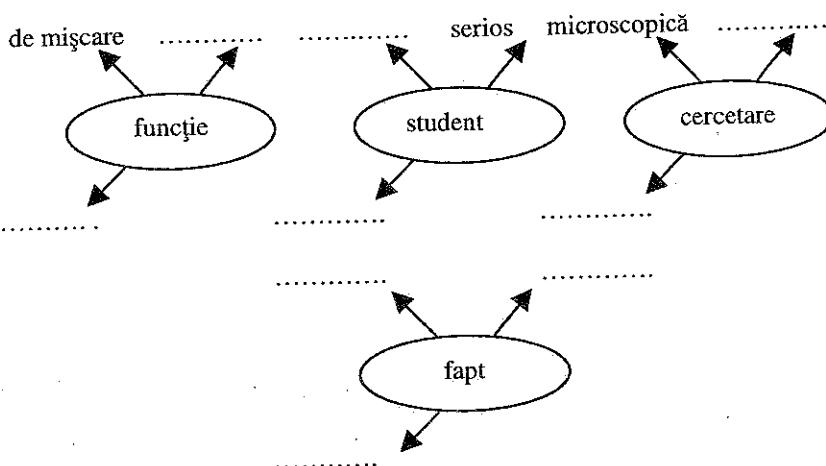
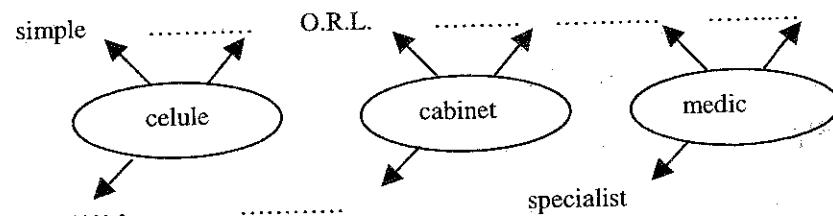
spațiu	<u>științifică</u>
celulă	<u>intercelular</u>
metabolism	<u>simplă</u>
pădure	<u>necercetată</u>
dimensiune	<u>ireal</u>
fapt	<u>celular</u>
proprietate	<u>microscopică</u>
<u>cercetare</u>	<u>caracteristică</u>

Exercițiul 6

- aparat (nervos, digestiv osos) // aparat digestiv
tub (metabolic, musculomucos, cardiovascular)
celulă (citoplasmă, ireală, liberă)
tesut (asociat, endocrin, epitelial)
structură (complexă, funcțională, microscopică)
sistem (celular, tisular, nervos)
policlinică (intercelulară, ireală, studentească)
funcție (metabolică, plăcătoare, greșită)

Exercițiul 7

- iza
sintetiza
caracteriza
realiza
concretiza

macro - (mare)
macroelement
macroscopic

micro - (mic)
microscopic
microcentrală
microelement

în- / îm-...-I
întineri
îmbâtrâni
înmulti
înrosi
îmbogăți

Secțiunea 2**MORFOLOGIE****Verb****Modul indicativ - timpul imperfect**

-a	-ea	-e	-i	-î
a pleca	a vedea	a pune	a fugi	a coborî
Plec <u>am</u>	1 ved <u>eam</u>	1 pune <u>am</u>	1 fuge <u>am</u>	1 cobor <u>am</u>
Plec <u>ai</u>	2 ved <u>eai</u>	2 pune <u>ai</u>	2 fuge <u>ai</u>	2 cobor <u>ai</u>
Plec <u>ea</u>	3 ved <u>ea</u>	3 pune <u>ea</u>	3 fuge <u>ea</u>	3 cobor <u>ea</u>
Plec <u>am</u>	4 ved <u>eam</u>	4 pune <u>am</u>	4 fuge <u>am</u>	4 cobor <u>am</u>
Plec <u>ați</u>	5 ved <u>eati</u>	5 pune <u>ati</u>	5 fuge <u>ati</u>	5 cobor <u>ați</u>
Plec <u>au</u>	6 ved <u>eu</u>	6 pune <u>eu</u>	6 fuge <u>eu</u>	6 cobor <u>au</u>

VERBE - a , - i

1	- a	m
2		i
3		ϕ
4		m
5		ti
6		u

1 = 4

VERBE -ea , - e, - i

1	-ea	m
2		i
3		ϕ
4		m
5		ti
6		u

1 = 4

Exceptii

a) a sui	suiam
a locui	locuiam
a voi	voiam
a construi	construiam
a ști	știam
a scrie	scriam

b) a fi	1. eram	a da	1. dădeam	a sta	1. stăteam
	2. erai		2. dădeai		2. stăteai
	3. era		3. dădea		3. stătea
	4. eram		4. dădeam		4. stăteam
	5. erați		5. dădeati		5. stăteati
	6. erau		6. dădeau		6. stăteau

Concordanța cu alte timpuri**1. imperfect – imperfect**

Când

întotdeauna când
ori de câte ori

venea la noi, povestea despre tine.

2. perfect compus – imperfectcând a sosit, el tocmai pleca.**3. imperfect - perfect compus**

Înainte	} era bun	{ apoi Pe atunci } pe urmă } după aceea	} s-a schimbat.
---------	----------------	---	----------------------

4. imperfect – prezentÎnainte era sănătos, acum e bolnav.**Exercițiul 8**El (a fi) un student bun. // El era un student bun.

Mircea (a ști) să repare multe lucruri.

Noi (a nu îndrăzni) să fumăm în fața bunicului.

Ei (a învăța) în acleași școală.

Ce (a dorî) tu să te faci ?

Ei (a se certa) toată ziua.

Îmi aduc aminte că el (a fi plin de) entuziasml.

Bunică (a aerisi) apartamentul în fiecare dimineată.

Exercițiul 9

Înainte (beam) cafea, **acum** (a preferă) ceaiul // Înainte beam cafea **acum**. prefer ceaiul.

Înainte (a fi) amabil, **acum** (a fi) nepoliticos.

Înainte (a merge) în vizită, **acum** (a sta) acasă mai mult.

Înainte (a vorbi) frumos, pe urmă (a se schimba).

Când (a veni) la bunici, (a juca) table.

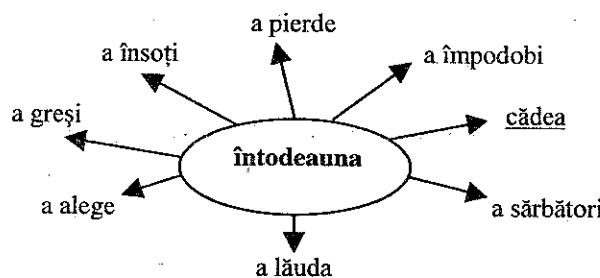
Întodeauna când (a fi) supărat, (a tăcea).

Pe atunci (a aduce) flori, pe urmă (a uită).

Înainte noi (a mâncă) împreună, **acum** fiecare (a mâncă) separat.

Exercițiul 10

MODEL: Întodeauna cădeam pe gheăță

La farmacie:

- Dăți-mi o loțiune pentru creșterea părului.
- Doriți un flacon mare sau unul mic ?
- Unul mic. Nu-mi place să port plete.

Sectiunea 3

Sintaxă Cumul

În propozitie

1) și.....și

și

Celulele pot fi

$\left\{ \begin{array}{l} \text{și} \\ \text{nu numai} \\ \text{atât dar și} \end{array} \right\}$ libere $\left\{ \begin{array}{l} \text{cât și} \end{array} \right\}$ asociate.

Proteinele au

$\left\{ \begin{array}{l} \text{și} \\ \text{nu numai} \\ \text{atât} \end{array} \right\}$ rol plastic $\left\{ \begin{array}{l} \text{și} \\ \text{dar și} \\ \text{cât și} \end{array} \right\}$ rol energetic.

2) În afară de și

Celulele au și alte funcții { În afară de
pe lângă } acestea.

În afară de } funcția de mișcare, celula are și alte funcții.
Pe lângă }

3) În afară de și

În afara funcției de mișcare, celula îndeplinește și alte funcții.

În frază

în afară de faptul că
pe lângă că
pe lângă faptul că
în afara faptului că }mai..... și

Pe lângă faptul că au rol plastic, proteinele mai au și rol energetic.

Exercițiul 11

Pe lângă și // Pe lângă mere a mai cumpărat și struguri.

În afară de și

Pe lângă că mai și.....

În afara și

.....nu numai cât și.....

În afara faptului că mai și

Atât cât și

În afară de și

Exercițiul 12

institut de bacteriologie
congres de
proprietate de.....
funcție de.....
mănuși de.....
oameni de.....
loțiune de.....

cauciuc
autoreînnoire
microbiologie
față
știință
înmuțire
bacteriologie

Un reumatolog, după ce consultă un bolnav, îi spune:

- Durerile de care vă plângeti sunt cauzate tot de reumatism. N-ați urmat tratamentul pe care vi l-am recomandat ?
- Ba da, doctore. Dar astă cred că e un reumatism nou. Pe cel vechi l-am vindecat anul trecut.

Ştiăti că

- la 28 aprilie 1887 a apărut legea pentru înființarea, la București, a unui institut de bacteriologie sub conducerea lui Victor Babeș.
- în 1888 cercetătorul N. F. Gamaleia prepară vaccinul antiholeric.
- La 6 mai 1888 medicul Victor Babeș efectuează prima vaccinare împotriva turbării la Institutul antirabic din București, al treilea înființat în lume.

* în 1889 cercetătorul W. S. Halsted preconizează folosirea mănușilor de cauciuc la intervențiile chirurgicale.

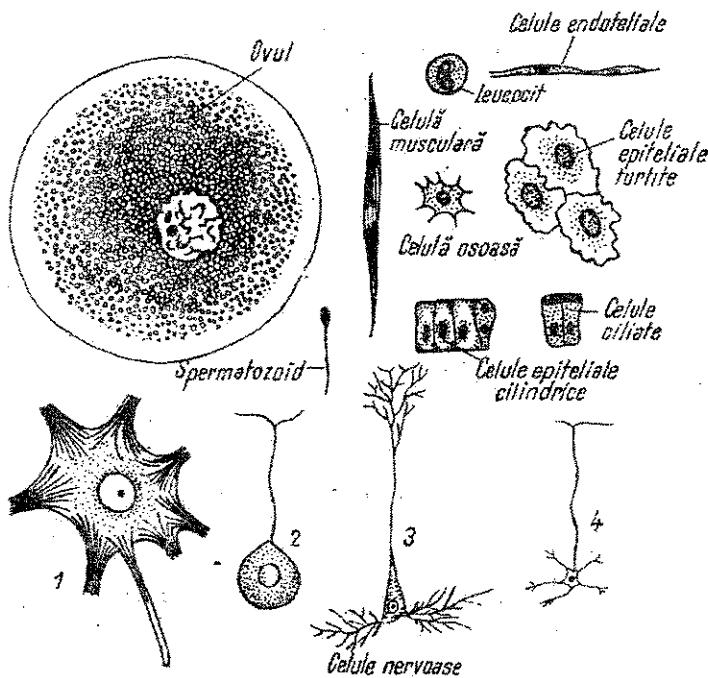
Din presă

Între 21 și 24 martie 1999, la Berlin, a avut loc cel de-al 9-lea Congres european de microbiologie clinică și boli infecțioase. Specialiștii au prezentat comunicări interesante despre depistarea, evoluția și tratarea bolilor infecțioase (virusale și microbiene).

Alți specialiști au vorbit despre necesitatea igienei din spitale, ori despre rezistența bacteriilor față de antibiotice.

(Viața medicală, 16 (486) anul XI, 16 aprilie 1999)

- organism uman: celule; țesuturi; organă /viscere; aparate; sisteme; schelet;
- oase; articulații; vase; mușchi; fibră musculară;
- aparat locomotor / digestiv / cardiovascular / respirator;
- sistem osos / muscular / nervos / endocrin;
- stare normală / de sănătate / patologică / de boală; turbare; reumatism; boală infecțioasă;
- a genera; a determina; a suporta; a susține; a îndeplini; a turba; a vaccina; a preconiza; a efectua; a înființa; a cauza; a poseda; a avea loc; a depista;
- cale nervoasă / umorală; sânge; limfă; lichid interstitițial; cerebel;
- analize (medicale); intervenție chirurgicală;
- regim alimentar;
- diagnostic, ampicilină; vaccin antiholeric / antirabic; lotiune; flacon;
- institut de bacteriologie / antirabic;
- nivel microscopic / electron microscopic / biochimic;
- autorefiniroare;
- funcție de înmulțire / transport prin membrane;
- microscop;
- reumatolog;
- congres de microbiologie.

Unitatea 4 – Ţesuturile**Secţiunea 1**

Tesut	epitelial	adipos
	conjunctiv	osos
	muscular	
	nervos	
	lichid	
		sânge
		limfa
		lichid interstițial

Ţesuturile sunt grupări de celule care au formă și structură asemănătoare și sunt diferențiat în vedern organism există următoarele tipuri principale de ţesuturi:

1. ţesut epitelial
2. ţesut conjunctiv
3. ţesut muscular
4. ţesut nervos
5. ţesut lichid (sânge)

Ţesutul epitelial, acoperă suprafața externă a corpului și învelește suprafața internă a organelor cavitare(căi respiratorii,căi urinare, etc.). De asemenea ajută la

formarea glandelor secretoare și a epiteliorilor senzoriale (retina, mucoasa olfactivă)

Ţesutul conjunctiv este unul dintre cele mai răspândite ţesuturi din organism. El face legătura între cele două straturi ale pielii (derma și epiderma), între fibrele musculare, între mușchi și oase, etc. Acest ţesut poate avea funcția de depozit al grăsimilor (**ţesut adipos**) și se dezvoltă diferit la cele două sexe, sub influența hormonilor. Ţesutul conjunctiv poate alcătui oasele (**ţesut osos**).

Ţesutul muscular este format din celule numite fibre musculare, care îndeplinesc funcția de contractie. Din punct de vedere chimic acest ţesut conține 72-80 % apă. Restul de 20-28% este alcătuit din săruri minerale, glucide, proteine, lipide.

Ţesutul nervos este format din celule care au funcția de a genera și de a conduce influxul nervos.

Ţesutul lichid este alcătuit din: sânge, lîmfă, lichid intersticial. El are funcția de a transporta substanțele în organism (substanțele nutritive, hormonii, vitaminele dar și substanțele de secreție și excreție).

Exerciții

Exercițiul 1

organism:..... // În organism există cinci tipuri de ţesuturi.

anorganic:.....

disfuncție:.....

secretoare:.....

nutriție:.....

microorganism:.....

funcționa:

funcție:

secreție:.....

Exercițiul 2

Secreție, disfuncție, nutriție, anorganică, microorganism, organică, funcționare, organism

MODEL : În primul semestru studiem chimia anorganică.

.....unui organ poate provoca îmbolnăvirea organismului.

Uneori, glandele au abundantă.

Întâlnim funcție de și la om și la animal.

Putem vedeanumai la microscop.

Microbii afecteazăorganelor.

Înexistă cinci tipuri principale de ţesuturi.

Dăm examen la chimie.....

Exercițiul 3

	adevărat	fals
Țesutul epitelial nu acoperă întreaga suprafață externă a corpului.	*	
Retina este un epiteliu senzorial.		
Mucoasa olfactivă nu este un epiteliu senzorial.		
Influxul nervos pornește de la țesutul nervos.		
Țesutul muscular conține 50 % apă.		
Țesutul lichid transportă substanțele în organism.		
Țesutul adipos este un tip de țesut epitelial.		
Oasele sunt alcătuite din țesut conjunctiv.		

Exercițiul 4*influx nervos*

țesut	cavitare
mucoasă.....	<u>nervos</u>
lichid.....	hormonal
depozit.....	musculare
organe.....	intersticial
influx.....	olfactivă
fibre.....	

Exercițiul 5

Câte tipuri de țesuturi cunoști?

Ce este un țesut?

Care este cel mai răspândit țesut din organism?

Cum se realizează legătura dintre dermă și epidermă?

Ce știi despre țesutul adipos?

Din ce este alcătuit țesutul lichid?

Ce funcție îndeplinește în organism țesutul lichid?

Familii de cuvinte

a nutri	a secreta	functie	organ
nutritiv (ă)	secretor (iu)	(a) funcționa	organic
nutriție	secretoare	funcționare	anorganic
	secreție	funcțional	organism
		nefuncțional	microorganism
		disfuncție	

- Domnule profesor – exclamă speriată asistenta unui celebru chirurg – totul e pregătit pentru operație, dar bolnavul a dispărut!

- Nu-i nimic, începem fără el

Subst. adj

Epiteliu-----	(tesut) epitelial	nerv -----	(celulă) nervoasă (influx) nervos
Cavitate-----	(organ) cavitar	nutriție -----	(substanțe) nutritive
Mușchi -----	(tesut) muscular	interstițiu -----	(lichid) interstițial
Os -----	(structură) osoasă (tesut) osos	limfă -----	(lichid) limfatic
secreție -----	(glandă) secretoare	sânge -----	(circulație) sanguină
		glandă -----	(secreție) glandulară
		urină -----	(căi) urinare

Exercițiul 6 funcție

Ce funcție îndeplinește țesutul nervos?

.....de respirație este îndeplinită de organele respiratorii.

Cum.....acest ceas?

Casetofonul.....corect până aseară.

Vrei să-mi explici.....aparatului digestiv?

Prietenul meu are oimportanță.

Programul tău e în.....de un telefon.

.....unui organ, aparat sau sistem provoacă îmbolnăvirea organismului.

Cuvinte polisemantice

Funcție

El ocupă o funcție importantă: este director!

Fibrele musculare au funcția de contractie.

În matematică f (x) exprimă o funcție.

Programul meu e în funcție de tine.

Conjunctiv

Formăm modul conjunctiv cu conjuncția să.

Țesutul conjunctiv face legătura între fibrele musculare.

Cale / căi

Trenul circulă pe calea ferată.

Cunosc o cale de a rezolva această problemă.

Frigul provoacă îmbolnăvirea căilor respiratorii.

Exercițiul 7

Secreție	secretor	Nerv
.....	limfatic	glandă
.....	epitelial	os
.....	nutritiv	sânge

Exercițiul 8

MODEL: glandă secretoare

mușchi	Țesut
<u>secretoare</u>	circulație
muscular	lichid
osos	secreție
limfatic	sistem
glandulară	<u>glandă</u>
nervos	influx
nutritive	substanțe

Discuție: De ce este medicina importantă?

dis-
disfuncție
discontinuu
discordantă
dispariție
dispărea

subst / adj + ic

-ic
nebunatic
ușuratic
problematic
schematic
reumatic
limfatic

Secțiunea 2

MORFOLOGIE Locuțiuni prepoziționale + G

în vederea
sub influență
în scopul + } subst -G
cu gândul
din cauza

Exemplu:

- În vederea obținerii rezultatului.
- În scopul efectuării analizelor.
- Sub influența alcoolului.
- Din cauza medicamentelor.
- Cu gândul cumpărării.

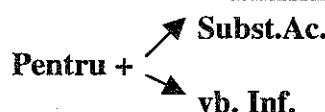
Exercițiul 12

- A venit în România în scopul.....
 Voi pleca la mare cu gândul.....
 S-a întors din cauza.....
 Mi-a adus toate documentele în vederea.....
 Ai răspuns aşa sub influența.....
 A făcut accident sub influența.....

Exercițiul 13

secreție abundenta

<u>secreție</u>	celebru
<u>funcție</u>	organică
<u>organism</u>	senzoriale
<u>țesut</u>	<u>abundentă</u>
<u>săruri</u>	nutritive
<u>substanțe</u>	minerale
<u>epitelii</u>	uman
<u>chirurg</u>	osos

Secțiunea 3**SINTAXĂ****Scop****A) Propoziție**

Am sunat-o pentru { carte
a lăua o carte

A consultat Atlasul de anatomie uman în vederea stabilirii tipurile de țesuturi.

în vederea
în scopul
cu scopul
cu intenția } + subst. G

S-a intrat în spital cu scopul efectuării unor analize.

b) Frază

Am sunat-o pentru ca să iau cartea.
vb.conj.

pentru ca + vb.conj.

S-a internat în spital ca să efectueze toate analizele.
vb.conj.

ca + vb.conj.

Exercițiul 9

Ca să
Pentru ca să
În scopul

- De ce // De ce a consultat Atlasul?
A consultat Atlasul // A consultat Atlasul ca să găsească clasificarea țesuturilor.
De ce ?
În ce scop ?
Cu ce intenție ?
În ce scop ?
Cu ce gând ?
De ce ?
Cu ce intenție ?

Exercițiul 10

S-a internat în scopul efectuării // S-a internat ca să efectueze niște unor analize.

A luat stetoscopul în vederea consultării pacientului.
Studiem cavitatea bucală în scopul executării unor proteze dentare.
Au venit la consultație pentru a-l întreba pe profesor despre organele cavitare.
Celulele țesutului nervos funcționează în scopul generării și conducerii influxului nervos.
Țesutul lichid este important pentru a transporta substanțele în organism.

Exercițiul 11

S-a internat în vederea // S-a internat în vederea efectuării analizelor.
Doctorul a recomandat analize de laborator în vederea
Studiem organele cavitare pentru a
Țesutul lichid circulă în scopul
Am analizat planșa cu căile respiratorii pentru ca să

Profesorul ne-a vorbit despre hormoni ca să.....
 Aţi copiat cursul despre fibrele musculare ca să.....
 Venim la seminarii în scopul

Exercițiul 13*Model: săruri minerale*

Ţesut // minerale.
 Fibre // respiratorii
 Epitelii // olfactivă
 Glande // musculară
 Mucoasă // nervos
 Influx // epitelial
 Căi // senzoriale
Săruri // secretoare

Exercițiul 14

	adevărat	fals
Hormonii influențează dezvoltarea țesutului adipos.	*	
Țesutul epitelial acoperă numai suprafața exterioară a corpului.		
Oasele sunt alcătuite din țesut osos.		
Între fibrele musculare se află țesut nervos.		
Țesutul adipos păstrează apa.		
O grupare de celule cu formă și structură asemănătoare formează un țesut.		
Celulele țesutului muscular se numesc fibre musculare.		
Țesutul lichid este alcătuit din apă și sânge.		

Exercițiul 15

Din ce este format țesutul muscular?
 Câte tipuri de țesuturi cunoașteți?
 Ce este țesutul epitelial?
 Care este funcția țesutului adipos?
 Din ce sunt alcătuite oasele?
 Care este conexiunea între hormoni și țesutul adipos?
 Ce funcții are țesutul nervos?

Din presă

Cel de-al VII-lea Congres internațional al Studenților mediciniști.
 Iată ce declară o participantă la congres:

- De mult timp visam să văd Egiptul,să calc pe pământul faraonilor,acei pământ ce poartă vestigiile unor civilizații originale și străvechi în același timp,aceea parte a Orientului care,în imaginea oricărui turist,înseamnă un târâm al prieteniei.

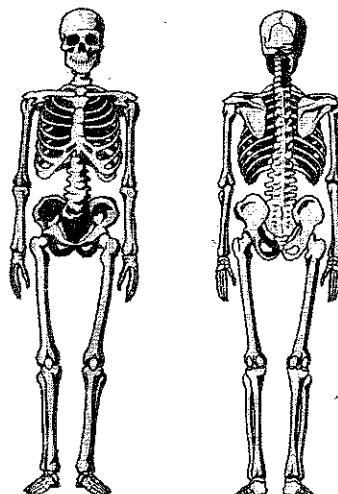
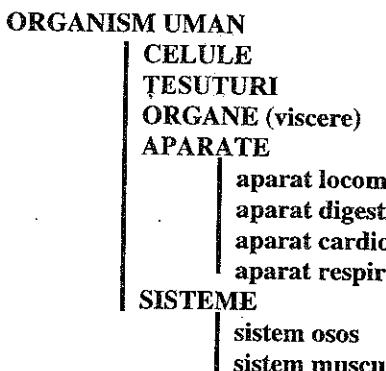
Această minunată ocazie a fost reprezentată de cel de-al VII-lea Congres Internațional medical, organizat recent, de Asociația Științifică studențească din cadrul Facultății de Medicină a Universității Ain Shams din Cairo.

Prima zi a fost destinată vizitării piramidelor și Sfinxului, iar seara, festivitatea de deschidere. În următoarele două zile, participanții au prezentat lucrări științifice interesante.

(Viața medicală, 12 (482) anul XI, 19 martie 1999)

- țesut epitelial / cavitar / muscular / osos / adipos / nervos / lichid;
- organe interne / cavitare;
- glande endocrine / salivare / lacrimare / secretoare;
- dermă / epidermă / mucoasă olfactivă; epiteliu senzorial; mucoasă olfactivă;
- funcție de depozitare / de contracție / de nutriție / de a genera / de a comanda / de transporta;
- retină;
- hormoni; urină; vitamine; alcool;
- săruri minerale / proteine / lipide / glucide / substanțe nutritive / vitamine;
- substanțe de secreție / de excreție;
- cale respiratorie / urinară;
- a acoperi / a înveli; a (se) răspândi în; a alcătui; a îndeplini; a declara;
- a participa; a călca;
- abundant; celebru; străvechi; recent;
- participant; faraon; vestigii;
- Sfinxul; piramidă; civilizație.

Unitatea 5 - Alcătuirea generală a corpului uman**Secțiunea 1**

Studentii s-au adunat acasă la Wassin și se pregătesc pentru examenele de la anatomie. Evelina are toate cursurile. A ținut seama de recomandările profesorilor și nu s-a rezumat numai la notite. Va fi capabilă să dea răspunsuri complete la examene.

Keram: Spune-ne ce este organismul uman!

Evelina: Organismul uman este un tot unitar alcătuit din aparate, sisteme, toate susținute de schelet care suportă întreaga greutate a corpului.

Wassin: Și de buna lor funcționare depinde starea normală, de sănătate a organismului, ele funcționând în strânsă legătură unele cu altele.

Keram: Ce sunt organele ?

Evelina: Organele sunt grupări de diferite tipuri de țesuturi care îndeplinesc anumite funcții în organism.

Keram: Există vreo conexiune între funcția îndeplinită și forma organului ?

Evelina: Sigur că da. Funcțiile îndeplinite determină forma și structura organelor.

Wassin: Organele interne se mai numesc și ...

Keram: viscere ! Știu ! Am reținut acest cuvânt în timpul cursului. Dar ce este starea patologică ?

Evelina: Disfuncția unui organ generează starea patologică sau starea de boală.

Arman: Acum, spune-ne, ce sunt aparatele ?

Evelina: Aparatele sunt grupări de organe a căror funcție principală este comună.

Aceste organe au o structură diferită. Să vă dau câteva exemple de aparate: aparatul locomotor, aparatul digestiv, aparatul cardiovascular, aparatul respirator.

Arman: Din ce este alcătuit aparatul locomotor ?

Wassin: Știu eu: este alcătuit din oase, articulații și mușchi.

Keram: Dar sistemele ? Ce sunt sistemele ?

Evelina: Sistemele sunt grupări de organe care au aceeași structură, fiind formate din același țesut. De exemplu: sistemul osos, sistemul muscular, sistemul nervos.

Iosif: Da, m-am lămurit. Evelino, cred că o să fii cea mai bună doctoriță din Bulgaria!

Evelina: Mulțumesc, Iosif. În concluzie, corpul uman este un tot unitar în legătură permanentă cu mediul înconjurător. Legătura funcțională dintre părțile corpului se face pe cale umorală (sângere, lîmfă, lichid intersticial) și pe cale nervoasă (sistem nervos). Iar legătura dintre organism și mediu se face tot prin sistemul nervos. Si acum vă dau pauză !

Familii de cuvinte

<u>sistem</u>	(a) <u>articula</u> (-ez)	(a) <u>respira</u>	<u>digera</u>
sistematic	articulat	respiratoriu	<u>digestiv</u>
nesistematic	nearticulat	respirație	<u>digestie</u>
(a) sistematiza	articulator (iu)		
	articulație		

a tine seama de ...

Tii seama de recomandările medicului ?

Am tinut seama de rezultatele analizelor.

Vom ține seama de regimul alimentar recomandat.

a fi capabil (ă)

Este capabil de multe lucruri bune.

Ești capabil să răspunzi la această întrebare ?

Au fost capabili să scrie o teză minunată.

a se rezuma la ...

Nu te rezuma numai la notițe !

Ei s-au rezumat numai la sfaturile mele.

Nu ne vom rezuma niciodată la o singură carte.

Exercițiul 1

Aparatul îndeplinește funcția // Aparatul respiratoriu îndeplinește funcția de respirație .

Aparatul îndeplinește funcția de digestie.

Un este o grupare de organe care au aceeași structură, fiind formate din același țesut.

.....la mare în fiecare vară.

Acuză dureri de

Tulburările de sunt provocate de disfuncția aparatului respiratoriu.

Funcția de este îndeplinită de aparatul digestiv.

Sistemul locomotor este alcătuit din vase, și mușchi.

Exercițiul 2
a ține seama de
a fi capabil să

.....părerea mea ? // Ții seama de părerea mea ?

.....înveți șapte ore pe zi ?
Dacă nuvreme, te poți îmbolnăvi.
Elmulte fapte bune.
Cinetratament, se vindecă repede.
În stabilirea unui diagnostic, mediculrezultatele analizelor.
S-a pregătit șidea toate examenele.
.....sfaturile părintilor noștri.

Exercițiul 3

	adevărat	fals
Evelina a ținut seama de recomandările profesorilor.	*	
Organele interne se mai numesc și viscere.		
Denumirea corectă este sistem respirator.		
Starea de sănătate a organismului depinde de buna funcționare a aparatelor și sistemelor din corp.		
Aparatul locomotor este alcătuit din oase și articulații.		
Disfuncția unui organ generează starea patologică.		
Scheletul suportă întreaga greutate a corpului.		

Exercițiul 4

Din ce este alcătuit organismul uman ?
Ce este un aparat ?
Numește aparatelor organismului uman.
Ce este un sistem ?
Care sunt principalele sisteme ale organismului uman ?
Din ce este alcătuit aparatul locomotor ?
Cum se realizează legătura dintre corpul uman și mediu ?
Ce înțelegi prin cale umorală ?

Cuvinte polisemantice

a susține

Am susținut toate examenele în această sesiune.
I-am susținut când au avut nevoie de ajutor.
Părintii te susțin întodeauna.
A susținut un lucru neadevărat.
Voi susține adevărul și numai adevărul!
După o muncă susținută a ajuns profesoară.

a suporta

Nu suport să stau în frig.

Nu-l mai suport ! Se poartă urât.

Pacientul acesta nu suportă ampicilina .

aparat

Unde este aparatul radio?

În camera lui sunt o mulțime de aparate: radio,casetofon,computer.

Astăzi am învățat despre aparatul locomotor.

Doctorul: Domnule, îmi pare rău, dar trebuie să vă dau o veste proastă: Soția dumneavoastră nu mai are decât două zile de trăit.

Sotul: Bine, doctore.....După atâția ani de căsnicie, o voi mai suporta încă două zile.

Organe, părți ale corpului

<u>Subst.</u>	<u>Adj.</u>
viscere	visceral
nas	nazal
cavitate bucală	bucal
rinichi	renal
stomac	stomacal
anus	anal
vagin	vaginal
țesut	tisular
abdomen	abdominal
amigdală	amigdalian
craniu	cranian
hepar	hepatic
torace	toracic

Exercițiul 5

aparat de digestie // aparat digestiv

aparat de respiratie

aparat de circulatie

aparat de locomotie

deregлare de functie

glandă de secretie

perete de vagin

durere de abdomen

Exercițiul 6 a susține

Mâine voi sustine examenul de diplomă.

Cine te-.....când ai avut nevoie ?
Prietenul adevărat te.....la necaz.
Voi.....un lucru neadevărat.
Când am luat cuvântul,.....numai adevărul.
Dacă nu poți merge te.....eu.
Ei.....un examen greu mâine.

Exercițiul 7 a suporta

Nu pot să stau în frig. // Nu suport să stau în frig.

Nu pot să stau în curent.

Nu tolerăză aspirina, aşa că n-o poate bea.

Cum pot să auziasmenea cuvinte ?

N-am putut să văd tot meciul pentru că au jucat prost.

Nu poate călători cu vaporul. Are rău de mare.

Nu pot merge desculță.

Exercițiul 8

nas -- *nazal*

craniu	--
.....	-	anal
cord	--
.....	--	bucal
rinichi	--
.....	-	tisular
amigdală	--

Exercițiul 9

Model: cale umorală

aparat	uman
sistem	patologică
organism	osos
stare	cardiovascular
organe	interne
<u>cale</u>	înconjurător
mediul	interstițial
lichid	<u>umorală</u>

Exercițiul 10

Studentii își pregătesc examenele // Studentii și-au pregătit examenele cu seriozitate.

Toți colegii se adună în această cofetărie.

Tii seama de ce îi-am spus ?
Nu mă rezum numai la notițe ?
Ești capabilă să răspunzi ?
Mâncarea se face imediat ?
Îți aduci aminte ?
De ce ti-e frică ?

Secțiunea 2

MORFOLOGIE

Articol genitival (posesiv): *al, a, ai, ale*

1. Structură

m.sg. *unchiul* băiatului → *un unchi AL* băiatului
 art.hot. art.nehot. art.genit.

fratele fetei → *un frate AL* fetei
 art.hot. art.nehot.

subst.m.sg.
art.hot. } + *AL* + subst.G

n.sg *apartamentul* doctorului → *un frate AL* doctorului
 art.hot. art.nehot. art.genit.

stiloul studentei → *un stilou AL* studentei
 atr.hot. art.nehot.

subst.n.sg.
art.nehot. } + *AL* + subst. G

f.sg. *analiza* paciente → *o analiză A* pacientei
 art.hot. art. nehot

greutatea corpului → *greutate A* corpului
 art.hot. neart.

Subst. f. sg
art.nehot./ neart. } + A + subst.G

m.pl. unchiul băiatului → niște unchi *AI* băiatului
acești unchi *AI* băiatului

subst.m.pl.
art.nehot. / neart.

} + AI +subst. G

n.pl. laboratoarele spitalului → câteva laboratoare *ALE* spitalului
→ trei laboratoare *ALE* spitalului
→ niște laboratoare *ALE* spitalului

f.pl. analizele pacientului → niște analize *ALE* pacientului
→ trei analize *ALE* pacienților
→ niște analize *ALE* pacientelor

Subst.n.f.pl.
art.nehot./ neart.

} + ALE +subst. G

2. Întrebuire

Subst.art.nehot. + AL, A, AI, ALE + subst. G

niște laboratoare *ale* spitalului.
o funcție *a* organismului
un mușchi *al* corpului
niște recomandări *ale* profesorilor

determinant (numeral.adj.) + subst.neart.+AL, A, AI, ALE+subst.G

trei funcții *ale* organismului
multe aparate *ale* laboratorului

subst.neart. + AL, A, AI, ALE + subst.G

sănătate *a* organismului
câteva organe *ale* corpului
starea de boală *a* organismului
cinci pacienți *ai* doctorului

Exercițiul 11 al, a, ai, ale

Scheletul suportă întreaga greutate // Scheletul suportă întreaga greutate
.....corpului. greutate a corpului.

Disfuncția unui organ generează starea patologicăorganismului.
Buna funcționare a organelor determină starea normală.....organismului.
Durerile abdominale.....pacientului sunt foarte mari.
Un sistem.....organismului nu funcționează corect.
Aparatul cardiovascular asigură buna circulațiesângelui.

Exercițiul 12

A ținut seama de recomandările // A ținut seama de câteva (trei, multe, niște) recomandări ale profesorilor.

Profesorul a apreciat răspunsurile studentilor.

Studentii au vizitat laboratoarele spitalului.

Au studiat astăzi organele corpului.

Data viitoare vom studia functiile organismului.

Functiile îndeplinite determină forma organelor.

El a fost capabil să descrie articulațiile aparatului locomotor.

Specialiștii au stat de vorbă cu profesori institutului.

Exercițiul 13

viscere	→	<u>visceral</u>
glandă	→
.....	→	stomacal
vagin	→
.....	→	nazal
torace	→
.....	→	hepatic
limfă	→

Exercițiul 14

MODEL: aparat locomotor

aparat,	funcțională,
organ deregлare	cranian
os	glandulară
perete	vaginal
boală,	locomotor
secretie	respirator
durere	renală

Vorbește despre dezvoltarea medicinei în țara ta.

SINTAXĂ - timp

a) în propoziție

L-am cunoscut { în timpul
 pe vremea
 în vremea
 în decursul } studenției

L-am cunoscut fiind studentă.
L-am cunoscut..... atunci (ieri, acum opt ani)

b) în frază

L-am cunoscut $\left\{ \begin{array}{l} \text{în timp ce} \\ \text{în vreme ce} \\ \text{când} \\ \text{pe când} \end{array} \right\}$ eram studentă.

c) raport de simultaneitate

Învăț la biochimie când învăță și el.

Învăț la biochimie odată	în acelaș timp	cu el
	simultan	
	concomitent	

Când învăță el, atunci învăț și eu.

Învățăm la biochimie	simultan
	concomitent
	în același timp
	deodată

Exercițiul 15

A notat tot în timpul cursului. // A notat tot în timp ce a vorbit profesorul.

A stricat mașina în timpul concediului .

N-a gustat nimic în decursul petrecerii .

Am pătat față de masă în timpul cinei .

Ati discutat în timpul pauzei ?

A închiriat un apartament elegant în decursul studentiei .

În timpul zborului stewardesa servește gumă de mestecat .

Exercițiul 16

Plecăm când sosește Keram.

Vom ajunge la gară în același timp cu.....

Când mă vei căuta,atunci.....

Luăm bilete la concert odată cu.....

Dizolvăm sarea când.....

A avut poftă de mâncare când.....

I-am propus acest proiect în timpul.....

I-am prezentat proiectul în timp ce.....

Exercițiul 17

Citeam în timp ce.....
Ne-am întâlnit când.....
Ai văzut-o în timpul.....? ..
Când s-a trezit, atunci.....
S-a angajat în această fabrică pe când.....
Vorbeam la telefon când.....
Pregătesc micul dejun concomitent cu.....

- corpul uman / organismul uman;
- celulă; ţesut; aparat; sistem; tot unitar;
- aparat locomotor / digestiv / cardiovascular / respirator; sistem osos / muscular/ nervos; schelet; organe interne / viscere; oase; articulație; mușchi; vas de sânge / sangvin;
- a ține seama de; a se rezuma la...; a fi capabil de/să; a propune; a (se) angaja; a reține; a acuza dureri; a fi alcătuit din....; a (se) lămuri; a digera; a respira; a lua cuvântul; a tolera;
- conexiune; necaz;
- stare normală / patologică / de boală; rău de mare / înălțime;
- disfuncție;
- gumă de mestecat;
- desculț(ă) .

Unitatea 6 - Recapitulare

Secțiunea 1

Insolația poate îmbrăca două forme clinice: sincopa calorică și atacul de insolație. Sincopa calorică se produce prin dilatația vaselor periferice cu ischemia (scăderea irigației cu sânge a creierului) și inhibiția glandei corticorenale. Boala se manifestă prin:

- pierdere cunoștinței
- transpirații
- adinamie (lipsă de mișcare)
- paloare
- temperatură 39°

Atacul de insolație se manifestă cu dureri de spate pronunțate de cap febră, absența transpirațiilor și comă. Aceste îmbolnăviri apar la persoanele care circulă între orele 12:00 – 14:00, sau care lucrează în acest interval îmbrăcate gros sau cu haine de mase plastice.

Ce este insolația?

Ai avut vreodată insolație?

Dar atacul de insolație?

Ce ai recomanda tu, ca viitor medic, pentru evitarea insolației?

Ce înțelegi prin ischemie?

Dar prin comă?

Exerciții

Exercițiul 1

Transpoziție viscerală = *pozitie greșită, din nastere, a organelor interne vitale transplant* =

mediu înconjurător =

formol =

metabolism =

substanțe de secreție =

fibră musculară =

funcție de digestie =

Exercițiul 2

Dis-;ic-;peri-

Model: distrofie

Artrită, funcție, apariție, problemă, nebun, encefalită, trofie, gastrită, continuu

al; -iza; în....i; îm....i *Model: concretiza*

Sinteză, real, bătrân, vagin, limfă, bogat, roșu, vas, concret, stomac

Exercițiu 4

Dermatologia = este o disciplina a medicinei care se ocupa cu fiziologia si patologia dermei

Radiologia =

Laringologia =

Urologia =

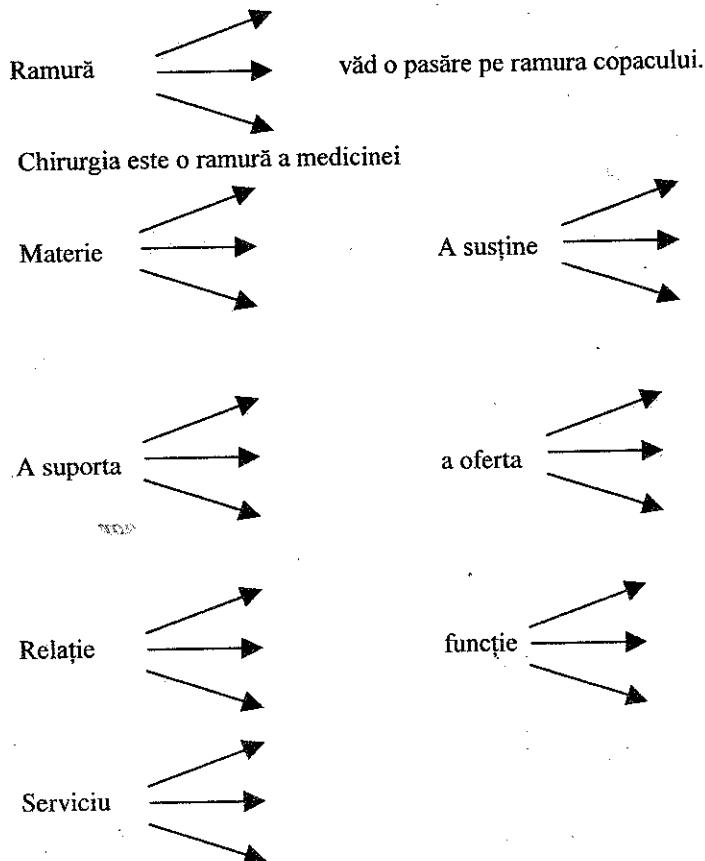
Ginecologia =

Virusologa =

Neurologia =

Otorinolaringologia =

Exercițiu 5

Exercițiu 6

De câte feluri este țesutul conjunctiv?

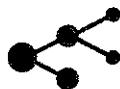
Care sunt principalele tipuri de țesuturi din organismul uman?

Din ce este alcătuit organismul uman? Numește aparatelor organismului uman.

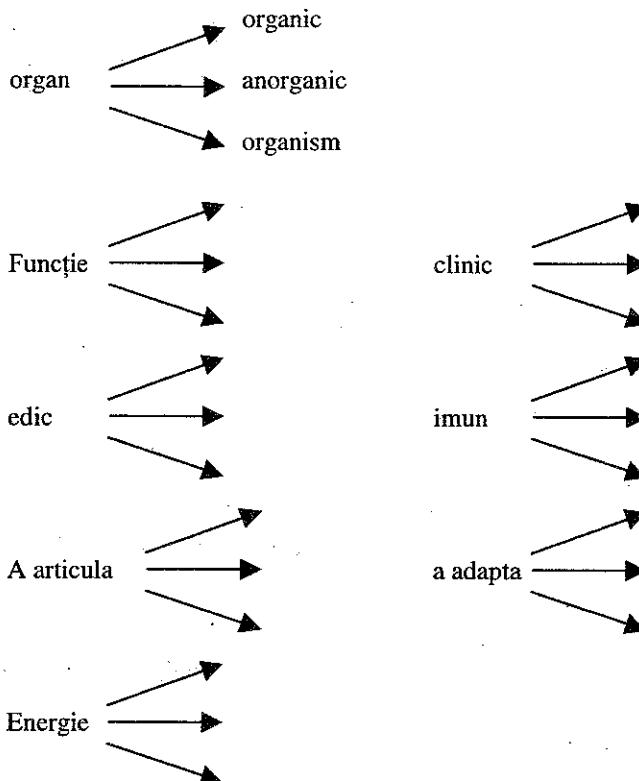
Numește sistemele organismului uman.

- Ce anume determină apariția stării patologice? Ce înțelegi prin stare normală a organismului?
 Din ce este alcătuit țesutul musculos?
 Din ce este alcătuit țesutul lichid?

Familii de cuvinte

Exercițiul 8

Organ	Organic: Studiem chimia anorganica. Anorganic: Avem examen la chimia anorganica Organism: Anatomia se ocupa de organismul uman.
Consum
Virus
Bol

DISCUȚIE: Prezintă un caz de adaptare umană la mediul înconjurător.

- Ce asigură pentru organismul uman funcția de locomoție?
Care sunt funcțiile vitale ale organismului uman?
Cum se realizează funcția de digestie?
Dar funcția de excitabilitate?
Cum se stabilește relația organismului uman cu mediul ambiant?
Scrie un argument pentru a susține că funcția de respirație este o funcție vitală.
Ce se realizează prin funcția de reproducere?

Exercițiul 10

A se interna, a se deplasa, a leșina, a (nu) suporta, a supravirețui, a coordona, a îndeplini, a (se) manifesta

Lumina se deplasează cu o viteză uriașă.

- A reușit în urma atacului de cord.
Sistemul nervos activitatea întregului organism.
Cum această boală?
Mama temperatura ridicată.
Înainte de operație, pacientul
Când Maria în acest spital?
Sângele rolul de transportor al vitaminelor și substanțelor nutritive.

DISCUȚIE: Cum reacționezi dacă un trecător leșină în față ta, pe stradă?

Exercițiul 11

- Ce este citologia?
Ce este celula?
Care sunt proprietățile celulei?
Enumera principalele funcții celulare.
Dă 3 exemple de obiecte cu dimensiune microscopică?
Ce înțelegi prin dimensiune microscopică?
Dă 3 exemple de discipline medicale.

Exercițiul 12

A construi	(4) construam	(4) construiau
A lăuda	(2).....	(3).....
A fierbe	(1)	(5)
A rupe	(3).....	(6)
A suporta	(4).....	(6).....

A trimite	(1).....	(4).....
A influență	(2).....	(5).....
A înveli	(3).....	(2).....

Exercițiul 13

M-a invitat ca să sărbătorim logodna voastră.

S-a interesat pentru ca să

A luat Compediul de Anatomie ca să

În afară de flori mi-a adus și

Ne-am întâlnit în timp ce

Vorbeam când

Tocmai încuiam ușa când

Exercițiul 14

Ce știi despre țesutul epitelial?

Dar despre cel muscular?

Ce cunoști despre țesutul nervos?

Ce este limfa?

Din ce sunt alcătuite oasele?

Ce epiteliu senzoriale cunoști?

De ce acestea se numesc senzoriale?

Exercițiul 15

Alcătuiește o scurtă compoziție în care să folosești următoarele cuvinte: --- hormoni:

- urină
- substanțe de secreție
- lipide
- diagnosti
- articulații
- perfuzie
- anestezie
- miocardită

Subliniază în compoziția ta cuvintele indicate mai sus pe măsură ce le folosești. Dă un titlu compozitiei.

Exercițiul 16

MODEL: medic anestezist

<u>medic</u>	musculară
<u>substanțe</u>	toxice
<u>factor</u>	olfactivă
<u>funcție</u>	<u>anestezist</u>
<u>fibră</u>	agresor
<u>boală</u>	respiratorie
<u>insuficiență</u>	cardiacă
<u>mucoasă</u>	vitală

Exercițiu 17

Dacă te dor dinții, mergi la stomatologie.

- la urologie.
- la cardiologie.
- la ORL.
- la neurologie.
- la virusologie.
- la dermatologie
- la oftalmologie.

Exercițiu 18

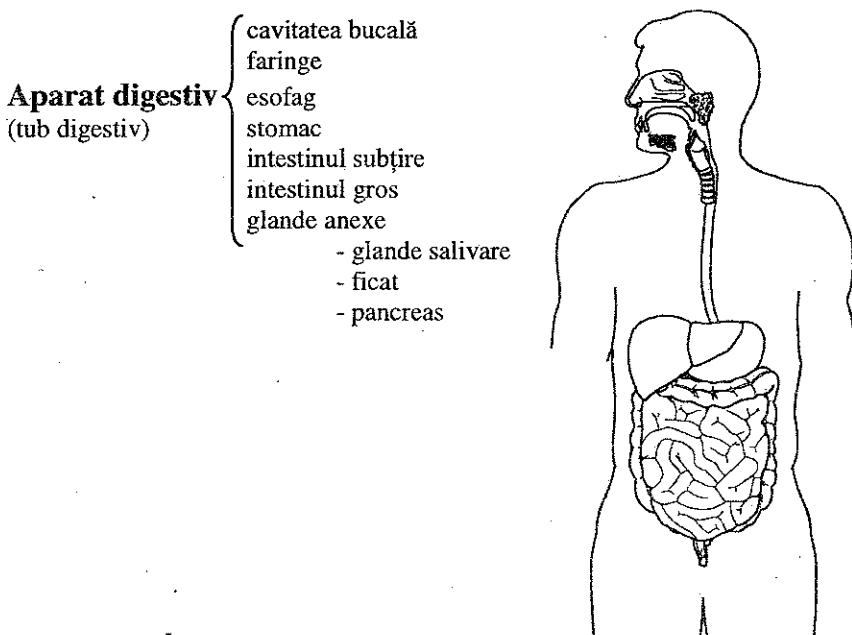
mi-e foame	mi-a fost foame	mi-era foame
.....	mi-a fost somn
.....	ti-era sete
ne e frig
.....	v-a fost teamă
le era rușine
fiți e dor?
.....	s-a așezat
.....	se îmbrăca

Măsuri de prevenire și de tratament ale insolație

În primul rând, trebuie evitate situațiile amintite anterior. Dar dacă insolația s-a instalat, putem să acționăm astfel: pacientul trebuie să consume cel puțin doi litri de lichide reci pe zi. Până la sosirea medicului, pacientul va fi așezat la umbră sau pus sub duș rece, în fața currentului, aplicându-i-se masaj al pielii și administrându-i-se băuturi reci. Medicul îi poate recomanda sulfat demagneziu, ser glucozat, după care poate decide dacă este cazul internării lui în spital.

Insolațiile de pe litoral sunt și mai frecvente și mai grave, deoarece din dorința de a se bronză cât mai repede, oamenii stau câte 2 - 3 ore pe zi la soare încă din prima zi. Recomandat este să se stea (în prima zi) doar 15-20 minute, mărind intervalul în fiecare zi cu câte 10 minute. Cura heliomarină trebuie începută în primele zile între 7:00 – 9:00 dimineață.

Unitatea 7 – Aparatul digestiv

Secțiunea 1

Aparatul digestiv este format din totalitatea organelor care au următoarele funcții:

- funcția de digestie
- funcția de absorbție a alimentelor
- funcția de eliminare a rezidurilor alimentare

Doctorul român Francisc Rainer a tratat în unele lucrări probleme legate de digestie. El a spus că **aparatul digestiv** împreună cu **aparatul respirator** formează **aparatul de suport al materiei**.

Organele care formează aparatul digestiv sunt așezate sub forma unui **tub continuu**. El începe de la **orificiul bucal** (gură) și se termină cu **orificiul anal** (anus). Acest tub nu are aceeași dimensiune peste tot.

De aceea, aparatul digestiv se mai numește și **tub digestiv**. Aceasta este alcătuit din: **cavitatea bucală, faringe, esofag, stomac, intestinul subțire și intestinul gros**.

În cursul diferențierii și specializării funktionale a tubului digestiv, din epitelul acestuia se dezvoltă numeroase glande. Dintre acestea, unele rămân în peretele tubului digestiv, altele se depărtează de perete. Acestea sunt mai mari și cu o structură mai complicată. Legătura dintre aceste glande mai mari și tubul digestiv o fac **canalele de excreție**. Aceste glande se numesc **glande anexe ale tubului digestiv**.

Ele sunt: **glandele salivare** (anexate cavitatei bucale), **ficatul și pancreasul** (anexate duodenului).

Cavitarea bucală este primul segment al tubului digestiv care, pe lângă funcția de digestie, ajută omul omul în realizarea unui limbaj articulat. Aici se află **limba și dinții**. Dinții sunt fixați în alveole dentare ale maxilarului printr-o articulație proprie.

Un om adult are 32 de dinți. Între 7 și 15 ani se formează dentiția permanentă care o înlocuiește pe prima, dentiția de lapte.

Glandele salivare sunt așezate în jurul cavității bucale în care își varsă secreția. Unele sunt glande mici, altele sunt mai mari.

Faringele, al doilea segment al tubului digestiv, este un organ cavitări, situat la întretăierea dintre calea respiratorie și calea digestivă.

Esofagul este un tub muscular de 25 – 30 cm. Care începe de la faringe și se termină la nivelul stomacului.

Stomacul este un organ abdominal. El este partea cea mai dilatătă a tubului digestiv.

Intestinul subtire este lung de câțiva metri. Are rol important în funcția de digestie și absorție.

Intestinul gros are aproximativ 1,70 m. și îndeplinește funcția de evacuare a rezidurilor alimentare din corp.

Familii de cuvinte

<u>formă</u>	<u>special</u>	<u>aliment</u>	<u>corp</u>
(a) forma	specialist	(a) alimenta	corporal
(a) deformă	(a se) specializa	alimentar	corpolent
formare	specializat	alimentară	(a) încorpora
deformare	specialitate	alimentare	corpuscul
diform	nespecialist	alimentație	
uniform		nealimentat	
formator		subalimentat	
deformator		supraalimentat	

tub musculomucos = muscular + mucoasă

Exerciții

Exercițiul 1 – a forma

Aparatul digestiv este alcătuit din // mai multe segmente.

Aparatul digestiv este format din mai multe segmente.

El a stricat forma obiectului.

Organele care alcătuiesc aparatul digestiv sunt așezate în formă de tub continuu. Minciuna schimbă realitatea.

Acest organ are o dimensiune mult mai mare.

Calciul are rol important în alcătuirea oaselor.

Vitaminele sunt la fel distribuite în organism.

Acest țesut are o structură neschimbată pe toată suprafata lui.

Exercițiul 2**aliment**

Pâinea este mâncarea noastră zilnică. // Pâinea este alimentul nostru zilnic.

Omul are nevoie de o hrană bogată în vitamine.

Mâncarea în cantitate mare provoacă obezitatea.

Hrană putină și săracă în vitamine provoacă boli grave.

Sângele aduce creierului oxigen.

De ce hrană avem nevoie în excursie?

Intestinul gros ajută la evacuarea rezidurilor de mâncare din organism.

Copilul are nevoie de mâncare specială.

Exercițiul 3**MODEL: doctor specialist**

reziduri	diform
<u>doctor</u>	alimentare
aparat	digestiv
greutate	supraaglomerat
corp	<u>specialist</u>
tren	corporală
pacient	subalimentat

La un spital de operații estetice pacienta îl întreabă pe doctor:

- Cât mă costă, doctore, să mă faceti frumoasă și mai Tânără?
- Douăzeci și cinci de mii de dolari, stimată doamnă!
- Nu credeți că e prea mult?
- Nu. Dar pot să vă recomand o soluție mai ieftină.
- Care, doctore?
- Un voal foarte des, stimată doamnă!

* * *

În vizită la grădina zoologică.

Tatăl spune copilului:

- Uite, vezi barza asta? Ea te-a adus la noi acasă!
- Mă uit dar nu mă recunoaște!

Organe, părți ale corpului

SUBST.

faringe	
tub	
pancreas	
duoden	
abdomen	
dinte	

ADJ.

faringian	
tubular	
pancreatic	
duodenal	
abdominal	
dental	

Cuvinte polisemantice

Specializare

A venit la specializare în România.

În cursul specializării funcționale a tubului digestiv, din epiteliul acestuia se dezvoltă numeroase glande.

A trata

Doctorul tratează boala cu antibiotice.

Acetă carte tratează probleme de biofizică.

Îl voi trata cu prăjitură și cafea.

O să se supere dacă îl tratez cu indiferență.

Am cumpărat un tratat de anatomie.

sub – (mai puțin)
subalimentat
subalimentație
subdiviziune

supra – (mai mult)
supraaliment
supraaglomerat
suprasolicităt

Exercitiul 4

secreție secretor

faringe	stomacal
hepar	tubular
dinte	abdominal
pancreas	

Exercitiul 5

A oferi ceva musafirilor

a trata	{	A oferi ceva musafirilor
.....		Ex: ne-a tratat cu cafea.
.....		Ex:
.....		Ex:
.....		Ex:

Secțiunea 2

Arman stă de vorbă cu Kalina. Amândoi sunt studenți la medicină în anul întâi și au dat lucrare la anatomie. Arman este cam trist. Îi spune fetei ce a scris dar aceasta nu-l prea încurajează:

Arman: Am scris că aparatul digestiv îndeplinește o singură funcție: cea de digestie. Nu se cheamă digestiv?

Kalina: Ba da, dar mai îndeplinește câteva alte funcții.

Arman: Care?

Kalina: Știu și eu?

Arman: Asta e. Am scris bine. Am mai scris că este alcătuit din cavitate bucală.

Kalina: Numai?

Arman: Dacă atât a scris Iosif Și-am mai văzut ceva cu niște glande

Kalina: Multe?

Arman: Nu erau prea multe. În fine, sper să iau un cinci.

Kalina: Dar de vreun intestin gros sau unul subțire, ai scris ceva? De ficat, de pancreas, de esofag?

Arman: Ce vorbești tu acolo? Cum să scriu aşa ceva dacă nu le-am văzut scrise la Iosif? El s-a pregătit!

Kalina: Cu fițuica.

Arman: Da. E bine și aşa. Dar dacă n-o aveam, ce făceam?

MORFOLOGIE

Pronume și adjectiv pronominal nehotărât în N.Ac

unul, altul, un alt

construcții corelativе

a) adj.pron. nehot.....adj.pron. nehot.

m. Un student citește, alt student traduce.

Unii profesori fac prezența la cursuri, alți profesori n-o fac.

f. O bibliotecară lucrează dimineață, altă bibliotecară lucrează după-amiaza.

Unele glande rămân în peretele tubului digestiv, alte glande se îndepărtează de perete.

m	sg. Un – alt pl. unii – alți	+ subst.nearticulat.
----------	---------------------------------	----------------------

f	sg. O – altă pl. unele -alte	+ subst.nearticulat.
----------	---------------------------------	----------------------

b) Adj.pron. nehot.....pron.nehot.

m Un doctor vine, altul plecă.

Unii farmaciști sunt amabili, alții nu sunt.

f O asistentă pregătește substanțele, alta invită studenții înăuntru.
Unele glande rămân în peretele tubului digestiv, altele se îndepărtează de perete.

c) Pron. nehot.....pron.nehot.

m Unul a intrat, altul a ieșit.
Unii s-au pregătit la examen, alții au copiat.

f Una venea, alta pleca.
Unele vor sta de vorbă, altele vor lua loc în sală.

m sg. Unul – altul
pl. unii – alții

f sg. Una – alta
pl. unele – altele

Exercițiul 6

Unii prieteni s-au dus la concert // Unii prieteni s-au dus la concert
..... prieteni au plecat la patinoar. alți prieteni au plecat la patinoar.

Unii studenti au fost de acord cu noul program,studenti n-au acceptat modificarea.

Am zugrăvit o cameră,cameră o fac mâine.

Un timbru e românesc,timbru e străin.

Unele studente s-au dus la bibliotecă,studiente au intrat în laborator.

El mi-a explicat unele cursuri, tu mi-ai explicatcursuri.

Pe unii musafiri i-am tratat cu cafea, pemusafiri i-am tratat cu ceai.

Exercițiul 7

Un pacient s-a internat, // Un pacient s-a internat, altul a plecat acasă.

Într-o cameră stau eu, în..... stau cununații mei.

Astăzi a luat..... medicamente, mâine o să ia altele.

Unii pacienți fac radiografie,fac radioscopie.

În acest moment, un chirurg se află în sala de operație,este în sala de disecție.

.....microbi atacă aparatul digestiv, alții atacă aparatul respirator.

Unele fiole se sparg ușor,se sparg mai greu.

Unii absolvenți se obișnuiesc mai repede cu munca,se obișnuiesc mai greu.

Exercițiul 8

L-am felicitat pe fratele vecinei. // L-am felicitat pe un frate al vecinei.
Studentii au vorbit cu secretara decanului.
M-am întâlnit cu vărul lui Ahmed.
El cunoaște consecinta întâmplării.
Ai aflat impreseiile redactorului?
Primarul îi căută pe avocații firmei.
Patronul a ieftinit preturile produselor.
Am stat de vorbă cu sora vecinului.

Exercițiul 9

Doctorul are o servietă maro. // Servieta e la doctorului.
Specialistul din China are un referat bun.
Asistenta folosește un tub de oxigen.
Evelina are pantaloni negri.
Kalina are ochelari fumurii.
Directorul are un birou elegant
În sala de operație sunt multe aparate.
Croitoreasa are multe rochii acasă.

Un neurolog îl întreabă pe pacientul lui:

- Vi s-a întâmplat să auziți voci fără să știți ale cui sunt și de unde vin?
- Da, foarte des, domnule doctor.
- E grav, foarte grav Când le auziți?
- Când vorbesc la telefon.

* * *

Un psihiatru discută cu un copil.

- Băiețel, câte cozi are pisica?
- Una, domnule doctor.
- Dar câte lăbuțe are, ști?
- Patru,domnule doctor.
- Dar urechi?
- Domnule doctor, se poate ca până la vîrstă dumneavoastră să nu fi văzut o pisică?

Exercițiul 10

Despre ce stau de vorbă Arman și Kalina?
De ce este Arman îngrijorat?
Cum a scris Arman în lucrare?
De la cine a copiat?
Cum s-a pregătit Kalina pentru lucrare?
Dar tu, cum te pregătești?
Ce notă ai luat la prima ta lucrare?

Secțiunea 3

Litiaza biliară

Litiaza biliară ține de patologia colicistului (inflamații acute sau cronice ale veziciei biliare) și este relativ frecventă.

Apariția calculilor crește cu vîrstă și este mai frecventă la femei. Dintre factorii de risc amintim:

- ereditatea
- rasa albă
- vîrstă și sexul (litiaza este de 2-4 ori mai frecventă la femei decât la bărbați)
- alimentația
- unele boli de nutriție (diabetul zaharat, obezitatea)

Tabloul clinic tipic este reprezentat de **colica biliară**. Aceasta survine frecvent noaptea, sau la 3-4 ore după un prânz gras.

Intensitatea, locul și iradierea durerii depind de natura și localizarea calculilor și de prezența sau absența complicațiilor.

Cum se manifestă **litiaza biliară**?

Care sunt factorii de risc?

Îmbolnăvirea cărui organ o reprezintă **litiaza biliară**?

Când survine **colica biliară**?

Ce înțelegi prin **colică biliară**?

Care pacienți sunt cei mai afectați de această boală?

De ce favorizează obezitatea formarea calculilor?

SINTAXĂ

Condiție - cu ce condiție

A. În propozitie

a) Urmând tratamentul, pacientul s-a vindecat.
gerunziu

b) În caz de { hemoragie, pacientul va lua vitamina K.
îmbolnăvire, omul va merge la doctor.

în caz de + subst. Ac.

În cazul îmbolnăririi, asistenta îi va face o injecție.

Subst. G.

hemoragiei, pacientul va lua vitamina K.

în cazul + subst. G

Simoniu

▪ inflamatie

▪ risc

▪ frecvent

▪ alimentatia

atipic

▪ a surveni

▪ calcul

- c) Omul va fi sănătos cu condiția { de a respecta măsurile igienice.
respectării măsurilor igienice.

De + inf.
Cu condiția + Subst.G

B) În frază

a) Dacă respectă măsurile igienice, ești sănătos.	vei respecta	vei fi
ai respectat	respectai	ai fost
respectai	erai	erai
ai respecta	ai fi	ai fi

**daca = in cazul ca
cu condiția**

- b) Dacă mergi la bibliotecă ia { Atlasul de anatomie!
să ieși

Dacă mergeți la bibliotecă luăți { Atlasul de anatomie!
să luăți Atlasul de anatomie!

Exercițiul 11 a lúa

Dacă faci febră,.....ampicilină // Dacă faci febră, ia ampicilină!

Dacă ai nevoie de mine,.....telefon! (a da)

În cazul că învățai,.....examenul.(a lúa)

Dacă pacientul leșină,.....acestă injecție.(a face)

Ti-ar fi frică de junglă, dacăcum este acolo.(a-și imagina)

Dacă ai ști ce nefericit este,.....impresia despre el.(a-și schimba)

Dacă pacientulfără anestezie, chirurgul l-ar opera imediat.(a rezista)

Făceai lucrarea de laborator dacă.....teoria. (a ști)

Exercițiul 12

MODEL: Te-ai simțit mai bine dacă ai dormi mai mult.

Exercițiul 13

- Ce este aparatul digestiv?
 Cum se mai numește el?
 Ce formă are aparatul digestiv?
 Din ce este alcătuit aparatul digestiv?
 Ce este cavitatea bucală?
 Ce este faringele?
 Ce este esofagul?
 Ce funcție îndeplinește intestinul gros?
 Dar intestinul subțire?

Exercițiul 14

tipuri de.....	anatomie
norme de.....	nutriție
aparat de.....	igienă
funcție de.....	tesuturi
lucrări de.....	digestie
dentiție de.....	lapte
boli de.....	excreție
tratat de.....	specialitate

- aparat digestiv; tub digestiv; aparat de import al materiei;
- cavitate bucală; faringe; esofag; stomac; intestin subțire; intestin gros; glande anexe; ficat; pancreas; duoden; abdomen; limbă;
- orificiu bucal / anal
- funcție de digestie / de absorbție a alimentelor / de eliminare a rezidurilor alimentare / de excreție;
- dinți; alveole dentare; maxilar; dentiție permanentă / de lapte;
- litiază biliară; colecist; inflamație; calcuri; boli de nutriție; obezitate; diabet zaharat;
- ereditate; tablou clinic;
- voal des;
- operație estetică;
- a fi format din; a trata; a (se) îndepărta de; a distribui; a încuraja;
- limbaj articulat;
- dilatat;
- biofizică;
- neurolog; psihiatru;

Unitatea 8 - Sistemul nervos: un sistem de transmitere a informațiilor

Secțiunea 1

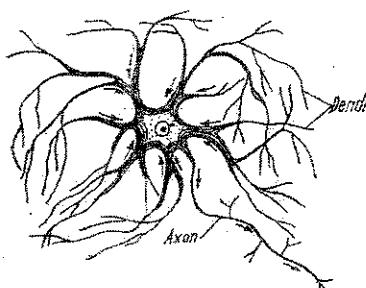

Fig. 51. — Neuronul și circulația influxului nervos.

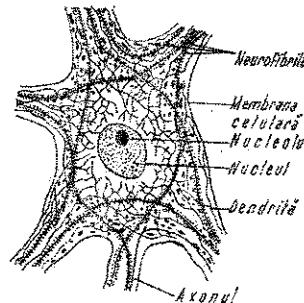

Fig. 52. — Pericarionul.

Organismul uman nu trăiește izolat de mediul extern, ci în legătură cu el. Condițiile mediului înconjurător influențează activitatea și funcționarea corpului.

Ce se întâmplă când este frig?

Dacă organismul nu ar detecta scăderea temperaturii mediului ambiant și nu ar acționa în nici un fel pentru a se proteja, am pierde căldura și temperatura corporală ar scădea. La temperaturi coborâte, reacțiile chimice ale metabolismului nu pot avea loc în mod eficient, motiv pentru care am putea muri. De fapt, simțim frigul iar organismul răspunde la acest stimул: tremurăm, ni se face pielea ca de găină, ne mișcăm, ne îmbrăcăm mai gros sau ne apropiem de o sursă de căldură. Acționăm pentru a ne menține temperatura între niște limite optime pentru confort și supraviețuire.

Informațiile despre mediul ambiant și despre starea organismului sunt captate prin intermediul unor celule speciale (**receptori, celule receptoare**), care sunt distribuite în tot corpul nostru. Aceste celule au rolul de transforma stimulii externi într-un impuls electric. Acesta va fi transmis la centrii nervoși pentru a fi interpretat de alte celule nervoase, denumite **neuroni**.

La nivelul centrilor nervoși, impulsurile se transformă în senzații și se elaborează răspunsuri corespunzătoare, conștient sau inconștient. Aceste răspunsuri sunt transformate în noi impulsuri nervoase care, apoi, sunt transmise prin alți neuroni la **organele efectoare**.

STIMUL	SENZATIE	RĂSPUNS
Scăderea temperaturii mediului	frig	Piele de găină (răspuns involuntar) Vasoconstricție (răspuns involuntar) Tremurat (mișcare involuntară) Exercițiu fizic (mișcare voluntară)

Așadar sistemul nervos este format din două părți: **sistemul nervos central** (encefal și măduvă) și **sistemul nervos periferic** (alcătuit din **nervi** și **ganglioni**).

Primul are rolul de a interpreta toate informațiile primite de al receptorii și de a elabora răspunsurile corespunzătoare. Al doilea controlează activitatea internă a organismului, transmite senzațiile la sistemul nervos central și răspunsurile de la acesta la organele vitale efectoare, în mod conștient.

Neuronii reprezintă legăturile sistemului nervos.

Un neuron obișnuit este format din **corpul neuronal** care prezintă două tipuri de prelungiri: **dendritele și axonul** (denumite și fibre nervoase).

Neuronii sunt interconectați, constituind rețele întinse prin care circulă impulsurile nervoase. Celulele nervoase formează adevărate "legături", care unesc toate componentele sistemului nervos.

Familii de cuvinte

<u>simt</u>	<u>stimul</u>	<u>vital</u>
(a) simții	(a) stimula	(a) vitaliza
(a) consumă	stimulativ	vitalitate
(a) presimții	stimulator	vitalizant
simțitor	stimulent	revitalizare
simțit	biostimulent	
nesimțit		

- Sper, domnule, că în hotelul nostru vă veți simți ca acasă
- Ca acasă?! În acest caz mă mut la alt hotel!

* * *

- Ce faci, dragă? Iar te duci la teatru? Ai mai văzut piesa.
- Da, dar nu în rochia asta!

Exerciții

Exercițiu 1 simt

El a să se mute la mine.

Animalele cutremurul.

Iepurele are auzului foarte dezvoltat.

Cum te după tratament?

Iarna port haine groase și nu frigul.

De ce nu a vrut să vină în România?

Ea că se va întâmpla ceva rău.

Exercițiul 2

	adevărat	fals
Organismul uman trăiește izolat de mediul ambiant. Un neuron are mai multe corpuri celulare. Organismul sănătos detectează scăderea temperaturii mediului ambiant. Putem considera zgromotul puternic drept un "stimul". Celulele receptoare sunt distribuite în partea dreaptă a corpului. Un stimul exterior poate provoca o anumită senzație. Senzația nou creată face ca organismul să dea anumite răspunsuri. Din corpul celular pleacă ramificațiile terminale.	*	

Exercițiul 3

Putem da examenul în sesiunea de vară sau de toamnă.
Sistemul nervos este format din: și
Sistemul nervos central este alcătuit din: și
Un neuron are două tipuri de prelungiri: și
Sistemul nervos periferic este alcătuit din: și
Mediul exterior influențează și corpului.
Neuronul este alcătuit din: și
Organismul poate răspunde la stimulul exterior prin sau prin

Exercițiul 4

organism = corp
mediul înconjurător =
temperatură ridicată =
stimul =
a menține =
rol =
a transforma =
a elabora =

Exercițiul 5

Ce legătură există între organism și mediul exterior?

Ce stimuli externi cunoști?

Cum poate răspunde organismul în funcție de stimul?

Cum captează organismul informațiile despre mediu?

Din ce este alcătuit un neuron?

Care sunt părțile componente ale sistemului nervos?

Ce sunt neuronii?

Exercițiul 6

Am studiat sistemul nervos. //

Studiez sistemul nervos.

Voi studia sistemul nervos.

Temperatura mediului a influențat metabolismul organismului.

A trăit izolat de mediul extern.

Anticorpii au detectat îmbolnăvirea organismului.

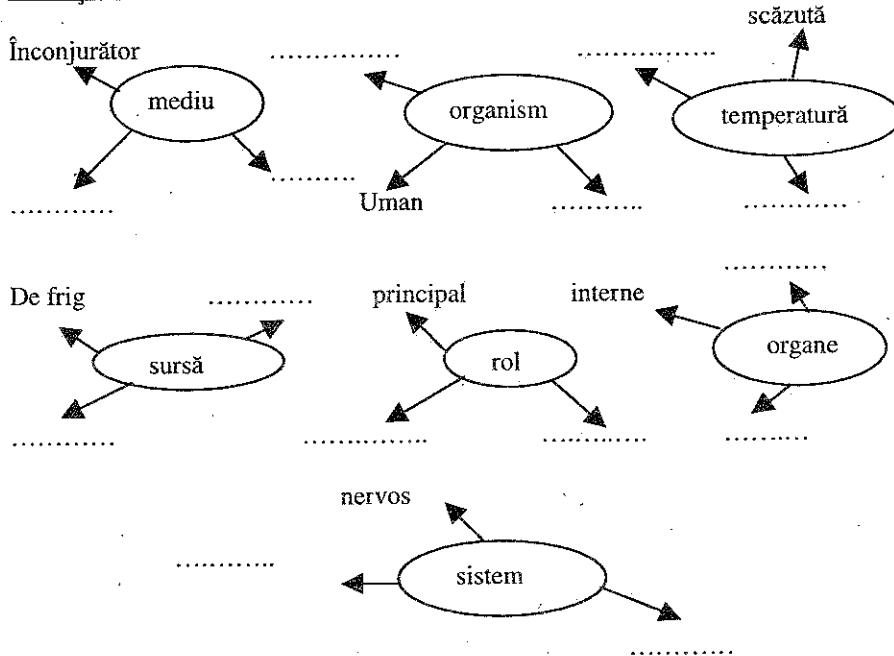
Celulele receptoare au captat informațiile referitoare la mediu.

Neuronii au transmis impulsuri nervoase.

Organele receptoare au elaborat răspunsuri corespunzătoare.

Temperatura mediului ambient a scăzut

Exercițiul 7

Discuție:

Care sunt răspunsurile organismului la stimulul "creșterea temperaturii mediului"?

Cuvinte polisemantice

a (se) apropiă

Se apropie toamna. Vor începe cursurile la facultate.

Avionul s-a apropiat de aeroport.

Noi ne-am apropiat foarte mult unul de altul.

rol

Arnold Schwarzenegger are rolul principal în filmul "Comando".

Procesul este pe rol.

Ce rol au celulele nervoase?

a marca

El a marcat multe goluri pentru echipa lui.

Culoarea galbenă a pielii poate marca un bolnav de hepatită.

S-a marcat! Am înțeles!

Apariția cifrelor arabe marchează o etapă importantă în istoria civilizației omenești.

-os

osos

nervos

musculos

vaso- (ce ține de vasul sanguin)

vasoconstricție

vasodilatare

vasodilatator

Secțiunea 2

Două caracteristici importante ale sistemului nervos sunt **emotivitatea și somnul**. Să clarificăm aceste noțiuni.

Emoțiile sunt senzații subiective, plăcute sau nu, ce implică întreg organismul. **Teama** este o emoție care provoacă o senzație negativă și o serie de efecte fiziologice, printre care: dilatarea pupilelor, pielea de găină și contracțiile musculare.

Bcuria provoacă o senzație plăcută, însorită de o relaxare musculară.

Starea sufletească condiționează comportamentul. O stare de iritate poate da naștere unor manifestări agresive.

Emoțiile pot fi atenuate sau controlate de creier.

Somnul este o stare periodică de pierdere a cunștiinței, caracterizată prin:

- relaxare musculară
- scădere a temperaturii corpului
- scădere a frecvenței cardiaice
- scăderea frecvenței respiratorii

Cuvinte polisemantice**cunoștință**

A suferit o pierdere a cunoștinței în urma loviturii.

Nu are cunoștințe în București. Este din Irak.

Vrei să-ți fac cunoștință cu doctorul Asad?

Acest tratat ne pune la dispoziție bogate cunoștințe de chimie

-ifica

a exemplifica

a simplifica

a osifica

a clasifica

a falsifica

a intensifica

Exemple

- Trebuie să simplificăm problema (= să facem această problemă mai simplă decât este)
- Osificarea cutiei craniene se încheie după primul an de viață (= întărirea cutiei craniene)
- Dacă a-ți înteles, puteți să exemplificati? (= să dați exemple)
- Putem clasifica bactériile în mai multe categorii. (= putem să facem mai multe clase, grupe)
- Laboranța a falsificat analizele (= a dat niște analize false).
- Trebuie să intensifici învățatura în timpul sesiunii (= să înveți mai intens, mai mult în timpul sesiunii).

SINTAXĂ

Construcții relative și corelativе

1. acela / cel.....care

Vorbea cu acela căruia i-am dat adresa.

Caut pe unul care să-mi împrumute dicționarul.

Aștept pe cineva care să-mi dea un halat.

Vine acela care m-a căutat dimineață.

Pleacă cel care și-a cumpărat bilet.

Vorbește unul care știe.

2. cevacare

Vreau să iau ceva care scade febra.

3. (atunci).....când

S-a internat { atunci când a făcut febră 40.
în timpul când n-am fost în București.
odată când l-a lovit mașina.
când s-a îmbolnăvit.

4. (acolo)unde

S-a internat acolo unde { a găsit loc liber.
undeva unde era loc liber.
unde lucrează doctorul Asad.

5. (asa) cum

A făcut { aşa cum l-am învățat.
exact aşa cum i-am spus.
cum i-am spus.

Exercițiul 8

N-a vorbit cu **nimeni care a fost acolo.**

.....acolo unde.....
.....unul care.....
.....aceea care.....
.....aşa cum.....
.....odată când.....
.....undeva unde.....
.....exact aşa cum.....

Exercițiul 9

Care sunt caracteristicile sistemului nervos?

Ce este frica?

Dar bucuria?

Ce sunt emoţiile?

Cum acționează creierul asupra emoțiilor?

Ce este somnul?

Ce transformări aduce somnul în organism?

Discuție :

Care pot fi răspunsurile organismului la stimulul **factor social – examen**?

Exercițiul 10

Nu-mi e frică. // Nu-mi e teamă.

Toți amicii au fost alături de ea.

Aș vrea să te prezint șefului acestui departament.

Are puține informații în acest domeniu.

Ce funcție au glandele anexe ale tubului digestiv?

Au devenit prieteni.

Avionul vine mai aproape de aeroport.

Cursul de astăzi ne-a adus multe informații despre sistemul nervos.

Exercițiul 11

Am dat multe exemple la examen (= au exemplificat)

Vântul bate mai tare (=.....)

Plouă mai tare (=.....)

Am explicat foarte clar toate aceste probleme(=.....)

În câte clase putem împărți țesuturile? (=.....)

Întărirea oaselor este un proces de durată (=.....)

De ce să nu facem viață mai simplă? (=.....)

Am citit în ziar că doi cetăteni au făcut bani falși (=.....)

Secțiunea 3

MORFOLOGIE

Pronumele interrogativ – relativ

1. CINE

Cazul genitiv

Asistenta a adus un halat.

Al cui este halatul?

Al, ai } + cui
a, ale }

Asistenta a adus o fiolă.

A cui este fiola?

Cazul dativ

Cui dai ziarul?

Asistenta îi face o injecție lui Wassim.

Cui îi face injecție?

Doctorul îi recomandă odihnă lui Keram.

Cui îi recomandă odihnă?

cui + (îi) + verb

Cui îi face injecție?

Vreau să știu // **cui îi face injecție.**

Interrogativ → relativ

2. CÂT

Singular

Adjectiv

Cât timp ai făcut tratamentul?

De câte pastile ai nevoie?

Valoare adverbială

Nu știu cât (de mult) a făcut tratamentul.

Nu știu cât (de mult) s-a tratat.

Plural

Adjectiv

Câți pacienți s-au internat azi?

Cu câți doctori ai vorbit?

Cărora pacienți le-ați administrat antibiotice?

Pronume

Câți s-au externat?

Cu câți ai vorbit?

Cărora le-ați administrat sedative?

		singular			plurar	
		m.	n.	f.	m.	m.f.
N.Ac.	Adj.	CÂT		CÂTĂ	CÂTI	CÂTE
	Pron.	-		-		
G.D.	Adj.				CÂTOR	
	Pron				CÂTOR	

1. cât lapte, ulei, orez
câtă iubire, prietenie, pâine

Cât	}	+ subst. neart. fără pl.
Câtă		

2. câți doctori, asistenți, lectori
câte asistente, infirmiere
cător brancaardieri, fete

Câți	}	+ subst. neart. pl.
Căte		

Exercițiul 12

Pacientului îi trebuie sedative. // Cui îi trebuie sedative?

Mariei î s-a făcut rău.

Nu i-ai dat adresa corectă soferului de la Salvare!

Nu-i plac emoțiile puternice.

I-am urat succes la operație.

I-a trimis surorii lui un pachet de medicamente.

Pacientilor din salonul 2 le-a pus perfuzie.

Lui Ahmed i-am dat tratatul de anatomie.

Exercițiul 13

Acesta este halatul tău? // Da, e al meu.

Acesta este stetoscopul lui?

Acelea sunt cursurile voastre?

Aceștia sunt fratii tăi?

Aceasta este sala noastră?

Acestea sunt analizele lor?

Acestea sunt vitaminele tale?

Acesta este dictionarul meu?

Exercițiul 14

În dulap sunt niște fiole. // Ale cui sunt (fiolele)?

În cuier este un halat.

Pe birou sunt câteva radiografii.

Asistenta mi-a adus niște pastile.

Uite niște copii în fața policlinicii!

Farmacistul a pus pe masă o tabletă.

La intrare este o motocicletă.

Am găsit niște ochelari.

Între soții:

- Fii sinceră, și spune-mi: ce ai făcut înainte de a te căsători cu mine?
- Sinceră să fiu am făcut tot ce mi-am dorit.....

* * *

Georgel, ce vrei să te faci când vei fi mare?

- Soldat, tăticule!

- Bine, dar dușmanul te-ar putea ucide!

- Atunci mă fac dușman!

Exercițiul 15

Trebuie să-i fac injecție. // Cui trebuie să faci injecție?

Seringa este a Mariei. // A cui este seringa?

Îi punem perfuzie.

Doctorul le-a adus pacientilor vitamine.

Halatul scurt este al Evelinei.

Tratatul de anatomie este al Kalinei.

I-am împrumutat trusa medicală unui coleg.

Ziarele sunt ale mele.

Tabletele de pe masă sunt ale lui Keram.

Exercițiul 16

Scheletul omului este alcătuit // Din câte (oase) este alcătuit scheletul omului?
din 206 oase.

Am învățat despre trei sisteme: osos, muscular, nervos.

Poate să ia trei lingurite de sirop pe zi.

Aparatul digestiv este alcătuit din șapte segmente.

Sunt trei glande anexe ale aparatului digestiv.

Copilului i-au crescut trei dinti.

Esofagul are cam 25-30 cm.

Un om adult are 32 de dinti

Din presă

Evoluția **litiazei biliare** este, în general, imprevizibilă. Litiaza latentă, fără **simptomatologie**, poate rămâne toată viața sau se poate manifesta clinic brusc printr-o complicație.

Cunoașterea factorilor de risc are importanță prin posibilitatea prevenirii formării calculilor la persoane predispuse a face această boală (risc litogen crescut).

Colica biliară necesită repaus la pat, dietă hidrozaharată și administrarea unui **cocktail litic** (**papaverină**, **scobutil**, **algocamin**).

Litoliza (adică topirea calculilor) se poate face pe cale medicamentară, dar este de durată, costisitoare și are indicații restrânse. Întreruperea tratamentului este, de regulă, urmată de reapariția calculilor. Deci tratamentul medicamentos nu determină dizolvarea tuturor calculilor, nu poate fi aplicat la orice tip de litiază și nici oricărui bolnav.

Tratamentul radical rămâne îndepărțarea colecistului împreună cu pietrele conținute.

(Vîata medicală, 19 (489) anul XI, 7 mai 1999)

- **scop** (= aparat care examinează)
 stetoscop
 microscop
 laringoscop

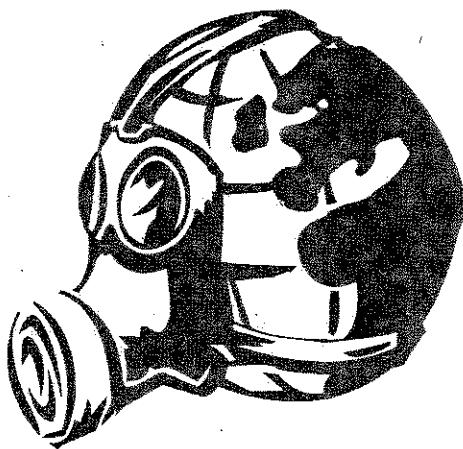
scopie (= observare, examinare)
 stetoscopie
 radioscopie
 oftalmoscopie

stetoscop = steto (= piept) + -scop

- mediu înconjurător / natural / ambient
- a delecta; a (se) proteja; a stimula; a menține; a capta; a elabora; a dilata; a irita; a externă; a dizolva; a scădea / a crește (temperatura, tensiunea); a marca;
- stimul; metabolism; supraviețuire;
- neuron; dendrite; corp celular; ramură colaterală; ramificații terminale; axon; receptori / celule receptoare;
- stimul extern; centru nervos; impuls electric; senzație; vasoconstricție; sistem nervos central / periferic; ganglioni; fibre nervoase;
- corporal; conștient; inconștient; preventiv; voluntar; involuntar; vital; interconectat; imprevizibil; costisitor; predispus la...; agresiv;
- emotivitate; teamă; bucurie; spaimă; angoasă; neliniște; emoție; comportament;
- stare de iritare / bucurie / neliniște / sufletească / de relaxare / de încordare;
- relaxare musculară; frecvență cardiacă; frecvență respiratorie;
- sedative; pastilă; tabletă; cocktail litic; papaverină; scobutil; algocamin;
- brancardier;
- colică renală;
- dietă hidrozaharată; tratament radical;
- repaus la pat;
- văz; auz; miros; gust; simț.

Unitatea 9 - Factorii de mediu

Secțiunea 1

Relația stabilită între mediul înconjurător și organismul uman este bilaterală, în sensul că fiecare acționează, în felul său, asupra celuilalt.

Mediul acționează asupra organismului uman atât favorabil terapeutic (soare, aer prospăt, radiații ultraviolete, apă minerală potabilă, ape termale, ape minerale curative, etc.), cât și nefavorabil, provocându-i îmbolnăvirea.

Factorii patogeni externi care pot produce îmbolnăviri se pot grupa în:

- germeni patogeni (viroși, bacterii, paraziți, etc.)
- agenți mecanici fizici (praf, frig, căldură, presiune mare sau foarte scăzută) sau chimici (gaze toxice, substanțe alimentare, medicamente)
- factori sociali (stres, emoție, suprasolicitare, subalimentație)

Sub acțiunea acestor factori, starea normală a organismului se alterează. Din această cauză, se instalează în organism starea patologică, adică starea de boală.

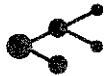
Foarte multe maladii apar din cauză că organismul nu se adaptează perfect la condițiile de mediu (uneori foarte poluant) iar răspunsurile lui adaptive la acțiunea agenților patogeni sunt foarte slabe. Adaptabilitatea diferă de la individ la individ.

Un rol important în protejarea organismului îl are medicina preventivă (profilactică). Aceasta îl ajută pe om să înțeleagă importanța respectării regulilor de igienă (igiena mediului, igiena corporală, igiena vestimentară, igiena alimentară).

O altă măsură luată de medicina profilactică în vederea îndepărțării la timp a tuturor factorilor dăunători sănătății este vaccinarea.

Vaccinul aduce în acelaș timp imunitate la o anumită boală, pe o perioadă de timp limitată. De aceea, vaccinul se numește antigripal, antirujeolic, etc.

Familii de cuvinte

<u>A polua</u>	<u>vaccin</u>	<u>toxic</u>	<u>parazit</u>
Poluare	(a) vaccina	toxicitate	(a) parazita
Poluat	vaccinare	toxină	parazitar
Autopoluare	vaccinabil	(a) intoxica	parazitoză
Depoluare		intoxicare	parazitolog
Nepoluat		intoxicație	parazitologie
Depoluare		dezintoxica	

Exerciții

Exercițiu 1 toxic

Bioxidul de carbon poate fi un gaz *toxic*.

- S-a îmbolnăvit pentru că lucrează în mediu.....
 Spray-urile de gândaci sunt.....
 A făcutdin cauza mâncării alterate.
 S-a intoxicat cu medicamente și a fost luat la spital pentru
 Prin transpirație organismul elimină
 Prin fierbere carnea își pierde
 În minele de sulf este un grad înalt de

Exercițiu 2 a polua

- Toată lumea se teme de *poluarea* mediului.
 Din cauza mașinilor, în București aerul estemereu.
 La munte aerul nu este
 Fabricile potapele
 Specialiștii luptă pentrumediului.
 Toți oamenii ar vrea să trăiască într-un mediu
 Plantele nu se dezvoltă bine într-un aer
 Am citit multe articole despre

Exercițiu 3

- Cum acționează mediul ambiant asupra organismului uman ?
 Dar omul asupra mediului ?
 Ce înțelegeți prin acțiune terapeutică a mediului asupra organismului ?
 Ce factori patogeni cunoașteți ?
 Cum acționează agenții mecanici asupra organismului ?
 Ce este starea patologică ?
 De ce este importantă medicina profilactică ?

Exercițiu 4

- germeni patogeni*
 mediu.....
 factori.....

medicină.....
 agenți.....
 igiena.....
 vaccin.....
 stare.....

Exercițiul 5 **parazit**

Paraziții sunt germeni patogeni.
 O boală este o boală cauzată de paraziți.
 Acest medic este un renumit.
 Mi-a plăcut cursul de
 Un mediu neigienic permite dezvoltarea multor
 Pentru a vindeca această , medicul a recomandat analize de sânge.
 Un om care nu muncește este un social.
 Mâine avem laborator de

Exercițiul 6

Atât mediul cât și organismul // Atât mediul cât și organismul
 unul asupra celuilalt. *acționează* unul asupra celuilalt.

Starea normală a organismului sub acțiunea factorilor patogeni.
 Agentii mecanici pot boli grave.
 Unele plante nu se pot la clima din țara noastră.
 Medicina profilactică omul.
 Vaccinul factorii patogeni din organism.
 Medicul sute de copii cu vaccin antirujoaic.
 Organismul din organe, aparate și sisteme.

Exercițiul 7 *Model: substanțe toxice*

Radiații	Dăunători
Răspunsuri	Alimentară
Vaccin	Adaptive
Factori	Ultraviolete
Igienă	Parazitară
Boală	Poluat
Mediu	Toxice
substanțe	antigripal

Exercițiul 8

Organismul uman se adaptează // Organismele umane se adaptează
 ușor la mediu.

Apa minerală are efect terapeutic.
 Mediul acționează asupra organismului uman.
 Mâncarea se altereză vara.

Omul se adaptează la mediu.
 Vaccinul protejează organismul.
 Fabrica aceasta poluează aerul.
 Acest medicament l-a intoxicate.

Cuvinte polisemantice

a altera (-ez)

Mâncarea se alterează ușor la căldură.
 Factorii patogeni alterează starea de sănătate.

măsură

Ce măsură poartă la cămașă ?
 Aș vrea o măsură mai mare. Această fustă mă strâng.
 E bine să faci lucrurile cu măsură.
 E fără măsură de bogat.
 Am luat măsuri severe împotriva lui Riad.
 E timpul să luăm măsuri.
 A băut fără măsură. De aceea se simte rău.

a instala

Săptămâna trecută am instalat antena prin satelit.
 Cine instalează becul în hol ?
 Nail a putut să instaleze faxul.
 Ne-am instalat într-un apartament nou.

După operație:

Doctorul: - Domnișoară, ţi-am spus să fi atentă când se termină serul din

Perfuzia bolnavului operat !

Asistenta: - Am fost, domnule doctor ! Fix la ora 12 și 3 minute !

* * *

- Eu mi-am cunoscut soția cu abia trei luni înainte de a ne căsători.
- Eu am cunoscut-o la trei luni DUPĂ ce ne-am căsătorit.....

Sectiunea 2

Gastritele pot fi provocate de factori exogeni (mecanici, fizici, chimici, etc.) sau endogeni. Aceștia din urmă realizează "terenul" pe care se desfășoară acțiunea și include: vîrstă peste 40 de ani, sexul masculin, grupa sanguină A II, unele deficiențe imunologice, patologie anterioară (diabet, SIDA) și.a.

- Care sunt factorii care provoacă gastritele ?
 Ce înțelegeți prin factori exogeni ?
 Dar endogeni ?
 Ce este gastrita ?
 Ce trebuie să recomande medicul în aceste situații ?
 Ce grupă sanguină ai ?
 Ce grupe sanguine cunoști ?

MORFOLOGIE

Verb

Modul conjunctiv – timpul perfect

a) Forme

Afirmativ

Să fi fost vreme bună, am fi plecat la Snagov.

Nu cred să fi făcut ea asta !

Să fi venit el mai devreme ?

Să + fi + participiu

Negativ

Trebuia să nu fi luat umbrela !

Să + nu + fi + participiu

b) Pozitia formelor pronominale neaccentuate fată de verb.

Să mă fi dus acolo, l-aș fi văzut.

Era bine să te fi așteptat mai în față.

Cine să-l fi văzut ?

Să nu mi-l fi dat, nu aș fi plecat cu avionul.

Să nu ne fi îmbrăcat aşa, ne-ar fi părut rău.

Să (+ nu) + pron. neacc. + fi + part.

c) Valori, sensuri

<p>Cine să ne fi condus la aeroport ?
 { = cine a putut să ne conducă ? Nu a fost nimeni care să ne conducă la aeroport.</p> <p>Unde să fi plecat pe ploaie ?
{ = unde puteai să pleci ? Mă îndoiesc că puteai să pleci undeva pe o asemenea ploaie, deci n-ai plecat.</p>	cuv. Interrog. + conj.perf.

Să se fi supărat Mirela ?
= oare s-a supărat ? Crezi că s-a supărat ? Eu nu ştiu sigur.
Să mă fi dus acolo ?
= oare atrebuist să mă duc acolo ? Crezi că a trebuit să mă duc ?
Eu nu ştiu sigur.

conj.perf. ?

Să fi avut bani, aş fi cumpărat cartea.
= Dacă aş fi avut bani, aş fi cumpărat cartea. Dar n-am avut şi n-am cumpărat-o.

conj.perf. = dacă

Să fi fost viscol, şi tot m-aş fi dus.
= chiar dacă ar fi fost viscol, tot m-aş fi dus.
Să fi fost în faţa ușii mele, şi tot nu l-aş fi deschis.
= chiar dacă ar fi fost în faţa ușii mele, nu l-aş fi deschis.

Conj.perf. = chiar / dacă

Frizerul îi dă ultimile indicații unui ucenic aflat la primul său client:
- Nu uita ce te – am învățat ! Şi mai ales, vezi să nu te tai !

Exercițiul 9

Trebuia (a sta) la umbră ! // Trebuia să fi stat la umbră !

Monica trebuia (a telefona) acasă !
Era târziu (a rămâne) pe terasă !
Cu cine trebuia (a discuta) ?
Puteam (a cumpăra) alt apartament !
Era bine (a pleca) într-o stațiune balneară !
Trebua (a verifica) mașina !
Era normal (a se înțelege) cu menajera în legătură cu programul !

Exercițiul 10

Să fi fost acolo, (a recunoaște pe el). // Să fi fost acolo, l-aş fi recunoscut.

Să fi fost frumos, (a pleca) la Snagov.
Să fi stat în casă, (a se plăcisi).

Să mă fi purtat aşa înapoi, (a câştigat) mult.
 Să – i fi văzut pe stradă, (a striga pe ei).
 Să fi primit scrisoarea, (a răspunde) la timp.
 Să fi obținut viză de intrare, ei (a veni) până în septembrie.
 Să fi cercetat această situație, eu (a-și da seama) că e nevinovat

Exercițiul 11

Laptele s-a stricat. // Laptele s-a alterat.

Mâncarea nu se strică dacă o pui în frigider.
 Ce poate deregla starea de sănătate a omului ?
 Căldura produce stricarea alimentelor.
 I-am luat o cămașă numărul 52.
 E bine să ai o limită în tot ceea ce faci.
 A mâncat foarte mult.
 Eu nu pot monta un bec.

Exercițiul 12

Cine (a sta) cu bunicul ? // Cine să fi stat cu bunicul ?

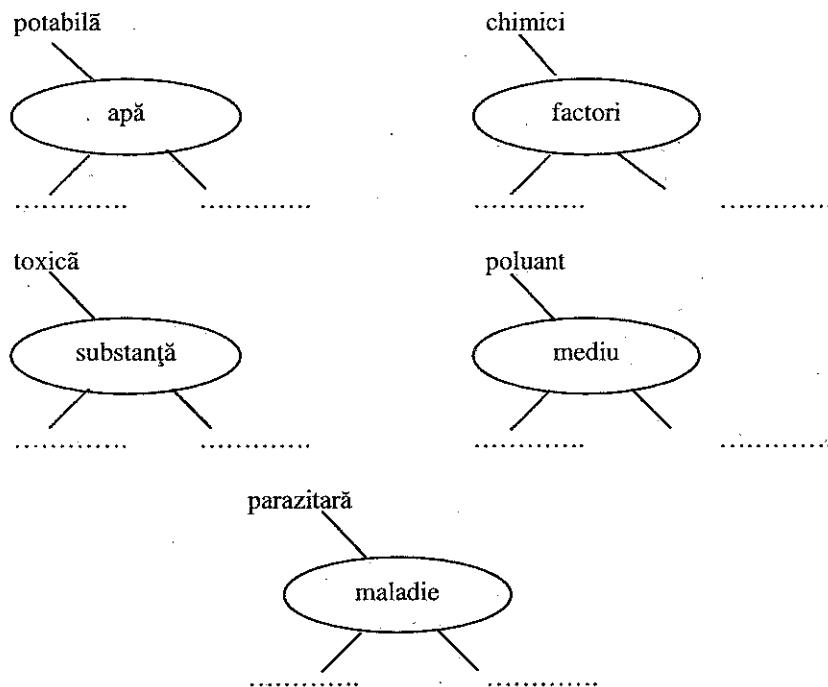
Când (a se) întoarce de la piață ?
 Unde (a găsi) cazare ?
 Cum (a ajunge) la gară ?
 Care (a fi) mai bun dintre ei ?
 Ce (a alege) din magazin ?
 De ce (a muta) mobila ?
 Cât (a mai aștepta) în gară ?

Exercițiul 13

adevărat	fals
Gastritele sunt provocate numai de factori exogeni. Prin factori exogeni înțelegem factori externi organismului. Vârstă poate fi considerată un factor exogen. Grupa sanguină este un facteur endogen. Gastrita este o boală de piele. Medicina profilactică recomandă antibiotice. Mediul înconjurător acționează întotdeauna nefavorabil asupra organismului.	*

DISCUȚIE: Descrie un cabinet medical !

Exercițiul 14

- Ce acțiune are laptele rece asupra stomacului ?
- Excesul de condimente poate deveni nociv ? De ce da ? De ce nu ?
- Ce legătură este între vârstă și vaccin ?
- Cum putem să vedem dacă organismul se află într-o stare normală ?
- Numește 2 tipuri de factori externi patogeni.
- Suferi de stres ?

DISCUȚIE: Subalimentația**- ant (= care face acțiunea verbului)**

calmant
rezultant
caracterizant

- al (= adjecțiv)

intestinal
medical
bucal
nazal

stomacal
arterial
muzical
social
săptămânal

-ime (= adjectiv + ime)

mărime (mare + ime)
grăsime (gras + ime)
înălțime (înalt + ime)

endo – (= în / din interior)

endogen
endocrin

exo – (= în / din exterior)

exogen
exocrin

Secțiunea 3

Colecistele și cancerul vezicii biliare

Îmbolnăvirea vezicii biliare se manifestă prin **coleciste** (inflamații acute sau cronice ale peretelui vezicii biliare). Predispoziție au femeile între vîrstă de 40-60 de ani și diabeticii. Simptomatologia este următoarea:

- durere violentă care poate bloca respirația pe durată de ore, chiar zile ;
 - febră 38-40°
 - frisoane
 - cefalee
 - uneori pot apărea vârsături și icter (culoarea galbenă a pielii)
- Bolnavul are urgentă nevoie de spitalizare. Tratamentul va consta, în principal, din antibiotice.

SINTAXĂ

Cauză

1. În propozitie

A plâns de foame.
A plecat de supărare.

2. În frază

A plecat

din cauză că pentru că deoarece întrucât

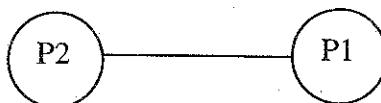
ploua.

**Întrucât
Deoarece
Pentru că**

A întârziat, a pierdut trenul.

**Întrucât
Deoarece
Pentru că
Din cauză că**

Exercițiul 15

Înotul i-a dezvoltat mușchii. // Pentru că a înotat, i s-au dezvoltat mușchii.

Cititul mult i-a stricat ochi.

Fumatuł excesiv produce durere de cap.

Tușitul i-a produs durere de gât.

Sculatul devreme a fost folositor.

Culcatul târziu produce oboseală.

Patinajul i-a dezvoltat mușchii.

Schiul i-a dezvoltat vederea.

Exercițiul 16

Nu face injecție de frică. // Nu face injecție pentru că i-e frică.
(a-i fi frică)

A greșit din neștiință. (a nu ști)

A făcut entorsă din neatentie. (a nu fi atent)

N-a făcut perfuzie de teamă. (a-i fi teamă)

Nu fumează aici de rușine. (a-i fi rușine)

Se simte mai bine datorită tratamentului. (a făcut tratament)

N-a făcut gripă în acestă iarnă datorită vaccinului antigripal. (a lăua vaccinul antigripal)

A cumpărat căpșuni de poftă. (a-i fi poftă)

Exercițiul 17

Fiindu -i frică, n-a făcut injecție. // Deoarece (întrucât) i-a fost frică,
n-a făcut injecția.

Neștiind limba engleză, n-a înțeles prospectul.

Alternând munca cu odihna, s-a simțit mai bine.

Având febră, a făcut o fiolă de polidin.

Trăfându-se într-o stațiune balneară, s-a însănătoșit mai repede.

Provocând îmbolnăviri, uneori grave, factorii patogeni sunt periculoși.

Vaccinându-se la timp, copiii au putut evita rujeola.

Intoxicându-te cu substanțe chimice, va trebui să bei lapte.

Exercițiul 18

Cunoșc următorii germeni patogeni: // Cunosc următorii germeni patogeni: *virusi, bacterii, paraziți*

Efectul terapeutic al mediului se manifestă prin:.....

Starea normală a organismului este

Înțelegem prin stare patologică.....

Medicina profilactică are următorul rol:.....

Vaccinul este

Înțelegem prin igienă a mediului

Aparatul digestiv este format din:.....

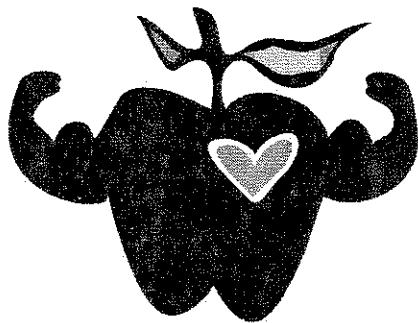
DISCUȚIE: Vaccinarea în țara ta.

- a face perfuzie / polidin / vaccin antigripal / vaccin antirujeolic
- bilateral; unilateral; multilateral;
- terapie; tratament;
- terapeutic ;
- germeni / agenți / factori patogeni;
- radiații ultraviolete; gaze toxice; substanțe alimentare; presiune ridicată / scăzută;
- poluat; nepoluat; nociv; curativ; dăunător; igienic; neigienic;
- medicina preventivă / profilactică;
- a (se) instala; a polua; a vaccina; a intoxica; a acționa; a (se) adapta; a suprasolicita; a supraalimenta ;
- imunitate; deficiență imunologică;
- gastrită; diabet; SIDA; rujeolă; rubeolă; pojar; otită; sinuzită; ulcer; polipi; intoxicație;
- factori endogeni / exogeni;
- grupe sanguine: O1; A; B; AB;
- boală / maladie;
- subalimentație / subnutriție;
- supraalimentație / suprasolicitare fizică / nervoasă / intelectuală; stres;
- predispoziție;
- a avea predispoziție pentru, a fi predispus la ..., a bloca;
- frisoane; cefalee; icter.

Unitatea 10 - Vitaminele

Secțiunea 1

Vitamine liposolubile

A, D1, D2, D3, E, K, F.

Vitamine hidrosolubile

vitamina C, complexul B - B1, B2, B3, B6, B12, PP.

Vitaminele sunt substanțe organice cu compoziție chimică foarte diferită, necesare în cantități minime pentru creșterea și buna funcționare a organismului.

Unele vitamine sunt sintetizate de către organism, (acid folic, vitamina K), altele, cele mai multe sunt aduse în organism de către alimente.

Alimentația corectă asigură:

- mai bună dezvoltare fizică și psihică
- mărește posibilitățile organismului de a se adapta la condițiile de mediu
- mărește puterea de apărare și rezistență la germenii patogeni.

Vitaminele sunt absorbite prin intestinul subțire, intestinul gros și prin piele. Eliminarea lor este făcută prin rinichi, pe cale intestinală și mai puțin prin piele.

Insuficiența vitaminelor din hrana zilnică poate provoca hipovitaminoze care se manifestă prin:

- scăderea capacității de muncă
- scăderea poftei de mâncare
- stare de slăbiciune, oboseală.

Lipsa totală a unei vitamine produce avitaminoza (la copii avitaminoza D produce rahițismul și provoacă hipotonie musculară și spasmofilie). La adulți insuficiența vitamini D produce osteomalacie.

Prezența excesivă a vitaminelor în hrana sau administrarea lor abuzivă poate provoca hipervitaminoză, care duce la tulburări funcționale.

Vitaminele liposolubile se dizolvă în grăsimi. Le putem lua numai din alimentele grase

1) Vitamina A ajută la formarea anticorpilor și la dezvoltarea vederii.

O găsim în: - unt, frisăcă, lapte, brânză

- ou
- ficat, rinichi
- pește gras
- spanac, fasole verde, mazăre
- cireșe, piersici, caise

2) Vitamina D asigură osificarea normală prin fixarea calciului și a fosforului în schelet. O găsim în: - untura de pește

- unt, lapte, smântână
- gălbenuș de ou

3) Vitamina E ajută la funcționarea normală a glandelor sexuale.

O găsim în: - plante verzi
- lapte, unt

- gălbenuș de ou
- sardele
- pâine neagră

4) Vitamina E reprezintă, de fapt, un grup de trei acizi grași (acidul linoleic, linolenic și arahidonic) care se găsesc în arahide, uleiuri și grăsimi vegetale. Ajută la desfășurarea normală a funcției sexuale.

5) Vitamina K ajută la coagularea sângeului.

O găsim în:

- spanac, varză, morcovi, mazăre
- ficat

Familii de cuvinte

<u>vitamină</u>	<u>a administra</u>	<u>solubil</u>	<u>corect</u>
(a) vitaminiza	administrare	solubilitate	(a) corecta
vitaminoterapie	administrativ	(a) solubiliza	corectitudine
vitaminoză	administrator	insolubil	corectiv
avitaminoză	administrație	hidrosolubile	corectură
hipervitaminoză	autoadministrare	liposolubile	incorrect
hipovitaminoză			incorrectitudine

Exerciții

Exercițiul 1 vitamină

Absența vitaminei D provoacă.....D. // Absența vitaminei D provoacă avitaminoza D.

Excesul de vitamine în organism duce la

Insuficiența vitaminelor în corp provoacă.....

Rahitismul apare din cauza

.....D provoacă tulburări în organism: arterele devin dure, apar depozite calcaroase la plămâni, inimă, stomac.

Disfuncția ficatului provoacă micșorarea cantității de vitamina K,K.

Un tratament intensiv cu vitamine se numește

Legumele și fructele.....corpu.

Exercițiul 2 solubil

Vitamina A este // Vitamina A este liposolubilă.

Împărțim vitaminele în două categorii:.....și

Vitaminelese dizolvă în grăsimi.

Vitamina C este.....

Zahărul este

Lemnul este.....

Vitamina D

.....crește la temperatură mare.

Exercițiul 3

a administra

Doctorulantibiotice după // Doctorul administrează antibiotice operație. după operație.

Cineacestă firmă ?

El esteblocului.

.....medicamentelor este periculoasă.

I-auvitamina K după operație.

Aceasta este noua lege

Plătim întreținerea la.....

Asistenta medicală răspunde demedicamentelor.

osteomalacie = boală provocată de lipsa vitaminei D la adulți se manifestă prin

deformarea oaselor.

rahitism = boală provocată de lipsa vitaminei D la copii. Oasele nu sunt

rezistente, toracele este deformat, dentiția de lapte întârzie, membrele inferioare sunt în formă de X sau în O.

spasmodie = boală provocată de hipocalcemie, infecții febrile. Se manifestă prin

contractii (convulsii) bruște ale unui mușchi sau ale unui nerv.

Hipotonie musculară= boală provocată de lipsa vitaminei D la copii. Se manifestă prin lipsa de putere a mușchilor.

Copilul stă de vorbă cu tatăl lui:

- Tăticule, nu mai înțeleg nimic. Dacă pământul e rotund și se învârtește, de ce nu cad oamenii ?
- Din cauza legii gravitației, dragul meu. Este o lege a fizicii.
- Da ? Si cum era înainte de acestă lege ?

Cuvinte polisemantice

a administra

Doctorul administrează penicilină după operație.

Domnul Georgescu administrează blocul nostru. El este administrator.

a determina

Lipsa vitaminelor determină apariția unor boli.

L-am determinat pe Nail să meargă la doctor.

Ei au determinat compoziția chimică a vitaminelor în laborator.

a reprezenta

La teatru s-a reprezentat o piesă arăbească.

Vitamina F reprezintă un grup de trei acizi grași.
Acest student ne va reprezenta în fața decanului.

- ic: zilnic, chimic, matematic;
- i: a mări, a slăbi, a albi; adj + i
- a: scurta, a îndepărta, a alimenta, a controla, a schimba
adj/adv. + -a subst. + -a

pre-... ...-a: a prescurta
pre-.....-i: a prelungi

- iza: realiza, concretiza, sintetiza
- ifica: osifica, simplifica

- Exercițiul 4**
- Ce este osteomalacia ?
 - Dar rahatismul ?
 - Ce sunt vitaminele ?
 - Cum sunt absorbite vitaminele ?
 - Cum este făcută eliminarea vitaminelor ?
 - Ce sunt vitaminele liposolubile ?
 - Ce cunoști despre vitamina A ? (rolul ei în organism și din ce alimente o putem lua)
 - Ce cunoști despre vitamina K ? (rolul ei în organism și din ce alimente o putem lua)

Exercițiul 5

	adevărat	fals
Unele vitamine sunt sintetizate de către organism. Absența unei vitamine provoacă hipervitaminizoza. Hipovitaminizoza se manifestă prin oboseală. Avitaminizoza E provoacă osteomalacie. Vitamina D ajută la osificarea normală. Putem găsi vitamina E în păinea albă. Vitamina A ajută la dezvoltarea vederii. Osteomalacia este o boală a copiilor.	*	

Secțiunea 2

- Vitaminele hidrosolubile se dizolvă în apă și se pierd prin fierbere.
- B1** menține sistemul nervos în stare de funcționare normală. O găsim în cereale, gălbenuș de ou, carne de vită, de pasăre, pește, lapte, roșii. Avitaminizoza B1 provoacă boala **beri-beri**.
- B2** ajută la metabolismul proteinelor și al fierului. O găsim în: plante verzi, albuș de ou, caise, ciuperci, cartofi.

B6 este recomandată împotriva **anemiei**. O găsim în mere, pere, spanac, carne de vită, pește, ficat, lapte.

B12 ajută la formarea țesuturilor noi. Se găsește în brânză, ficat, carne, gălbenuș de ou. Lipsa de B12 poate duce la **anemie pernicioasă**.

Vitamina PP participă la metabolism. Este **vasodilatatoare**. Avitaminoza PP provoacă **pelagra**.

Vitamina C este ușor distrusă de căldură și aer. Are un rol important:

- ajută respirația și nutriția țesuturilor
- mărește puterea de apărare a organismului
- ajută fixarea calciului în sistemul osos

O găsim în fructe și legume crude. Excesul se elimină prin urină.

beri-beri = boală provocată de avitaminoza B1. Picioarele și fața se umflă, omul nu mai poate merge, își pierde vocea.

pelagra = boală provocată de avitaminoza PP

(pelagră – pelle = piele - agra = aspră)

Apar pete pe mâini, pe picioare și în jurul gâtului. Omul are diaree, dermatită și tulburări ale sistemului nervos.

anemie pernicioasă = formă gravă de slăbire a organismului, provocată de avitaminoza B1

Exercițiul 6

inimă = // inimă = cord

ficat =

foarte puțin =

foarte mult =

a ajuta la =

lipsă =

excesiv =

exces de =

Exercițiul 7

Ce vitamine hidrosolubile cunoști?

Care este diferența între vitaminele hidrosolubile și cele liposolubile?

Ce rol are vitamina B1?

Ce rol are vitamina B6?

Ce rol are vitamina C?

În ce alimente găsim vitamina B1?

Ce înțelegi prin vasodilatator?

MORFOLOGIE

Verb - Diateza pasivă

A) Alcătuire

Diateza activă

1. Căldura distrugă vitamina C.

P = vb.prezent (ce?)
S

C.D

Diateza pasivă

C.D → S
P → a fi + adj.part.
S → agent

} vitamina
C este
distrusă
de căldură

2. Noi scriem un dicționar.

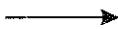
Dicționarul este scris de noi

pasiv = a fi + adj. part.

B) Timp verbal

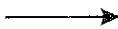
1. Indicativ prezent

Ea pregătește cina. f.sg

Cina este pregătită de (către) ea. f.sg

Tu bei ceai.

Ceaiul este băut de (către) tine. n.sg.

n.sg.

n.sg.

2. Indicativ perfect compus

Asistenta a făcut o injecție. f.sg. → Injecția a fost făcută de către asistentă. f.sg.

Doctorul a consultat niște pacienți. m.pl. → Pacienții au fost consultați de (către) doctor. m.pl.

3) Indicativ viitor

Pacientul va lua aspirinele. f.pl. → Aspirinele vor fi luate de (către) pacient. f.pl.

Tu o să citești cursul. → Cursul o să fie citit de (către) tine.

Exercițiul 8

El desenează aparatul digestiv. // Aparatul digestiv este desenat de el.

Organismul sintetizează unele vitamine.

Alimentele aduc în organism multe vitamine.

Fructele și legumele aduc în organism vitamina C.

Doctorii tratează osteomalacia cu vitamina D.

Avitaminoză D provoacă multe boli.

Untul și laptele aduc în organism vitamina A.

B1 menține sistemul nervos în stare de funcționare normală.

Exercițiul 9

Cartea este citită de el. // El citește o carte.

Pelagra este provocată de avitaminoza PP.

Anemia pernicioasă este provocată de lipsa de B12.

Vitamina C este ușor distrusă de căldură și aer.

Cele mai multe vitamine sunt aduse în organism de către alimente.

Rezistența organismului a fost mărită de către o alimentatie corectă.

Hipovitaminoza va fi provocată de insuficiența vitaminelor din alimentația zilnică.

Funcționarea normală a glandelor sexuale poate fi ajutată de vitamina E.

Exercițiul 10

Carența vitaminei D provoacă // Avitaminoza este provocată de carența avitaminoza D, vitaminei D.

Cancerul vezicii biliare determină apariția vârsăturilor.

Alimentația bogată în morcovi dezvoltă vederea.

Apa dizolvă sarea.

Căldura produce vasodilatare.

Frigul provoacă vasoconstricție.

Acest sirop stimulează pofta de mâncare.

Apa dizolvă vitaminele hidrosolubile.

Exercițiul 11

(3) este produs – *a fost produs(a)* – *va fi produs(a)*

- (5) sunteți ajutați --
- (2)..... – ai fost trimis(ă) --
- (4) --, -- vom fi favorizați
- (1) sunt lăudat(ă) --
- (6) -- au fost internați --
- (3)..... --, -- va fi provocat(ă)
- (1) sunt afectat(ă) --

Exercițiul 12

capacitate de <u>munca</u>	mâncare
putere de	ceai
stare de	<u>muncă</u>
poftă de	stomatologie
sală de	operație
serviciu de	urgență
studii de	apărare
spital de	slăbiciune
cabinet de	propedeutică

Secțiunea 3

SINTAXĂ

Timp (II)

În propozitie

După sesiune, plecăm la munte.
Peste 2 zile, începe vacanța.

În frază

După ce terminăm sesiunea, plecăm la munte.
După ce va lua medicamentele, se va simți mai bine.

Exercițiul 13

După cursuri, // După cursuri facem o plimbare.
După ce spălăm fructele,.....
După vacanță,.....
Peste o săptămână,
După primirea analizelor de laborator,.....
După ce a prelungit tratamentul
După vitaminizarea corpului,.....
După ce i-a administrat ampicilină,.....

osteo-(os)
osteologie
osteolog

malacie (moale, înmujat)
osteomalacie

tonie (tonus)
hipotonie

Exercițiul 14

minim = // minim = foarte puțin

provoacă =
a face mai mare =
a (se) face alb =
a duce departe =
a face mai lung =
a verifica =
abuz de =

Colecistele și cancerul vezicii biliare

Cancerul vezicii biliare este cea mai frecventă tumoare malignă a tractului biliar, situându-se pe locul cinci între cancerele tubului digestiv. Cancerul apare, în general, la vârstă înaintată (peste 65 de ani), fiind mai frecvent la femei.

Factorul care favorizează cancerul vezicii biliare este litiaza biliară. De aici, și indicația de a recomanda pacientului care este purtător al unor calculi (pietre) în vezica biliară, să se opereze.

Simptomatologia este nespecifică. De aceea, pacienții vin la doctor târziu, neștiind că au cancer. El crede că durerile de pe care le acuză sunt datorate, în continuare, calculilor din vezica biliară.

Ceea ce trebuie să-i atragă atenția doctorului este intensitatea durerii față de colicele anterioare și :

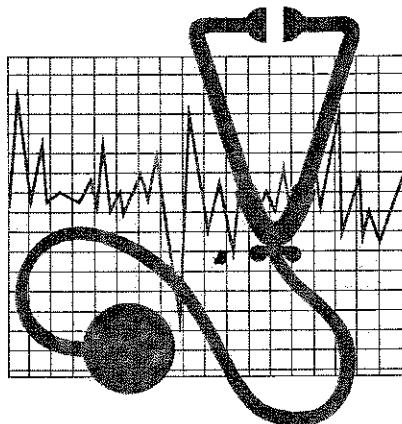
- prezența vărsăturilor;
- diminuarea apetitului;
- scăderea în greutate;

- vitamine hidrosolubile / liposolubile; polivitamine;
- hipovitaminoză; avitaminoză; hipervitaminoză; carență de ...; lipsă de ...; exces de ... insuficiență; acid folic;
- capacitate de muncă; poftă de mâncare; putere de apărare; rezistență la ...;
- adaptare la ...; stare de slăbiciune; oboseală; durere de ...; tulburare
- funcțională; dezvoltarea vederii; diminuarea apetitului; vărsături;
- a produce / a provoca; a menține; a (se) dizolva; a duce la; a favoriza;
- vasodilatație;
- metabolism; proteine; urină;
- cancer / tumoare malignă;
- vezică biliară;
- crenoterapie;
- preocupat;
- frontieră; portofel; vase; microfon; centură.

Unitatea 11 - Cum stabilim diagnosticul?

Secțiunea 1

Stabilirea corectă a diagnosticului este un proces delicat și foarte important de care depinde tratarea corespunzătoare a pacientului în consecință, vindecarea lui. Uneori se poate preveni astfel o epidemie.

Diagnosticianul are nevoie de un simț clinic dezvoltat, vastă cultură medicală și examinare atentă a pacientului.

Diagnosticianul trebuie să parcurgă următoarele etape în stabilirea diagnosticului:

- **Anamneza:** doctorul ascultă relatările pacientului despre tulburările sale, despre cauzele și evoluția bolii.
- **Examenul clinic obiectiv:** doctorul îl consultă atent pe bolnav prin inspecție, palpare, percuție, și auscultație. În recomandarea tratamentului trebuie să se țină cont de reacțiile acestuia la diferite medicamente.
- **Examene paraclinice:** analize de laborator (de sânge, urină, secreție, etc.) Pentru a descoperi agenții patogeni, doctorul este de asemenea, ajutat și de aparatura modernă din zilele noastre.

Familii de cuvinte

<u>a trata</u>	<u>diagnostic</u>	<u>epidemie</u>	<u>astenie</u>
tratabil	(a) diagnostica	epidemic	astenic
netratabil	diagnosticare	epidemiolog	(a) asteniza
tratament	diagnostician	epidemiologie	neurastenie
tratare	antiepidemic	neurasteniza	neurastenic

- Domnule, am o veste bună ! Datorită tratamentului meu, soția dumitale a pierdut în șase săptămâni jumătate din greutate ! Ce zici ?
- Continuați, doctore ! Încă șase săptămâni !

Exerciții

Exercițiul 1 a trata

Cine te-a tratat anul trecut ?

De câte ori ū vizităm, ne.....cu suc și fistic.

Nu fii îngrijorat ! Reumatismul este o boală

Bolile care nu pot fi vindecate se numesc

În urma examenelor paraclinice, medicul I-a recomandat unde lungă durată.

Astenia seprintr-un regim de viață echilibrat.

Bolile benigne sunt vindecabile, deci

O boală malignă este nevindecabilă, deci.....

Exercițiul 2 epidemie

Iarna izbucnește *epidemia* de gripă.

Boala luată în colectivitate este, ca exemplu pojarul.

Medicul specialist în studiul epidemiei se numește

Vaccinul antigripal este

Gripa este o boalădeoarece se ia în contact cu oamenii.

Ramura medicinei care studiază epidemii se numește

El este unrenumit.

Astăzi avem curs de

Exercițiul 3 diagnostic

Ce *diagnostic* a stabilit medicul ?

Doctorul Stancu este unrenumit.

Pentru acorect, medicul poate recomanda și examene paraclinice.

Care sunt etapele înunei boli ?

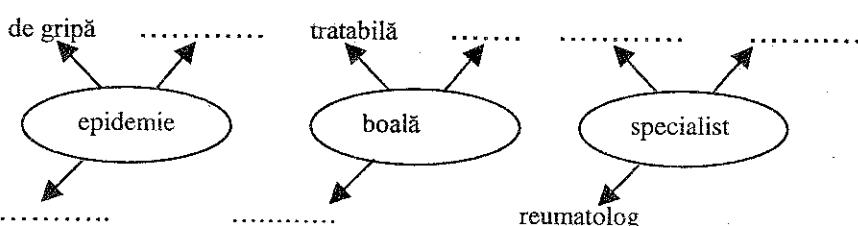
Doctorul cu simț clinic dezvoltat și experiență bogată,imediat.

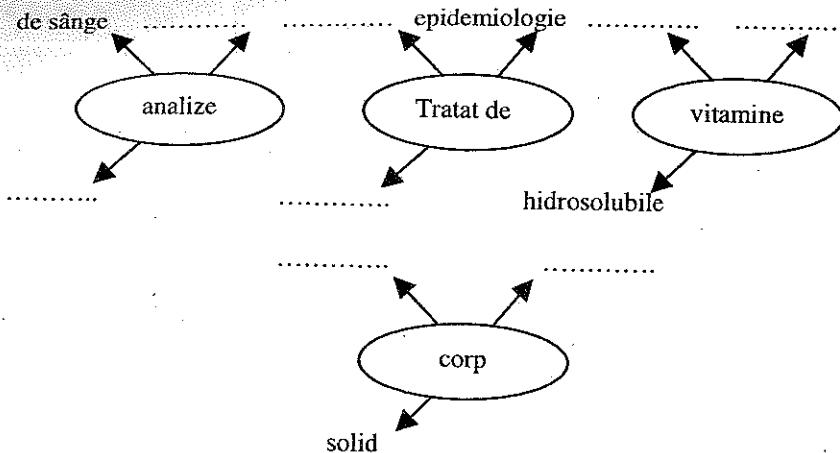
Asistenta nuea completează fișa pacientului și ū ia tensiunea și pulsul.

Sunt trei etape în stabilirea corectă a unui

.....poate folosi și auscultația.

Exercițiul 4

Exercițiul 5

	adevărat	fals
Diagnosticianul are nevoie de o vastă cultură medicală.	*	
Anamneza este o metodă de tratare a bolii.		
Palparea este o etapă a examenului clinic obiectiv.		
Prin percuție doctorul poate vindeca pacientul.		
Percuția se realizează cu ajutorul stetoscopului.		
Epidemia este o boală nevindecabilă.		
Diagnosticarea nu are nevoie de anamneză.		
Stetoscopul poate fi mono sau biauricular.		

Discuție: Simulează împreună cu un coleg o consultație medicală. Stabilește diagnosticul !

După operație:

- A fost o operație foarte grea A trebuit să tai în carne vie Cred că mă consideri un măcelar !
- Nu, domnule doctor ! Măcelarul întâi omoară și după aceea taiie. Pe când dumneavoastră ...

	ANAMNEZĂ (=auscultare atentă a pacientului)	
Etapele Diagnosticării	EXAMEN CLINIC OBIECTIV	<ul style="list-style-type: none"> • inspecție(examinare vizuală) • palpare (examinare tactilă pentru a percepere temperatură, umiditatea, particularitățile fizice ale articulațiilor, organelor, oaselor,etc.) • percutie (lovire ritmică cu degetele pentru a obține diferite sunete) • auscultație (examinare cu stetoscop mono- sau biauricular)
	EXAMENE PARACLINICE	<ul style="list-style-type: none"> • analiza de sânge • analize de urină • examen copro-parazitologic • secreție

Cuvinte polisemantice

agent

În fiecare intersecție se află un agent de circulație.

Factorii externi care pătrund în organism și produc îmbolnăvirea se numesc Agentii patogeni.

Fratele lui Ghassan lucrează într-o agenție imobiliară. El este agent imobiliar.

a tulbura (tulburare)

Ploaia puternică a tulburat râul.

Apa râului este acum tulbure.

Agentii patogeni tulbură starea de sănătate a organismului.

Nu-l tulbur când îl văd supărat și obosit.

reacție

Am făcut reacții chimice cu sodiu la laborator.

Ce reacție a avut după ce l-ai spus adevărul ?

Unele antibiotice pot da reacții alergice.

Fiica și mama:

- Mamă, sunt disperată ! Toată ziua mă cert cu logodnicul meu. Care dintre noi ar trebui să tacă ?
- Tu, fata mea. Doar ești logodită ! După căsătorie, e altceva ... !

Exercițiul 6

agent de circulație = *politist care îndrumă circulația*

apă tulbură =.....

agent de bursă =.....

reacție alergică =.....

agenți patogeni =.....

reacție a unei persoane =.....

a tulbură echilibrul funcțional =.....

a tulbură pe cineva =.....

Exercițiul 7

Suferă de o boală *tratabila*. (tratabilă, liposolubilă, hidrosolubilă)

Soarele este un factor(vitalizant, epidemic, astenic)

Gripa și hepatita sunt(astenice, medicamentoase, epidemice)

I-a făcut o injecție(simptome, vasodilatatoare, neurastenică)

Am discutat despre sistemul(tisular, glandular, nervos)

Apariția cifrelor arabe(tratează, marchează, stimulează) o etapă importantă în istoria civilizației umane.

Mediul(conjunctiv, reprezentativ, ambient) influențează

activitatea și funcționarea corpului.

Vasoconstricția este un răspuns(voluntar, involuntar, epidemic)
la frig.

Sectiunea 2

Putem clasifica bolile în funcție de:

1. alterarea organică sau tulburarea funcțională
2. organul / aparatul / sistemul afectat
3. cauzele care le generează și formele de manifestare
4. evoluția, intensitatea și prognoza lor

Vom explica particularitățile fiecărei categorii în parte.

La prima categorie (1.) distingem:

boli organice (adică, îmbolnăvirea unui organ) și tulburări funcționale (o deregulare temporară a unei funcții organice). Exemple: suflu cardiac, endocardită reumatismală, etc.

Din punctul de vedere al celei de-a doua categorii (2.) distingem:

boli cardiovasculare, cardiovascular – digestive, respiratorii, renale, de sânge, boli ale sistemului nervos, etc.

În funcție de criteriu 3., distingem:

malformații (adică anomalii morfologice congenitale ale unui organ, aparat sau sistem, ca de exemplu, transpoziția viscerală), distrofile (care sunt alterări ale structurii normale a unui țesut, organ, sistem, sau a întregului organism, ca urmare a unei tulburări de nutriție, ca exemplu artroza, ateroscleroza), inflamațiile (care sunt reacții complexe vasculare și tisulare sub acțiunea unui agent fizic,

chimic, microbian: exemple de inflamații: hepatita, amigdalita, apenticita.) tulburările de circulație și tumorile.

Tulburările de circulație sunt determinate de afluxul crescut sau scăzut de sânge (exemple: hemoragia, infarctul, congestia).

Prin tumoare înțelegem proliferarea în exces a țesutului (sarcom, adenom, miom).

În funcție de criteriul 4., bolile se pot împărti în: acute sau cronice și benigne (= vindecabile, adenom, miom) sau maligne (=nevindecabile, sarcom).

apendice

Inflamația apendicelui se numește apendicită.

Această carte are la sfârșit un apendice cu scheme și planșe.

MOFOLOGIE

Pronume interrogativ-relativ CARE (genitiv, dativ)

a) Introgativ

DATIV

Adjectiv

Cărui pacient i-ai făcut operație ?
Cărei asistente l-ați dat liber azi ?
Cărora pacienți/ paciente le-ați pus perfuzie ?

Pronume

Căruia (dintre pacienți) i-ai făcut perație?
Căreia (dintre asistente) l-ați dat liber azi?
Cărora (dintre pacienți / paciente) le-ați pus perfuzie ?

GENITIV

A cărui pacient e analiza aceasta ?

Ale cărei paciente sunt pachetele acestea ?

Al căror pacienți / paciente este radioul acesta ?

A căruia (dintre pacienți)e analiza aceasta?

Ale cărcia (dintre paciente) sunt pachetele acestea ?

Al cărora (dintre pacienți,paciente)e radioul acesta ?

	SINGULAR		PLURAL
	m. n.	f.	m. n. f.
Adj.	cărui	cărei	Cărор
Pron.	căruia	căreia	Cărora

b) Relativ

ce ? (completivă directă)

Vreau să știu / cărui student i-ai dat nota zece.

N-am știut / căror pacienți le-ați pus perfuzie cu glucoză.

care ? (atributivă)

El e doctorul / căruia i-a mulțumit pentru tratament.

Am vorbit cu o asistentă / căreia i-am dat adresa lor.

Laborantul, căruia i-am dat analizele, e liber astăzi.

Pacienta, căreia i-am pus perfuzie cu glucoză, s-a externat sănătoasă.

Exercițiul 8

În funcție de care criterii clasificăm bolile ?

Ce sunt bolile organice ?

Dar tuburările funcționale ?

Ce boli ale sistemului nervos cunoști ?

Ce se înțelege prin **transpoziție viscerală** ?

În bolile renale ce parte a corpului este afectată ?

Ce sunt inflamațiile și ce asemenea exemple știți ?

Ce se înțelege prin **tumoare** ?

Exercițiul 9

.....pacienți le-a diagnosticat // Căror pacienți le-a diagnosticat artroză ?

.....medic te-ai adresat ?

.....asistente li s-a dat liber astăzi ?

.....bolnavi li s-a administrat glucoză intravenos ?

.....paciente li s-a administrat sedative ?

.....fete i s-a descoperit transpoziție viscerală ?

.....bolnave i s-a dat vitamine ?

.....portari i-ai dat cheia ?

Exercițiul 10

Îl cunosc pe acest pacient. // Îl cunosc pe acest pacient .
I s-a făcut operație de amigdalită. căruia i s-a făcut operație de amigdalită.

M-am întâlnit cu un coleg. Lui i s-a găsit tumoare benignă.

Am vorbit cu o vecină. Ei i s-a recomandat sedative.

Au venit trei pacienți. Lor li s-a administrat glucoză intravenos.

Am discutat cu verișoarele voastre. Lor le-am făcut o vizită.

L-am căutat pe portarul înalt. Lui îi voi da cheia.

Doctorul l-a așteptat pe bolnav.Lui i-a dat câteva pastile.

Au așteptat-o pe doctoriță. Ei i-au mulțumit.

Exercițiul 11

aflux scăzut de sânge

anomalii.....

reacții complexe.....
proliferarea.....
suflu.....
examen clinic.....
agenți.....
tratament.....
analize de.....

Discuție: Alege o boală și discută despre ea, din punctul de vedere al clasificării învățate.

Exercițiul 12

Model: mediu înconjurător

tulburare	modernă
aparatură	cardiac
examene	organice
boli	paraclinice
agenți	funcțională
suflu	cronică
<u>mediu</u>	microbi
boală	<u>înconjurător</u>

diagnostician = *medic specialist in stabilirea diagnosticului*
transpoziție viscerală =
distrofie =
vasoconstricție=
boală cronică =
mediu ambiant=
neuroni=
tumoare=

Secțiunea 3

SINTAXĂ Consecință

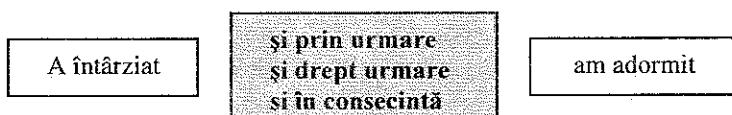
1. În propoziție

S-a însănătoșit **în urma** tratamentului,
ca urmare a tratamentului.

în urma
+ subst. G
ca urmare

2. În frază

1)

A urmat tratamentul **asa că** s-a însănătoșit.

2) Sedativul a fost **atât de** puternic **încât** a dormit 10 ore.

Doctorul a fost **atât de** experimentat **încât** a pus diagnosticul imediat.

3) Oxacilina e **prea** puternică

pentru a fi
pentru ca să fie
ca să fie

administrată lui.

Exercițiul 13

I-a facut perfuzie **asa că** este in afara de orice pericol.

Ca urmare a

..... și în consecință.....

În urma.....

..... prea..... ca să

..... atât de..... încât.....

..... și ca urmare.....

- Nu pricep nimic ! I-am vorbit că lăua englez este o oră întreagă și n-a înțeles nimic.
- Cum să înțeleagă dacă era englez ?

* * *

Doi prieteni:

- Azi-noapte am avut un coșmar oribil. Madonna și nevastă-mea se băteau care să rămână cu mine !
- Și tu crezi că asta e un coșmar ?
- Da. A câștigat nevastă-mea

<u>- bil</u>	<u>- ită</u> (nume de boală)	<u>- om</u> (tesut proliferat)
curabil	hepatită	adenom
vindecabil	amigdalită	sarcom
tratabil	apenticită	miom
	rinită	
<u>aden(o)</u> (=glandă)	<u>mio-</u> (=mușchi)	<u>hepat(o)</u> (=ficat)
adenom	miom	hepatită
	miocard	
	miocardită	
<u>mal-</u> (=rău)	<u>sarco</u> (=carne)	
malformație	sarcom	
mai nutriție		

Exercițiul 14

Este bolnav de reumatism. Are o boală reumatismala.
Este bolnavă de rinichi. Suferă de o boală
Are o infecție la amigdale. Aceasta se numește
Are o infecție la ficat. Este om infecție
Are o afecțiune a articulațiilor. Adică are
Îl doare laringele. Are
Are o infecție la faringe. Are
Suferă de inimă. Are o boală

Din presă

Moda mini.....la cord !

Cardiologii britanici s-au gândit să pătrundă în inima iubitului sau iubitei pentru a fi mai aproape de ființă dragă. Mai mult, s-au hotărât să "creeze" o inimă. Prima inimă artificială de dimensiunile degetului mare de la mână va fi în curând folosită la om.

Această "mini-inimă" are forma unei turbine.Ea își îndeplinește funcția de pompare a sângeului cu ajutorul acestei turbine.

Inima artificială va fi fixată în ventriculul stâng.Sângele este împins printr-un tub de plastic în aortă cu un debit de 10 l/minut,permîtând restabilirea funcției ventriculului insuficient.

Alimentarea se face cu ajutorul unei baterii portabile montată retroauricular,la locul de emergență al unui fir implantat subcutanat.În viitor specialiștii doresc să înlocuiască acest sistem cu o baterie implantată definitiv,cu posibilitatea reîncărcării ei din exterior.În câțiva ani,dispozitivul va putea fi utilizat pe scară largă.

(Viața medicală, 8 (478) anul XI, 19 februarie 1999)

-
- diagnostic; diagnostician; epidemie; fliud;
 - anamneză; inspecție; percuție; auscultație; examen clinic obiectiv / paraclinic
 - urină; secreție; analiză de sânge; examen copro-parazitologic;
 - a izbucni; a pune o perfuzie; a (se) altera; a (se) tulbura; a prolifera; a prescrie; a depista; a ameliora; a iradia; a drena;
 - glucoză; oxacilină; zaharină;
 - monoauricular; biauricular;
 - reacție alergică; agent patogen / fizic / chimic / microbian;
 - evoluție; prognозă; intensitate; aflux de sânge;
 - endocardita reumatismală; suflu cardiac; tulburare funcțională; boală; cardiovasculară / renală / de sânge / a sistemului nervos; astenie; malformație; spasmofylie; transpoziție viscerală; distrofie; artroză; aterosleroză; inflamație; hepatită cronică / acută; amigdalită; apendicită; tumoare malignă / benignă; boală cronică / acută; dischinezia biliară; reumatism / reumatism poliarticular rinită; migrenă; dispepsia biliară; nou-născut;
 - oribil; dublu; triplu; vestit;
 - lob drept / stâng.

Unitatea 12 - Recapitulare

Un medicinist studios poate răspunde la următoarele întrebări. Încearcă și tu!

- Ce este litiaza biliară?
- Ce legătură este între litiaza biliară și cancerul veziciei biliare?
- Ce este colecistul?
- Prezintă simptomatologia litiazii biliare.
- Ce tratament se aplică în cazul litiazii biliare?
- Ce sunt calculii?
- Când este Prezintă simtologia colecistului?
- Enumerează părțile componente ale aparatului digestiv.
- Enumerează etapele esențiale în stabilirea diagnosticului.
- Care este rolul examenelor paraclinice?
- Un bun diagnostician are nevoie să apeleze la examenul clinic obiectiv?
- Ce înțelegi printr-o boală netratabilă?
- Dă exemple de boli tratabile.
- Indicația litolizei?
- Care sunt factorii de mediu care produc litiaza biliară?

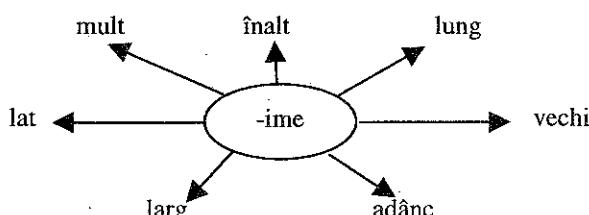

Exerciții

Exercițiul 1

Model: *înălțime*

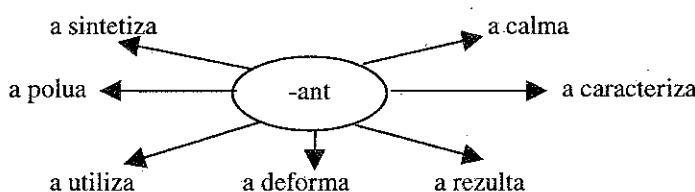
Ce înălțime are muntele?

Exercițiul 2

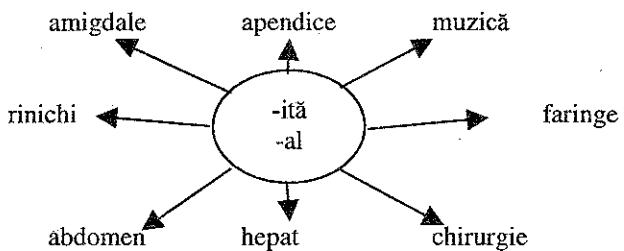
Model: *sintetizant*

factor sintetizant

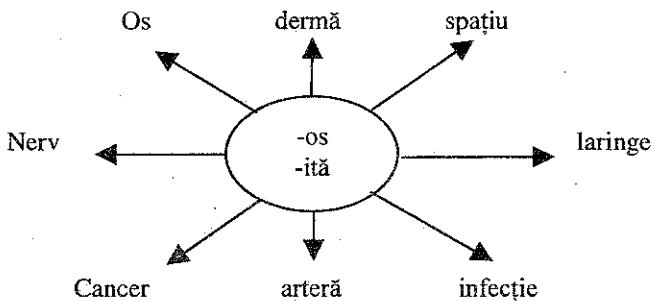
Exercițiul 3

Model: chirurgical

Exercițiul 4

Model: A făcut o dermatită din cauza detergentului folosit.

Exercițiul 5

Medic

.....

.....

Medic

radiolog

neurolog

dermatolog

curabilă

Boală

.....

Factori

.....

biologici

Lumea

.....

.....

Sistem

.....

osos

Stare

.....

Morfologică a organismului

Cavitate

.....

.....

Organism	bucală viu

- Spune-mi, câinele tău latră aşa?
 - Da, dar nu te speria! Întotdeauna latră după ce mușcă...

* * *

- De bunăvoie și nesilită de nimeni ieș în căsătorie pe dânsul?
 - Da!
 - Ce poți spune, cetățene, în apărarea dumitale, în acest caz?

Exercițiul 6**Unul-altul****Una-alta**

Unul a intrat, *altul* a ieșit.

.....a luat antiboitive, *alta* a luat cocktail litic.
 Unul avea litiază biliară,avea colecist.
 Una vorbea la telefon,lua tensiunea pacienților.
a intrat la radiologie, *altul* s-a dus la chirurgie.
 Unul a descris dentiția permanentă,a descris-o pe cea de lapte.
 Una a explicat funcția de digestie,a explicat-o pe cea de absorbție a alimentelor.
 a desenat intestinul gros, *altul* l-a desenat pe cel subțire.

Exercițiul 7**Unii-alții****Unele-altele**

Unii au făcut injecție,au făcut perfuzii.
au făcut disecție pe ficat, *altele* pe pancreas.
vor analiza la microscop o secțiune de faringe, *alții* se vor ocupa de esofag.
 Unele au formă normală, *altele* sunt deformate.
suferă de subalimentație, alții suferă de supralimentație.
 Unii sunt prea slabii,sunt prea corpolenți.
se specializează în chirurgie, *altele* s-au specializat deja.

Exercițiul 8 **Cât**

Ai voie să bei o lingurită de zaharină la ceai. *Câte* lingurițe?

Poate bea un sedativ înainte de culcare.
 14 brancardieri lucrează în această clinică.

A luat 3 pastile de scobutil pe zi.

I-ai făcut 2 fiole de algocamin.

Neuronul prezintă câteva ramificatii terminale.

Organismul uman trebuie să suporte multe schimbări în vederea adaptării la mediul ostil.

Un om adult are 32 de dinti.

Exercițiul 9

Cum (a capta) atenția publicului? // Cum să fi captat atenția publicului?

Cum (a se delecta) în concediu?

Cine (a elabora) această teorie ciudată?

De ce (a nu proteja) palntele din grădină?

Când (a dizolva) parlamentul?

Cum (a menține) temperatura constantă?

De ce (a dizolva) sarea în apă?

Exercițiul 10

Laborantul a menținut temperatura // Temperatura a fost menținută constantă. constantă de către laborant.

Alergia favorizează, în general, dermatita.

Doctorul a observat carentă de vitamina C.

Analizele au scos în evidență insuficiența acidului folic.

Instalația ă produs gaze toxice.

Doctorul a recomandat radiații ultraviolete.

Subalimentația provocă boli grave.

Suprasolicitarea nervoasă va provoca apariția asteniei.

Exercițiul 11

Cum se manifestă următoarele boli:

ulcer.....

sinuzită.....

polipi.....

pojar.....

gastrită.....

SIDA.....

cancerul vezicii biliare.....

Exercițiul 12

cărui, cărei

.....pacient i-a prescris oxacilină?

.....pacienți le-a diagnosticat endocardită reumatismală?

.....paciente le-a luat examen copro-parazitologic?

.....nou-născut i-a depistat transpoziție viscerală?

.....bătrâni le-a depistat reacție alergică la papaverină?

.....copii le-ai făcut operație de apendicită?

.....doctorițe îi veți raporta evoluția epidemiei?

Exercițiul 13

A izbucni, a polua, a parazita,
 A dura, a consulta, a tulbura,
 A se adapta, a se intoxica.

Epidemia *izbucneste* în condiții de lipsă de igienă.

Internistul.....cu ajutorul stetoscopului biauricular.
 Spunem despre o boală care.....de mult timp că s-a cronicizat.
 Fabricile.....atmosfera.
 Microbii.....în organismul nostru.
cu pește alterat.
 Organismul viu.....la mediu.
 Agenții patogeni.....starea de sănătate a organismului.

Discuție:

Cum putem realiza prevenirea îmbolnăvirii?

Discută despre factorii de mediu dintr-un oraș de munte comparativ cu un oraș-capitală.

Prezintă simptomatologia unei boli la alegere.

Exercițiul 14

Model: mediu poluat

tumoare	imunologică
deficiență	corporală
suflu	paraclinic
<u>mediu</u>	cardiac
reumatism	malignă
examen	malignă
reacție	poliarticular
igienă	<u>poluat</u>

Exercițiul 15

Model: apetit scăzut

gaze	toracică
suprasolicitare	andogeni
cavitate	profilactică
medicină	respirație
factori	nervoasă
insuficiență	anexe
glande	toxice

Exercițiul 16

(a se simți bine) dacă ar lua // S-ar simți bine dacă ar lua medicamentele indicate.

(a învăța) la propedeutică, dacă ar avea cursurile.

Dacă funcția de digestie s-ar desfășura normal, (a nu apărea) boli de nutriție.

(a avea) o circulație sangvină mult mai bună dacă ar face mișcare.

(a se bucura) mult dacă l-aș vedea acum.

Dacă ar avea ganglionii inflamați, doctorul (a face) operație.

Pacientul (a nu suporta) durerea din timpul operației dacă ar fi conștient.

Dacă ar fi mai puțin costisitor, eu (a cumpără) tabloul.

Exercițiul 17

Ne-am dus acolo unde ne-a plăcut.

Mi-a scris **exact** **așa cum**.....

Am stat de vorbă cu **unul care**.....

Silvana s-a întâlnit cu **aceea care**.....

Vom pleca **acolo unde**.....

Nu pot rămâne **undeva unde**.....

Mi l-au dat **odată când**.....

Vom cumpără o casă **așa cum**.....

Exercițiul 18

Model: impuls electric

ramificații	celular
ramură	<u>electric</u>
<u>impuls</u>	hidrozaharată
centrii	colaterală
ramură	terminale
stimul	extern
dietă	nervoși
corp	terminale
relaxare	musculară

Vezica biliară (colecistul)

Colecistul este situat pe fata interioară a lobului drept hepatic. Conținutul vezicii bilare este reprezentat de **bilă**, un fluid compus din:

- Apă
- Substanțe organice
- Substanțe anorganice
- Producți de metabolism rezultați din ingestia de alimente sau de medicamente de către ficat

Bila ajunge în intestin (din colecist) în perioade digestive.

Există mai multe boli ale colecistului.

- Dischinezia biliară
- Colecistele
- Cancerul
- Anomalii congenitale (vezică biliară dublă, triplă, tulburări de formă sau de poziție)
- Litiază biliară

Dischinezia biliară înseamnă tulburarea evacuării bilei din vezica biliară. Sunt numeroși factori de risc care permit instalarea dischineziei biliare.

- Vârstă biliară
- Sexul feminin
- Alte afecțiuni existente (hepatita cronică, hepatita acută, boli ale stomacului, afecțiuni endocrine, diabet zaharat, spasmofilia)

Tabloul clinic (simptomatologia) constă în:

- Dureri în partea dreaptă a abdomenului (care iradiază în spate, uneori până în umărul drept, de intensitate variabilă);
- Durerile apar la 3-4 ore după mese, uneori mai repede;
- Dispepsia biliară (gust amar)
- Migrenă

Dieta este esențială pentru terapie: alimentație fracționată, mese cu orar regulat, pentru drenarea ritmică a colecistului. De asemenea, crenoterapia (terapie cu ape minerale) aduce ameliorări de durată.

Cum se mai numește vezica biliară?

Ce este bila?

Unde se află bila?

Ce boli ale colecistului cunoști?

Ce știi despre anomalii congenitale ale vezicii biliare?

Ce înțelegi prin transpoziție viscerală?

Ce este crenoterapia?

Este crenoterapia dezvoltată în țara ta? Numește câteva localități din țara ta, văsite pentru aceasta.

Cum diagnosticezi dischinezia biliară?

Cuvinte compuse

Toracic + abdominal	toracico-abdominal
Arteră + scleroză	artero-scleroză
Aterone + scleroză	ateroscleroză
Igienă + dietetic	igieno-dietetic
Rontgen + terapie	rontgenotерапie
Psihic + fizic	psihofizic

- Ce simți când apăs aici, întreabă preocupaț doctorul?

- Nimic. Apăsați pe portofel...

* * *

Un ministru ajunge la frontieră. Vameșul, recunoscându-l, îl întreabă respectuos:

- Excelență, aveți ceva de declarat?

- Da, sigur! Unde-i microfonul?

* * *

- Aș dori niște vitamine pentru copil.
- De care doriți? A, B, C sau polivitamine?
- Totuși, nu știe încă să citească.

* * *

- Iar bei Costică? De-abia alătăieri și-a interzis doctorul!
- Așa e. Dar ieri a murit!

Kalina și Caterina stau de vorbă. Discuția lor este foarte interesantă iar Harris le ascultă cu plăcere.

Kalina: Am citit că, în contact cu oxigenul din aer, vitamina C se distrugă. De aceea, este bine să fierbi legumele în vas acoperit, iar apă să le cuprindă bine, ca să nu vină în contact cu aerul.

Caterina: Și încă ceva: nu trebuie să fierbam legumele sau fructele în apă rece. Prin încălzirea lentă a legumelor în apă rece, **ascorbinoza** o enzimă ferment care se găsește în legume și fructe, distrugă vitamina C. Dar, folosind apă fiartă (clocotită), fermentul se distrugă și salvăm vitamina C.

Kalina: Fructele ținute în frigider își pierd o mare parte din vitamine. De aceea, e bine să le punem în frigider, numai în timpul căldurilor mari...

Harris: E complicat, fetelor, pentru mine. Să le fierb, să nu le fierb, să le țin așa, să nu le țin, să le tai... Nu e mai bine că eu nu mănânc acasă?

Caterina: Tu ce ții în frigider?

Harris: Cola și lapte. Sunt sigur că acestea trebuie ținute în frigider.

• **Exercițiul 19** **sub-, supra-, vaso-**

Model: subestimare

alimentație	dilatare	nutriție
dilatator	alimentare	conștiție
aglomerat	estimare	

• **Exercițiul 20** **-iza, -bil**

Model: realiza

real	trata	vindecare
sinteză	altera	simplu
analiză	regla	

Exercițiul 21 **-a**

Model: îngrășa

Scurt	gras	departe
Control	curaj	ființă
Curat	aliment	

Exercițiul 22

Vine toamna // Se apropie toamna .

Cine a dat cele mai multe goluri?

Cu ce te-a servit când l-ai vizitat?

Ce atitudine o să aibă când o să audă că nu primești viză?

Dacă îl vezi supărat, nu-l deranja!

După ploaie, apa râului este neclară, murdară.

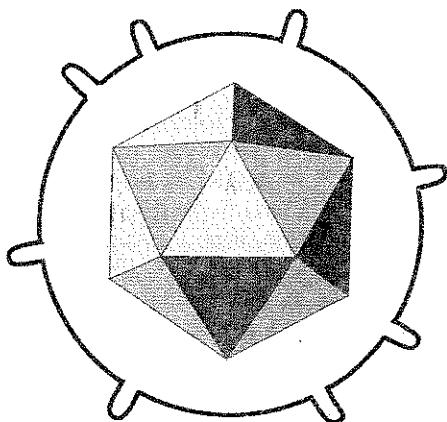
Politistul verifică dacă șoferii au centură.

S-a îmbolnăvit fiind solicităt foarte mult intelectual.

Trenul de Neptun a fost foarte aglomerat

Unitatea 13 - Bacterii și virusi

Secțiunea 1

Biochimia cercetează și interpretează procesele chimice și fizico-chimice care intervin în viața organismeelor.

Ea își are rădăcinile pe de o parte în chimie și fizico-chimie și pe de altă parte în fiziologie. Biochimia își iradiază acțiunea în toate domeniile biologiei, în patologie, microbiologie, imunologie, farmacologie, terapeutică experimentală.

Această disciplină cuprinde informații utile referitoare la: biocatalizatori, biochimia sucurilor digestive, biochimia celulei și a țesuturilor, bichimia bacteriilor și a virusilor, metabolisme intermediare, s.a.

Biochimia ne oferă date despre transformările chimice ale componentelor din structura materiei vii în procesul metabolismului (metabolismul protidelor, glucidelor, lipidelor și al substanțelor minerale).

* * *

Constituția biochimică și procesele metabolice ale celulei bacteriene prezintă o mare analogie, atât cu procesele celulei vegetale, cât și cu aceleia ale celulei animale. Datele obținute din studiul biochimic și fiziologic al microorganismelor au folosit adesea în înțelegerea fenomenelor care au loc în celulele organismelor mai evolute.

Bacteriile sunt caracterizate prin:

- uriașă capacitate de multiplicare ;
- activitate metabolică extrem de intensă.

Activitatea metabolică a bacteriilor variază în funcție de:

- factori externi (mediul de cultură)
- specia microbilor
- tipul microbilor
- fazele ciclului de creștere

Întreaga caracterizare biochimică și fiziologică a unui germen este dată de fazele ciclului de creștere.

Distingem **patru** faze mari:

1. **faza de latență** (este momentul însămânțării culturii, când creșterea nu este vizibilă);
 2. **faza experimentală** (celula încețează să se multiplice cu viteză maximă până ce se stabilește un echilibru între celulele care se divid și cele care mor);
 3. **faza staționară** (celula crește acum cu viteză maximă. Viteza de creștere este direct proporțională cu bogăția culturii microbiene);
 4. **faza de declin** (oprirea reproducerei celulelor. Cultura devine după un timp, sterilă).
- Sensibilitatea bacteriilor la antibiotice este, de asemenea, în funcție de **aceste faze, fiind maximă în faza exponentială a ciclului lor de creștere.** **Putem vorbi de o rezistență mai mare sau mai mică a bacteriilor la antibiotice.**

Familii de cuvinte

<u>microb</u>	<u>proteină (protidă, peptidă)</u>	<u>cataliză</u>
microbian	proteic	(a) cataliza
microbiolog	proteinogramă	catalizator
microbiologie		catalitic
amicrobian		biocataliză
antimicrobian		biocatalizator
inframicrob		
	<u>a rezista</u>	
	rezistent	
	rezistență	
	nerezistent	
	nerezistență	

La Grădina Zoologică:

- Tăticule, oare ce ar spune leii ăștia dacă ar ști să vorbescă ?
- Ar spune: " Noi suntem leoparzi, nu lei."

* * *

Doi prieteni:

- De fiecare dată când te întâlnesc, îmi amintesc de Mișu.
- De ce ? Eu nu semăn de loc cu el
- Firește că nu, dar și el îmi datorează 100 de dolari

Exercițiul 1 **microb**

În jurul nostru se găsesc mulți

Acestva scrie un studiu despre fazele ciclului de creștere ale bacteriei.

Putem întâlni mediuîntr-o sală de operații.

.....este disciplina care studiază dezvoltarea microorganismelor.

Virusii se mai numesc și

Trebuie să ne ferim de acțiuneaa factorilor externi.

.....sunt microorganisme vegetale sau animale, care sunt adesea transmițători ai unor boli.

Exercițiul 2 **a rezista**

Acești microbiila câteva tipuri de antibiotice.

Are un organismpentru că nu se îmbolnăvește repede.

Consumând vitamine, organismul dobândeștela diferite boli.

S-a arsPoți să-o schimbi ?

Mișcarea dea avut un rol important în cel de-al doilea război mondial.

Nu-i opune rezistență! Nu e bine să-l contrazici !

Acest copil estela frig.

Exercițiul 3

Biochimia cercetează procesele // Biochimia studiază procesele chimice ale materiei vii.

Articolul tratează toate procesele fizico-chimice ale materiei vii.

Ce poate intervenii în timpul unei operații ?

Biochimia ne aduce informații utile referitoare la biocatalizatori.

Profesorul a prezentat constituția biochimică a celulei bacteriene.

Figura de la pagina următoare prezintă celulele organismelor mai evolute.

Bacteriile au câteva caracteristici.

Activitatea metabolică a bacteriilor variază în funcție de câțiva factori.

Exercițiul 4

Ce este biochimia ?

În ce domenii își găsește aplicații biochimia ?

Ce este terapeutică experimentală ?

Despre ce ne oferă date biochimia ?

Ce analogie se poate face între bacterii și organismele vii evolute ?

Prin ce se caracterizează bacteriile ?

Ce elemente influențează activitatea metabolică a bacteriilor ?

Cuvinte polisemantice

proces

Un avocat poate avea mai multe procese într-o zi.

A greșit, îmi pare rău, de aceea are procese de conștiință.
Biochimia cercetează procesele chimice din viața organismelor.

constituție

Toți cetățenii trebuie să respecte Constituția țării lor.
Are un organism sănătos, o constituție robustă. Nu se îmbolnăvește repede.
Mi-a explicat constituția biochimică a celulei bacteriene.

rezistență

S-a ars rezistență de la fierul de călcat.
Nu poate munci mult. Nu are rezistență.
Acești virusi opun rezistență antibioticelor.
Bunicul meu a luptat în mișcarea de rezistență.

cultură

Citind mult, poți avea o cultură vastă.
Țărani se ocupă, în această zonă, cu cultura viței-de-vie.
Cercetările biologice de laborator folosesc cultiuri de bacterii.

- Spune-mi, fiule, este adevărat că ai vrea să părăsești casa părintescă ?
- Da, tată !
- Când te hotărăști, te rog să-mi spui și mie !
- De ce ?
- Vreau să te însoțesc !

Exercițiul 5

cultură: 1. Medicul trebuie să aibă o vastă cultură medicală.
 2.
 3.

proces: 1.
 2.

rezistență: 1.
 2.
 3.

<u>-ism</u>	<u>-ian</u>
alcoolism	microbian
metabolism	clinician
tabacism	fizician

optician
matematician
muzician
bacterian

adj.+-a verb

- (a) înceta
(a) scurta
(a) tulbura

adj. + - tate subst.

- dreptate
răutate
sensibilitate
noutate
greutate

Secțiunea 2

Virusii sau inframicrobii sunt agenți infecțioși caracterizați prin dimensiunea lor mică și capacitatea de a se reproduce numai în interiorul celulei vii.

Descoperirea agenților infecțioși de natură virotică a fost făcută de cercetătorul rus D.I. Ivanovschi (1892).

Forma și dimensiunea virusilor variază foarte mult. Astfel virusul Poliomielitei este sferic cu diametrul de 25 milimicroni. Virusul mozaicului tabacului are formă de bastonaș lung.

Studiul metabolismului virusului indică absența unui metabolism autonom la aceste microorganisme. Activitatea vitală a virusului este dependentă de activitatea vitală a celulei – gazdă. Înmulțirea virusilor este legată de procesele de metabolism ale acestor celule.

Cuvinte polisemantice

natură

Tabloul reprezintă o natură moartă: câteva cărți și două piersici.

Cabana este în mijlocul naturii.

Boala este de natură virotică.

De ce natură este această boală ?

MORFOLOGIE**Verb**

Mod indicativ – timp perfect simplu

a) – formă

- a; a înceta	
1	Încetai
2	Încetași
3	Încetez
4	Încetărăm
5	Încetărăți
6	Încetără

- ea; a vedea	
1	Văzui
2	Văzuși
3	Văzu
4	Văzurăm
5	Văzurăți
6	Văzură

- e; a cere	
1	Cerui
2	Ceruși
3	Ceru
4	Cerurăm
5	Cerurăți
6	Cerură

I: a fugi	
1	Fugii
2	Fugișî
3	Fugi
4	Fugirăm
5	Fugirăți
6	Fugiră

Î: a urî	
1	urâi
2	urâși
3	urî
4	urârăm
5	urârăți
6	urâră

tema p.simplu = tema participiu

participiu

încerca-t
hotărâ-t
citi-t
căzu-t
plăcu-t

perfect simplu

încerca-
hotărâ-
citi-
căzu-
plăcu-

verbe cu participiul în -s, -t, -pt

mers	-	merse
scris	-	scrise
trimis	-	trimise
fierăt	-	fierse
spart	-	sparse
rupt	-	rupse
copăt	-	coapse
fript	-	fripse

b) - verbe neregulate

a fi	a avea	a da	a sta
1. fusei	1. avusei	1. dădui	1. stătui
2. fusești	2. avusești	2. dăduști	2. stătuști
<u>3. fu (se)</u>	<u>3. avu (se)</u>	<u>3. dădu</u>	<u>3. stătu</u>
<u>4. fuserăm</u>	<u>4. avuserăm</u>	<u>4. dădurăm</u>	<u>4. stăturăm</u>
5. fuserăți	5. avuserăți	5. dădurăți	5. stăturăți
6. fu (se)ră	6. avu (se)ră	6. dădură	6. stătură

c) - folosire (în naratiuni)

Cei doi vroiau să plece și ei, dar un ostaș tătar se opri lângă ei și le zise:

- Stați !

N-avură timp să mai întrebe ce este. Văzură numai pe cineva alergând spre ei și gândiră “ Trebuie să ne știe de undeva ”.

Exercițiul 6

S-a trezit devreme. // Se trezi devreme.
S-au dus în altă țară.
S-a întors în țara ei.
Silvana a fost supărată.
Copiii au rămas în Irak.
N-ai primit aprobarea pentru viză.
Ai trimis multe scrisori.
N-a mai dat telefon în România de o lună.

Exercițiul 7

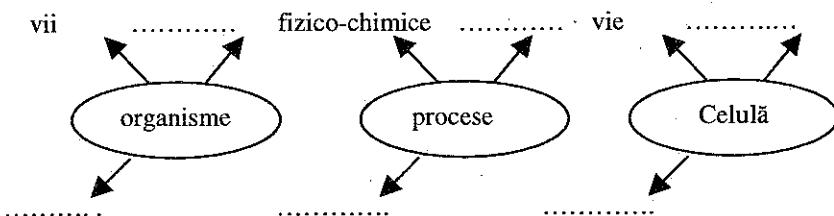
Ce sunt virusii ?
Prin ce se caracterizează virusii ?
Cine a descoperit virusii ?
Ce știți despre forma și dimensiunea virusilor ?
Dar despre virusul poliomielitei ?
Unde trăiesc virusii ?
Ce știți despre înmulțirea virusilor ?
Cum se numește disciplina care studiază virusii ?
Ce este un microbiolog ?
Dar un virusolog ?
Dar un optician ?

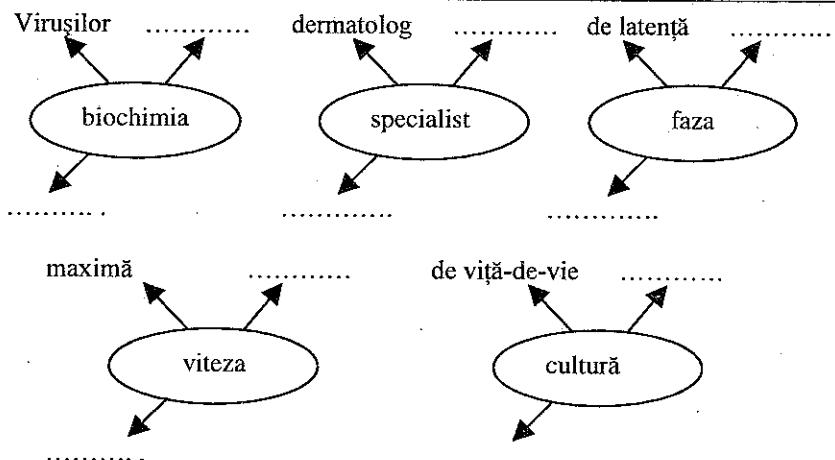
Exercițiul 8

A dat examen. // Dădu examen.

Ai stat acasă ieri după-amiaza ?
Ați avut dreptate.
Nimeni nu a dat mâna cu el ?
Am fost foarte obosit.
Cine a fost în sala de disecție ?
Din greșală, am rupt perdeaua.
Ai fierț cartofii cu prea multă sare.

Exercițiul 9

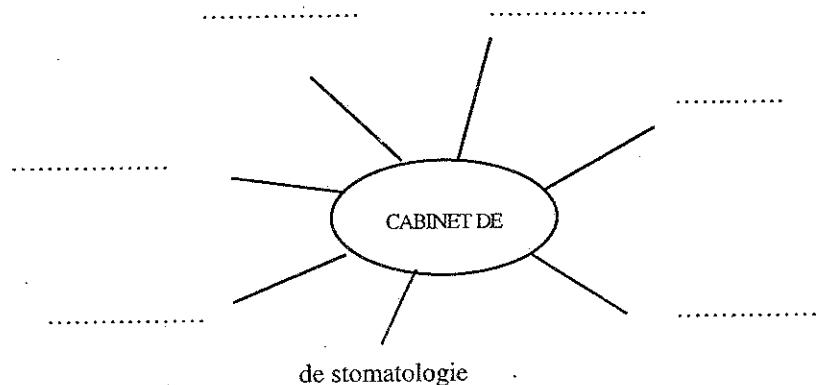
Exercițiul 10

	adevărat	fals
Gastrita este o boală de stomac.	*	
Biochimia își găsește aplicații în patologie și imunologie.	*	
Alcătuirea chimică a bacteriei nu seamănă cu cea a celulei vii.		
Microbiologia este o disciplină a biologiei.		
Terapeutica experimentală este o ramură a medicinei.		
Bacteriile se caracterizează printr-o capacitate redusă de multiplicare.		
Rezistența bacteriilor la antibiotice este variabilă.		
Activitatea metabolică a bacteriilor este variabilă.		
Bacteriile au 5 faze ale ciclului de creștere.		

Exercițiul 11

Virusii se mai numesc și *inframicrobi*.

- Virusii sunt infecțioși.
- Ei au o dimensiune
- Virusii se reproduc numai în
- Forma virusilor este
- Virusii nu au metabolism
- Activitatea metabolică a virusilor este dependentă de
- Virusii au fost descoperiți în anul
- Virusii sunt agenți infecțioși pentru că

Exercițiul 12**Secțiunea 3****SINTAXĂ
Negație****a) Exprimarea negației**

-S-a internat în spital ?

Nu.

Nu, nu s-a internat.

Nicidem.

Firește că nu.

-Mai iei antibiotice ?

Nu.

Nu, nu mai iau.

Absolut deloc.

Deloc.

Nici un pic.

Cătuși de puțin.

Firește că nu

b) Contrazicerea

unei afirmații	unei negații
- Alcoolul e sănătos.	- Virusii nu sunt periculoși.
a) – Ba nu , e dăunător.	- Ba da , sunt periculoși !
b) – Cum o să fie sănătos ?	- Cum să nu fie periculoși ?
c) – Ce vorbești ?	- Ce vorbești ?

Exercițiul 13

- A început cursul de biochimie ? // a) Nu
b) Nu, n-a inceput inca
c) Nicidcum
d) Fireste ca nu

Mi-ai adus cursurile de propedeutică ?
Ați desenat graficul fazelor de creștere la bacterii ?
Biochimia are doar două discipline ?
Pacientul a servit micul dejun înainte de operație ?
Tutunul ajută la dezvoltarea organismului ?
Bacteriile au o capacitate redusă de multiplicare ?
Celula este alcătuită doar din nucleu și citoplasmă ?

Exercițiul 14

- Tutunul ε sănătos. // Ba nu, e daunator.
Cum o sa fie sanatos ?

Bacteriile nu sunt periculoase pentru om.
Vitaminele atacă organismul.
Structura biochimică a bacteriei este diferită de cea a celulei animale sau vegetale
Aparatul digestiv are doar o glandă anexă
Aparatul digestiv este diferit de tubul digestiv

Exercițiul 15

- // N-o sa fie capabil sa faca anestezia.
Ba da, o să fie capabil să facă anestezia. Ba da, o să fie capabil să facă anestezia.

.....
Ba da, o să suporte medicamentele.
.....
Ba nu, am desenat sistemul nervos.
.....
Ba nu, profesorul ne-a vorbit despre articulațiile fixe.
.....
Ba nu, i-am recomandat ampicilină.
.....
Ba nu, scheletul suportă întreaga greutate a corpului.
.....
Ba nu, disfuncția unui organ generează starea patologică.
.....
Ba da, sunt periculoase.

Infectiile fungice sunt boli pulmonare produse prin contaminarea aparatului respirator cu ciuperci microscopice. La persoanele care au călătorit în străinătate pot apărea micoze pulmonare prin ciuperci specifice regiunii geografice vizitate.

Acste imbolnaviri pulmonare se produc, de regulă, la persoanele cu o rezistență imunologică redusă, sau la persoanele care au făcut tratamente de lungă durată cu cortizon, antibiotice sau medicamente citostatice, precum și la persoanele malnutrite.

1. Ce sunt infectiile fungice ?
2. Ce parte a corpului afectează ?
3. Care persoane se îmbolnăvesc ?
4. Cum este rezistența lor imuno-biologică ?
5. În ce constă tratamentul ?
6. Cât durează tratamentul ?
7. Ce alte cauze cunoști pentru bolile pulmonare ?

Exercițiul 16

natură:	1. Oamenii iubesc natura.
2.
rezistență:	1.
2.
factor	1.
2.
a reprezenta	1.....
2.....

Ştiați că:

Ridichia neagră este indicată în următoarele afecțiuni:

- litiază biliară
- afecțiuni pulmonare
- astm
- reumatism
- răhitism
- alergii și exeme

- a iradia ; a însământă;
- patologie / microbiologie / farmacologie / terapeutică experimentală;
- biocatalizatori / suc gastric / bacterie / virus / inframicrob / metabolism;
- protide (proteine, peptide) / glucide / lipide / substanțe minerale;
- capacitate de multiplicare;
- ciclu de creștere;
- germen ; micoze pulmonare;
- direct ; invers proporțional cu
- agenți infecțioși de natură virotică / infecții fungice / boli pulmonare;
- articulații fixe / mobile;
- rezistență imuno-biologică redusă / crescută .

Unitatea 14 - Boli produse de polen

Secțiunea 1

Keram: Domnule doctor, în perioada caldă multe persoane, la contactul cu polenul, acuză, pe lângă strănuturi repetitive, și lăcrimare, surgeri nazale apose abundente sau crize de sufocare. Care sunt bolile respiratorii produse de polen și ce reprezintă ele ?

Doctorul: Polenurile fac parte din categoria **pneumalergenilor**, adică **alergeni** care pătrund pe calea respiratorie în corpul omului. Ei provoacă boli alergice sezoniere cauzate de polen, numite **polinoze**. Acestea sunt **boli monoetioligice**, deci produse de o singură cauză.

Wassim: Cum le putem diagnostica ?

Doctorul: Le diagnosticăm prin teste alergologice cutanate. Polenul este o pulbere galbenă. Îmbolnăvirile se produc în lunile mai-iunie, în funcție de perioada de inflorescență și polenizare, sau toamna. Afecțiunile sunt datorate granulelor ușoare, transportate de vânt sau insecte, la sute de kilometri.

Keram: Ce plante produc îmbolnăvirile sezoniere amintite ?

Doctorul: Sunt foarte multe plante al căror polen este alergogen, ca exemplu: teiul, plopul, și.a.

Evelina: Ce măsuri pot fi luate pentru prevenirea bolilor ?

Doctorul: În formele mai grave de astm bronșic poate fi necesară îndepărțarea temporară sau definitivă a persoanei din regiunea în care crește planta nocivă. Se pot preconiza măsuri de excludere a plantelor din mediul ambient, lucru mai greu de realizat. Persoana respectivă trebuie să aibă mare grijă de, de mediul unde trăiește, de climă.

Wassim: Există și o medicamentație ?

Doctorul: Preventiv, se recomandă administrarea de **Diprofos** (o fiolă intramusculară) presezonier sau corticoizi inhalatori. Sunt, desigur, numeroase mijloace de tratament.

Familii de cuvinte

alergie	(a) produce	climă	grijă
alergetic	producere	climat	(a) îngrijii
alergologie	productie	climatic	îngrijire
alergolog	produs	climatologie	(a) îngrijora
antialergic	(a) reproduce	(a) aclimatiza	îngrijorare
alergen	reproducere	balneoclimatic	îngrijorat
alergogen	productiv		îngrijorător
pneumalergen	neproductiv		neîngrijorător

Exerciții

Exercițiul 1 grijă

Cine îl *ingrijeste* pe bunicul ?

De ce este Silvia ?

În acest spital, pacienții primesc cea mai bună medicală.

A primit o veste din Irak.

Anul trecut, doctorul Ahmed toți pacienții din aceste două saloane.

Ești perfect sănătos ! Nu ai nici un motiv de !

V-a spus ceva care v-a

Copiii sunt că nu vor mai primi diplome la sfârșitul anului școlar.

Exercițiul 2 alergie

El are *alergie* la polen.

..... este o ramură a medicinăi care se ocupă cu studiul etiologiei bolilor alergice.

Specialistul care studiază și aprofundează alergologia se numește.....

Polenul unor plante este un factor

Polenurile fac parte din categoria fiind factori externi nocivi care pătrund pe cale respiratorie în organism.

Fiola de Diprofos este.....

Factorii externi naturali care provoacă alergie se numesc

Eu nu sunt la polen.

Exercițiul 3 A produce

Ce produce această fabrică ?

Glandele salivare saliva.

Profesorul ne-a explicat sucului gastric.

Îmbolnăvirile din cauza polenului se în lunile mai / iunie.

Mierea este un natural.

Frișca se pregătește dintr-un alt natural: smântâna.

Acest tablou este o

Am studiat la anatomie funcția de

Datorită metodelor moderne folosite, a creștut fabricii.

Un Tânăr doctor stă de vorbă cu tatăl lui după prima săptămână de lucru.
Tatăl: E mare spitalul în care lucrezi ?

Tânărul: Foarte mare !

Tatăl: Cam câți salariați lucrează la voi ?

Tânărul: Cam un sfert din ei.....

* * *

Doi prieteni:

- Ce-i asta Mișule ? Abia te-ai îndurat să-ți coși singur nasturii de la palton ?
- Nu-i paltonul meu, e al soției.....

Exercițiul 4 climă

Ce fel de *clima* este în România ?

Ei trăiesc într-un de înțelegere și liniște.

Doctorul I-a recomandat să meargă într-o stațiune

Specialiștii încearcă să această plantă aici.

Pădurile tropicale cresc într-o căldă și umedă.

Copilul are în familie un favorabil dezvoltării lui.

Sovata este o stațiune

Exercițiul 5

Ce este polenul ?

De ce considerăm polenal un factor pneumalergic ?

Ce manifestări are persoana alergică la polen ?

Când se produc îmbolnăvirile cu polen și de ce ?

Ce este polinoza ?

Ce plante alergogene cunoașteți ?

La ce eşti alergic ?

Cum putem preveni polinoza ?

Cuvinte polisemantice

mijloc

Această boală se tratează numai prin mijloace chirurgicale.

Are dureri de mijloc de când îl știu.

Masa nu este în mijlocul camerei.

Examenul de limba română este la mijlocul lunii iunie.

Avionul este un mijloc de transport rapid.

produs, i (m)

Producții care rămân în urma metabolismului, sunt eliberați prin funcția de excreție.

produs, e (n)

Care sunt produsele acestei fabrici ?

Pe piață sunt multe produse străine.

Rezultatul înmulțirii se numește produs.

corp, corpuri (n)

Corpul medical lucrează opt ore pe zi.

Corpul omenește are nevoie de igienă și regim de viață adecvat.

În fizică orice obiect se numește corp.

corp, corpi (m)

Diferite obiecte care pătrund într-un organ se numesc corpi străini.

a reproduce (reproducere)

Eu am reprodus un tablou de Aivazovsky.

Tabloul meu este o reproducere.

Una dintre funcțiile principale ale materiei vii este reproducerea.

- gen (= care produce)

patogen

endogen

exogen

alergogen

mono – (= unu)

monoetiologic

monoauricular

monocelular

intra – (= înăuntru)

intramuscular

multi - , pluri-, poli – (= mai mult)

pluricelular

pluriglandular

poliarticular

policlinică

multisecular

multimilenar

multilateral

anti – (= contra)

antialergic

antibiotic

anticorp intravenos

antiinflamator

MORFOLOGIE

Verb

Modul supin

1. Forme

Am cumpărat o mașină de spălat.

M-a ajutat la călcat.

prepozitie + participiu

2. Folosire

Vreau să cumpăr un aparat **de fotografiat**. (= cu care să fac fotografii)
Uite o traducere **greu de făcut**. (= care se face greu)
Avem o vreme **bună de înnotat**. (= care este potrivită pentru înnotat)

subst + prep. + part.

subst + adj. + prep. + part.

Ai **de mâncat**?
Avem **de scris**?
Are **de vorbit** cu mine.

a avea + de + part.

E ușor **de învățat** românește.
E greu **de vorbit** arăbește.
E imposibil **de plecat** din Irak anul acesta.

expresie impersonală + de + part.

Exercițiul 6

Am mașină (a spăla). // Am mașină de spălat.

La magazinul La Fourmi au multe mașini (a toca) carne.
Vreau un cuțit (a tăia) pâine.
Voi cumpără un fier nou (a călca).
Nu am clește (a scoate) cuie.
Doctorul vrea foarfeca (a scoate) firele de la operație.
Aș cumpără un aparat (a fotografia).
Unde ați pus pasta (a lipi).

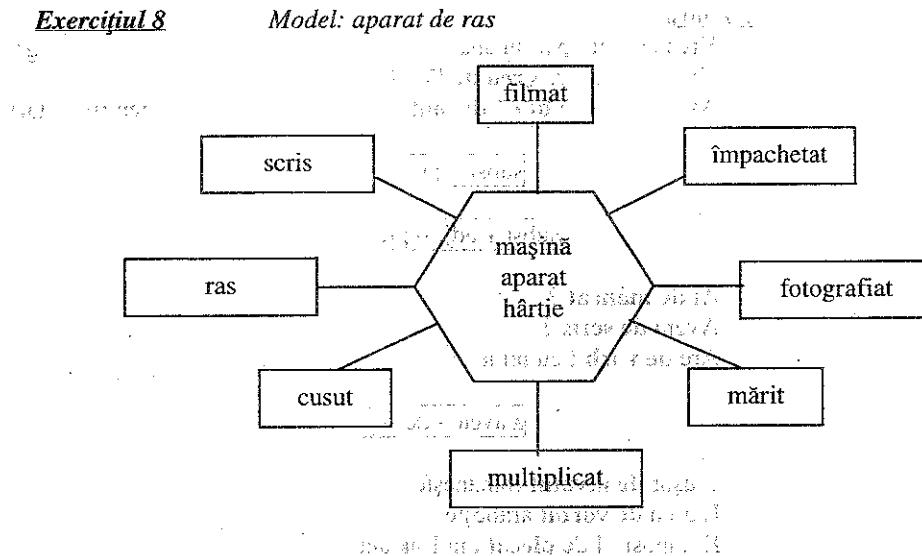
Exercițiul 7

Model: E un dans greu de arătat.

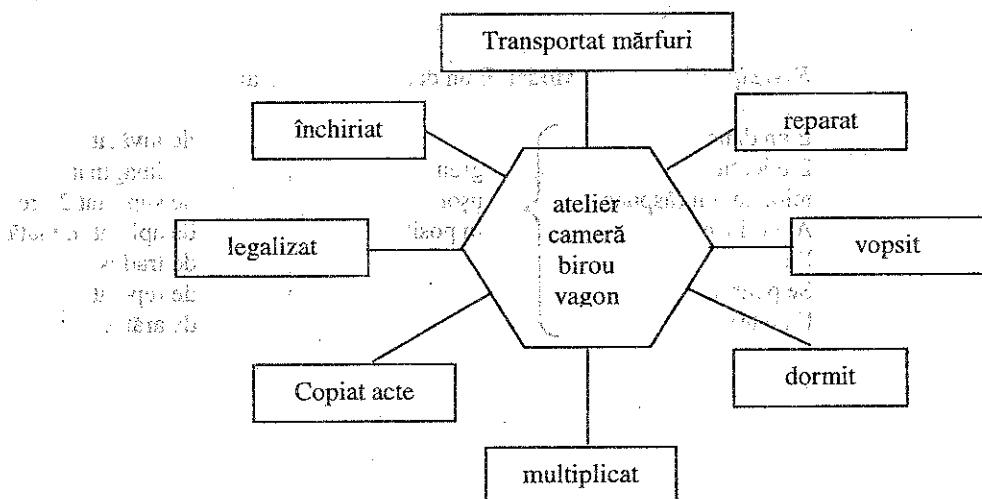
E un dans
E o lecție
mi-a dat un răspuns
Are o idee
E un om
Se poartă
E un text

greu
ușor
imposibil

de învățat
de imaginat
de supratat 2 ore
de aplicat în viață
de tradus
de repetat
de arătat

Exercițiul 8**Model: aparat de ras****Exercițiul 9**

	adevărat	fals
Polinozele se produc în perioada rece.	*	
Bolile monoetioligice au mai multe cauze.	*	
Polenul pătrunde în organism prin sânge.	*	
La contactul cu polenul, unii oameni acuză strănuturi.	*	
Polenul este un lichid galben.	*	
Operația este cea mai bună măsură de vindecare de polinoză.	*	
Este bine să îndepărțăm plantele alergogene din mediul nostru.	*	

Exercițiul 10**Model: Am intrat într-un birou de legalizat.**

Exercițiu 11

Îmbolnăvirile cu polen se produc *in lunile mai – iunie, in perioada calda.*

Pneumalergenii sunt
O persoană alergică la polen se manifestă astfel:
Determinăm prezența unei polinoze prin
Polenul este
Un factor alergogen este
Putem preveni polinozele prin.....
Diprofos- ul este.....

Exercițiu 12

Pâinea nu mai e bună (a mâncă) // Pâinea nu mai e bună de mâncat.

Timpul e tocmai bun (a plimba).
Hârtia nu e bună (a împacheta).
Unde este cleștele (a scoate) cuie.
Cântecul este ușor (a învăță).
Ideeua lui a fost imposibil (a aplica) în realitate.
Caut un cușit (a tăia) pește.
Mi-a pus o întrebare imposibil (a răspunde).

Exercițiu 13

medicament antialergic = *medicament impotriva alergiilor*

medicament antiinflamator =
factor patogen =
boală poliarticulară =
cultură multimilenară =
aparat monoauricular =
injecție intravenoasă =
afecțiune pluriglandulară =

Secțiunea 3

SINTAXĂ

Cumul

a)

și..... și
nu numai ci și
nu numai..... cât și
atât cât și

Am cumpărat și mere și kiwi.
Am mers nu numai la cumpărături, ci și la film.
Atât Carmen, cât și Iustina l-au însotit.
Proteinele au și rol plastic, și rol energetic.

b)

pe lângăși
în afară deși
în afarași

În gripă pacienții acuză pe lângă dureri de cap, și febră, dureri musculare și tuse.

c)

pe lângămai.....și
în afară demaiși
în afaramaiși

Pe lângă strănuturi repetitive, persoanele mai acuză și lăcrimare sau crize de sufocare.

În afara strănuturilor repetitive, oamenii mai acuză și surgeri nazale apoase abundente și lăcrimare.

d)

Pe lângă (faptul) că(mai) și
În afară de faptul că(mai) și
În afara faptului că(mai) și

Pe lângă faptul că e bolnav, mai și insistă să nu meargă la medic.

În afara faptului că au rol plastic, proteinele mai au și rol energetic.

În afara de faptul că mi-e este naș, mai îmi este și rudă.

Exercițiul 14

Am pregătit pește și vinete. // Am pregătit pe lângă pește și vinete.

La fumători se constată lipsa postei de mâncare și tulburări circulatorii.

Polinozele se manifestă prin strănuturi repetitive și lăcrimare.

În bolile reumatismale sunt bine venite medicamentele și exercițiile fizice.

Din cauza oaselor friabile doctorul a recomandat calciu, fosfor și expunerile la soare.

Brânzeturile sunt necesare prin proteinele pe care le conțin și prin calciul din lapte.

Exercițiul 15

Pe lângă Diprofos i-a recomandat și corticoizi inhalatori.

În afara de și

Pe lângă că și

În afara faptului că mai și

În afaramai și

Pe lângă și

În afara de faptul cămai și

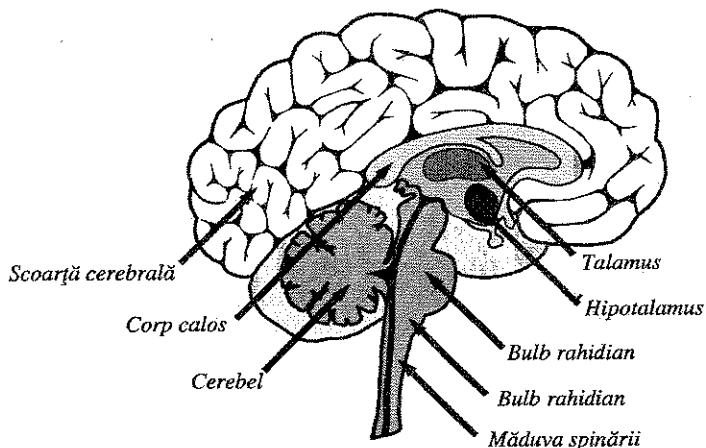
.....nu numaidar și

- polen, polinoză, a poleniza;
- a strănută, a sufoca, a pătrunde, a aprofunda, a favoriza, a multiplica;
- perioada de inflorescență / polenizare;
- îmbolnăvire sezonieră / temporară;
- boli alergice, boli monoetiologice;
- nociv;
- mediu ambiant / natural / înconjurător / de viață / de lucru / de familie;
- corticoizi inhalatori;
- climă ecuatorială / tropicală / subtropicală / continentală / temperat – continentală / polară;
- tuse, strănut, lăcrimare, sughit, tremur;
- tratament antialergic / presezonier / antiinflamator / temporar / preventiv / de durată / alopăt / homeopat.

Unitatea 15 – Misterul creierului

Secțiunea 1

Progresele în cunoașterea creierului au fost posibile datorită dezvoltării chimiei, fizicii (cu deosebire a electronicii) și în ultimii ani, a ciberneticii și tehnicii. Ele au dus la constituirea unei științe noi, ramură a fiziologiei, azi în plină dezvoltare, *neurofiziologia*.

Astfel, în istoria omenirii au trecut multe secole până ce funcții ca:

- recepționarea și trăirea ca senzații și afecte a excitărilor din mediul extern;
- capacitatea de abstractizare;
- capacitatea de a raționa, de a învăța;
- capacitatea de a reacționa motor și visceral față de mediul ambiant să fie atribuite creierului și să fie clarificate sub raportul mecanismelor biologice și fizico-chimice.

Cel mai vechi medic filozof care s-a ocupat de creier a fost *Alcmeon din Crotona* (în jurul anului 500 î.e.n.). El a considerat creierul ca organul de recepționare a excitărilor senzoriale în care se formează senzațiile, drept sediul gândirii și memoriei. El a practicat, de asemenea, disecții și viviseccții.

Aceste concepte au fost preluate mai târziu de *Hipocrate* (406-377 î.e.n.), părintele medicinei.

Funcționarea tuturor organelor, aparatelor și sistemelor din organism, reflexele, vorbirea, toate procesele fizico-chimice din corp sunt comandate de către creier. Tot creierul poate comanda "încetarea" durerii (fapt care explică anestezia dinaintea operației).

În zilele noastre, materialul analitic experimental și clinic bogat, întregit cu investigații electrofiziologice și biochimice, permite o dezvoltare expolzivă a cercetărilor despre creier, făcând posibilă vindecarea celor mai grave boli.

Familii de cuvinte

<u>memorie</u>	<u>(a) opera</u>	<u>anestezie</u>	<u>experiment</u>
(a) memora	operabil	(a) anestezia	(a) experimenta
memorare	operator	anestezist	experimental
memorabil	operatoriu	anesteziant	experimentat
(a) memoriza	operație	anestezic	neexperimentat
memorizare	postoperatoriu	anesteziologie	experimentator
memorial	preoperatoriu	anesteziat	

Exerciții

Exercitiul 1 a opera

Care doctor operează acum la etajul 2?

Au montat instalație de aer conditionat în blocul

.....de apendicită durează circa un sfert de oră.

I-a recomandat transfuzie.....

Înaint de operație, adică doctorul recomandă anestezie.

Au pregătit pacientul pentru operație, deci este

Acet chirurg s-a specializat în

Săptămâna viitoare doctorul Stancu.

Exercitiul 2 anestezie

I-a făcut anestezie înainte de extracție.

Medicul care anesteziază se numește

Cu ce injecții se poate face?

Cine l- pe acest pacient?

Morfina este un puternic.

Xilina are efect

El vrea să devină

Studiază deoarece consideră că este o disciplină medicală de mare importanță.

Exercitiul 3 memorie

Dacă poți ține minte atâtea denumiri de medicamente, înseamnă că ai *memorie* bună.

Trebuie să denumirile oaselor mușchilor și nervilor care îi inervează.

Venirea Papei Ioan Paul II în România a fost un fapt

Nu a reușit toate cuvintele noi.

Se zice că elefantul are o bună. De ce oare?

Am introdus aceste date în calculatorului.

..... datelor de către calculator se face prin acționarea unor taste.

În secolul al XIX mulți scriitori au scris de călătorie.

Casa în care a locuit o personalitate a vieții culturale sau politice, devine casă

Exercitiul 4

casă memorială = *casă muzeu destinată publicului, în care a locuit sau lucrat o personalitate a vietii social-politice sau culturale*

tratament postoperatoriu =

tratament preoperatoriu =

capacitate de abstractizare =

mediul ambiant =

procese fizico-chimice =

șoc operatoriu =

ser anesteziant =

Exercitiul 5

fapt // fapt *experimental*

tratament.....

casă

bloc

medic

asistentă

sistem.....

pacient.....

Ce este neurofiziologia?

Ce funcții îndeplinește creierul?

Cine a studiat creierul pentru prima dată?

Care este rolul anesteziei?

Ce este un bloc operator?

Ce disciplină la dezvoltarea cercetărilor despre creier?

Ce efect are un medicament anestezic?

Cuvinte polisemantice

părinte

Fetița mea m-a anunțat că joi va fi ședință cu părinții.

Părintele se roagă în biserică.

Hipocrate a fost considerat părintele medicinei.

Ce lucrează părinții tăi.

grav

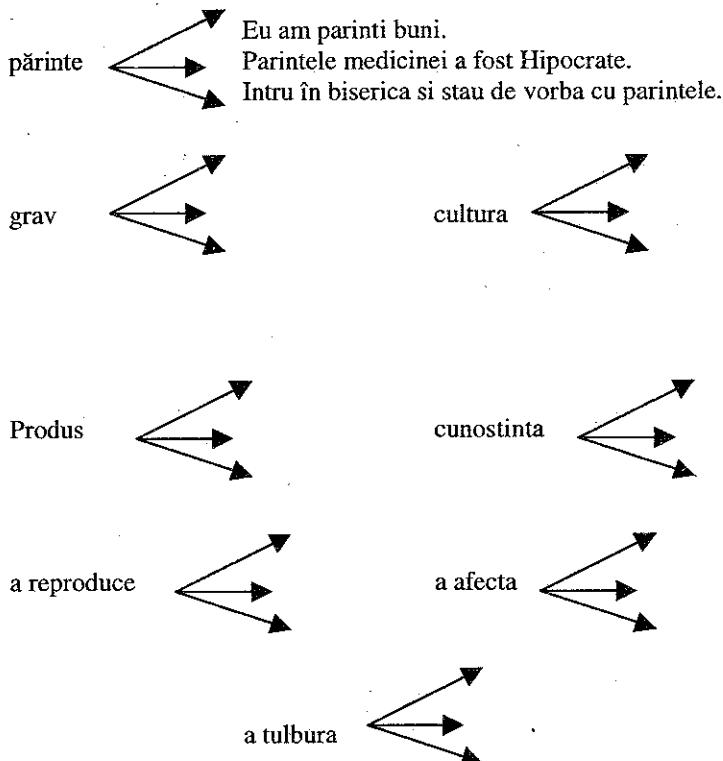
A avut o formă gravă de discopatie.

Are întotdeauna o figură gravă.

Placido Domingo are o voce gravă.

sistem

Sistemul nervos coordonează activitatea întregului organism.
 Profesorul le-a dat un sistem de ecuații de gradul II.
 Ce sistem de învățătură ai?

Exercitiul 7**Exercitiul 8**

Model: investigații experimentale

investigații

aparat

mediu

mecanisme

excitații

disciplină

reacție

filozof

extern

experimentale

cardiovascular

medicală

viscerală

grec

biologie

Secțiunea 2

Termoreglarea este procesul prin care se menține constantă temperatura corpului (homeostasia termică). Procesul este comun pentru om, mamifere și păsări.

Procesul este efectuat prin centrii nervoși vegetativi din **hipotalamus** (centrii termoreglatori). Acești centrii sunt interconectați. Creșterea temperaturii sângei excita direct acești centri, declanșând, reflex, vasodilatația în tegument și **secreția sudorală**.

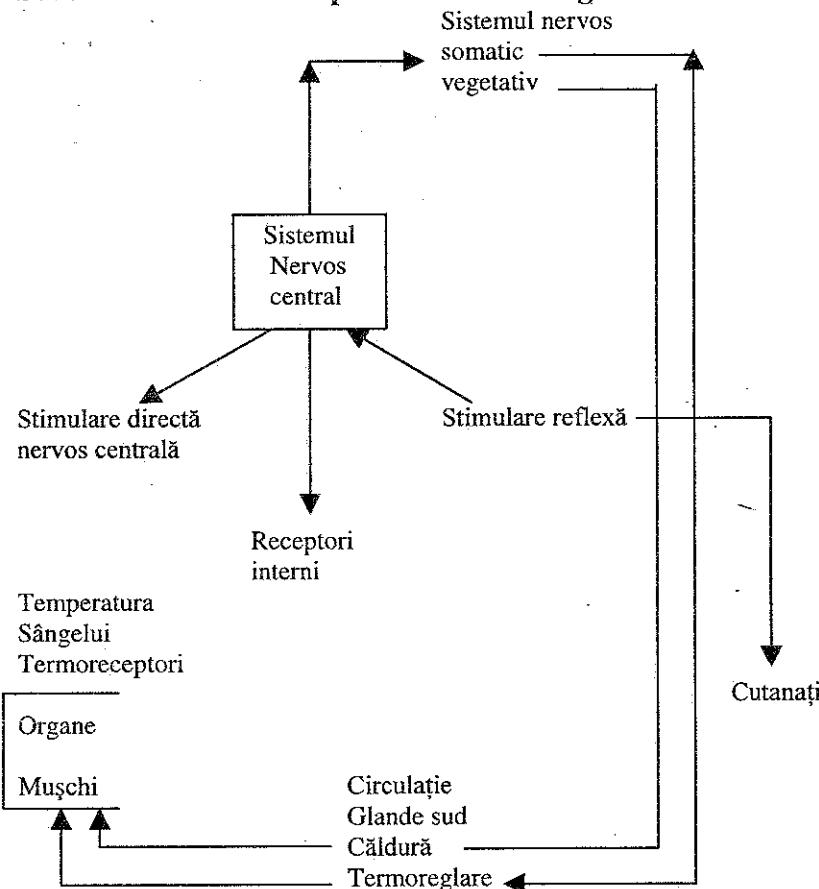
Răcirea pielii excita receptorii nervoși sensibili la rece, aflați în piele. Răspunsul este reflex și constă în vasoconstricție cutanată cu **piloerecție** (piele de găină).

Valoarea normală a temperaturii corpului la om este, în cavitatea bucală, dimineață de $36,6\text{--}37,1\text{ }^{\circ}\text{C}$ și după-amiaza, la ora $17\text{--}18$ cu $0,5\text{--}0,7\text{ }^{\circ}\text{C}$ superioară.

Ritmul circadian se datorează scăderii proceselor metabolice generatoare de căldură în cursul somnului.

Pe lângă ciclul diurn, femeia prezintă în plus și unul lunar, prin creșterea temperaturii în perioada **ovulației**.

Schema cibernetică a aparatului termoreglator

Hepatita cronică este o boală inflamatorie a ficatului cu manifestări clinice și biologice de cel puțin șase luni. Hepatita cronică poate avea etiologii foarte variate, ca de exemplu:

- virusuri hepatice
- medicamente
- alcoolisme

Cu toate acestea tabloul clinic, indiferent de etiologie, este comun, cu unele particularități, în funcție de agentul determinant.

Sимptome: boala poate fi asimptomatică o lungă perioadă de timp sau se poate manifesta prin:

- sindrom asten (oboseală exagerată, fizică sau psihică)
- acuze dispeptice (balonări, grețuri, diminuarea poftei de mâncare, intoleranță alimentară la alimentele greu digestive)
- dureri în partea dreaptă a abdomenului
- hepatomegalia (mărire de volum a ficatului)
- icter (colorația galbenă a tegumentelor și a mucoaselor)
- sângerări spontane la nivelul gingiilor

MORFOLOGIE

Pronume și adjecțiv pronominal nehotărât

TOT

a) Singular

Adjectiv

A făcut rost de **tot tratamentul**.

Toată **grupa** a fost prezentă.

Pronume

A luat **tot** ce i-a spus.

A mâncat-o pe **toată**.

b) Plural

Adjectiv. Pronume

Au venit **toți** (primarii) la ședință.

A făcut rost de **toate** (medicamentele).

Dorina a trimis invitații **tuturor** (colegilor).

Said ne-a arătat fotografiiile **tuturor** (prietenilor).

c) TOT cu valoare adverbială

TOT Cezar este la telefon?

TOT el a sunat?

TOT grăsă e și nevasta lui.

TOT aici am mâncat și duminica trecută.

De o săptămână **tot** întreabă de tine.

	Singular			Plural		
	m	n	f	m	n	f
N.A.C.	TOT			TOATA	TOTI	TOATE
G.D.		-				TUTUROR

Locuțiuni, expresii

A uitat cu totul de Silvana. (= complet)

Am căutat ochelarii peste tot. (= pretutindeni)

O să mănânc repede de tot. Promit! (= foarte repede)

Îi e tot una dacă ei vor primi viză sau nu. (= îi e indiferent)

A dormit o oră după-amiază. Cu toate acestea, e obosit. (= totuși)

Cu toate că se simte rău, mâine vom merge la film. (= deși)

Înainte de toate, trebuie să avem grijă de copii. (= mai întâi)

TOT +	Subst.
	Pron.
	Adj.
	Adv.
	Verb.

Exercițiul 9 - Model: A terminat tot ceaiul.

a terminat,vom instala,
vom vaccina, au protejat,
ați poluat, a îndepărtat,
au adaptat, a încălzit } Tot }

mult }

puțin }

Plante, becuri, copil,
fiolă, râuri, instalații stricate,
tub de oxigen oxigen, ceai

Discuție: Cum putem combate factorii patogeni?

Exercițiul 10

A îndeplinit toate cerințele. // Le-a îndeplinit pe toate.

I-a susținut pe toți prietenii.

Îi vom determina pe toți colegii să vină.

O să suportă toate consecințele.

De frica bombardamentului, au leșinat toți copiii.

Au anesteziat toți pacienții.

Le-a internat pe toate fetele bolnave de hepatită.

De ce s-a îndepărtaț Ahmed de toți prietenii.

Exercițiul 11

Ce este hepatita?

Ce organe afecteaza?

Ce etiologii poate avea?

Cum acționează alcoolul asupra ficatului?

Cum este tabloul clinic simptomatic?

Ce înțelegi prin sindrom asten?

Ce sunt acuzele dispeptice?

Cuvinte polisemantice

a acuza

Pacientul acuză dureri în regiunea dreaptă a abdomenului.

Judecătorul l-a acuzat de crimă.

De ce acuza pe alții pentru greșelile tale?

De-

a delimita
a deforma
a descrie

-ent

asistent
dependent
excellent
precedent

a-, an,(prefix negativ)

anormal
anorganic
asimptomatic

Secțiunea 3

SINTAXĂ

Similitudine și opoziție

1) Similitudine

- a) Acest medicament este ca un anestezic.
la fel ca
la fel cum
- b) Acest tratament este asemănător celui luat anterior.
similar
analog
- c) Acest tratament se aseamănă cu celălalt.

2) Opoziție

- a) Vitaminele sunt diferite de antibiotice.
total diferite de
foarte diferite de
complet deosebite de
total deosebite de
foarte deosebite de
- b) Sedativele se deosebesc între ele prin compoziția lor.
unele de altele prin

Exercițiul 12

Acest spital este la fel ca spitalul din Constanța.

- asemanator
- similar
- la fel cu
- foarte diferiti de

..... total deosebite de
 se deosebesc între ei prin
 se deosebesc unele de altele prin

Exercițiul 13

Chimie anorganică = *parte a chimiei care studiază procesele chimice ale materiei nevive*

funcție anormală =
 boală asimptomatică =
 factor precedent =
 om dependent de =
 capacitate de a raționa =
 alcoholism =
 hepatomegalia =

Exercițiul 14

	adevărat	fals
Hepatita este o boală a rinichilor.		*
Hepatita nu poate fi provocată de medicamente		
Hepatita este o boală care se diagnostichează greu.		
Sindromul asten presupune obosale intelectuală.		
Hepatita nu se manifestă prin grețuri.		
Neurofiziologia este o parte a fiziologiei.		
Hepatita este o boală simptomatică.		

- Stimate domnule meteorolog, previziunile dumneavoastră sunt exacte, în general?
- Absolut exacte, domnule! Singura abatere ar putea apărea doar în legătură cu ...data ..

* * *

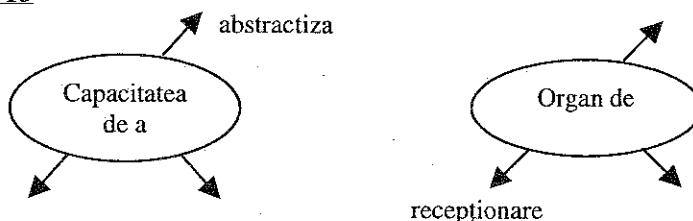
Judecătorul: Ce motive de divorț aveți, domnule?

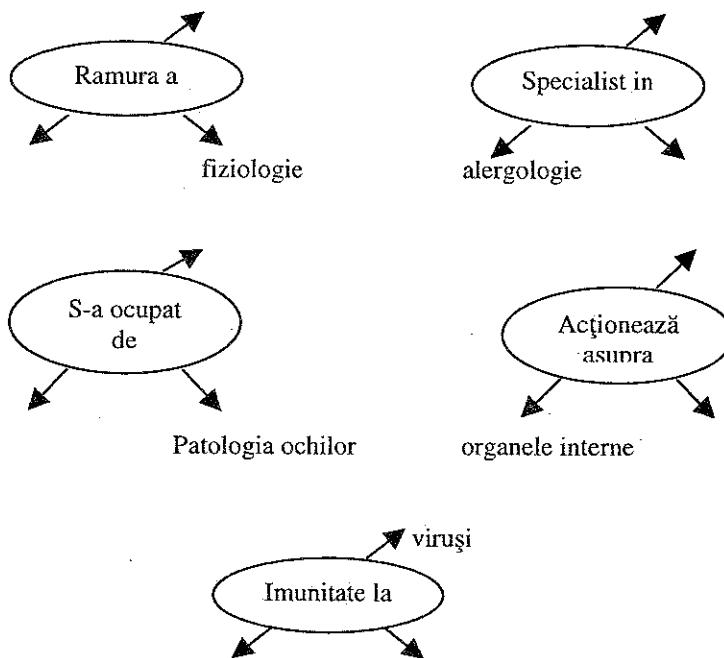
Bărbatul: Nevestă-mea nu mă poate suferi când sunt beat, iar eu n-o pot suferi când sunt treaz.

* * *

Ea: Mă întreb tot mai des în ultima vreme dacă voi ajunge oare să trăiesc 100 de ani.....

El: Dacă vei continua să rămâi la vîrstă de 28 de ani, aşa cum o declară mereu, îţi spun eu că NU!

Exercițiul 15

Exercițiul 16

Mecanicul (a instala) tubul de oxigen în sala de operație. //
Mecanicul instalează tubul de oxigen în sala de operație.

Gazele de eşapament (a polua) aerul.

Fabricile (a angaja) mulți şomeri.

Ieri a băut medicamente și (a se intoxica).

Sимптоматология гастритов (a se manifesta) ca un sindrom de intoleranță alimentară.

Obișnuința de a mâncă repede (a favoriza) apariția gastritei.

Factorii favorizanți ai gastritelor (a fi) atât endogen

Exercițiul 17

Polinoza este produsă de polen. // Polinoza este produsă de polen.

..... *a fost produsa*
..... *va fi produsa*

Bolnavul de astm bronșic este îndepărtat din zona planetei nocive.

Se pot preconiza măsuri de excludere a planetei din mediul ambiant.

Preventiv, este recomandată administrarea de Diprofos.

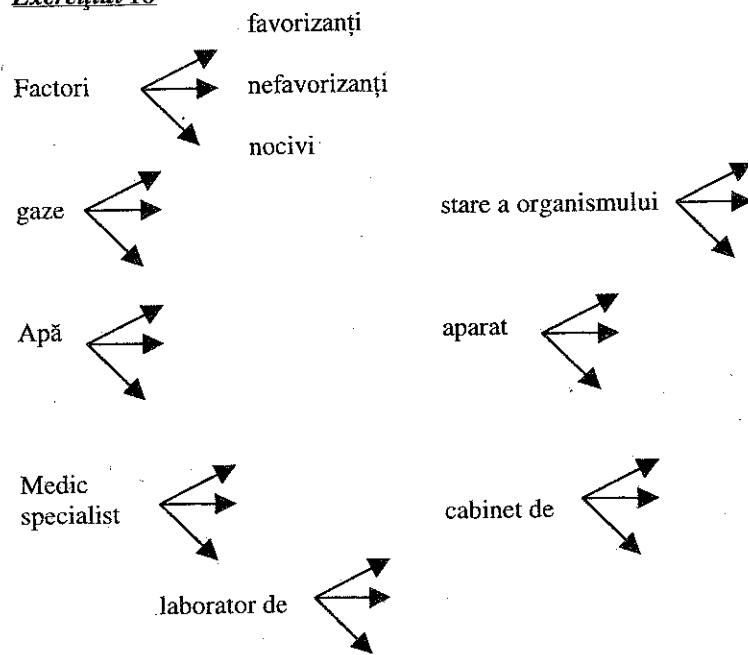
Bolile alergice sunt provocate de diferite substanțe.

Astmul bronșic este caracterizat de crize de sufocare.

Mâncarea este alterată de căldură.

La Congresul de la Sydney este adusă o nouă clasificare a gastritelor

Exercițiul 18

Tatăl: M-ai înnebunit, Gigele. Pe voi la școală chiar nu vă învață nimic? Mereu îmi pui mie întrebări. Ce s-ar fi întâmplat dacă și eu aș fi pus atâtea întrebări pe vremea mea?

Gigel: Ai fi putut să răspunzi astăzi la întrebările mele, tată!

* * *

Ei: Cred, iubito, că mama ta î-a dat câteva sfaturi Știi tu.... ceva mai speciale. Mă înțelegi, nu?

Ea: De ce speciale, dragă? Ce, tu ești altfel decât ceilalți?

- Neurofiziologie; electrofiziologie; cibernetică;
- apă potabilă / menajeră;
- a abstractiza; a rationa; a reacționa; motor / visceral; a investiga; a voma; a inerva; a (se) balona; a săngeră; a bombardă;
- disecție; viviseccție; extracție; anestezie;
- bloc operator;
- taste;
- discopatie; hepatită; boală inflamatorie; alcoolism; sindrom asten;
- grav; asimptomatic; diurn; nocturn; lunar; zilnic; anual; săptămânal;
- anestezist;
- simptom; balonare; grețuri; vârsătură; diminuarea apetitului;
- icter; hepatomegalia; săngerare; secreție sudorală; piloerecție; ovulație; acuze dispeptice;
- aliment greu digestiv;
- gingie; hipotalamus;
- termoreglare; homeostazie termică; tablou clinic;
- ritm circadian; reflexe;
- bombardament;
- morfină; xilină.

Unitatea 16 - Organele de simț

Sectiunea 1

Simțurile externe

SIMȚUL	ORGANUL	CELULELE SENZORIALE	STIMULUL
VĂZ	Ochi	Conuri și bastonașe	Lumina
AUZ	Ureche	Organul lui Corti	Unde sonore
GUST	Limbă	Muguri gustativi	Contact chimic
MIROS	Nas	Celule olfactive	Contact chimic
TACTIL	Piele	Corpusculi tactili	Contact fizic

Prietenii noștri s-au întâlnit din nou. Vor să se lămurească în legătură cu ultimul lor curs, organele de simț.

Keram: Cum aflăm ce se petrece în jurul nostru.

Kalina: Simplu. Ne folosim simțurile externe: văzul, auzul, gustul, miroslul și simțul tactil. Acestea ne oferă informații despre mediul înconjurător.

Keram: De ce le-a zis "externe".

Kalina: Pentru că există și simțuri interne. Acestea ne spun ce se petrece în organismul nostru. Ne dău informații despre poziția membrelor, dacă mușchii ne sunt obosiți, dacă ne este foame, sete sau avem vreo durere, dacă avem vezica urinară plină și altele.

Wassim: Care este legătura dintre organele de simț și creier? Cum se realizează această conexiune?

Evelina: Aici îți răspund eu. M-am lămurit imediat ce am studiat planșele din Atlasul anatomic. Toate informațiile date de simțurile noastre interne și externe sunt analizate în creier, apoi răspundem acestora. Fără informațiile furnizate de simțuri, organismul nu ar mai putea funcționa adecvat sau în siguranță. Unor oameni le lipsesc unul sau mai multe simțuri. Adesea, ei se descurcă foarte bine, dar viața lor este considerată mai dificilă și nu au parte de multe bucurii, uneori suferă.

Arman: Cum răspund organele de simț.

Kalina: Organismele noastre conțin organe de simț cu celule receptoare care răspund la anumiți stimuli fizici sau chimici (lumina, sunetele, miroslurile). Receptorii sunt foarte diferiți unul de altul și fiecare tip de receptor reacționează, practic, numai la un tip specific de stimul. Stimuli sunt transformați în impulsuri nervoase care sunt transmise printr-o rețea de nervi ce conectează organele de simț cu creierul.

Evelina: Încă ceva. Creierul reglează întreaga activitate a organismului. Este ca un computer central. El convertește fiecare tip de informație în senzații și ne determină să răspundem.

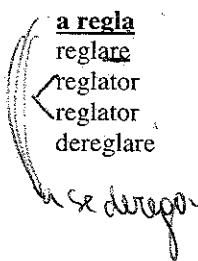
Wassim: Înțeleg. Deci, receptorii reacționează în mod diferit, la stimuli diferiți

- Kalina: Exact. Stimulii tactili și cei gustativi necesită contact fizic. Stimulii vizuali și acustici acționează de la distanță, limitată, e drept.
- Wassim: Ca să aplicăm puțin ce am învățat, voi voi nu ați primit încă mesajul FOAME de la simțurile voastre interne? Si dacă DA, cum vă manifestați.

Familii de cuvinte

practic	acustic
(a) practica	acustică
practicant	acustician
practicabil	
practică	reglare
practician	reglator
impracticabil	reglator
	deregлare

limită	a aplica
(a) limita	aplicabil
limitare	aplicabilitate
limitat	aplicație
(a) delimita	inaplicabil
nelimitat	

a cerceta
cercetare

- De ce aleargă concurenții atât de repede la atletism.
- Pentru că primii trei sosîți vor câștiga câte o medalie.
- Înțeleg să alerge cei trei, dar ceilalți?

* * *

- Ai auzit, nevastă. Vecinii noștri se mută.
- Dar de ce. Au un apartament spaios și confortabil.
- Da, dar s-au săturat să se certe tot cu aceiași vecini de 10 ani.....

Exerciții

Exercițiul 1 **practic**

La seviu avem nevoie de o îmbrăcăminte practica.

Studenții au făcut la Spitalul Municipal.

El chirurgia până la vârstă de 68 de ani.

Handbalul este un sport ușor

Schiul este când zăpada este înghețată.

A făcut investigații și l-a găsit pe cel mai bun medic

După absolvirea facultății, Evelina medicina în țara ei.

În primul an de activitate, te numești doctor

Exercițiul 2 **limită**

Care este limita maximă de viteză pentru autoturisme în oraș.

Pasiunea lui pentru studiu nu cunoaște

Nu-l pasionează nimic, nu studiază, este un om

Au vrut granițele ţării până la fluviile Tigrul și Eufrat.

Trebuie referatul acesta numai la trei pagini.

Cu această legitimație poți intra oricând. Ai acces
A primit amendă pentru nerespectareamaxime de viteză pe autostradă.
..... de săngerare este de 3-5 minute.

Exercițiul 3 a regla

Cine știe sa regleze antena prin satelit.

Creierul activitatea organismului.
Creierul are un rol în organism.
Când se instalează starea de boală, se produce echilibrului interior.
Factorii patogeni buna funcționare a organismului.
Poți apa.
..... circulației sanguine produce boli circulatorii.

Exercițiul 4 a aplica

Am aplicat tot ce m-ai învățat.

Zugravul un strat de vopsea albă.
Trebuie ce ai învățat.
Chimia are multe în viața cotidiană.
Planul tău este pentru că nu l-ai gândit bine.
Fizica are practică evidentă.
Planul de adaptare al acestor plante este începând de luna viitoare.
Polițistul amenzi.

Exercițiul 5

Celulele senzoriale
Muguri.....
Corpusculi.....
Stimuli.....
Simțuri.....
Vezica.....
Contact.....
Sistem.....

Exercițiul 6

Muguri gustativi = celule senzoriale gustative situate pe limbă cu ajutorul cărora simțim gustul.

organul lui Corti =
celulele olfactive =
corpusculi tactili =
simțuri interne =
simțuri externe =
contact fizic =
vezica urinară =

- De câte feluri sunt simțurile?
Ce fel de informații ne furnizează simțurile externe?
Cum se realizează conexiunea dintre organele de simț și creier?
Un om are toate simțurile?
Unde sunt situați stimulii gustativi și cum reacționează?
Ce este piloerecția. Cum apare?
Din ce cauză se produce vasoconstricția?

Cuvinte polisemantice

a suferi (de)

El suferă de ulcer.

A suferit mult când s-a despărțit de ea.

Alimentele suferă transformări în organism în timpul digestiei.

a (se) manifesta / manifest

Cum te manifestă când ești supărat.

Si-a manifestat dorința de a petrece week-end-ul cu ele la Predeal.

Oamenii au manifestat pe străzi împotriva guvernului.

În timpul grevei s-au împărțit manifeste antiguvernamentale.

Boala lui are o formă clinică manifestă.

mugur

Mai întâi apar mugurii. Din muguri apar florile.

Celulele senzoriale gustative se numesc muguri gustativi.

L-a sunat **Mugur**.

Secțiunea 2

Arman: Să mergem mai departeCum auzim?

Kalina: Să-ți explic: o sursă sonoră generează unde care se propagă în aer. Ele sunt captate de pavilionul urechii. Acesta are o formă specială, destinată captării undelor sonore și direcționării lor spre canalul auditiv. Oamenii nu-și pot mișca pavilioanele urechilor, dar căinii și alte mamifere își pot ciuli urechile pentru a se asigura că nu le scapă nici un sunet.

Wassin: Din câte am înțeles există o legătură între ureche și simțul echilibrului. Adică, urechea îndeplinește două mari roluri:

- auzul
- echilibru

Arman: Ceea ce este important de menționat pentru simțul echilibrului ne informează despre poziția corpului în relație cu mediul, precum și despre orice schimbări ale poziției sale. Fără acest simț ne-ar fi greu să stăm în picioare sau să mergem. Celulele senzoriale de percepere a simțului echilibrului se află în urechea internă, nu-I aşa.

Wassin: Da dar știi să-mi spui de ce "ne pierdem echilibrul".

Keram: Asta știu eu. Când mergi pe stradă și faci o mișcare bruscă, de exemplu, întorci capul după orice fată frumoasă, e posibil ca mesajul să nu ajungă atât de repede la creier, "îți pierzi echilibrul" și cazi. Corect.
 Evelina: Medical, da, ai explicat corect. Dar, practic, chiar aşa faceți voi?

MORFOLOGIE

Pronume și adjecțiv nehotărât

Orice

Pronume. Adjectiv

Îmbrac **orice** (bluză).

Vorbește **cu orice** (fată).

Pot să-i împrumuți **orice** (pantaloni).

Persoană (animat)	Obiect (neanimat)
Adj.: Nu invita orice familie!	Adj.: Mănâncă orice fructe.
Pron.: O	Pron.: Mănâncă orice .

Oricine

N.Ac.

Oricine poate veni.

Nu invita **pe oricine**.

Oricine poate asista la curs.

G.D.

Halatul poate fi **al oricui**.

Explicați **oricui** vrea să vă asculte!

N.Ac.	Oricine
G.D.	Oricui

Oricare

	ADJECTIV	PRONUME
N.Ac.	Oricare carte e folositoare.	Oricare e folositoare.
	Oricare profesor îți poate explica.	Oricare îți poate explica.
	Putem întreba pe oricare bibliotecară.	Putem întreba pe oricare .
G.D.	Oricărui elev I se poate da bursă.	Oricărui I se poate da bursă.
	Globul pământesc poate fi al oricărui elev din clasă.	Globul pământesc poate fi al oricărui din clasă.

		Singular			Plural		
		m.	n.	f.	m.	n.	f.
N. Ac.	Adj.	O R I	C A R E			-	
	Pron.						
G.D.	Adj.	oricărui		oricăreia		oricărор	
	Pron.	oricăruria		oricăreia		oricărora	

Oricât**Singular**

Oricâtă dragoste are pentru ea, tot a certat-o.

Oricât timp aş avea, nu voi veni.

Plural

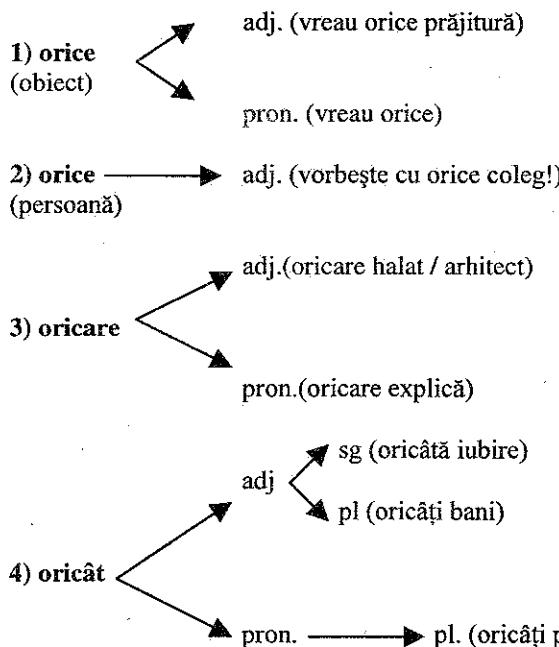
Cu oricâți oameni ai vorbi, o să afli doar lucruri bune despre mine.

Cu oricâți ai vorbi, doar lucruri bune despre mine.

Oricâte prietene ar veni la nuntă, sunt binevenite.

Oricâte ar veni la nuntă, sunt binevenite.

		Singular		Plural	
		m.n.	f.	m.	n.f.
N.A.C.	Adj.	ORICÂT	ORICÂTÂ	ORICÂȚI	ORICÂTE
	Pron.		-	ORICÂȚI	ORICÂTE
G.D.	Adj.		-	ORICÂTOR	ORICÂTOR
	Pron.		-	ORICÂTORA	ORICÂTORA

Exercițiul 8

.....primește un stimul exterior, // *Oricina* primește un stimul exterior reacționează motor sau visceral.

.....sângerează abundant trebuie să primească vitamina K.
Vreau să discuți cudin laboratorul acesta.
.....se balonează după masă, are probleme digestive.
Dă hârtiileva investiga acest pacient.
.....s-a intoxicațat o dată, va verifica mereu termenul de valabilitate.
Nu pot să dau referatul meu
.....are sinuzită, va trebui să meargă la medic.

Exercițiul 9

Pentru ce grupă de sanguină este acest vaccin. // Pentru orice grupă.

În ce mediu poate să supraviețuiască această plantă.
Pe care anestezist să-l chem.
Căță copii vom vaccina astăzi.
Ce mănuși de plastic preferă în timpul operației.
Cât ceai să iau în excursie.
Câte colegi pot să chem la ziua mea.
Ce flori să-ți cumpăr.

Exercițiul 10

.....tehnician poate instala ventilatorul. // *Oricare* tehnician poate instala ventilatorul.

Puteți face transfuziepacient cu sânge grupa 0.
Cunoștințe de medicină profilactică sunt necesare pentruom.
Consumăfructe proaspete pentru vitamina C.
Am nevoie de parafămedic pe acest concediu medical.
Nu poate să deaacces la dicționar rar.
.....pacient intoxicație trebuie să consume multe lichide.
La început,lucru e cam dificil!

Exercițiul 11

Bacteriile sunt:
a) agenți chimici // Bacteriile sunt:
b) agenți patogeni // b) agenți patogeni
c) animale // c) animale

Vaccinul: a) vindecă boala
b) provoacă îmbolnăvirea
c) aduce imunitate împotriva bolii respective
Mugurii gustativi sunt: a) celule senzoriale tactile
b) organe în cavitatea bucală
c) celule senzoriale gustative

- Simțurile interne ne dau informații despre:**
- a) gustul mâncării
 - b) culoarea obiectelor
 - c) sete

- Unda sonoră este direcționată spre:**
- a) canalul auditiv
 - b) coloana vertebrală
 - c) corpusculi tactili

- Instrumentele percepției simțului echilibrului se află în:**
- a) ureche
 - b) picioare
 - c) degete

Secțiunea 3

Tratarea gastritei se impune uneori, alteleori nu. Se tratează în mod obligatoriu formele clinice manifeste, care creează disconfort bolnavilor sau le periclită viața, cum sunt formele hemoragice.

Programul terapeutic la care recurge medicul este complex. Unele măsuri sunt justificate pe perioade scurte, altele sunt prelungite nelimitat, uneori toată viața.

Programul terapeutic trebuie să suprime cauzelor, sau cel puțin, neutralizeze factorii degravanți. Alimentația “de crăiere” presupune:

- a) crăiere funcțională (vor fi evitate alimentele care scad digestibilitatea lor: maioneza, sosuri, murături, afumături, prăjitură)
- b) crăiere mecanică (vor fi evitate produsele dure)
- c) crăiere termică (nici prea cald, nici prea rece)
- d) crăiere chimică (condimente)
- e) crăiere osmolară (dulciuri concentrate, exces de sare)

Cât durează tratamentul gastritei?

Care forme de gastrită pot periclită viața?

Ce înțelegi prin crăiere mecanică?

Ce înțelegi prin crăiere funcțională?

Ce alimente sunt indicate conform acestor două principii?

Dă exemplu de doi factori degravanți în gastrită?

Unde se localizează gastrita?

SINTAXĂ

Mod

Cum

a) în propoziție

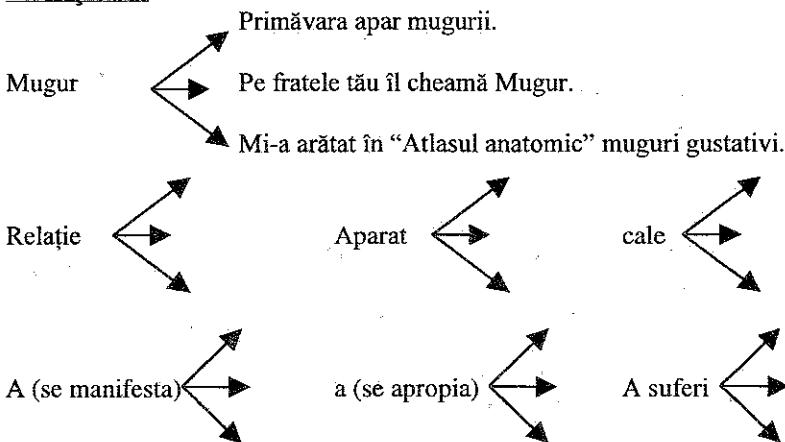
Operează | repede
 corect și precis
 cu îndemânare

b) în frază

Operează	cum	a învățat în facultate
după cum așa cum precum		

Exercițiul 12 Model: Biologie moleculară

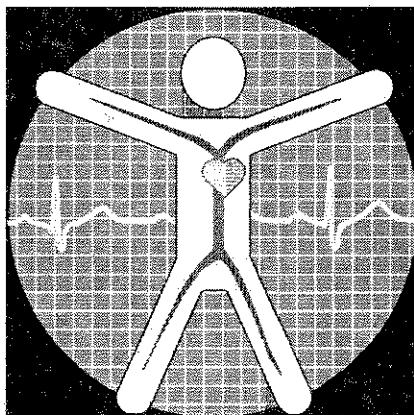
biologie	agravant
boală	concentrate
exces	moleculară
raport	evolutivă
cruțare	chimic
factor	reciproc
dulciuri	molecular
proces	reciproc

Exercițiul 13

- stimuli fizici /chimici /tactili /gustativi /vizuali /acustici; unde sonore; organe de simț; muguri gustativi; celule olfactive; corpusculi tactili; celule receptoare/receptori, sursă sonoră;
- simțuri interne /externe; impuls nervos; simțul echilibrului;
- vezica urinară; membre; pavilionul urechii; canal auditiv;
- conexiune;
- a furniza; a percepe; a (se) descurca; a recepționa; converti; a zugrăvi; a evita; a ciuli urechile; a direcționa; a cruța; a neutraliza; a (se) impune; a recurge la; a justifica; a tinde spre; a suprima;
- autostradă; limită maximă /minimă de viteză;
- zugrav; grevă; manifestă;
- glob pământesc;
- termen de valabilitate /expirare;
- parafă; concediu medical /de boală; concediu de odihnă; concediu de studii; concediu prenatal /post natal;
- disconfort;
- forme hemoragice de boală;
- factori agravanți;
- maioneză; alimente afumate; murături; prăjit; condimente; paneuri;
- crucea osmolară.

Unitatea 17 - Sângele, izvorul vieții noastre

Secțiunea 1

Ar trebui să știm că viața noastră depinde de sângele care circulă prin organism. Compoziția chimică a săngelui reflectă, deci starea organismului nostru. Să explicăm de ce!

Sângele (acel lichid roșu, vâscos, lipicios, în cantitate de aproape 5 kg. în organism) circulă prin corp printr-un sistem de vase sanguine (artere, vene și miciile capilare), fiind pompat de inimă. Vasele sanguine împreună cu inima formează **sistemul circulator sau sistemul cardiovascular**.

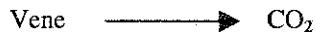
Sângele este transportat prin două circuite diferite, în funcție de compozită lui chimică, astfel:

a) sângele încărcat cu oxigen (de la plămâni) pleacă în corp și hrănește fiecare celulă a acestuia;

b) sângele lipsit de oxigen se întoarce înapoi la inimă, de aici este pompat spre plămâni, de unde ia oxigen și se îndreaptă, apoi, din nou spre celulele corpului

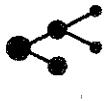
În circuitul lui, sângele mai transportă și alte substanțe. De la sistemul digestiv ia subsubstanțele nutritive pe care le duce drept hrană organismului. De la glande, preia hormonii atât de necesari dezvoltării armonioase. Sângele transportă, de asemenea, și produșii reziduali rezultați în urma metabolismului, către rinichi, plămâni și piele, de unde sunt eliminați sub formă de: urină, bioxid de carbon și transpirație.

Prin artere circulă sângele oxigenat. Prin vene, sângele încărcat cu bioxid de carbon.

Celula sanguină este alcătuită din: globule albe, globule roșii, trombocite. Fiecare are rolul său bine determinat. Globulele roșii transportă oxigenul sau dioxidul de carbon. Globulele albe apără organismul împotriva infecțiilor. De aceea se afirmă că ele reprezintă paznicii organismului nostru. Trombocitele au rol în coagularea săngelui.

Familii de cuvinte

hormon	arteră	dietetă	oxid
hormonal	arterial	dietetic	(a)oxida
hormonologie	arterită	dietetician	oxidabil
hormonoterapie		nedietetician	bioxid
hormonogeneză			dioxid

Exerciții

Exercițiu 1 hormon

Sângele transportă oxigen, *hormoni*, substanțe nutritive și substanțe reziduale.

- Trebuie să facă un tratament
- Suferă de deficit de
- Este un renumit specialist în
-este disciplina care m-a fascinat în facultate.
- Medicul i-a indicat terapie cu ajutorul hormonilor, adică.....
- Prin artere circulă sângele încărcat cu substanțe nutritive, oxigen și.....
- Bolile endocrine sunt provocate de disfuncții

Exercițiu 2 dietă

Pentru a slăbi, medicul I-a recomandat

De când tii

Medicul.....l-a sfătuit să utilizeze larg antiacidele.

Alimentația.....inhibă secreția gastrică acidă.

Condimentele și murăturile sunt

Laptele fără grăsimi este

Fructele sunt

Alcoolul este

Exercițiu 3

Cunosc mai multe discipline medicale: *radiologia*, *cardiologia*, *ginecologia* și altele.

Celula săngelui conține:,,

Vasele sanguine sunt de trei feluri:,,

Sângele transportă cu el:,,,

Prin vene circulă sângele

Prin artere circulă sângele

Sângele este un lichid,, și

Sângele are gust

Exercițiu 4

Din ce este alcătuită o celulă de sânge ?

Care sunt substanțele transportate de către sânge ?

Ce circulă prin artere ?
Dar prin vene ?
De unde provin hormonii ?
Ce înțelegi prin produși reziduali ?
Cu ce se ocupă un dietetician ?

Exercițiul 5

Substanțe reziduale = *substante rezultate în urma procesului de metabolism*
Aparat cardiovascular =
Arteră =
Venă =
Lichid vâscos =
Vase sanguine =
Substanțe nutritive =
Metabolism =
Aparat digestiv =

Exercițiul 6 A fascina / A transporta / A produce

Virusologia mă.....
Are ochi albaștri care te
Sângelesubstanțele reziduale prin vene.
Cărțile medicale o
Produsele acidesecreția gastrică în exces.
Ceaceastă fabrică ?
Sângele neoxigenat esteînapoi la plămâni.

Exercițiul 7

specialitate	-ic; -ist
medicina	specialist
anatomie
știință
biologie
lingvistică
chimie
O.R.L.

Exercițiul 8

specialist // medic specialist

<u>specialist</u>	student
lingvistic	tratat
științific	mediu
anatomic	<u>medic</u>
medicinist	analiză
O.R.L.ist	punct de vedere
biologic	doctor

-
- Domnule doctor, unde găsesc o frizerie ?
 - Dumneata vîi în cabinetul meu și-mi pui de întrebări ?
 - Spune lumea că pot să întreb orice în afară de medicină !.....

* * *

- Soția mea adoră animalele !
- Și a mea
- Ce anume ? Câini ? Pisici ?
- Din păcate, nu ! Ei îi plac vizonii, vulpile argintii...

Exercițiul 9

- ic; - ist; dis -

fizică	<i>fizic</i>
fonetică
farmacie
funcție
biochimie
botanică
continuu
matematică

Discuție: Vorbește despre aparatul digestiv.

Cuvinte polisemantice

A reflectă // a se reflectă

Oglinda reflectă lumina soarelui.

Am reflectat asupra invitației tale.

Reflectez asupra a ceea ce i-am spus.

Activitatea lui din laborator reflectă pasiunea lui pentru virusologie.

Copacii se reflectă în apă.

A afirma // a se afirma

Toți specialiștii afirmă rolul decisiv al globulelor albe în păzirea de boli .

Când am afirmat aşa ceva ?

S-a afirmat că ceaiul de tei poate fi un bun somnifer.

El s-a afirmat ca mare teolog.

A recunoaște // a fi recunoscut

Nu știi cine este ? Nu-l recunoști ?

Recunosc cu plăcere aceste locuri vizitate cu ani în urmă.

Trebuie să recunosc că are dreptate.

Pregătirea temeinică a doctorilor români este recunoscută în toată lumea.

Îl recunosc după voce.

După ce mă recunoști ?

Exercițiul 10

Wassim se va afirma ca radiolog. // Wassim va deveni radiolog.

S-a afirmat că animalele simt cutremurul cu puțin înainte de a începe.
Îl recunosc după mers.

O să reflectăm asupra planului de vacanță.

Nu a recunoscut că a greșit.

Barca se reflectă în apă.

Noi nu am afirmat niciodată aşa ceva.

Notele mari de la examene reflectă pregătirea lui.

Exercițiul 11

rol	{	Procesul e pe rol. Vitaminele au un rol important în organism. Actorul a interpretat un rol comic.	
măsură	{	agent	{ a altera }
a afirma	{	cunoștință	{ a (se) apropia }

Secțiunea 2

Din nou gastrita

Orarul mesei este foarte important în tratarea gastritei. El trebuie să fie stabil. Mesele trebuie să fie mici și fracționate, cel puțin cinci pe zi – trei mese principale și două gustări. În acest fel se asigură și ratia calorică, adesea diminuată în gastrită din cauza inapetenței, dar și a friciei de dureri post prandiale.

Medicația trebuie să conțină mucoprotectori pe stomacul gol. Ele formează o peliculă protectorie la suprafața mucoasei gastrice, întărinind bariera mucoasă.

MORFOLOGIE

Pronume și adjecțiv nehotărât ATÂTA

Singular

De ce a pus **atâta zahăr** în cafea ?

Tu mai vrei ?
Nu, mulțumesc; atâta îmi ajunge.

Plural

Mi-a împrumutat **atâtea** cursuri câte a avut.
Ți-a dat **atâți dolari** câți a putut.
Nu pot sănătatea mințe numele **atâtor coleghi și colege**.

Ți-a împrumutat **atâtea** ?
Ți-a dat **atâția** ?
Nu mai scrie **atâtora** !

	Singular		Plural		N.A.C G. D.
	m. n.	f.	m.	n.f.	
Adj Pron	ATÂT(A)	ATÂTA	ATÂȚI(A)	ATÂTEA ATÂTOR ATÂTORA	N.A.C G. D.

atâta stofă
atâta unt
atâta mâncare
atâta somn

ATÂTA (A) + subst fără pl. neart.

atâția bani
atâtea camere
atâția frați
atâtea zile

ATÂȚIA + subst. pl. neart.
ATÂTEA

A venit atâta lume la ceremonia catolică ! (= foarte multă lume)
A mânca atâta ciocolată ! (= foarte multă ciocolată)
A luat atâtea aspirine ! (= foarte multe aspirine)
I-au făcut atâtea injecții ! (= foarte multe injecții)
Am vorbit cu atâția specialiști ! (= foarte mulți specialiști)

Exercițiul 12

Am stat de vorbă cumedici ! / Am stat de vorbă cu atâția medici.

Am consultatdiagnosticieni !
Le- a prezentattulburări funcționale ale sistemului nervos!
A tratatboli acute !
Doctorul a văzuttranspoziții viscerale de-a lungul activității lui clinice!
Un radiolog trateazămalformații cu ajutorul razeelor X !
Unele plante pot provocareații alergice !
În mediul înconjurător se aflămicrobi !

Exercițiul 13

- Ce este gastrita ?
Ce organ al corpului este afectat de gastrită ?
Ce rol are orarul mesei în tratarea gastritei ?
Ce înțelegi prin dureri post prandiale ?
Ce înseamnă rație calorică zilnică ?
În ce situații survine inapetență ?
Ce este simptomatologia unei boli ?

Exercițiul 14

Urmează tratamentulzile // Urmează tratamentul atâtea
câte t-i-a recomandat medicul ! zile câte t-i-a recomandat medicul !

- O să luă.....pastile câte o să aveți nevoie.
Vom vaccinacopii căti vor veni.
Aducfructe căte vom mâncă.
Scot de la bancăbani căti au nevoie.
O să scriepagini căte o să poată.
La congres s-au prezentatparazitologi căti am invitat.
Suntcauze de îmbolnăvire căte nici nu ne imaginăm.

Exercițiul 15

Mașinile polueaza atmosfera.

- Asistenta.....copiii antigripal.
Uneori, organismul.....perfect la condițiile de mediu.
Febraacum o jumătate de oră.
Globulurile albeorganismul împotriva infecțiilor.
Tonul ridicat al unei persoane îl
Globulele roșiioxigenul sau dioxidul de carbon.
Ninsoarea mă

a inhiba, a polua, a transporta, a nu se adapta, a se instala, a proteja, a vaccina, a fascina

Exercițiul 16

atâta, atâți, atâtea

Atâta tratament

pacienți	dureri
îngrijire medicală	sânge
pretenții	factori nocivi
inapetență	

Secțiunea 3

SINTAXĂ

Subiectul. Predicatul. Complementul de agent

A. În propoziție

Subiectul

Cine ? ce ?

Pacientul a intrat în salonul 22. (Cine ?)

Conferința a început cu definirea anatomiei și fiziologiei. (ce ?)

El a luat toate medicamentele ? (cine ?)

Nimeni nu a făcut analiza săngelui încă.(cine ?)

S { Subst. N.
Pronume (înloc.) N

Predicatul

Ce face ?

Să nu-ți irite ochii !

Intră !

Chirurgul operează de la ora 9. (ce face ?)

El l-a tratat de litiază biliară.

Cadrele sanitare au protejat copiii cu ajutorul vaccinului.

Vasele sanguine s-au dilatat din cauza căldurii.

Îl vor externa în curând.

N-aș dizolva toată substanța aceasta.

P { indicativ prezent
indicativ perfect compus
indicativ viitor
condițional optativ
conjunctiv
imperativ

Complementul de agent

De către cine ?

Temperatura este menținută constantă de termoreglatoare.

Atenția publicului a fost captată cu ușurință de vorbitor.

Aceste teorii au fost elaborate de către specialiștii indieni.

Copiii vor fi protejați împotriva poliomielitei de către vaccin.

Această boală ar putea fi favorizată de prezența polenului.

Verb pasiv + de (către) + subst. / înloc. Acc.

Exercițiul 17 **S = ?**

Agenții chimici au produs intoxicația. // (Agenții = S)

Infecția a menținut temperatura la 40⁰. (.....=S)

Sarea s-a dizolvat imediat. (.....=S)

Cancerul vezică biliară provoacă diminuarea apetitului. (.....=S)

Scăderea în greutate ar trebui să atragă atenția doctorului. (.....=S)

Vitaminele liposolubile nu se dizolvă în apă. (.....=S)

Specialiștii luptă din greu cu tumorile maligne. (.....=S)

Cine a făcut analizele de urină ? (.....=S)

Exercițiul 18 **P = ?**

Litiaza biliară favorizează cancerul vezică biliară. // (favorizează = P)

Viața îndelungată în anumite condiții duce la adaptarea organismului la mediul respectiv. (.....=P)

Curentul provoacă dureri de dinți. (.....=P)

Insuficiența acidului folic produce tulburări funcționale. (.....=P)

Mâncarea s-a alterat din cauza căldurii. (.....=P)

Din cauza lipsei apei potabile, ar putea izbucni epidemia de tifos. (.....=P)

Cine îi va pune perfuzie pacientului din salonul 22 ? (.....=P)

Respingerea cererii făcute de familia lui l-a tulburat. (.....=P)

Exercițiul 19 **c. agent = ?**

Cererea familiei lui a fost respinsă. // (de către Biroul Pașapoarte = C.A.)

Pacientul a fost consultat cu stetoscopul biouricular de către medic . (.....=C.A.)

Reacția alergică a fost provocată de polen.(.....=C.A.)

Malformația va fi depistată de către ginecolog. (.....=C.A.)

Apendicită nu poate fi tratată de către radiolog.(.....=C.A.)

Hepatita este agravată de efort fizic prelungit. (.....=C.A.)

Virusul a fost proliferat de către condițiile de toxicitate.(.....=C.A.)

Operația a fost simulată pe calculator de către studenți.(.....=C.A.)

Exercițiul 20 **c. agent = ?**

Anamneza este deseori aplicată// Anamneza este deseori aplicată de către diagnostician.

Și examenele paraclinice sunt folosite în aplicarea diagnosticului

Acest tratament I-a fost recomandat

Reacțiile alergice au fost provocate

Corpul a fost lovit ritmic.....pentru a obține diferite sunete.

(percuție)

Regiunea afectată a fost examinată tactil.....pentru a perceppe temperatură, umiditatea și particularitățile fizice ale articulațiilor și oaselor.

Secreția a fost recoltată

Starea de sănătate a organismului a fost tulburată

Exercițiul 21

Unele reacții alergicede polen. // Unele reacții alergice sunt provocate de polen.
(a provoca).

Tulburările funcționaleo deregлare temporară a unei funcții organice. (a da)
Malformațiileanomalii morfolologice congenitale ale unui organ. (a determina)

Circulația rutierăun agent de circulație.(a dirija)

Medicii.....că Organizația Mondială a Sănătății a

Lansat un proiect mondial de prevenire și control al riscurilor.(a Informa).

Datele referitoare la ponderea bolilor și traumatismelor legate de Muncăde către Organizația Mondială a Sănătății.(a Colecta)

Un curs de perfecționareîn acest spital. (a organiza)

Din presă

Situația din teritoriu după ultimele inundații

Pentru a preîntâmpina efectele epidemiologice ale precipitațiilor abundente din ultima perioadă, direcțiile de sănătate publică județene au echipe de intervenție, care au luat următoarele măsuri:

- distribuirea, în mod suplimentar în toate dispensarele din localitățile afectate de medicamente antidiareice, săruri de rehidratare orale, subsanțe clorigene;
- vaccinarea antitifoidică a persoanelor cu risc, acolo unde s-a considerat necesar;
- aprovizionarea cu apă potabilă;

Acele acțiuni de intervenție și ajutor în zonele inundate sunt în curs de desfășurare.

(revista Vîata medicală, anul XI, 9 Iulie 1999)

-
- Vase sanguine, globule albe/roșii, trombocite, limfocite, artere, vene, capilare mici, sistem circulator cardiovascular;
 - produși reziduali, antiacid, peliculă protectoare, mucoasă gastrică;
 - vâscos, stabil, fracțional, abundant;
 - tifos, epidemie, traumatism;
 - a pompa, a fascina, a inhiba, a proveni, a păzi, a fracționa, a respinge, a agrava, a simula, a preîntâmpina, a distribui, a dirija, a lansa, a recolta;
 - transpirație, ratie calorică, inapetență, durere post prandială;
 - murături, ceai de tei, săruri de rehidratare;
 - paznic, teolog;
 - barcă, inundație, echipă de intervenții, precipitații;
 - pondere;
 - vaccin antidiareic/antitifoidic, substanțe clorigene;
 - dispensar.

Unitatea 18 - Gripa - viroză “regină”

Secțiunea 1

Recomandările de profilaxie a gripei se rezumă, îndeosebi, la vaccinarea “persoanelor la risc”. După ce se termină perioada vaccinală (octombrie-decembrie), gripa poate fi prezentă pretutindeni în lume.

• Cum se limitează transmiterea virusului în perioada epidemiei?

→ Prin caracterul său transmisibil și prin potențialul epidemic, gripa devine o problemă cu un impact socio-economic de loc neglijabil. Este necesar să individualizăm grupurile distințe:

- copiii mici, foarte receptivi la virusul gripal și principalii vectori ai maladiei;
 - personalul de îngrijire (din spitale și clinici) care ar trebui să fie vaccinat datorită contactelor lor frecvente cu persoanele la risc;
 - persoanele cu risc de mortalitate prin gripă. (Oamenii în vîrstă)
- Transmiterea virusului se face fie pe cale aeriană, fie prin intermediul mâinilor. Perioada de incubație este scurtă (2-5 zile) și contagiozitatea maximă, după 24 de ore; persistând rar chiar după o săptămână.

Gripa debutează diferit: stare de proastă dispoziție, febră 38-39, tuse, strănut. Uneori pulsul este mai accelerat.

• Cea mai eficientă protejare a pacienților în perioada epidemiei constă în următoarele indicații (care pot apărea apropiate de “leacurile băbești”, dar care ameliorează efectele ei grave):

- limitarea transmiterii aeriene (purtarea măștilor, aerisirea încăperilor, limitarea îmbrățișărilor)
- limitarea transmiterii prin intermediul mâinilor (maximă igienă);
- protejarea persoanelor la risc de contactul cu virusul.

Oamenii se pot feri de gripă dacă:

Familii de cuvinte

<u>(a) ameliora</u>	<u>spital</u>	<u>igienă</u>	<u>(a) dispune</u>
ameliorabil	(a) spitaliza	igienic	dispoziție
ameliorator	spitalizare	igienist	bună-dispoziție
neameliorat	spitalizat	neigienic	proastă-dispoziție
ameliorat	respitalizat		(a) indispune
			indispoziție
			predispune
			predispoziție
			bine-dispus
			prost dispus
			indispus
			predispus

Exerciții

Exercițiu 1 a dispune

Râdea, glumea, era amabil cu toată lumea. Era *bine-dispus*.

De două zile este supărat. Este.....

Când râde el, râde toată lumea. Are o contagioasă.

El este.....la ulcer din cauza programului dezordonat de viață.

Are.....pentru otită din cauza hipersensibilității pentru curenț.

Cine l-a ?Stă îngândurat într-un colț.

Glumele copiilor m-au Mi-au plăcut enorm.

Întreab-o pe secretară în ce este directorul!

Exercițiu 2 igienă

Igiena previne îmbolnăvirea.

Ecologiștii se ocupă de mediului ambiant.

Dieteticenii pun accent pe alimentară.

Cine este.....în acestă clinică?

Trebuie să trăim într-un mediu.....

Un spațiu locuibil din care lipsește apa, este total.....

În orice școală sunt condiții

Organismul uman nu se dezvoltă corespunzător în condiții.....

Exercițiu 3 a ameliora

Urmărează prescripțiile medicale și boala se va *ameliora*.

Dacă se simte mai bine înseamnă că boala s-a.....

Papaverina.....durerea.

Acest tratament este.....

- Soarele poate fi un factor natural..... de cură în multe afecțiuni dermatologice.
- A ieșit din spital și încă nu se simte bine. Boala este.....
- Aproape toate maladiile sunt.....după un tratament corespunzător.
- Sunt și maladii care nu se mai pot vindeca. Ele sunt.....

- Ia vitamie naturale! strigă un țăran în piață, lăudându-și marfa: fructe și legume proaspete.
- Dar compensate nu le dai? întrebă o bâtrânică.

Exercițiul 4

- Cum debutează gripa?
- Care este sezonul predilect al îmbolnăvirilor de gripă?
- De ce?
- Ce înțelegi prin expresia persoană la risc?
- Cum îți explici potențialul transmisibil crescut al gripei?
- Cine reprezintă principalii vectori ai maladiei și de ce?
- Cum se transmite virusul gripei?
- Ce modalități de protejare împotriva gripei cunoști?

Exercițiul 5

Adevărat Fals

Aspirinele ameliorează gripa.	*
Gripa nu se transmite prin aer.	
Contagiozitatea gripei poate persista chiar și după o săptămână.	
Litiaza biliară nu este contagioasă.	
Gripa este o boală ereditată.	
Gripa debutează prin febră ridicată și dureri de cap.	
Pacienții afectați de gripă trebuie și suport intervenția chirurgicală.	
Uneori debutul gripei este asociat cu accelerarea pulsului.	
Gripa afectează mai des copiii.	

Exercițiul 6 Model: protejare eficientă

Protejare.....	<u>eficientă</u>	accelerat
Perioada.....		vestimentară
Caracter.....		băbești
Puls		vaccinală
Leacuri.....		transmisibil
Igienă.....		<u>eficientă</u>
Mortalitate.....		mare
Febră.....		scăzută

Exercițiul 7

Îmbolnăvire - *îmbolnăviri*

Maladie -

..... - dureri

risc -

..... - intervenții chirurgicale

virus -

..... - bacterii

simptom -

Cuvinte polisemantice

A transmite

Vor transmite la radio concertul lui Luciano Pavarotti.

Transmite-le din partea mea multă sănătate!

Muștele și tăntării transmit boli contagioase.

Sida se transmite prin sânge.

A dispune

Dispun de toți banii din bancă.

Este foarte amabil. Este dispus să ajute pe oricine.

Scurta conversație cu mama lui Haldun m-a bine dispus.

Curent

Dacă lași toate ferestrele deschise se face current.

Mă doare capul din cauza urrentului.

Romantismul este un current literar.

Un om cu personalitate nu se lasă influențat de orice current de opinie.

Aragazul meu merge cu current electric.

Secțiunea 2

MORFOLOGIE

Pronume și adjектив pronominal nehotărât

Orice

a) Obiecte

Traduc **orice carte** arăbească cu plăcere.

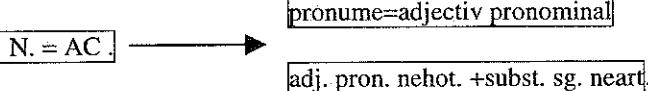
Traduc **orice** cu plăcere.

Această bluză se asortează **cu orice fustă**.

Această bluză se asortează **cu orice**.

Acet articol medical e interesant.

Orice e interesant.

Exemple { orice tratament
orice injecție
orice țesut
orice vitamină
orice perfuzie

b) Persoane

Pot pleca cu oricare coleg?
Nu consulta orice medic! Mergi la specialist!
Orice asistentă poate pune o perfuzie.
Orice pacient are dreptul să stea pe terasă.

Adj. pron. nehot. +subst. sg. neart.

N. = AC

Exercițiul 8

Pe care vecină o ajută? // Ajutați-o pe oricare!
Ajut-o pe oricare!

Pe care brancardier să-l chem?
Pe care medic în consultă?
Pe care zugrav l-a angajat?
Pe care chirurg îl solicita?
Pe care cibernetician l-a întrebat?
Pe care soră o trimitești la specializare în Elveția?
Pe care dietetician l-a rugat?

Exercițiul 9

Ce revistă să luăm? // Luati orice revistă!

Ce halat dați la curătat?
Ce ziare i-ai pus la dispoziție?
La ce film mergem?
În ce hotel stau?
Ce vitamine a băut?
Ce anestezie îi facem?

Exercițiul 10

Ce asistentă vrei să chem? // Cheamă orice asistentă!

Ce medic pot să solicit?

Ce specialist să consult?
 Ce chirurg să trimit la specializare?
 Ce familie să invit?
 Ce rudă să chem?
 Ce prieten să aduc cu mine?
 Ce candidat să intre?

Exercițiul 11

Ce concert au dat la radio? // Ce concert au transmis la radio?
 Râsul copiilor mă înveselește.
Ureasă-le succes din partea mea!
 Dacă are timp este de acord să ajute pe oricine.
 Cine a dat acest gol?
 S-a stricat frigiderul pentru că a fost oprită electricitatea.
 Prin aer și prin atingerea mâinilor se dău multe boli.
Polițistul l-a amendat pentru depășirea vitezei permise în oraș.

Exercițiul 12

Model: boala contagioasă

boală	corespunzătoare
tratament	mortal
om	contagioasă
efect	compensate
text	intraductibil
condiții	enormă
medicamente	îngândurat
bucurie	eficient

Un Tânăr în prag de recrutare, încercând să-l păcălească pe medic:

- Doctore, trebuie să fiu reformat. Sunt miop. Nu văd la mai mult de un metru în fața mea. În caz de război, nici nu aş putea să văd inamicul dacă e mai departe.....
- Nu-i nimic tinere. Ești bun pentru lupte corp la corp.

* * *

- Anul trecut am avut concediu minunat. Si eu și soția!
- Nu înțeleg precizarea.....
- Nu știu unde a fost soția, dar eu am rămas acasă.....

în prag de	recrutare pensionare avansare căsătorie logodnă
sau	

în pragul	recrutării pensionării avansării căsătoriei logodnei
-----------	--

Discuție: Ce măsuri ieși în cazul unei insolații?

Exercițiul 13

Model: Voi gusta puțină maioneză.

Am încălzit	{	tot	ciorbă
Am fierit			ouă
Ați fript			brânză
Băuseră			murături
Ar pregăti			fripturi
Aș mâncă			apă minerală
Găsise			pește afumat
Voi gusta			maionetă

Exercițiul 14 fiecare + subst.

Ei au mulțumit fiecarui prieten.

Doctorul a fost receptiv la rugămîntea paciente.

Cadrele medicale protejează sănătatea om.

Treptat, s-a ameliorat starea bolnave.

Ai anunțat pe coleg?

Comisia a examinat cu atenție pe candidat.

Datoria ecologist este să protejeze mediul ambiant.

..... muscă este purtătoare de microbi.

Exercițiul 15 fiecare

Ai mulțumit prietenilor? // Da, am mulțumit fiecaruia.

Ai fost receptiv la rugămîntea pacientelor?

S-a ameliorat starea bolnavilor?

Le-ai transmis colegilor urările mele?

I-au examinat pe candidați?

O să acorde premii echipelor câștigătoare?

Le-ai întrebat pe laborante?

Ai cerut explicații vecinilor?

Exercițiul 16

a tuși	(3) tusesc	a tușit	va tuși o sa tușească
a neglijă	(1).....
a proteja	(6).....
a se ameliora	(3).....
a avansa	(6).....
a influență	(1).....
a se asorta cu	(3).....
a furniza	(1).....

Exercițiul 17

Candidat pregătit

Mediu

Inamic

Mortalitate

Leacuri

Medicamente

Laborant

Maladie

Boală

Secțiunea 3**Hepatita cronică virală (B)**

Hepatita cronică virală este o formă gravă de boală a ficatului. În tratamentul acestei boli, măsurile esențiale se referă la:

- restricția activității fizice (bolnavul să stea în repaus până la 12-16 ore zilnic);
- alimentație completă, echilibrată;
- interdicție absolută asupra alcoolului;

Bolnavii trebuie instruiți asupra modalităților de transmitere a infecției virale, iar persoanele din anturajul celor cu infecție virală B se protejează prin vaccinare, după testare serologică.

Măsurile terapeutice au caracter:

- etiologic (se adresează cauzei, factorului determinant);
- patogenic (adică lanțul din care aceste cauze ajung să determine acțiunea).

Exercițiul 18

adevărat fals

Hepatita cronică virală este o boală a ficatului.

*

Hepatita cronică virală afectează circulația sângelui.

Bolnavului de hepatită i se recomandă repaus 8 ore zilnic.

Alimentația bolnavului de hepatită nu trebuie să conțină condimente.

Hepatita este provocată de curenț.

Hepatita poate avea debut gripal.

Alcoolul este contraindicat în cazul hepatitei cronice virale.

Cei din jurul bolnavului de hepatită virală B se vor vaccina.

Nu există vaccin antihepatitic.

Etiologia se referă la cauza bolii.

SINTAXĂ Comparația

A) În propoziție

a)	asemenea +G la fel de ca și (+ adj)
	tot aşa de ca și (+ adj)
		tot aşa de ca și (+ adj)
b)	mai adj. decât.....
c)	cel mai cea mai din / dintre (+ adj)

Exemple

Salonul 12 este

asemenea salonului 14.

Salonul 12 este

la fel de curat ca și salonul 14.

tot aşa de curat ca și

tot atât de curat ca și

Salonul 12 este

mai curat decât salonul 18.

Salonul 12 este

cel mai curat dintre toate saloanele.

cel mai curat din spitalul nostru.

Exercițiul 19

Laringita este o inflamație **asemenea** faringitei.

Fructele proaspete au un efect..... vitaminelor.

Faringita este o inflamație..... gravă..... laringita.

Hepatita este o inflamație..... gravă..... miocardita.

Miocardita este o boală gravă..... bolile inflamatorii

Vitaminele au un efect..... puternic..... fructele proaspete.

Repausul la pat timp de 12-16 ore zilnic este măsura terapeutică..... recomandată în cazul hepatitei cronice virale.

Exercițiul 20

Consultarea directă este mai // Consultarea directă este mai eficientă **decât** anamneza. eficientă **decât este anamneza.**

Biochimia este o disciplină mai nouă **decât chimia.**

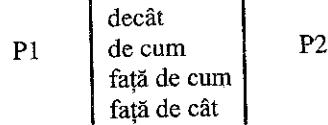
Miocardita este mai periculoasă **decât laringita.**

Hepatita durează mai mult **decât** gripa.

O boală tratată corespunzător se vindecă mai repede decât una nefratată.
 Un ulceros se plângă mai des de stomac decât un cardiac.
 Biofizica nu este mai dificilă decât biochimia.
 Studenții merg cu mai multă plăcere la orele de curs decât la examen.

Comparatia

B) În frază

Exemple

Examenul fizic este mai concluziv decât

se crede
este anamneza
cred pacienții

Exercițiul 21

Anatomia nu este mai dificilă // Anatomia nu este mai dificilă
decât propedeutica. decât este propedeutica.

Se simte mai bine decât înainte.

Vorbește românește mai bine decât Nae.

Candidații din seria A au fost examinați mai repede decât cei din seria B.

Febra este mai ridicată în infecții decât în alte afecțiuni.

Examenele paraclinice oferă mai multe date decât auscultatia.

Acest medicament ameliorează boala mai eficient decât celălalt.

Anturajul l-a influențat mai mult decât familia.

Exercițiul 22

alimentație

Model: testare serologică

serologică

boală

etiological

factor

ronică

testare

necorespunzător

anturaj

terapeutice

măsuri

determinant

caracter

echilibrată

hepatită

inflamatorie

Exercițiul 23

Ce parte a corpului este afectată de către miocardită?

Ce înțelegi prin caracter patogenic?

Ce este hepatita cronică virală?

Care este diferența dintre o boală acută și una cronică?

Ce măsuri terapeutice esențiale cunoști în cazul hepatitei cronice virale?

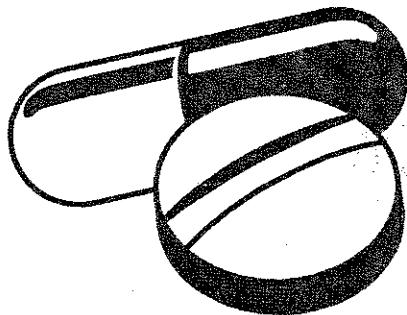
Ce înțelegi prin restricția activității fizice?

Ce boală este provocată de virusul gripal?

Cum definești noțiunea debut gripal?

- impact, vector, mortalitate, incubație, interdicție (absolută), testare serologică, caracter etiologic/patogenetic;
- a neglijă, a fi receptiv la....., a persista, a proteja, a (se)îmbrățișa, a ameliora, a dispune, a pune accent pe, a spitaliza, a influența, a (se) asorta cu, a înveseli, a recruta, a avansa, a promova, a preciza;
- transmisibil, contagios, mortal, eficient, îngândurat, enorm, corespunzător, predilect, reformat, miop, cardiac, ulceros;
- prin intermediul, treptat;
- leacuri băbești, curent, medicamente compensate/necompenstate;
- ecologist, dietetician, candidat, cadru medical, laborant;
- muscă, tânăr;
- personalitate, anturaj;
- recrutare, inamic;
- miopia, hepatită cronică virală;
- condimente.

Unitatea 19 - Salvează-mă, doctore !**Secțiunea 1**

Îmbolnăvirea organismului este un fapt pe care trebuie să-l cunoaștem în amănunt: cauze, tablou clinic, simptomatologie, terapeutică.

Medicina profilactică ne vine în ajutor punându-ne la dispoziție o mulțime de metode de prevenire a bolii.

Și totuși...

Boala s-a instalat.

E bine să cunoaștem **fazele îmbolnăvirii** pentru a acționa corespunzător:

- 1) **prima fază** este cea a instalării bolii în corp. Boala este izolată în această fază, iar disfuncția este locală. Durerea este, deci, locală.
- 2) **a doua fază** este a luptei organismului cu boala. Intră în acțiune acum mecanismele de adoptare: globulele albe (**granulocite, neutrofile, limfocite, monorite**) reprezintă cea mai importantă parte a sistemului de apărare al organismului. Rolul lor este următorul:
 - atacă și distrug bacteriile care pătrund în organism;
 - produc substanțe chimice care împiedică bacteriile să se înmulțească;
 - împiedică formarea de cheaguri în interiorul vaselor de sânge;
 - protejează organismul împotriva virusurilor și altor microbicale care circulă în corp.
- 3) **a treia fază** reprezintă **insuficiența funcțională**. Organismul nu mai poate lupta cu maladia instalată. Factorul septic nu mai poate fi înălțurat decât prin tratament, care urmărește vindecarea definitivă.

Pierderea elasticității vaselor de sânge în procesul îmbătrânirii duce la scleroza diferitelor organe. Așa se explică îmbolnăvirea mai rapidă a persoanelor în vîrstă.

Familii de cuvinte

<u>septic</u>	<u>aseptic</u>	<u>sepsie</u>	<u>asepsie</u>	<u>antisепtic</u>	<u>антибактериальный</u>
aseptic	aseptic	sepsie	asepsie	antisепtic	антибактериальный
septicemie	aseptie	septicemie	aseptie	антибактериальный	антибактериальный

<u>(a) circula</u>	<u>circulator(iu)</u>	<u>circulație</u>
(a) circula	circulator(iu)	circulație

<u>scleroză</u>	<u>(a) scleroza</u>	<u>sclerozat</u>
scleroză	(a) scleroza	sclerozat
nesclerozat	nesclerozat	nesclerozat
sclerozare	sclerozare	sclerozare
arterioscleroză	arterioscleroză	arterioscleroză
ateroscleroză	ateroscleroză	ateroscleroză

Exerciții

Exercițiul 1 septic

Microbul este un factor *septic* deoarece produce infecție în corp.

Infecția din organism se numește.....
Alcoolul medicinal (spiritul) este un lichid.....
Mediul dezinfecțat devine.....
Chirurgii operează pe un loc.....
Betadina este o substanță.....de culoare galbenă, preferată pentru rănilor grave deoarece nu provoacă usturime.
.....provocată de bacterii poate fi înlăturată, la început prin acțiunea globulelor albe.
Dacăeste puternică și se instalează starea de insuficiență funcțională, trebuie actionat cu antibiotice.

Exercițiul 2 a circula

Sângele *circula* prin vase sanguvine.

Pe autostradă, mașinile.....cu viteză foarte mare.
Veștile proaste.....rapid.
.....îl amendează pe șofer.
Am studiat.....sângelui.
.....oxigenului prin sânge este necesară pentru viață.
Prin sânge.....oxigen, bioxid de carbon, hormoni, vitamine, substanțe nutritive și de excreție.
În fiecare vară se schimbă programul.....trenurilor

Exercițiul 3

Statul le pune studenților la dispoziție // Statul le-a pus studenților la dispozitie
burse de studiu străinătate burse de studiu în străinătate

Neutrofilele distrug bacteriile.
Cine te impiedică să mă suni ?
Această plantă se înmulțește repede ?
Administrarea de calciu vizează întărirea oaselor.
Cine se expune mult la soare, are dureri de cap.
Ce urmărești ?
Calciul întărește oasele.

Exercițiul 4

Studentii l-au ales liderul lor pentru // Reprezentând o valoare, studentii
că reprezintă o valoare. l-au ales liderul lor.

Când va lupta cu campionul, va înțelege adevarata tehnică de atac.
În timp ce-l urmărea, mașina poliției a avut pană.
Dacă te expui mult la soare, vei face insolație.

Plantele se vor înmulții dacă le vei uda corespunzător.

Când îți vei expune prelegerea, uită-te cu atenție la Ahmed.

O să câștige încrederea mea dacă o să-mi întărească convingerea că e nevinovat.

A auzit mai bine când a ciulit urechile.

Exercițiul 5

adevărat	fals
Sistemul nervos coordonează activitatea organismului	*
Îmbolnăvirea cunoaște trei faze.	
În prima fază a îmbolnăvirii acționează sistemul de autoapărare.	
Insuficiența funcțională intervine în a treia fază a bolii.	
Globulele albe determină formarea cheagurilor în sânge vasele de sânge.	
Medicina preventivă împiedică îmbolnăvirea.	
Spirul medicinal este o substanță septică.	
Septicemia este o boală..	
Cu timpul, vasele de sânge își pierd elasticitatea.	

Exercițiul 6

Câte faze ale îmbolnăvirii cunoști ?

Ce înțelegi prin insuficiență funcțională ?

De ce se instalează insuficiența funcțională ?

Enumeră câteva tipuri de globule albe.

Ce rol îndeplinesc globulele albe ?

Dar globulele roșii ?

Dar trombocitele ?

Cum se manifestă procesul de sclerozare ?

Asistenta medicală și doctorul:

- Domnule doctor, ce-mi reproşați de vreți să lucrez de-acum încolo în laborator, iar nu la saloane ?
- Domnișoară, nu-mi place caracterul dumneavoastră.
- Dar eu sunt foarte amabilă cu toți pacienții....
- Tocmai asta vă reproșez !

Cuvinte polisemantice

a urmări

Urmăresc cu plăcere canalul de televiziune "Acasă".

Nu urmărești ce-ți spun ? La ce te gândești ?

A visat că îl urmărea o mașină galbenă.

Învățătoarea îi urmărește pe copii în pauză ca să nu se lovească.

Tratamentul acesta urmărește vindecarea ta mai rapidă.

vas

Mi-am cumpărat vase noi în bucătărie.
 În portul Constanța am văzut un vas argentinian.
 Sângele circulă prin vase sangvine.

a viza

Trebuie să-mi vizez pașaportul la Biroul Pașapoarte.
 Antibioticile yizează distrugerea bacteriilor.

Exercițiul 7

Am urmărit cu placere filmul // Am văzut cu placere filmul
 Hamlet. Hamlet.

Vasul de mâncare trebuie să fie foarte curat.
 Vom pleca într-o excursie pe mare cu un vas modern.
 Dacă mă doare capul nu pot să urmăresc ce spui.
 Bunica își urmărește nepoțica în timp ce aceasta se joacă.
 Ce urmărește acest tratament ?
 Poliția îl urmărește pe hoț.
 Am pus peștele într-un vas mare.

Secțiunea 2

Îmbolnăvirea organismului mai poate fi provocată și de factorii sociali: suprasolicitarea (care determină apariția **surmenajului**) și supraalimentația (care determină apariția **obezității**) ori subalimentația (care provoacă răhitism sau alte boli de nutriție).

Profilaxia surmenajului și a obezității se bazează, în principal, pe mișcarea în aer liber (**aeroterapie**).

În aplicarea unui tratament, este foarte important să știm cauza care a generat boala respectivă.

Tratamentul **etiolologic** constă, în principal, în antibiotice și acționează direct asupra cauzelor bolii, adică direct asupra factorilor microbieni.

Dacă pacientul se prezintă la doctor într-o stare foarte critică, cu dureri insuportabile și febră mare, înainte de aplicarea tratamentului de **fond** se aplică un tratament **simptomatic**. Acesta acționează asupra simptomelor bolii astfel:

- contra durerii sunt recomandate **analgezice** (papaverină, algocalmin)
- pentru scăderea febrei sunt recomandate **antipiretice**.

Dacă boala a fost provocată de absența din corpul omului a unor substanțe (hormoni, de exemplu), se va aplica un tratament **substitutiv**.

Tratamentul de fond poate fi însoțit de altul **adjuvant**, care ajută la realizarea efectelor binefăcătoare ale celui dintâi. (vitaminele, de exemplu, care întăresc organismul și îl ajută să reziste).

Tratamentul adjuvant poate fi realizat sub formă de:

- regim igieno-dietetice
- administrarea de vitamine

- psihoterapie
- rontgenterapie
- balneoterapie
- helioterapie
- aeroterapie

Acstea sau rolul de a călări organismul, de a ajuta la formarea ținutei a corpului. Aceste forme de tratamente pot fi realizate în stațiuni balneare.

Substantiv	Adjectiv
apă	apos, acvatic, hidric
căldură	călduros, caloric, termic, termal
mare	marin, maritim
munte	montos, montan
soare	soare, helio-

MORFOLOGIE

Pronume și adjetiv pronominal nehotărât ORICÂT

a) Singular

Oricât frig ar fi, nu îl deranjează.
adj.pron.nehot.(m.n.)

Oricâtă mâncare i-ai da, nu te refuză.
adj.pron.nehot.(f.)

b) Plural

Poți să chemi oricâți invitați vrei.
adj.pron.nehot.(m.)

Oricâte tablouri ar avea, tot nu știe nimis despre pictură.
adj, pro, nehot.(f.n.)

Oricâte colege ar vorbi cu tine, tot nu-ți schimbi părerea.
adj.pron.nehot.(f.n.)

Poți să chemi oricâți vrei.
pron.nehot.(m.)

Oricâte ar avea, tot nu știe nimic despre pictură.
pron.nehot.(f.n.)

Exemple: oricâte injecții
oricăti pacienți
oricât timp
oricâtă mâncare

adj. nehot. + subst. neutr.

c) **Oricât + verb**

Mănâncă oricât ?
Nu poate plăti oricât.
Nu puteți sta oricât.
Mă așteaptă oricât am nevoie.

Exercițiul 8

oricât

.....i-aș explica, n-o // **Oricât** i-aș explica, n-o să
să înțeleagă.

Staivrei !
Pot dormi.....am nevoie ?
Nu mânca.....ai vrea. Îți încă regim !
Citește.....și nu se plătisește.
.....plângi, nu mă impresionezi.
.....i-am așteptat, n-au venit.
Bea.....!E lapte proaspăt.

Exercițiul 9

Cât zahăr vrei să iau ? // Ia **oricât** vrei !

Câte fructe să cumpăr ?
Câtă betadină să achiziționăm ?
Câți invitați să chem ?
Câte cămași să se speie ?
Câți prieteni să întreb ?
Cu câți vecini să vorbesc ?
Cât suc să aduc ?

Exercițiul 10

vindecare definitivă

vindecare	etiolologic
insuficiență	toxice
tratament	locală
substanțe	balneare
disfuncție	funcțională
regim	definitivă
stațiuni	igieno-dietetic
măsură	profilactică

Exercițiul 11

Profesorul Stancu reprezintă modelul // Profesorul Stancu a reprezentat meu profesional și uman. modelul meu profesional și uman

Organismul luptă eficient împotriva îmbolnăvirii.

Soarele căleste organismul.

Exercițiile fizice întăresc corpul omului.

Achiziționăm analgezice și antipiretice pentru spital.

Studentii efectuează practica în Spitalul de Urgență.

Studiul îndelungat îl surmenează.

Administrându-I antipiretice, îi menținem febra în limită normală.

Exercițiul 12

tratament substitutiv = *tratament prin care sunt aduse în corp substanțele care, lipsind, au provocat îmbolnăvirea.*

aeroterapie =

tratament etiologic =

regim igieno-dietetic =

tratament adjuvant =

antipiretice =

analgezice =

simtome =

Exercițiul 13 oricât, orice, oricine

Cine poate asista la cursul de // **Oricine** poate asista la cursul de anatomie ? anatomie.

Ce să-ți aduc în frigider ?

Câți prieteni să invit ?

Cine poate să îl ajute ?

Cu câți bani să te împrumut ?

Cu ce să mă îmbrac în această vizită ?

Cine poate să achiziționeze betadină ?

Ce să-i trimitem de Crăciun lui Said ?

Pe cine să rog ?

Pe câți să trimitem la bursă în străinătate ?

Ce să-ți cumpăr din oraș ?

Ce poate să mănânce de regim ?

Secțiunea 3

SINTAXĂ

Afirmăția

verbe speciale (care afirmă)

- a **afirma**: El afirmă această teorie.
a **confirmă**: El confirmă acestă teorie.
a **susține**: El susține această teorie.
a **pleda pentru**: El pledează pentru acestă teorie.

adverbe affirmative

Mă suni mâine dimineață	Da.
	Sigur.
	Neapărat.

Bine.
Negreșit.
Natural.
Desigur.
Evident.
Firește
Cu siguranță.
Fără îndoială.

că te sun.

Mă suni mâine seară

Propoziție interrogativă ?

Mă suni luni ?	Mai începe vorbă ?
	Mai începe îndoială ?
	Nu-ți e clar ?
	Te mai îndoiești de mine ?
	Nu îmi spui că da ?

repetarea verbului

Mă suni luni ?	Te sun.
Vrei lapte ?	Vreau.
Plecăm la Sinaia ?	Plecăm.
O internăm pe Silvana ?	O internăm.

Exercițiu 14

O internăm pe Silvana ? // O internăm.

- Stăm la cursul optional deseară ?
Acestă boală recidivează ?
Este în pericol dacă mai fumează ?
Ești de acord cu mine ?
Ai urmărit emisiunica aceea ?
A propus noul program ?
A reîncărcat baterile ?
A tolerat medicamentele ?

Exercițiul 15

Said va rămâne în Turcia ? // Desigur
Evident. } că va rămâne.

Vei urmări starea acestui pacient ?
 Vom împiedica înmulțirea bacteriilor ?
 Veți expune articoul mână ?
 Vor achiziționa alcool medicinal ?
 A fost în pericol ?
 I-ați menținut febra constantă ?
 Au zugrăvit spitalul ?

Exercițiul 16vindecare definitivă = vindecare *totala*

<u>vindecare definitivă</u>	= vindecare	devindecare
vase sanguine	= vase.....	curabilă
organe sclerozate	= organe	neinfecat
mediu aseptic	= mediu.....	de sânge
mediu septic	= mediu.....	<u>totală</u>
boală contagioasă	= boală.....	transmisibilă
tratament antisепtic	= tratament.....	infectat
maladie vindecabilă	= maladie.....	îmbătrânită
măsuri profilactice	= măsuri	antiinfeccios

Boală

obezitate
 astenie
 diabet
 ulcer
 cancer

Pacient

obez
 astenic
 diabetic
 ulceros
 canceros

Din presă**Un risc major**

Fumatul s-a adăugat târziu familiei viciilor universale.
 Considerat mult timp un capriciu, apoi o modă, el a acaparat pe rând omenirea, ajungând până în cele mai îndepărțate colțuri ale lumii.

Balzac spunea că "tutunul distrugă trupul, atacă inteligența și zăpăcește popoarele."

Fie că fumătorul este un ministru care, cu gesturi grăgioase își scutură țigara în fața camerei de televiziune, fie că este medicul care îi sfătuiește pe telespectatori să nu mai fumeze (în timp ce el însuși fumează), fie că este soldatul sau minerul necăjit, el este un om supus pericolului.

Fumătorul activ prezintă un risc de 30-40 de ori mai mare de a avea un infarct miocardic decât un nefumător (fumător pasiv). Tot ce are de făcut, este să se lase de fumat !

Și pentru a încheia pe un ton optimist, trebuie să amintim și despre riscul de recidivă, folosind cuvintele lui Mark Twain: " lăsatul de fumat este ușor; eu m-am lăsat până acum de 200 de ori !

(Viața medicală, 17 (487), anul XI, 23 aprilie 1999)

- a pune la dispoziție; a reprezenta; a distrage; a împiedica; a (se) înmulți; a lupta; a urmări; a viza; a expune; a (se) întări; a surmena; a căli; a achiziționa; a acapara; a fi în pericol; a recidiva;
- granulocite; neutrofile; limfocite; monocite;
- cheag; scleroză; usturime; ținută; infarct miocardic;
- interior; exterior; dezinfecțat; septic; aseptic; definitiv; insuportabil; optimist;
- alcool medicinal (spirit); betadină; analgezice; antipiretice;
- insuficiență; elasticitate; pericol; recidivă; risc;
- surmenaj; obezitate;
- profilaxie;
- tratament de fond / etiologic / simptomatic / substitutiv / adjuvant / radical / rontgenterapie; psihoterapie; balneoterapie / helioterapie / aeroterapie;
- viciu; capriciu;
- fumător activ / pasiv.

Unitatea 20 - Recapitulare

Alimentația în diabetul zaharat

Regimul alimentar e baza tratamentului în diabet. Este foarte important și obligatoriu ca regimul alimentar să fie individualizat și respectat de către pacient. Din cauza lipsei de educație sanitară, unii diabetici nu îmteleg adeverata valoare a regimului alimentar, îl desconsideră, bazându-se pe pastile.

Această dietă vizează o mare grijă pentru:

- tipul de alimentare
- ora mesei
- cantitatea de alimente

Nu există un regim unic pentru fiecare pacient dar se poate calcula după anumite date:

- vîrstă
 - înălțimea
 - greutatea și greutatea ideală
- alte boli de care suferă (hipertensiune, obezitate, insuficiență renală, insuficiență cardiacă, s.a.).

Respectându-se regimul alimentar, există posibilitatea echilibrării diabetului cu o doză mai mică de antidiabetice. În acest caz un diabetic poate supraviețui cam tot atât cât și un nedidiabetic.

Dacă ai înțeles textul, răspunde la întrebările:

Exercițiul 1

- La ce boală se referă articolul ?
- Care este măsura terapeutică esențială ?
- De ce ?
- De ce factori ține cont medicul cont în fixarea dietei ?
- Cum explici corelarea diabetului cu alte afecțiuni ?
- Ce înțelegi prin insuficiență cardiacă ?
- Dar prin insuficiență hepatică ?
- Care este cauza esențială a apariției diabetului ?
- Dar a gripei ?
- Ce parte a corpului este afectată de diabet ?
- Ce parte a corpului este afectată de gripă ?
- Ce aflăm din articol despre bolile cardiovasculare ?

Exercițiul 2

Mulți (om) (a leșina) din cauza // Mulți oameni leșină din cauza (căldură).

Chirurgul vrea (a îndepărta) pericolul (vasodilatoare) în timpul (operatie).

Portarul (a legaliza) actele.

Aeroterapia (a căli) organismul (noi).

Spitalul trebuie (a achiziționa) cantități (mare) de pansament steril, alcool medicinal și analgezice.

Sângele (a alimenta) cu oxigen creierul.

Globulele albe (a distrugе) factorii (patogen) și (a ajuta) la menținerea sănătății om.

Suprasolicitarea (intellectual) (a favoriza) apariția (surmenaj).

Exercițiul 3

bianual = *de două ori pe an*

biauricular =.....

pediatru =.....

psihiatru =.....

paraclinic =.....

termodynamică =.....

unicelular =.....

biometrie =.....

malabsorbție =.....

Exercițiul 4

Cum se manifestă această // maladie ?

Cum s-a manifestat această maladie ?

Ce medicamente îi mentine tensiunea arterială constantă ?

Virusul gripei se răspândește foarte rapid ?

Articolul se rezumă la descrierea aparatului digestiv.

El se sufocă la mare altitudine.

Cine nu tine seama de recomandările profesorului, nu va face o disecție corectă.

Expunerea specialistului vă lămurește imediat.

Bacteriile se înmulțesc repede.

Cum te descurci ?

Exercițiul 5

constituie robusta

rezistență

viscerală

boli

imuno-biologică

litiază

robustă

terapeutică

experimentală

articulații

minerale

substanțe

pulmonare

transpoziție

fixe

constituție

biliară

Exercițiul 6

microb

ian, -ist

microbian

farmacie
clinică
botanică
fizică
chimie
matematică
muzică

Exercițiul 7

Ce științe au dat naștere la biochimie ?

Ce alte discipline sunt influențate de biochimie ?

Ce domeniu al vieții înconjurătoare reprezintă obiectul de studiu al biochimiei ?

Celula bacteriană seamănă mai mult cu celula vegetală sau cu cea animală ?

Ce sunt bacteriile ?

Carei fază a ciclului de creștere bacteriană îi corespunde administrarea antibioticelor ?

Cum îți explici următoarea situație: după 2 zile de administrare de antibiotice, bacteriile se află tot în faza exponențială a ciclului de creștere ?

Exercițiul 8

procese de constiință

<u>procese de</u>	dermatologie
capacitate de	durată
ciclu de	vie
procese de	latentă
faza de.....	creștere
vită de	multiplicare
cabinet de.....	<u>constiință</u>
tratament.....	metabolism

Exercițiul 9

Ce este polenul ?

Cum se manifestă polinoza ?

Când se poate produce polinoza ?

Ce cunoști despre înmulțirea virușilor ?

Ce tipuri de microorganisme cunoști ?

La ce riscuri sunt expuse persoanele care călătoresc mult sau lucrează pentru un timp îndelungat departe de casă ?

Ce este tabagismul ?

Cu ce se ocupă un optician ?

Exercițiul 10

a reflecta { Ai reflectat asupra cuvintelor mele ?
Stănd pe malul apei chipul i se reflectă în apă.
Hotărârea lui reflectă o mare

părinte {
.....
.....

a recunoaște {
.....
.....

cultură {
.....
.....

a afirma {
.....
.....

Exercițiul 11 -ian, -ic
istorie istoric

biologie
optică
Canada
geografie
optică
mecanică
dinamică

Exercițiul 12

Când este indicat tratamentul antialergic ?
Ce înțelegi prin a aclimatiza ?
Ce înțelegi prin istorie multimilenară ?
Ce sunt reflexele ?
Ce înțelegi prin capacitate de abstractizare ?
În ce situații se administrează anestezia ?
Ce vizează tratamentul postoperatoriu ?
Care sunt cauzele îmbolnăvirii de hepatită ?
Ce organ este afectat de către hepatită ?

Exercițiul 13 S; P; C.A.

Agenții infecțioși provoacă disfuncție organică. (S = agenții infecțioși).
Infarctul miocardic este provocat de fumat. (C.A.=.....)
Ridichea neagră este recomandată în multe afecțiuni. (P =.....)
Infecțiile fungice afectează plămânii. (P =.....)

Filmul m-a interesat. (S=.....)

Atenția publicului a fost captată de către referent. (C.A. =.....)

Bacteriile au o uriașă capacitate de multiplicare. (P =.....)

Informațiile despre biocatalizatori ne sunt oferite de către biochimie. (C.A. =.....).

Asistenta pune o perfuzie bolnavului de diabet. (S =.....)

Pacientul a leșinat înaintea operației. (P =.....)

Exercițiul 14

Ce fel de sânge circulă prin artere ?

Dar prin vene ?

Ce este sistemul cardiovascular ?

Ce parte a corpului este afectată de gastrită ?

În ce cazuri apar dureri postprandiale ?

Numește trei factori externi care provoacă poluarea mediului ambiant ?

Cum se combată inapetența ?

Discuție:

Prezintă două boli la alegere ținând seama de cerințele:

- organul / aparatul / sistemul afectat;
- simptomatologie;
- tratament recomandat (tip de tratament specificat exact);
- necesitatea intervenției chirurgicale .

Prezintă câteva cauze ale îmbolnăvirii organismului ținând seama de cerințele:

- factorul etiologic specificat (factor biologic, fizic, chimic);
- modul în care afectează organismul uman;
- măsuri preventive (profilactice) .

Prezintă, la alegere, un organ / sistem ținând seama de cerințele:

- locul pe care îl ocupă în organismul uman;
- funcția pe care o îndeplinește;
- tulburări funcționale care port apără;
- cauzele care le determină;
- măsuri profilactice de întreținere;
- compatibilitatea cu balneoterapia, aeroterapia și helioterapia.

Exercițiul 15

a apăra - apărai

- apărasem

- de apărăt

a menține -

-

-

a recepționa -

-

-

-

-

-

- tulburai

-

-

-

-

-

-

-

-

a exclude
..... - distrusesem

Exercițiul 16

Stomacul nu *digera* acest aliment. (delectează, declară, digeră).

- S-a..... săptămâna trecută. (exclus, expus, externat).
 Ţesutul a fost..... prin şoc electric. (iritat, inervat, izolat).
 Nu se..... uşor acestui mediu. (alimentează, anesteziază, adaptează).
 Microbul s-a..... în corp. (reținut, răspândit, reacţionat)
 Doctorul..... însănătoşire grabnică (participă, preconizează, percepă).
 Fabricile..... mediul înconjurător. (proliferează, poluează, preconizează).
 N-a putut să..... în alt mediu. (suspine, săngereze, supravieţuască).

Exercițiul 17 **-de; -ent; -ism**
a limita ***delimita***

a asista
a pune
a depinde
alcoholic
metabolic
reumatic
tabagic

Exercițiul 18

Proces	Avocatul are proces în Hunedoara. Are procese de conştienţă din cauza cuvintelor pe care mi le-a spus. Au studiat procesele de metabolism.
--------	--

a reproduce {
.....
.....

Rezistență {
.....
.....

produs {
.....
.....

A acuza {
.....
.....

A (se) manifestă {

Exercițiul 19 -a; -tatescurt *scurta*

drept
tulbure
rău
sensibil
încet
nou
greu
dificil

Exercițiul 20a merge *mers*

a trimite
a exclude
a expune
a fierbe
a prăji
a dizolva
a frige

Exercițiul 21

Îmi place muzica lui Vivaldi. // Mi-a plăcut muzica lui Vivaldi.

Cade pe gheăță.Cine sparge nucile ?Cine rupe această hârtie ?Are dreptate.Conferința are loc în sala 12.Îl angajează pe loc.Temperatura creste.**Exercițiul 22** a-; an-; anti-
alergic *antialergic*

normal
hepatic
gripal
organic
inflamator 1

simptomatic
corp

Exercițiul 23

- I-a pus perfuzie ? // a. Nu.
b. Nicidcum.
c. Firește că nu (i-a pus perfuzie).

A obținut viza ?

A plecat în Turcia ?

I-a făcut operație ?

I-a luat sânge pentru analize ?

S-a hotărât să vină în România ?

Ți-a dat numărul de telefon ?

L-a afectat această atitudine ?

Exercițiul 24

- Am multe lucruri (a face) // Am multe lucruri de făcut astăzi.

E greu (a achiziționa) medicamente în vreme de război.

E imposibil (a acuza dureri) după acest tratament.

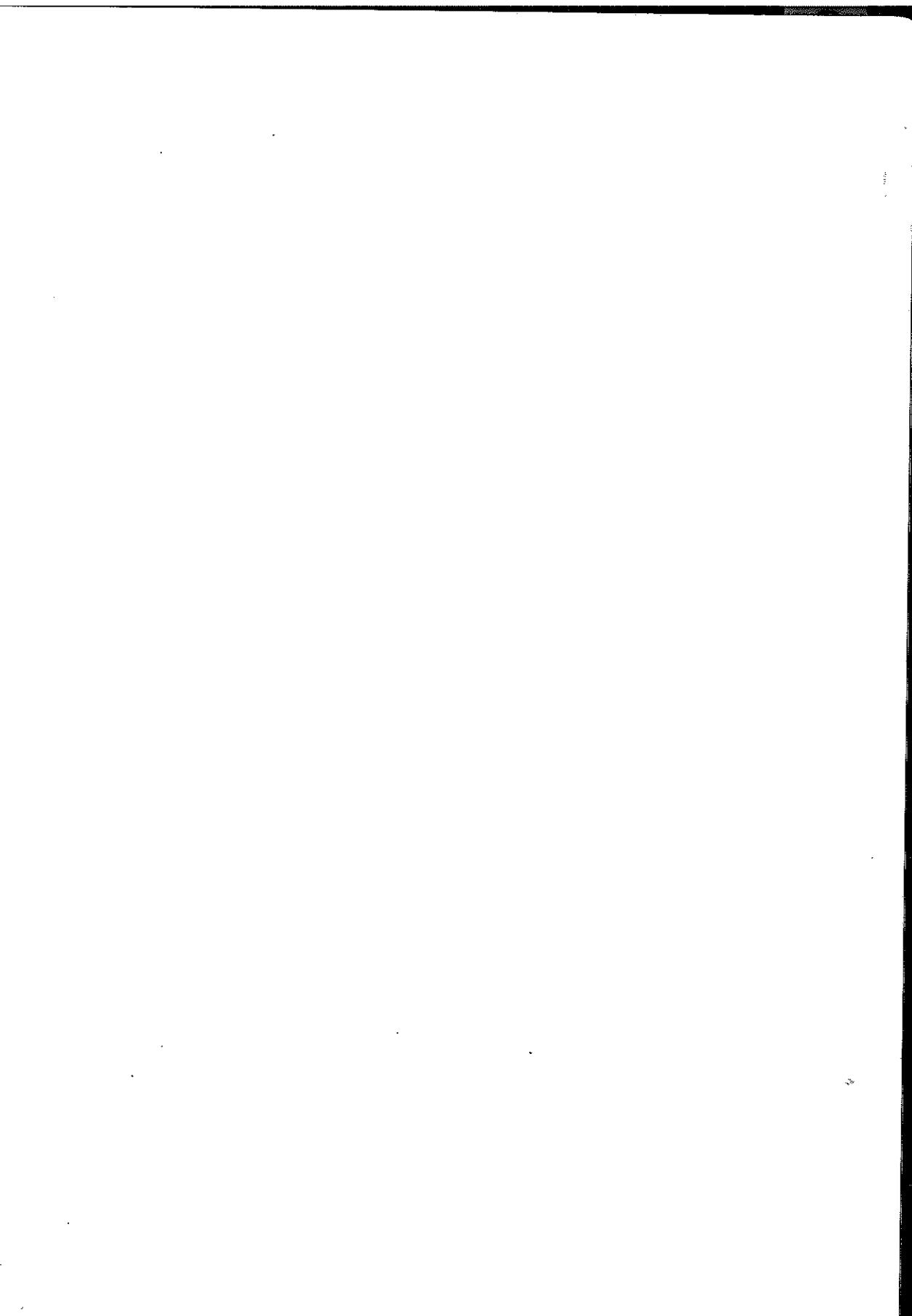
E simplu (a dilata) vasele de sânge cu vasodilatoare.

Vreau o listă (a distribui) halate și pansamente sterili.

E ușor (a descurca) în acest laborator.

Unde este un birou (a legaliza) acte ?

Sunt mulți pacienți (a interna) astăzi.

DICȚIONAR

A

Abces, s.n. + acumulare localizată de puroi sub acțiunea microbilor, caracterizată prin distrugerea limitată a unui țesut sau organ—pulmonar—abces localizat la plămâni.

Absorbție, s.f. + procesul prin care substanțele dizolvate sunt absorbite de țesuturi organice.

Acid lactic, s.m. + un produs rezidual al metabolismului anaerob din celula musculară.

Acizi grasi, s.m. + substanțe produse prin descompunerea grăsimilor din alimente folosite ca sursă energetică.

Actină, s.f. + o proteină din compunerea filamentelor fibrelor musculare.

Acțiuni reflexe, s.f. + răspunsuri immediate și involuntare la un stimул, apărute atunci când este necesară o acțiune rapidă și nu există timp suficient pentru ca mesajele să ajung la creier; informațiile senzoriale

Adolescenți, s.m. + băieți și fete ale căror organisme sunt în transformare spre vîrstă adulătă.

Agranulocite, s.f. + globule albe care nu conțin material granular. Acestea include limfocitele și monocitele.

Alergie, s.f. + stare de reactivitate a organismului în urma expunerii la anumite substanțe străine, numite alergene.

Amibă, s.f. + un animal unicelular care se deplasează stetoscoapele.

Amigdala faringiană, s.f. + o mică aglomerare de țesut limfatic, situată în spațiile cavității nazale.

Amină, s.f. + derivat organic al amoniacului în care atomii de hidrogen sunt înlocuiți prin radicali organici.

Amoniac, s. + gaz incolor

Anabolism, s.n. + procesul metabolic în care din molecule simple, se formează molecule mai complexe iar energia este preluată și stocată.

Anatomie, s.f. + știința care se ocupă cu studiul structurii organismelor vii.

Anestezie, s.f. + metoda terapeutică prin care se obține pierderea temporară a sensibilității cu ajutorul unor substanțe chimice sau ale unor agenți fizici.

Animale nevertebrate, s.n. + animale fără șira spinării.

Abdomen, s.n. + cea mai mare cavitate a corpului care se află sub diafragmă Este delimitat de o membrană și conține stomacul, ficatul, pancreasul, splina și rinichii, intestinele și vezica urinară și o parte din organele de reproducere.

Acid, s.m. + substanță chimică ce are gust acru și miros înțepător, care înoșește hârtia albastră de turnesol și care, în combinație cu o bază formează săruri.

Acizi nucleici, s.m. + substanțe care conțin materialul nostru genetic; sunt alcătuși din zaharuri, acid fosforic și bazele: adenină, citozină, guanină, și timină, aranjate în benzi spirale.

A. D. N., s.m. + substanță conținută în nucleul celulei, moștenită de la părinți care depozitează instrucțiunile codificate sub formă de gene pentru toate procesele celulare.

Agent, s.m. + forță sau substanță în stare să producă sau să influențeze o schimbare —patogen-factor provocator de boală.

Albumină, s.f. + substanță organică din grupul proteinelor, care intră în constituția celulei animale și vegetale.

Alveole, s.f. + mici saci plini cu aer formând o parte a țesutului pulmonar, din care tășnește sângele.

Amigdală, s.f. + fiecare dintre cele două glande, de natură limfatică, situată în spatele **Amigdale palatine**, s.f. + structuri limfatice pereche, situate în partea din spate a cavității bucale.

Aminoacizi, s.m. + unități de bază în compozitia proteinelor. Unii pot fi produși de corpul nostru, dar opt aminoacizi vitali pot fi furnizați doar de proteinele din alimente.

Ampula, s.f. + capătul dilatat al unui canal circular.

Anamneză, s.f. + totalitatea informațiilor pe care medicul le ia de la bolnav, pentru a le utiliza în vederea stabilitării diagnosticului.

Anemie, s.f. + stare patologică ce se caracterizează prin scădere numărului globulelor roșii și a hemoglobinei în sânge.

Anghina pectorală, s.f. + afecțiune ce se caracterizează prin accese de sufocare și dureri în zona inimii.

Antibiotic, s.n. + substanță organică ce provine din metabolismul celulelor vii (de

Anticorpi, s.m. + substanțe produse de globulele albe, care apără organismul împotriva substanțelor străine care intră când ajung în sânge stimulează producția de anticorpi. Antigenele provin de la bacterii și virusuri precum și de la țesuturi străine introduse în organism prin transplant de organe sau transfuzii de sânge.

Apendice, s.n. + mica prelungire a tubului intestinal în partea de jos a cecului (primul segment al intestinului gros în forma unei pungi, cuprins între intestinul subțire și colon).

ARN, s.m. + acid nucleic care intervine în producerea de proteine.

Artere, s.f. + transportă sângele proaspăt oxigenat de la inimă în restul corpului

Arteriole, s.f. + artere mai mici care unesc arterele principale cu capilarele.

Astenie, s.f. + diminuarea patologică a stării de efort fizic sau psihic.

Atom, s.m. + cea mai mică parte a unui element chimic, care păstrează proprietățile fizico-chimice ale acestuia posedând o structură caracteristică

Auscultație, s.f. + examen al organelor interne făcut prin ascultare cu urechea sau cu stetoscopul.

Azot, s.n. + gaz care se găsește în proporție de 78 % în aer.

obicei mucegaiuri sau bacterii), uneori reprodusă prin sinteză, având proprietăți bacteriostatice sau bactericide.

Anus, s.n. + capătul inferior al rectului, controlat de un sfincter (mușchi circular) prin care sunt eliminate fecalele.

Aorta, s.f. + artera majoră care transportă sânge bogat în oxigen de la inimă.

Aparat, s.n. + ansamblu de organe care îndeplinește aceeași funcție în organism.

- **cardiovascular** - totalitatea organelor care realizează funcția circulatorie: inima, arterele, capilarele, venele, vasele și ganglionii limfatici.

Arborele bronșic, s.m. + structura ramificată formată în plămâni de către bronhi și bronhiole.

Artera pulmonară, s.f. + artera care transportă sângele de la inimă la plămâni

Articulație, s.f. + legătura între două sau mai multe oase.

Aterom, s.n. + depozit de substanțe grase pe perejii interiori ai arterelor.

Atriu, s.n. + una dintre cele două camere superioare ale inimii.

Auricul, s.n. + o altă denumire pentru atriu.

Axon, s.m. + fibre nervoase lungi către una pentru fiecare neuron care transmit impulsuri nervoase.

B

Bacterii, s.f. + microorganisme, multe dintre ele producând infecții sau boli atunci când ajung în sânge.

Bazin, s.n. + cavitate osoasă a organismului aflată la baza abdomenului.

Biocatalizator, s.m. + substanță organică (enzima, hormon, vitamina) indispensabilă în procesele metabolice.

Biochimie, s.f. + știință care se ocupă cu studiul transformărilor care au loc în desfășurării proceselor vitale ale organismelor vii.

BiomatematICA, s.f. + disciplina științifică bazată pe aplicarea matematicii la biologie.

Biosfera, s.f. + partea din învelișul Pământului în care se desfășoară viața.

Blastula, s.f. + etapa inițială în dezvoltarea embrionului.

Bronhie, s.f. + ramificație a traheii prin care aerul ajunge la cei doi plămâni.

Balneoterapie, s.f. + tratament cu ape minerale și nămoluri.

Bătăile inimii, s.f. + contracții ritmice ale ventriculelor inimii.

Bazofilie, s.f. + un tip de globule albe

Bilă, s.f. + fluid produs de ficat care este depozitat în vezica biliară și eliberat prin ductul biliar în duoden unde descompune grăsimi. Conține pigmenți care colorează fecalele.

Biofizică, s.f. + știință care se ocupă cu studiul legilor și proprietăților fizice.

Biologia, s.f. + știință care studiază organismele vii și diferite aspecte ale vieții; - **moleculară** – parte a biologiei care studiază fenomenele moleculare care asigură procesele elementare

Bolus, s.n. + o sferă mică de hrană nemestecată.

Bronhiole, s.f. + mici tuburi care conectează bronhiile cu alveolele.

Bulb olfactiv, s.m. + o zonă situată deasupra și în spatele cavității nazale conținând fibre nervoase care conduc mesaje referitoare la miros spre creier, prin nervul olfactiv.

Bursa, s.f. + saci mici umpluți cu lichid care se află în articulații ușurând alunecarea tendoanelor mușchilor și oaselor.

C

Calcul, s.m. + corp solid, în formă de pietricică ce ia naștere în diferite organe.

Calorie, s.f. + unitate de măsură a căldurii.

Camera posterioară, s.f. + spațiu cuprins între cristalin și retină.

Canal auditiv, s.n. + conducta urechii, care duce spre urechea internă, cam o treime din el (2cm) este în exterior, restul se află în interior

Canale, s.n. + tuburi înguste, în special cele care transportă substanțe produse de glande.

Canale Havers, s.n. + spații în țesutul osos compact în care se află nervi și vase sanguine și limfatice.

Canalele lui Volkman, s.n. + canale mici aflate în țesutul osos compact care leagă o osteocită de alta.

Capacitatea vitală, s.f. + volumul maxim de aer pe care îl putem expira după un inspir maxim.

Capilare, s.f. + mici vase de sânge cu pereți subțiri care conectează arteriolele cu venele și formează o rețea prin care se poate realiza schimbul de hrană, oxigen și alte substanțe între sânge și țesuturi.

Cardiologie, s.f. + ramură a medicinei care se ocupă cu studiul anatomici, fiziologiei și patologiei inimii.

Cartilaj, s.n. + material dur și flexibil care alcătuiește o parte a țesutului precum și pavilionul urechii și o parte a nasului.

Catalază, s.f. + enzima care favorizează descompunerea apei oxigenate în apă și în oxigen molecular.

Cavitate, s.f. + spațiu gol în interiorul corpului sau al unui organ.

Cec, s.n. + un săculeț aflat între intestinul subțire și cel gros.

Celula, s.f. + element anatomic de bază al organismelor vii, alcătuit din membrană citoplasmă și nucleu.

Celule albe sanguine, s.f. + celule mari, care fac parte din sistemul de apărare al organismului și care sunt transportate de sânge oriunde este nevoie. Numite și leucocite majoritatea celulelor albe—eozinofilele, bazofilele și neutrofilele—se formează în măduva roșie osoasă; limfocitele sunt produse în glandele limfatice.

Celule roșii sanguine, s.f. + celule aflate în

Calmant, s.n. + substanță care provoacă o linșuire a stârilor de excitație psihică sau motorie, precum și o diminuare a durerii. Sin. sedativ

Camere de rezonanță, s.f. + spații goale aflate la nivelul capului, cum ar fi sinusurile, cavitățile nazale și gura, în care vocea rezonează și care are caracteristicile sale particulare.

Toracele, de asemenea, se comportă într-o oarecare măsură ca o cameră de rezonanță.

Canale semicirculare, s.n. + trei structuri tubulare aflate în urechea internă, pline cu fluid, perpendicular unele pe altele. Structurile asemănătoare unor fire de par, pe care îl aflare în interiorul acestora înregistrează mișcarea fluidului și trimit creierului mesaje referitoare la simbol echilibrului.

Carbon, s.n. + element chimic conținut în toți compușii organici.

Caroten, s.n. + pigment natural prezent în diverse țesuturi ale plantelor și în unele produse animale. Sin. provitamină.

Catabolism, s.n. + proces metabolic prin care substanțele sunt descompuse cu eliberare de energie.

Cataliză, s.f. + proces fizico-chimic prin se schimbă viteza unei reacții în prezența unui catalizator.

Cavitate craniiană, s.f. + cavitate delimitată de oasele craniene care conține și protejează encefalul, formând partea superioară și posterioară a capului. Craniul este format din opt oase articulate între ele prin suturi.

Celule în formă de con, s.f. + celule sensibile la lumină, aflate în retină cu ajutorul căroră vedem culorile.

Celule olfactive, s.f. + celule receptoare ale simbolului mirosului.

Celule receptoare, s.f. + celule nervoase senzoriale care trimit informații spre creier atunci când sunt stimulate.

sânge, cu forma de disc biconcav, produse de maduva roșie osoasă, ce conțin pigmentul hemoglobina. Transportă oxigen de la plămâni la țesuturi, de unde preia dioxidul de carbon. Se numesc și eritrocite.

Centrul respirator, s.n. + o zonă din bulbul rahiidian care exercită controlul automat și inconștient al respirației. În caz de urgență se va mai subordona eforturilor cortexului cerebral de a coordona conștient respirația.

Chim, s.n. + amestec de alimente parțial digerate și suc gastric care trece din stomac în duoden.

Cicatrice, s.f. + semn, urmă, care ramâne după vindecarea unei răni, a unei arsuri.

Ciocanul, s.n. + unul dintre cele trei oscioare din urechea medie care, împreună cu nicovala și scărița formează un lanț prin care se transmit vibrațiile sonore. Numele său latin este "maleus"

Cip, s.n. + circuit integrat electronic de dimensiuni minuscule.

Circulația sistemică, s.f. + circulația în cadrul căreia săngele proaspăt oxigenat este pompat din partea stângă a inimii în întreg organismul după ce livrează oxigenul și substanțele nutritive, adună produși reziduali și se întoarce spre partea dreaptă a inimii.

Citoplasma, s.f. + conținutul celulei (cu excepția nucleului) respectiv o substanță apoasă, conținând un amestec de particule și substanțe chimice precum și anumite structuri denumite organite. acestea îndeplinește funcțiile celulei producând energie, construind proteine.

Coagulare, s.f. + procesul prin care săngele se transformă într-o masă gelatinosă apoi solidă denumită cheag.

Colagen, s.n. + material fibros aranjat în fascicule pentru a forma tendoane și țesut conjunctiv.

Colesterol, s.n. + substanță organică aflată în protoplasma celulelor, care reglementează o permeabilitate față de lichide a membranelor celulare.

Coloana vertebrală, s.f. + este alcătuită din oase mici, numite verterebe, majoritatea fiind separate de discuri cartilaginoase având în centru un canal în care se află maduva spinării.

Colon, s.m. + cea mai mare parte a intestinului gros, de la cec până la rect. Constată din colonul ascendent transvers și descendente. Apa și sărurile sunt absorbite din produșele reziduale care se deplasează de-a lungul său propulsate de unde peristaltice.

Conjunctiva, s.f. + membrana producătoare de mucus care căptușește pleoapele și acoperă partea anterioară a ochiului.

Convalescentă, s.f. + perioada de tranziție prin care

Celule cu formă de bastonaș, s.f. + celule fotosensibile aflate în retina responsabile de vederea în lumină slabă.

Celuloză, s.f. + polizaharid din care sunt alcătuși pereții celulare ai plantelor.

Cervix, s.n. + capătul inferior al uterului nu

Chemoreceptori, s.m. + receptori care sunt stimulați de substanțele chimice din jurul lor, cum ar fi mugurii gustativi și receptorii care analizează compozitia săngelui.

Cili, s.m. + mici prelungiri asemănătoare firelor de păr, aflate la unora dintre celule, care se undulează înainte și înapoi pentru a propulsa lichidele și alte substanțe din vecinata lor.

Circulația pulmonară, s.f. + circulația în care săngele venos este pompat de partea dreaptă a inimii spre plămâni unde cedează dioxid de carbon și se încarcă cu oxigen proaspăt, după care se întoarce spre partea stângă a inimii.

Circumvoluție, s.f. + fiecare dintre pliurile suprafeței encefalului separate prin șanțuri numite sulcuri sau scizuri.

Clinică, s.f. + unitate spitalicească aparținând unei catedre de specialitate, în care studenții în medicină își înșușesc disciplina la patul bolnavului.

Cohleea, s.f. + un organ în formă spirală, plin cu lichid, situat în urechea internă. Contine celule senzoriale destinate auzului.

Colibacil, s.m. + specie de microorganisme, prezente în mod normal în intestinul uman, putând invada în cazuri patologice și alte regiuni ale organismului. (rinichi, vezica biliară).

Coloid, s.m. + substanță care se află în stare de dispersie, cu aspect de gelatină, și care nu poate trece printr-o membrană de pergament.

Compuși organici, s.m. + categorie

de substanțe chimice conținând carbon din care este alcătuită toată materia vie.

Consultație, s.f. + examinare a unui bolnav de către un medic, în vederea stabilirii diagnosticului și a indicațiilor terapeutice.

- trece un bolnav de la vindecare până la restabilirea sa completă.**
- Coroïda, s.f. + tunica medie a globului ocular care conține vasele de sânge care hrănesc ochiul precum și mușchiul irisului și al cristalinului.**
- Corpul luteal, s.n. + se formează în ovare dintr-un folicul care a produs un ovul matur. Secretă progesteron.**
- Corpusculi Meissner, s.m. + celule receptoare situate în piele, sensibile la contact sau atingere ușoară.**
- Corpusculi Ruffini, s.m. + celule receptoare situate în piele sensibile la căldură.**
- Corpusculi tactili, s.m. + celule receptoare situate în piele, sensibile la atingere.**
- Corzi vocale, s.f. + două membrane situate în interiorul laringelui. În repaus sunt aşezate de o parte și de cealaltă a laringelui, lăsând un spațiu între ele (glota). Când sunt încordate aerul care ieșe din plămâni le determină să vibreze înalțimea sunetelor produse fiind determinată de încordarea lor.**
- Craniu, s.n. + scheletul osos al capului. (pl. crani)**
- Creier, s.n. + o masă mare de țesut nervos de consistență redusă, aflată în interiorul cutiei craniene, care controlează aproape toate funcțiile corpului nostru.**
- Cristaloid, s.m., s.n., adj. + substanță cristalină care în soluție poate trece printr-o membrană de pergament, în formă de cristal. (pl. m. cristaloizi, n. cristaloide; adj. f. cristaloïdă, cristaloïde)**
- Cură, s.f. + tratament metodic al unei boli prin aplicarea unuia sau mai multor metode terapeutice.**
- Cușcă toracică, s.f. + aranjament al oaselor, inclusiv coastele, care protejează inimă și plămâni.**
- Cord, s.f. + inima**
- Cornee, s.f. + suprafața anterioară transparentă a ochiului prin care trece lumina.**
- Coronară, s.f. + vas sanguin- arteră sau vena în forma de coroană în jurul unui organ pe care îl irrigă.**
- Corpusculi Krause, s.m. + celule receptoare din piele situate în urechea internă.**
- Corpusculi Pacini, s.m. + celule receptoare aflate în piele sensibile la presiune.**
- Corti, organul lui, s.n. + partea urechii interne alcătuită dintr-o membrană întinsă pe toată lungimea cohleei care conține numeroase celule asemănătoare triunghiular firelor de păr. Acestea preiau vibrațiile sonore transmise prin fluid din urechea medie și trimit lungimea și impulsuri spre creier unde sunt traduse în sunete.**
- Cristalin, s.n. + o structură aparținând ochiului care-și modifică formă în scopul focalizării imaginilor pe retină.**
- Cromatidă, s.f. + o copie a unui cromozom formată în timpul diviziunii celulare.**
- Cromozomi, s.m. + structuri filamentoase conținând A. D. N. aflate în nucleul celulei. Poartă genele moștenite de la parinti.**

D

- Dendrite, s.f. + scurte prelungiri ale neuronilor, mai multe pentru un singur neuron, care preiau impulsuri de la alți neuroni.**
- Diabet, s.n. + boala metabolică și endocrină caracterizată prin creșterea cantității de zahăr în sânge și în urină.**
- Dietă, s.f. + regim alimentar special, recomandat tratamentul unei boli.**
- Diaphragmă, s.f. + o fație musculară sub formă semisferică care separă cavitatea toracică de abdomen.**
- Diastolă, s.f. + fază din ciclul inimii în care ventriculele sunt relaxate și se umplu cu sânge.**
- Dioxid, s.m. + combinație a oxigenului cu o serie de metale și metaloizi, rezultat al procesului de oxidare (pl. dioxizi).**
- Dioxid de carbon, s.m. + un gaz format ca produs rezidual în procesele metabolice și care este**

- Deregla, vb. + a deranja funcționarea adesea normală (ind. prez. 3:se dereglează)**
- Dermă, s.f. + stratul mijlociu al pielii alcătuit dintr-un țesut în care se găsesc corpusculi tactili, terminații nervoase libere, fibre musculare, vase de sânge, foliculi de păr, precum și glande sudoripare și sebacee.**
- Difterie, s.f. + toxioinfecție gravă provocată de bacilul difteric, care se localizează în faringe (pl. difterii)**
- Digestie, s.f. + procesul prin care alimentele sunt descompuse în substanțe nutritive care pot fi absorbite și utilizate de celulele corpului.**
- Disc intervertebral, s.n. + cartilaj fibro-elastic care separă vertebrele**

transportat de către sânge la plămâni pentru a fi eliminat prin respirație.
Duoden, s.n. + prima parte a intestinului subțire situată în continuarea stomacului. Pereții să enzime iar ducturile pancreatică și biliare eliberează sucuri digestive care descompun zahăruri grăsimile și proteinele din chim.

între ele, având formă de disc (pl.: discuri intervertebrale).
Dura mater, s.f. + membrana externă a meningeelor ce înconjoară secretă și protejează creierul.

E

Ecologie, s.f. + ramură a biologiei care studiază raporturile dintre organisme și mediul în care dezvoltă și trăiesc.

Electrocardiogramă, s.f. + înregistrare grafică a activității electrice a mușchiului cardiac. (pl. electrocardiograme).

Emfizem, s.n. + acumulare de aer în țesuturi. (pl. emfizeme).

Endocard, s.n. + stratul subțire de țesut care cătușește cavitățile și valvele cordului.

Endometru, s.m. + hormon sexual produs în ovare stimulează dezvoltarea caracterelor sexuale feminine în perioada pubertății. Lunar, controlează procesul de maturizare a unui ovul.

Entorsă, s.f. + leziune traumatică a unei articulații cauzată de ruperea sau întinderea bruscă a ligamentelor și care nu implică deplasări permanente ale lor.

Eozinofile, s.f. + un tip de globule albe.

Epidemie, s.f. + extindere a unei boli infecțioase

Epidermă, s.f. + stratul extern al pielii; suprafața sa confine celule moarte care se desprind continuu.

Epifiză, s.f. + parte a șoldului, mai ales a oaselor lungi, unde are loc procesul de creștere. (pl. epifize).

Epiglotă, s.f. + o formăjune cartilaginoasă acoperită de membrana mucoasă care închide

Epidemie, s.f. + extindere a unei boli infecțioase într-un timp scurt la un număr mare de persoane dintr-o colectivitate. (pl. epidemii).

Ereditate, s.f. + însușire fundamentală a materiei vîi prin care se transmit caracteristicile morfolactice, fiziologice și biochimice de la ascendenți la descendenți. (pl. eredități)

Etiologie, s.f. + capitol al patologiei medicale care studiază cauzele bolilor și factorii care influențează apariția diverselor boli.

Excitatilitate, s.f. + capacitate a materiei vîi de a reacționa la un sistem exterior.

Excreție, s.f. + proces de eliminare a substanțelor neutilizate de organism în urma transformărilor metabolice. (pl. excreții).

Exocitoză, s.f. + procesul prin care substanțele fabricate în celulă trec prin membrana sa spre exocrini; f. exocrina, exocrine).

Elastină, s.f. + substanță organică albuminoidă care intră în compoziția țesutului elastic de susținere.

Embrion, s.m. + ovol fecundat în timpul primelor trei luni de la fertilizare.

Encefal, s.n. + parte a sistemului nervos central care cuprinde creierul
Endocrin, adj. + care se referă la glandele cu secreție internă (pl. endocrini; f. endocrină, endocrine)

Energie, s.f. + capacitatea de acțiune a unui sistem fizico-chimic, care se poate prezenta în diferite forme: mecanică, termică, chimică, nucleară, etc. (pl. energii)

Enzime, s.f. + proteine ale celulelor care iau parte la transformările chimice din organism în timp ce ele însăși rămân neschimbate.

Epidism, s.n. + mica structură cu formă de capișon, situată la polul superior al fiecărui testicul Este constituit din tubi în care se colectează spermatozoizi.

Epiteliu, s.n. + țesut format unul sau mai multe straturi de celule de diverse forme care

Esofag, s.n. + parte a tubului digestiv cuprinsă între faringe și stomac (pl. esofag, esofaguri)

Ester, s.m. + compus chimic format prin combinarea unui acid organic cu un alcool. (pl. esteri).

Evoluție, s.f. + dezvoltare continuă și progresivă. (pl. evoluții).

Excitant, adj., s.m. + substanță care stimulează activitatea sau iritația materiei vie. (pl. excitanți; adj. f.: excitantă, excitante).

Exocrin, adj. + care se referă la glandele cu secreție externă. (pl. m. exterior,

F

Factor, s.m. + element cauzal care contribuie la realizarea unui efect; - **patogen**—factor provocator de boala. (pl. factori).

Fagocitoză, s.f. + procesul în care celulele albe sanguine încunoară și digeră substanțe străine de exemplu bacterii.

Farmacodinamie, s.f. + studiul experimental al acțiunii exercitate de medicamente asupra organismului; - **nespecifică**—studiul efectelor comune mai multor medicamente.

Fereastră ovală, s.f. + deschiderea aflată între urechea medie și cea internă, acoperită cu o membrană care transmite vibrațiile sonore.

Fereastră rotundă, s.f. + o deschidere aflată între urechea medie și cea internă acoperită cu o membrană ale cărei mișcări răspund la modificările presiunii fluidului din urechea internă.

Fibre musculare, s.f. + o altă denumire a celulelor musculare.

Ficat, s.m. + cel mai mare organ din corp. Se găsește în partea superioară dreaptă a abdomenului. Secretă bila depozitează glicogen, regleză compoziția chimică a sânghelui, sintetizează proteine sanguine și pregătește materiale reziduale pentru a fi eliminate de rinichi.

Filamente, s.n. + structuri asemănătoare unor fire; în fibrele musculare se găsesc filamentele proteice de actină și miozină.

Fiziologie, s.f. + știință care se ocupă cu legile de funcționare ale organismului.

Focalizare, s.f. + a focaliza înseamnă a concentra într-un punct.

Fontanele, s.f. + spații între oasele craniului noilor născuți care permit ușoara modificare a craniului pentru a ușura nașterea.

Formarea cheagurilor de sânge+ procesul, denumit și coagulare, prin care săngele se îngroașă pentru a forma o masă gelatinosă sau cheag cu scopul de a închide și repară țesuturile rănite.

Fovea, s.f. + o depresiune superficială situată în centrul retinei unde vederea este cea mai clară.

Fractură, s.f. + ruptură a unui os. (pl.: fracturi)

Factori tisulari ai coagulării+ s.n.

substanțe produse de trombocite care contribuie la producerea de fibrină și la închiderea rănilor.

Faringe, s.n. + gâtul și partea posterioară a nasului.

Făt, s.n. + un embrion dezvoltat de la opt săptămâni de la fecundare
Fecale, s.f. + materii reziduale inclusiv (conținând material nenutritiv ingerat cu alimentele pigmentați biliaři, celulele bătrâne și sucuri digestive folosite) care sunt eliminate din corp prin anus.

Fibră, s.f. + formărie cu aspect de fir care alcătuiește un țesut organic. (pl. fibre).

Fibrină, s.. f+ o substanță fibroasă produsă de proteine din plasma sanguină, care formează o rețea de-a lungul unei răni pentru a opri sângerarea.

Filogeneză, s.f. + 1. Filiația speciilor și dezvoltarea lor în cursul vremii. 2. Ramură a biologiei care studiază filogeneza. 1. Sin.: filogenie.

Folicul, s.n. + veziculele ovariene care conțin ovulele ce nu s-au maturizat.

Foramen magnum, s.f. + Deschiderea aflată la baza craniului prin care trece măduva spinării.

Fotosinteza, s.f. + formare a unor substanțe organice din substanțe anorganice sub influența luminii. (pl. fotosinteze)

Funcție, s.f. + activitatea unui organ, aparat, țesut, specific organismelor vii. (pl.: funcții)

G

Gamet, s.m. + celulele sexuale; ovulul sau spermatozoidul.

Genetică, s.f. + ramură a biologiei care studiază legile eredității organismelor vii.

Germen, s.m. + formărie inițială în dezvoltarea ființelor vii; - **patogen**—germen capabil să producă o boală. (pl.: germeni).

Gerontologie, s.f. + ramură a medicinei care

Gene, s.f. + unitățile de bază formate din A. D. N., care depozitează caracterile moștenite genetic.

Geriatrie, s.f. + ramură a gerontologiei care se ocupă cu studiul aspectelor fiziopatologice ale vîrstei înaintate.

Gigantism, s.n. + anomalie constând

se ocupă cu studiul bătrâneții sub diversele ei aspecte biologice.

Glande, s.f. + organe sau structuri ale organismului; glande care produc substanțe utile cum sunt hormonii și siccările digestive sau care separă și elimină substanțele nefolosoitoare din sânge.

Glande exocrine, s.f. + glande care secretă substanțe prin ducturi spre o anumă parte a corpului.

Glande parotide, s.f. + o pereche de glande, situate, în gura, care produc saliva

Glande salivare, s.f. + trei perechi de glande aflate în gură care produc salivă.

Glande submaxilare, s.f. + o pereche de glande salivare situate sub maxilar.

Gliceridă, s.f. + ester al glicerinei. (pl. gliceride).

Glicerina, s.f. + lichid uleiós, incolor care se extrage din grăsimi. Sin. glicerom.

Glicerol, s.n. + glicerină.

Globule albe, s.f. + celule mari care formează o parte a sistemului de apărare a organismului și care sunt transportate de sânge până acolo unde este nevoie de ele. Mai sunt denumite și leucocite. Majoritatea globulelor albe sunt produse în măduva roșie osoasă iar unele, denumite limfocite, sunt produse și în ganglionii limfatici.

Glotă, s.f. + deschiderea dintre corzile vocale, situată în laringe.

Glucagen, s.n. + hormon format în pancreas care ajută la descompunerea glicogenului.

Glicide, s.f. + substanțe obținute din alimente care sunt convertite în glucoză cu rolul de a asigura energia necesară celulelor noastre.

Granulocite, s.f. + globule albe care conțin granule include neutrofilele, eozinofilele și bazofilele.

Grăsimi, s.f. (fesuturi adipose) + o componentă esențială a alimentelor care reprezintă o sursă concentrată de energie. Alimentele bogate în grăsimi includ produse lactate și ouă, uleiuri vegetale carne și pește gras. Organismul depozitează grăsimi sub piele. O cantitate prea mare de grăsimi produce obezitatea.

din creșterea exagerată a întregului corp sau a unor părți ale acestuia.

Glande endocrine, s.f. + care secreță hormoni direct în sânge și limfă. Astfel de glande nu au ducturi.

Glande lacrimale, s.f. + glande care produc o secreție apăoasă (lacrimile) care protejează și lubrificază ochii.

Glande sublinguale, s.f. + o pereche de glande salivare situate sub limbă

Glaucrom, s.n. + boală de ochi caracterizată prin creșterea tensiunii intraoculare însoțită de tulburări de vedere mergând până la orbire. (pl. glaucoame)

Glicogen, s.n. + forma sub care se stochează glucoza în ficat și în mușchi. Când este nevoie de energie, glicogenul este rapid transformat în glucoză.

Globule roșii, s.f. + celule sub formă de disc, produse de măduva roșie osoasă conținând hemoglobină. Preiau oxigenul din plămâni și îl transportă în întreg organismul. Mai sunt denumite și eritrocite.

Glucoză, s.f. + o formă de zahăr produsă prin descompunerea hidraților de carbon din alimente care asigură energia necesară organismului.

Grupe de sânge + patru grupe în care se clasifică săngele uman în funcție de antigenele pe care le conține.

H

Helioterapie, s.f. + tratament care constă în expunerea corpului la acțiunea razelor solare.

Hemoglobină, s.f. + un pigment al celulelor roșii sanguine ce conține fier. Colorează celula în roșu închis și se combină ușor cu oxigenul. Acesta este preluat din aerul inspirat în plămâni și schimbat la nivelul fesuturilor cu dioxidul de carbon.

Heparină, s.f. + o substanță din unele fesuturi ale organismului care împiedică coagularea săngelui.

Hepar, s.n. + ficat.

Hepatită, s.f. + afecțiune inflamatorie a ficatului.

Hemofilie, s.f. + o boala care se Moștenește cauzată de o lipsă de factori de coagulare; ca urmare, chiar și o mică tăietură poate produce o pierdere serioasă de sânge.

Hemoragie, s.f. + scurgere abundentă de sânge, internă sau externă, în urma ruperii sau tăierii peretelui unui vas sanguin. (pl. Hemoragii).

Hepatocite, s.f. + celule hepatice

(pl.: hepatite).

Hidrați de carbon + substanțe organice care sunt descompuse în timpul digestiei pentru a produce glucoza, furnizând energie celulelor organismului. hidrații de carbon sunt zahărul din fructe și dulciuri și amidonul din cereale și cartofi.

Hidroliză, s.f. + reacție chimică între un compus organic și o apă, care se produce în prezența unui Catalizator (pl.: hidrolize).

Hipochinezie, s.f. + reducere a funcționării motorii a diferitelor organe cavitare sau a mușchilor striați. **Hipoderm**, s.n. + cel mai profund strat al pielii care conține o cantitate mare de grăsimi.

Histochimie, s.f. + știință care are ca obiect studiul chimic al substanțelor care intră în compozitia celulelor și a fesuturilor organismului.

Holeră, s.f. + boală epidemică gravă, adesea mortală, caracterizată prin crampe stomacale foarte dureroase, vărsături, diaree, care duce la dezhidratare a organismului. (pl.: holere).

Hormoni, s.m. + substanțe chimice produse de glande și celule specializate care controlează procesele din organism. Sunt transportați în sânge. insulina care reglează cantitatea de zahăr din sânge este un hormon important.

care împreună cu alte celule formează lobulii hepatici..

Hidrogen, s.n. + element chimic, gaz incolor inodor, insipid și inflamabil, puțin solubil în apă care intră în compozitia apei acizilor și tuturor substanțelor organice.

Hidroterapie, s.f. + tratament prin întrebunțarea apei sub diferite Forme (băi, dușuri, aburi etc.), la diferite temperaturi.

Hipotrofie, s.f. + dezvoltare subnormală a volumului unui organ sau a unui fesut, datorită unei proaste nutriții sau a unui proces maladiv; - musculară—dezvoltare insuficientă a mușchilor.

Homeostazie, s.f. + menținere la valoarea normală a diferitelor constante fizioleice ale mediului intern. Sin.: homeostaza.

I—J—K

Igienă, s.f. + ramură a medicinei care studiază influența condițiilor de viață asupra sănătății omului și elaborează normele de apărare a sănătății și formele de aplicare a acestor norme; ansamblu de reguli și de măsuri pe care cineva le respectă pentru a-și păstra sănătatea.

Incubator, s.n. + incinta de sticlă în care trăiesc nou-născuții prematuri, în condiții adecvate de temperatură, umiditate și oxigenare, pentru a crește până la atingerea greutății și lungimii aproximative a unui nou-născut normal.

Inflamație, s.f. + proces patologic datorat unui agent patogen, mai ales microbial, manifestat prin durere, temperatură, înroșire și umflare a locului bolnav. (pl.: inflamații).

Inimă, s.f. + organul muscular situat în torace care pompează sânge în întreg organismul.

Insule Langerhans + grup de celule care produc hormonul numit insulină.

Insulină, s.f. + un hormon produs în pancreas care controlează cantitatea de zahăr din sânge.

Intestin subțire, s.n. + cea mai lungă parte a tractului situată între stomac și intestinul gros. sucul digestiv produs în intestin împreună cu bila și sucul pancreatic descompun substanțele alimentare în molecule mai mici care sunt capabile să treacă prin pereții săi.

Iris, s.m. + partea colorată a ochiului care

îl hrănește. (pl.: infarcte).

Imunitate, s.f. + capacitate înăncercată sau dobândită a unui organism de a rezista la acțiunea unui agent patogen.

Infaret, s.n. + astupare a unui vas de sânge din inimă care are ca urmare distrugerea fesutului pe care acesta îl hrănește. (pl.: infarcte).

Inhiba, vb. + a împiedica, a suprima sau a începe un proces fiziolitic, o reacție chimică etc. (ind. prez. 3: (se) inhibă.)

Insolație, s.f. + boală provocată de radiațiile calorice, de obicei solare, caracterizată prin céfalee, vărsături greață, amețeli etc. (pl.: insolații).

Intestin gros, s.n. + partea finală a tractului digestiv situată prin care materialele nedigerate trec îngroșându-se pe măsură ce apa este absorbită din ele și formând fecalele.

Ion, s.m. + atom cu sarcină electrică pozitivă sau negativă. Sărurile, acizii etc. se descompun înioni.

înconjoară pupila (*deschidere centrală*); este alcătuit dintr-un inel de țesut muscular care dilată sau contractă pupila pentru a regla cantitatea de lumină care pătrunde în ochi.

Jejun, s.m. + porțiunea centrală a intestinului subțire.

Isterie, s.f. + tip de nevroză sau psihopatie, caracterizată prin simptome neurologice fără substrat organic.
(pl.: isterii).

L

Labirint, s.n. + spațiile și tunelele pline cu lichid situate în urechea internă.

Lamele, s.f. + lame circulare de țesut osos compact alcătuit din fibre fine întrețesute.

Legea conservării energiei, s.f. + în orice fenomen fizico-chimic în care au loc modificări, suma tuturor formelor de energie conținute în sistem rămâne constantă. Sin.: primul principiu al termodinamicii.
Lentile de contact, s.f. + mici lentile așezate peste cornee pentru a corecta defectele de vedere.

Leziune, s.f. + modificare patologică a țesuturilor. Sin.: rană, plagă (pl.: leziuni).

Lichid amniotic, s.n. + fluid care umple cavitatea amniotică cu rolul de a proteja embrionul sau fătul, împotriva traumatismelor externe creând o ambianță propice pentru dezvoltarea sa.

Ligament, s.n. + o fascie de țesut fibros rezistent folosit pentru a menține în poziție oasele.

Limbă, s.f. + un organ muscular situat în cavitatea bucală, esențial pentru a ne putea hrăni, pentru simțul gustului, înghiți și vorbire. Este acoperit cu o membrană mucoasă pe a cărei suprafață se află numeroși muguri gustativi.

Limfocite, s.f. + un tip de globule albe.

Lipide, s.f. + grăsimi și uleiuri obținute din alimente și folosite drept combustibil în celule. Sunt stocate în organism ca rezervă de energie. Sunt componente principale ale membranei celulare.

Lobuli hepatici, s.m. + grup de hepatocite care reprezintă unitățile structurale ale ficatului.

Lombar, adj. + referitor la regiunea lombară - partea coloanei vertebrale situată între regiunea dorsală și sacrală.

Lumbago, s.n. + boală manifestată printr-o durere violentă localizată la mușchii din regiunea șoldelor. Sin. mialgie lombară.

Lacune, s.f. + fisuri între plăcile de țesut osos compact.

Laringe, s.n. + partea superioară a gâtului ce conține coardele vocale. Este alcătuit din mușchi și cartilaj; deorece formează o proeminență la nivelul gâtului, evidentă în special la bărbați, este numit și "Mârul lui Adam".

Leucocite, s.f. + element corpuscular al sânghelui, cu funcție fagocitară, de apărare a organismului.

Lichid interstițial, s.n. + lichid care se află între celulele unui organ.

Lichid pericardic, s.n. + fluidul care înconjoară inima și are rol de protecție.

Limfă, s.f. + lichid asemănător plasmei sanguine. Ea realizează schimbul de substanțe nutritive și reziduuri, dintre capilarele sanguine și celule.

Lipază, s.f. + suc pancreatic care descompune grăsimile în acizi grași și glicerol și permite ca vitaminele A, D, și K să fie absorbite.

Litiază, s.f. + formare de calculi în diferite cavități sau canale anatomiche. Sin. calculoză (pl.: litiaze).

Locomoție, s.f. + deplasare în spațiu a organismelor vii.

Lucru mecanic, s.n. + energie dezvoltată de o forță care acționează asupra unui corp.

Luxație, s.f. + deplasare a unui os din articulația lui. (pl.: luxații)

M

Macrofag, s.m. + celule care formează o parte a sistemului de apărare a organismului, care înglobează și distrug substanțele străine și bacteriile.

Malformație, s.f. + anomalie congenitală, care

Maladie, s.f. + boală, morb, afecțiune.
(pl.: maladii).

Malarie, s.f. + boală infecțioasă transmisă de fânțarul anofel și care se manifestă prin friguri puternice și

- se poate referi la orice organ al corpului.** (pl.: malformații).
- Măduva osoasă**, s.f. + *tesut moale situat în unele oase. Măduva roșie este o substanță roșie spongiosă care produce celulele săngelui; măduva galbenă este un depozit de grăsimi.*
- Medicament**, s.n. + *substanță cu acțiune terapeutică.*
- Mediu intern**, s.n. + *totalitatea a lichidelor (sângere, lîmfă și lichid intersticial) care scaldă celulele corpului.*
- Meioză**, s.f. + *proces de diviziune celulară în care se produc gamete (ovul sau spermatozoid) ce au doar jumătate din numărul de cromozomi.*
- Membrană**, s.f. + *un strat subțire de țesut care acoperă sau conține părți ale corpului.*
- Membrană amniotică**, s.f. + *una dintre membranele care înconjoară embrionul și apoi fătul.*
- Membrana celulară**, s.f. + *stratul subțire de lipide și proteine care înconjoară citoplasma*
- Membrana plasmatică**, s.f. + *înveliș celular care delimită și protejează conținutul sau permășând schimburile metabolice dintre celulă și mediul extracelular.*
- Menopauză**, s.f. + *perioadă din viața femeii când începează producerea de ovule.*
- Menstruație**, s.f. + *ciclu lunar caracterizat prin eliminarea de sânge și celule ale mucoasei uterine.*
- Metabolism aerob**, s.n. + *procesul în care oxigenul și glucoza sunt "arse" în celulă pentru producerea de energie.*
- Metabolism anaerob**, s.n. + *proces în care se produce energie din glucoză sau glicogen celular în absența oxigenului.*
- Microbi**, s.m. + *organisme foarte mici, cum sunt bacteriile.*
- Mielină**, s.f. + *materie grăsă și albă care acționează ca izolator pentru conducerea fluxului nervos și care acoperă unii axoni și dendrite.*
- Minerale**, s.n. + *elemente chimice, unele dintre ele esențiale pentru viață sănătoasă. Calciul de exemplu, este necesar pentru oase și dinți.*
- Mișcări involuntare**, s.f. + *mișcări de felul celor ale inimii și tractului digestiv, efectuate fără control conștient. Când respirăm normal, mișcările noastre sunt involuntare. Putem însă respira adânc și accelera respirația în mod deliberat.*
- Molecule**, s.f. + *cele mai mici particule ale unei substanțe care poate exista independent.*
- Monomer**, s.m. + *substanță organică ce constituie macromoleculele din structura polimerilor.* (pl.: monomeri).
- Morfina**, s.f. + *alcaloid extras din opiu, cu acțiune intermitente. Sin. paludism, febră palustră, friguri de băltă.*
- Măduva spinării**, s.f. + *țesutul protectiv înconjurător care se află în canalul medular sub creier.*
- Medicație**, s.f. + *totalitatea medicamentelor folosite în tratarea unui bolnav. Sin. tratament medical (cu medicamente). pl.: medicamentează.*
- Melanină**, s.f. + *substanță care dă culoare pielii și ne protejează de razele periculoase ale soarelui.*
- Irisul ochiului este colorat tot de către melanină.*
- Membrana arahnoidă**, s.f. + *stratul subțire de lipide și proteine care înconjoară și protejează creierul.*
- Membrana corionică**, s.f. + *membrană exterioară ce asigură dezvoltarea embrionului. Produce placenta.*
- Menisc**, s.n. + *două discuri semi-lunare aflate la nivelul articulației genunchiului.*
- Metabolism**, s.n. + *procese complexe care au loc în organism și prin care substanțele din corpul nostru sunt transformate fizic, chimic și biologic în energie și produși utili, iar produși reziduali sunt filtrați și eliminați.*
- Metan**, s.n. + *un gaz format prin putrezirea materiei vii.*
- Microvili**, s.m. + *mici prelungiri ale membranei și citoplasmei celulare asemănătoare unor degete.*
- Migrenă**, s.f. + *durere de cap localizată într-o anumită zonă a capului și însoțită de tulburări digestive, vasomotorii și uneori de tulburări senzoriale. (pl.: migrene).*
- Miocard**, s.n. + *țesutul muscular care formează peretii inimii.*
- Miozină**, s.f. + *o proteină din componența fibrei musculare.*
- Mitoză**, s.f. + *procesul prin care o celulă se divide în două celule identice cu ea însăși, fiecare conținând cromozomi identici.*
- Morbilitate**, s.f. + *predispoziție la boala. Proporția îmbolnăvirilor în cadrul unei populații la un moment dat sau într-o anumită perioadă.*

analgezică.

Mortalitate, s.f. + proporția deceselor din cadrul unei populații dintr-un teritoriu, pe timp de un an.
Sim.: letalitate.

Mucoasă, s.f. + membrană care căptușește sau învelește cavitatea unui organ secretor.
(Pl.: mucoase).

Muguri gustativi, s.m. + grupări de celule senzoriale aflate pe mucoasa limbii conținând terminații nervoase responsabile de perceperea gustului.

Mușchi dilatatori, s.m. + mușchii care lărgesc o deschidere sau un tub.

Mușchi netezi, s.m. + mușchii alcătuși din fibre netede care nu se află sub controlul conștient sunt denumiți și mușchi involuntari.

Morfologie, s.f. + disciplină care studiază forma și structura organismelor.

Morulă, s.f. + una din primele etape din viața unui embrion. Se constituie prin divizarea zigotului.

Mucus, s.n. + o substanță subțire care lubrificază și protejează multe suprafete interne ale corpului.

Mușchi cardiac, s.m. + țesut muscular din care este formată inima.

Mușchi involuntari, s.m. + mușchii alcătuși din fibre netede care nu se află sub controlul conștient denumiți și mușchi netezi.

Mușchi voluntari, s.m. + mușchii alcătuși din fibre striate care pot fi controlați conștient.

N

Nanism, s.n. + anomalie caracterizată prin creșterea insuficientă în înălțime și în greutate.

Neoplazie, s.f. + proces patologic de formare a unui țesut nou, tumoral, printr-o înmulțire celulară exagerată care alterează structura obișnuită a țesutului originar. (pl. neoplazii)

Nerv optic, s.m. + nervul care conduce la creier informațiile provenite de la ochi.

Nevroză, s.f. + afecțiune psihică ce se datorează tulburării dinamice normale a proceselor nervoase; - **gastrică**—nevroză manifestată prin hipersecreție și hipermotilitate la nivelul stomacului. (pl.: nevroze).

Nucleu, s.n. + partea centrală a celulei având membrană proprie, care conține cromozomii. (pl.: nucleu).

Nutriție, s.f. + ansamblul proceselor de ingerare, transformare și utilizare a hranei (masticare, digestie, absorbtie, respirație, circulație, etc.) la organismele vii.

Naștere, s.f. + procesul prin care copilul este expulzat din uter.

Nări, s.f. + două pasaje despărțite de un perete cartilaginos, situate în partea externă a nasului.

Nerv acustic, s.m. + nervul care transmite la creier senzațiile legate de auz și echilibru.

Nervi, s.m. + structuri în formă de cordon, constituite dintr-un număr variabil de fibre nervoase (axoni și dendrite) și dispuse paralel, care fac legătura între centrii nervoși.

Nicovală, s.f. + un os mic situat în urechea medie, care împreună cu ciocanul și scărița alcătuiesc un lanț de osciație care transmit vibrațiile sonore de la timpan la urechea internă. Numele său latin este "incus".

O

Obezitate, s.n. + stare patologică manifestată printr-o îngrășare anormală.

Oftalmologie, s.f. + ramură a medicinei care se ocupă cu anatomia, fiziologia și patologia ochilor și a anexelor acestora.

Optică, s.f. + ramură a fizicii care studiază lumina și fenomenele luminoase și vizuale.

Organ, s.n. + unitate morfologică a organismului care îndeplinește una sau mai multe funcții. (pl.: organe).

Ochi, s.m. + organele văzului; cristalinul focalizează lumina pe celulele senzoriale ale retinei care trimit informații creierului.

Ontogenie, s.f. + evoluție a unei ființe, începând de la embrion și până la stadiul de adult. Sim.: ontogenie.

Organe transplantate, s.n. + organe sănătoase cum ar fi: inima, rinichi sau plămâni, care sunt luate de la

Organic, adj. + 1. Care ține de structură, de esență, de funcțiile unui organ sau ale unui organism. 2. Care intră în compoziția chimică a organismului viețuitoarelor.

3. Care studiază hidrocarburile și derivațiile acestora (pl. m.: organici; f.: organică, organice)

Organite, s.n. + structuri aflate în citoplasma celulei, cuprinzând: ribozomii, reticulul endoplasmic, aparatul Golgi, lizozomii și mitocondriile. Fiecare îndeplinește o funcție specifică: exemplu: producerea de energie, descompunerea moleculelor, construcția de proteine etc.

Osteoblaste, s.n. + celule formatoare de țesut osos care folosesc substanțe preluate din sânge pentru a forma un țesut fibros.

Osteocite, s.n. + celule osoase derive din osteoblaste aflate în lacunele osoase.

Osteomalacie, s.f. + înmuiere a scheletului produsă de decalcificare (prin îmbătrânrere).

Sin.: ramolismul osos.

Otorinolaringologie(ORL), s.f. + ramură a medicinei care studiază anatomia, fiziolologia și patologia urechii, a nasului și a laringelui.

Ovul, s.n. + celula sexuală feminescă sau celula-ou.

Ovulație, s.f. + desprindere naturală a ovulu din ovar pentru a putea să-și înceapă drumul și apoi să fie fecundat. Are loc în fiecare lună de la pubertate până la menopauză.

o persoană decedată și sunt folosite pentru a înlocui organe bolnave sau vătămate ale altor persoane. În unele cazuri, un rinichi este luat de la o persoană sănătoasă și donat altcuiva, de obicei unei rude apropiate.

Ortopedie, s.f. + ramură a medicinei care se ocupă cu studiul și tratamentul deformației oaselor și a articulațiilor corpului.

Osicule, oscioare, s.n. + mici oase situate în urechea medie care formează un lanț pentru a transmite vibrațiile sonore de la timpan la urechea internă.

Osteoclaște, s.n. + celule care distrug țesutul osos.

Osteoporoză, s.f. + o boală întâlnită mai ales la femeile bătrâne în care pierderile de calciu duc la fragilitatea oaselor și fracturarea cu ușurință a acestora.

Ovare, s.f. + organele aparatului reproducător feminin care produc ovulul—celula sexuală feminină și secretă hormoni ce regleză menstruația și apariția caracterelor sexuale feminine.

Oxigen, s.n. + gaz esențial pentru viață care este absorbit în plămâni și transportat de sânge la toate țesuturile organismului unde este utilizat la arderea alimentelor pentru a elibera energie.

P

Pacient, s.m. + bolnav care se află în tratamentul unui medic (Pl.: pacienți, s.f. pacientă, paciente)

Palatul moale, s.n. + partea din spate a palatului sau a acoperișului cavității bucale, alcătuită din mușchi și acoperită de o membrană mucoasă.

Palpităție, s.f. + bătaie puternică și neregulată a inimii. (pl. palpitații).

Papile, s.f. + mici proeminențe de pe suprafața unui țesut; cele de pe limbă conțin muguri gustativi.

Paralizie, s.f. + pierdere totală sau parțială a mobilității și a sensibilității corpului. (Pl.: paralizi).

Parazit, s.m., adj. + 1. Specie biologică ce trăiește pe seama indivizilor din alte specii (gazde). 2 Agent patogen al bolilor infecțioase care are capacitatea de a se stabili, înmulți și viețui mai mult sau mai puțin timp în

Palat, s.n. + partea superioară a gurii ce o separă de cavitatea nazală.

Palpare, s.f. + examinare prin pipăire a anumitor părți ale Sin.: palpărie (pl.: palpări).

Pancreas, s.n. + glandă mare, situată în abdomenul superior, ce produce enzime (în special cele cu rol în digestia grăsimilor) care trec prin ductul pancreatic spre duoden. De asemenea, pancreasul conține celule ce formează insulele Langerhans; acestea secreță hormoni inclusiv insulină care controlează nivelul zahărului din sânge

Pasaje nazale, s.n. + două tunele care duc de la nări la partea superioară a nasului.

organismul gazdă, (animal sau om) provoçând sau nu îmbolnăvirea acestuia.
(pl.: paraziți; adj. f. parazită, parazite).

Pata oarbă, s.f. + zonă în care nervul optic Părăsește globul ocular. Conține fibre nervoase. Nu conține celule senzoriale.

Pavilionul urechii, s.n. + partea vizibilă a urechii externe.

Pediatrie, s.f. + ramură a medicinei care studiază bolile de copii. Sin.: medicină infantilă.

Penis, s.n. + organ al aparatului reproducător masculin prin care sunt eliminate spermatozoizii în vagin.

Percuție, s.f. + metodă de diagnosticare a unor boli după sunetul rezultat prin lovirea repetată a regiunii examineate (pl. percuții).

Piele, s.f. + învelișul extern al corpului care conține corpuseculi tactili și terminații nervoase libere implicate în simțul tactil și decelarea durerii.

Placentă, s.f. + organ rotund și turtit, situat în uter și prin care se stabilește schimbul nutritiv între mamă și săc. Apare în perioada de graviditate.

Plachete sanguine, s.f. + celule mici, ovale, care se găsesc în sânge și care produc factorii de coagulare. Sunt numite și trombocite.

Plasmă sanguină, s.f. + lichid apropt component al săngelui care transportă celulele sanguine substanțele nutritive, anticorpi, hormoni, produși reziduali și alte substanțe.

Pneumonie, s.f. + inflamație a unui lob sau a unui segment pulmonar, provocată de pneumococ, virusuri, etc. (pl. pneumonii).

Poliomielită, s.f. + inflamație a substanței cenușii a măduvei spinării. Sin. paralizie infantilă. (pl. poliomielite).

Polivitamină, s.f. + preparat farmaceutic care conține mai multe feluri de vitamine. (pl. polivitamine).

Prescripție medicală, s.f. + dispoziție scrisă a medicului privind tratamentul bolnavului; cuprinde recomandări de tratament medicamentos (rețeta), recomandări dietetice, igienice, etc. (pl.: prescripții medicale)

Principiul I al termodynamicii, s.n. + V. legea conservării energiei.

Principiul II al termodynamicii, s.n. + transformarea căldurii în lucru mecanic nu este posibilă la temperatură constantă fără cheltuială de lucru mecanic din partea unui agent extern.

Prostată, s.f. + glandă a aparatului

Pata galbenă, s.f. + o zonă ovală, gălbuiu; a retinei, unde vederea este cea mai clară.

Patella, s.f. + o altă denumire a rotulei

Patologie, s.f. + ramură a medicinei care studiază bolile, cauzele, evoluția și modificările produse de ele în structura și funcțiile organismului.

Penicilină, s.f. + antibiotic de origine vegetală, lichid sau cristalin, obținut din culturile de *Penicillium notatum*.
(pl.: peniciline)

Pepsină, s.f. + o enzimă secretată de stomac care descompune proteinele.

Pericard, s.n. + sacul membranos care învelește inimă.

Periost, s.n. + membrană care acoperă osul.

Piept, s.n. + partea superioară a trunchiului, cunoscută și sub numele torace, situată deasupra diafragmei. cușca costală cuprinde o cavitate în care se află plămâni și inimă și prin care trece partea superioară a tractului digestiv.

Plămâni, s.m. + două organe mari situate în interiorul cutiei toracice. aspiră aerul și realizează schimbul oxigenului din aer cu produsul rezidual dioxid de carbon transportat de sânge. Apoi elimină dioxidul prin expirație.

Pleură, s.f. + o membrană dublă care învelește plămâni și căptușește interiorul cuștii toracice.

Polimer, s.m. + substanță macromoleculară, obținută prin polimerizare, formată din molecule de monomeri. (pl. polimeri).

Poluare, s.f. + infectare a mediului ambient cu materii chimice reziduale deșeuri industriale etc. (pl. poluări).

Principii alimentare, s.n. + părțile constitutive ale alimentelor, care, ca urmare a proceselor de digestie se absorb în sânge și limfă. Principii alimentare sunt: aminoacizii (pentru proteine), acizii grași și glicerina (pentru grăsimi), glucoza, fructoza etc. (pentru glucide) (sg. principiu alimentar)

Procaină, s.f. + substanță sub formă cristalină aciformă, solubilă în apă, alcool, ester etc. Are proprietăți anestezice și analgezice.

Profilaxie, s.f. + ansamblu de măsuri medico-sanitare care se iau pentru

reproducător masculin situat la baza vezicii urinare. Secretă lichidul seminal care intră în compoziția spermei.

Protoplasmă, s.f. + substanță albuminoidă care alcătuiește baza oricărei celule vii.

Provitamină, s.f. + substanță inactivă din alimente pe care organismul o transformă în vitamina activă (de ex.: carotenul formează vitamina A) (pl.: polivitamine).

Psihoză, s.f. + boală psihică, manifestată prin grave tulburări ale afectivității, gândirii sau comportamentului. (pl. psihoze).

Pubertate, s.f. + perioadă în care începe activitatea glandelor reproducătoare și se manifestă anumite caractere sexuale.

Punct focal (Focar), s.n. + punctul în care se întâlnesc razele de lumină după trecerea prin cristalin.

prevenirea apariției și raspândirii bolilor. (pl.: profilaxii).

Proteine, s.f. + substanțe necesare pentru creșterea și întreținerea organismului conținând: carbon, oxigen hidrogen și azot.

Psihic, s.n., adj. + 1. Formă specifică de reflectare a realității, proprie omului; Produs al activității sistemului nervos.

2. Structură sufletească proprie cuiva (adj. m. pl.: psihici, f.: psihică, psihice).

Ptialină, s.f. + o enzimă ce se găsește în salivă și care transformă amidonul.

Pulmonar, adj. + referitor la plămâni.

Puls, s.n. + undă de presiune produsă de bătaile inimii și propagată cu frecvență regulată prin artere.

Pupilă, s.f. + deschidere din centrul irisului prin care lumina trece spre retină; marimea sa este controlată de mușchii irisului și variază în funcție de intensitatea luminii.

R

Rabie, s.f. + boală infectocontagioasă comună omului și unor animale, provocată de un virus caracterizată prin accese nervoase violente, stări de agitație, urmate de paralizie și apoi de moarte. Sin.: turbare.

Radiologie, s.f. + ramură a medicinei care studiază și tratează organismul uman cu ajutorul razelor X.

Radioscopie, s.f. + examinare a corpului omenesc cu ajutorul unui fascicul de raze X. Sin.: rontgenscopie. (pl. radioscopii)

Rană, s.f. + V. leziune (pl. râni).

Reacție, s.f. + transformare a substanțelor chimice sub influența agenților fizici sau a altor substanțe chimice. Reacții plastice - reacții anabolice; Reacții de transfer - reacții în care are loc trecerea unui radical, ion, electron, etc. de la o substanță la alta. (pl.: reacții).

Receptor de întindere, s.m. + celule senzoriale din interiorul organismului care sunt stimulate când mușchii sau alte țesuturi sunt întinse dincolo de un anumit nivel.

Respirație, s.f. + totalitate a proceselor fiziologice prin care se realizează schimbul de gaze între organismele vii și mediul înconjurător. (pl.: respirații)

Reumatism, s.n. + boală caracterizată prin inflamarea organelor aparatului locomotor și cardiovascular, prin dureri și tulburări

Radiație, s.f. + emisie de unde sau de particule care se propagă sub formă de raze în toate direcțiile. Sin. rază. (pl. radiații).

Radioactivitate, s.f. + proprietate a unor elemente de a emite, prin dezintegrare spontană, raze cu proprietăți similare razelor X.

Rahianestezie, s.f. + anestezie rahidiană

Rahis, s.n. + coloană vertebrală

Rahitism, s.m. + îndoire a oaselor picioarelor produsă de un apert insuficient de calciu și fosfor, asociată cu o carență de vitamina D.

Receptor, s.m. + terminație nervoasă care are rolul de a capta un stimул adevarat și de a-l transforma într-un impuls nervos care poate ajunge la sistemul nervos central.

Rect, s.n. + parte inferioară a colonului în care sunt depozitate fecalele înainte de a părăsi corpul prin anus.

Regn, s.n. + cea mai mare categorie sistematică de clasificare a corpurilor din natură. (pl.: regnuri).

Retină, s.f. + stratul intern al părții posterioare a globului ocular; conține celule fotosensibile cu formă de conuri și bastonașe de la care informația este transmisă spre creier prin nervul optic

Rinichi, s.m. + două organe situate în

diverse influențe de factorii climatici.

Sin.: reuma (pl. reumatisme).

Rotulă, s.f. + os mic, triunghiular, denumit și patella, aflat în tendonul care trece peste genunchi și care nu este atașat de nici un alt os.

abdomen care secreta urina pentru a fi eliberată. Urina conține mulți produși reziduali.

S

Saculă, s.f. + parte a urechii conținând celule senzoriale ale simțului echilibrului.

Salubritate, s.f. + stare generală favorabilă sănătății ce rezultă din respectarea condițiilor igienice și sanitare. Sin.: curătenie.

Sarcolema, s.f. + membrană externă a celulei musculare.

Scarlatină, s.f. + boala infecțioasă și epidemică provocată de diverse tipuri de streptococi, care se manifestă prin febră, dureri de gât și o erupție roșie pe tot corpul. (pl.: scarlatine).

Scăriță, s.f. + un oscior situat în urechea medie care, împreună cu ciocanul și nicovala, formează un lanț care transmite vibrațiile sonore. Numele său latin este "stapes".

Scleroză, s.f. + întărire patologică a țesuturilor, în special a țesutului conjunctiv. Sin.: sclerom. (pl.: scleroze).

Sechelă, s.f. + leziune sau tulburare funcțională care rămâne în urma unei boli, a unei intervenții chirurgicale etc. Sin.: urmă. (pl.: sechele).

Sedentarism, s.n. + viață sedentară lipsită de mișcare.

Semiologie, s.f. + parte a medicinei care studiază simptomele și semnele bolilor în vederea diagnosticării.

Senzații, s.f. + percepții ale organelor de simț transmise creierului de către nervi. Aici sunt interpretate de către artile specifice.

Sepsie, s.f. + calitate a ceea ce este septic.

Sin.: infecție.

Sfincter, s.n. + un mușchi circular situat la nivelul orificiilor.

Silicoză, s.f. + afecțiune pulmonară cauzată de inhalarea prafului de dioxid de siliciu. (pl.: silicoze).

Simptom, s.n. + manifestare a bolii, indiciu subiectiv al unei boli. (pl.: simptoame).

Simțuri interne, s.n. + simțurile fără receptori specializați care preiau senzațiile de foame, sete, oboselă, durere și aşa mai departe, din interiorul organismului.

Sindrom, s.n. + totalitatea a semnelor și simptomelor care caracterizează o anumită afecțiune sau mai multe boli (când se impune un diagnostic diferențial). (pl. sindroame).

Sistem, s.n. + mai multe organe care lucrează

Salivă, s.f. + suc digestiv care descompune în gură amidonul din alimente. Nu putem gusta alimentele fără acțiunea sa.

Sanatoriu, s.n. + instituție spitalicească (climatice sau balneară) pentru îngrijirea bolnavilor cronici (de tuberculoză, nevroză, etc.) care necesită pe lângă supraveghere și o cură igieno-dietetica. (pl.: sanatorii).

Sclera, s.f. + învelișul extern al globului ocular văzut ca "albul" ochiului; o parte a acesteia este și cornea.

Scorbut, s.n. + boala cronică, provocată de lipsa vitaminei C din alimentație; se manifestă prin anemie săngerări ale gingiilor, hemoragi. (pl.: scorbuturi).

Secrete, s.f. + 1. Proprietatea celulelor unor glande de a produce diferite substanțe. 2. Substanță secretată de aceste glande. (pl.: secrete).

Semn, s.n. + 1. Fenomen manifestat de organismul bolnavului și utilizat pentru precizarea diagnosticului. 2. Urmă, cicatrice rămasă pe piele după o răniere. (pl.: semne).

Ser, s.n. + parte lichidă a sângei care rămâne după îndepărțarea cheagului. (pl.: seruri).

Sfincter piloric, s.n. + un inel muscular care împiedică alimentele să părăsească stomacul înainte de a fi lichide.

Simțuri externe, s.n. + simțurile: văzul, auzul, mirosul, gustul și simțul tactil, pentru care avem organe de simț speciale, spre deosebire de simțurile pentru care nu există organe de simț specializate.

Sinteză, s.f. + operație, metodă prin care se obține un compus chimic din elementele lui sau din compuși mai simpli. Sin.: compunere (pl.: sinteze).

Sistem circulator, s.n. + în cadrul

împreună pentru a îndeplini o anumită funcție de exemplu: sistemul digestiv, sistemul circulatoriu, sistemul respirator, fiecare conținând mai multe organe alcătuite din diferite tipuri de țesuturi.

Sistem de apărare, s.n. + mod în care organismul se apără împotriva organismelor invadatoare cum ar fi bacteriile.

Sistem digestiv, s.n. + organele prin care hrana trece, unde este descompusă și prelucrată până la obținerea de substanțe nutritive utile, care pot fi absorbite și folosite de către celulele organismului.

Sistem hormonal sau endocrin, s.n. + sistemul de glande care produc hormoni. Aceștia sunt transportați de sânge la diferite organe și țesuturi unde activează și regleză funcții importante ale organismului.

Sistemul nervos central, s.n. + creierul și măduva spinării, unde se prelucrăază informațiile provenite de la receptorii senzitivi ai organismului și care controlează conștient sau inconștient, funcțiile organismului.

Spasm, s.n. + contracție bruscă a unui mușchi sau a unui nerv. Sin.: convulsie (pl. spasme).

Spațiul mort respirator, s.n. + aerul conținut în căile respiratorii, care nu intervine în schimburile gazoase din plămâni.

Specie, s.f. + categorie sistematică din biologie care cuprinde indivizi cu trăsături morfologice, fiziole, biochimice, ecologice etc. comune. (pl. specii).

Stern, s.n. + os al pieptului de care se prind coastele și claviculele (pl. sternuri).

Stetoscop, s.n. + instrument medical cu ajutorul căruia sunt percepute zgomotele produse de diverse organe interne. (pl. stetoscoape).

Stomatologie, s.f. + parte a medicinei care se ocupă cu studiul și tratamentul bolilor cavității bucale și ale dinților.

Stres, s.n. + 1. Factor de mediu care provoacă organismului uman o reacție anormală. 2. Reacțiile fiziole prin care organismul uman răspunde unui agent stresant, încercând să se apere și să-și mențină echilibrul de bază (pl. stresuri).

Substanțe plastice, s.f. + substanțe necesare pentru creșterea diferitelor părți ale celulei, organelor, glandelor.

Suflu, s.n. + zgomot anormal, de o oarecare durată, care se poate produce

circulației pulmonare, săngele adus de vene este pompat de jumătatea dreaptă a inimii spre plămâni, unde eliberează dioxidul de carbon și se încarcă cu oxigen proaspăt. Se întoarce apoi la jumătatea stângă a inimii. În circulația sistemică, săngele proaspăt oxigenat în plămâni este pompat de jumătatea stângă a inimii, trece prin tot corpul eliberând oxigenul și substanțele nutritive, încarcându-se cu deșeuri și întorcându-se apoi la jumătatea dreaptă a inimii.

Sistem limfatic, s.n. + o rețea de canale care transportă lîmfă și produși reziduali în tot organismul.

Sistemul nervos, s.n. + rețea de nervi și receptori, conectând toate părțile corpului cu sistemul nervos central, prin intermediul căreia sunt controlate toate activitățile organismului. **Sistolă, s.f.** + fază din activitatea inimii în timpul căreia mușchiul inimii se contractă pentru a împinge sângele în afara inimii prin artere.

Spasmofilie, s.f. + stare patologică ce se caracterizează prin convulsiile ale sistemului nervos și ale celui muscular, având la bază diferite cauze (hipocalcemie boli infecțioase, febrile etc.).

Spermă, s.f. + fluid produs de testicule și prostată, care conține spermatozoizi.

Spermatozoid, s.m. + celulă sexuală masculină.

Splină, s.f. + un organ mare, situat în abdomen, care produce limfocite și înălătura din sânge globule roșii uzate.

Stimul, s.m. + orice schimbare în mediul extern sau intern al organismului care provoacă o modificare în activitatea sa.

Stomac, s.n. + organ principal al digestiei aflat la capătul inferior al esofagului. Are formă de sac și este căptușit cu o membrană mucoasă care secrează suc gastric. Perejili săi musculari amestecă alimentele pentru a le descompune și a le combina cu sucul gastric.

Substanțe nutritive, s.f. + substanțe hrănitoare folosite pentru a construi noi celule și țesuturi pentru a furniza energie organismului.

Suc gastric, s.n. + suc produs de tunica ce căptușește stomacul, conține acid clorhidric și enzime; ele descompun alimentele și distrug bacteriile dăunătoare.

Sughit, s.n. + spasme involuntare și

la nivelul aparatului respirator sau circulator. (pl. sufluri).
Surmenaj, s.n. + stare patologică a organismului, provocată de un efort fizic sau intelectual prelungit. (pl. surmenaje).
Suturi, s.f. + articulațiile oaselor craniene.

durerioase ale diafragmei.
Sulfamidă, s.f. + medicament preparat dintr-o serie de substanțe organice pe bază de sulf, folosit în combaterea diferitelor infecții. (pl. sulfamide).

T

Tegument, s.n. + înveliș membranos care acoperă întreaga suprafață a corpului.

Sin.: piele. (pl.: tegumente).

Terapie, s.f. + parte a medicinei care se ocupă cu tratamentul diferitelor boli și cu modul științific de utilizare a medicamentelor

Sin. terapeutică (pl.: terapii).

Termodinamică, s.f. + capitol al fizicii care studiază legile ce guvernează mișcarea termică în sistemele aflate în stare de echilibru.

Testosteron, s.m. + hormon produs de testicule care controlează apariția caracterelor sexuale masculine.

Tetanie, s.f. + stare de hiperexcitatilitate neuromusculară, manifestată prin tulburări senzitive, motorii, trofice etc.

Timpan, s.n. + o membrană din piele care separă urechea externă de cea medie. Este legat de lanțul de oscioare din urechea medie și transmite acestora vibrațiile produse în aer de către undele sonore.

Torace, s.n. + un alt nume al pieptului.

Toxină, s.f. + substanță otrăvitoare cu acțiune toxică produsă de bacterii, de paraziți și de unele ciuperci. (pl.: toxine).

Tract digestiv, s.n. + un tub lung ce trece prin corp de la gură până la anus, precum și organe asociate, care descompun alimentele și le transformă în substanțe nutritive care pot fi absorbite și folosite de celulele corpului.

Transfuzie, s.f. + metodă de tratament biologic constând din injectarea intravenoasă cu sânge în sistemul circular al unui bolnav. (pl.: transfuzii).

Traumatism, s.n. + nume generic dat leziunilor produse prin lovire, presiuni etc. (pl. traumatisme)

Trombocite, s.f. + mici celule ovale transportate de către sânge, care produc factorii coagulanți. Mai sunt denumite și placete.

Trompa lui Eustachio, s.f. + un tub care conectează cavitatea nazală și partea posterioară a gâtului cu urechea medie și care asigură egalitatea presiunilor aerului de pe ambele fețe ale timpanului.

Trompa lui Falopio, s.f. + denumite și trompe uterine sunt organe ale aparatului reproducător

Tendon, s.n. + țesut muscular puternic, care fixează mușchii de oase.

Tensiune, s.f. + presiune exercitată de fluxul unui lichid organic asupra vaselor sau canalelor (pl. tensiuni).

Terminații nervoase, s.f. + terminații nervoase aflate în piele și în organele interne, care răspund la stimuli durerioși.

Testicule, s.n. + glande ale aparatului reproducător masculin situate în scrot. Produc spermatozoizi și hormoni sexuali masculini.

Tibia, s.f. + cel mai mare os al gambei.

Tiroïda, s.f. + glandă cu secreție internă, situată în partea anterioară a gâtului, în fața traheii, ai cărei hormoni influențează creșterea metaboizmului, etc. (pl.: tiroide).

Toxic, adj. + care are proprietatea de a otrăvi, de a intoxica. Sin: otrăvitor (pl. m. toxic, f. toxică toxică).

Trabecule, s.f. + bare osoase care traversează țesutul osos spongios fiind dispuse astfel încât să confere o rezistență maximă.

Traheea, s.f. + un tub care conduce aerul de la gât spre plămâni.

Transport intern, s.n. + transportul oxigenului de la plămâni la celulele la plămâni.

Tratament, s.n. + totalitate a mijloacelor prescrise sau aplicate de medic în vederea vindecării unei boli; - adjuvant - tratament în care un medicament este adăugat unui medicament principal, în scopul creșterii acțiunii acestuia, ușurându-i absorția sau mărindu-i activitatea; - paliativ - tratament cu medicamente care ajută la atenuarea durerii sau a intensității simptomelor unei

feminin care are rolul de a conduce ovului până la uter. La nivelul lor are loc fecundarea.
Tuberculoză, s.f. + boală infecțioasă și contagioasă produsă de localizarea bacilului Koch la plămâni la intestine, la oase, etc. care poate provoca distrugere a țesutului respectiv. (pl.: tuberculoze).

boli fără a o vindeca.
 (pl.: tratamente).
Tumoare, s.f. + masa de țesut nou format, care se dezvoltă într-un organ prin înmulțirea exagerată patologică a unor celule.
 (pl.: tumori).

T

Țesut, s.n. + grupare de celule care formează în organism o structură ce îndeplinește o anumită funcție, spre exemplu țesutul muscular și pielea.

Țesut conjunctiv, s.n. + țesut care umple spațiile dintre organe și le susține.

Țesut elastic, s.n. + țesut extensibil aflat între artere și vene.

U

Ulcer, s.n. + 1. Leziune organică a pielii sau a unei mucoase. 2. Inflamație a mucoasei gastrice sau duodenale. (Pl.: ulcere).

Umoarea vitroasă, s.f. + o substanță transparentă gelatinosă, similară unoarei apoase, situată între cristalin și retină.

Unicelular, adj. + care constă dintr-o singură celulă și care îndeplinește toate funcțiile ființelor vii.

Ureche internă, s.f. + structura cea mai internă a organului auditiv formată din trei cavități pline cu lichid.

Urechea medie, s.f. + partea urechii cuprinsă între timpan și fereastră ovală. Conține oscioarele denumite ciocanul, nicovala și scărița.

Urină, s.f. + un lichid format din apă și produse reziduale. Se formează în rinichi, este depozitată în vezica urinară și se elimină din organism prin uretră.

Urticarie, s.f. + boală alergică, manifestată prin erupția pe piele a unor bâscurițe însoțite de măncărime. Sin.: eczema. (pl.: urticarii).

Utriculă, s.f. + parte a urechii interne care conține celule senzoriale ale simțului echilibrului.

Umoarea apoasă, s.f. + o substanță transparentă semilichidă și vâscoasă aflată în spațiul dintre cornee și cristalinul ochiului.

Unde peristaltice, s.f. + contracții ale musculaturii circulare a esofagului, stomacului și intestinelor care propulsează conținutul de-a lungul său.

Urechea externă, s.f. + pavilionul și conductul care conduce la timpan.

Urechea internă, s.f. + partea urechii care conține celulele senzoriale ale auzului (în cochlee) și echilibrului (în canalele semicirculare sacula și utricula).

Urologie, s.f. + specialitate chirurgicală care se ocupă cu studiul și tratamentul bolilor aparatului urinar și ale aparatului genital al bărbatului.

Uter, s.n. + organ cavitări situat în bazinul femeii unde se dezvoltă embrionul și apoi fătul.

V

Vaccin, s.n. + produs biologic preparat din germeni patogeni sau din secreții microbiene care se administrează prin injecții sau pe cale bucală într-un scop preventiv.

Valvă, s.f. + un mecanism care se deschide pentru a permite fluidelor trecerea într-o direcție și se închide pentru a împiedica surgereala în sens invers.

Valvă bicuspidă, s.f. + valvă aflată între

Vagin, s.n. + conduct care face legatura între uter și exterior.

Valență, s.f. + 1. Forță de legatură între doi atomi ai unei molecule.

2. Număr egal cu numărul de atomi de hidrogen (sau echivalența hidrogenului) cu care se poate combina un element sau un radical chimic. (pl. valențe).

ventriculul stâng și atriu drept. Are două capete sau două cupe și mai este denumită și **valva mitrală.**

Vas, s.n. + canal prin care circulă un lichid organic (sânge, lîmfă). (pl.: vase).

Vasoconstricție, s.f. + strângerea perejilor capilarelor pentru a îngusta vasul de sânge în scopul opririi săngerării dintr-o rană, sau pentru a încetini scurgerea săngelui. (pl.: vasoconstrictii).

Vena cavă, s.f. + cele două vene mari (vena cavă superioară și vena cavă inferioară) care transportă sângele uzat din organism spre atriu drept al inimii.

Vene, s.f. + vase de sânge care transportă sângele uzat înapoi către inimă.

Venule, s.f. + mici ramuri ale venelor care unesc venele principale cu capilarele.

Vezi că biliară, s.f. + un sac în care bila este depozitată înainte de a fi eliberată prin ductul biliar în duoden.

Viliozități, s.f. + protuberanțe moi, flexibile ale membranei mucoase a intestinului. Ele absorb mâncarea digerată.

Visceră, s.n. + organe situate în cavitatea toracică și în cea abdominală.

Vitamine, s.f. + substanțe esențiale metabolismului uman, majoritatea fiind obținute din alimente.

Volumul inspirator de rezervă, s.n. + aerul suplimentar care poate fi inspirat în plus față de volumul curent.

Volumul rezidual, s.n. + aerul rămas în plămâni după ce expirăm cât de mult putem.

Valvă tricuspidă, s.f. + valvă cu trei clapete care separă ventriculul drept și atriu drept.

Vase de sânge, s.n. + arterele, arteriole, capilarele și venele care transportă sângele prin tot corpul.

Vasodilatație, s.f. + dilatare a vaselor sanguine prin relaxarea fibrelor musculare netede din perejii lor. (pl.: vasodilatații).

Vena portă hepatică, s.f. + o venă care transportă la ficat sânge conținând substanțe nutritive absorbite în timpul digestiei din intestin.

Ventricule, s.n. + cele două camere inferioare ale inimii.

Vertebră, s.f. + fiecare dintre oasele care formează coloana vertebrală. (pl.: vertebre).

Vezica urinară, s.f. + sac muscular situat în abdomenul inferior în care este colectată urina.

Virusuri, s.f. + microorganisme care intră în celulele vii, care se multiplică producând diferite boli.

Vitaminoză, s.f. + boală provocată de excesul de vitamine.

Volumul curent, s.n. + volumul de aer inspirat și expirat în mod normal atunci când ne odihnim sau desfășurăm ușoare.

Z

Zahăr, s.n. + hidrat de carbon care furnizează energie organismului.

Zigot, s.m. + celula care se formează prin unirea spermatozoidului cu ovulul.

Zaharuri, s.n. + carbonați din alimente care furnizează energie organismului.

Zone Peyer, s.f. + zone din intestinul subțire unde sunt produse limfocite.

X

Xeroftalmie, s.f. + boală de ochi caracterizată prin uscarea și contractarea conjuncivei și corneei, prin dispariția secreției lacrimale și opacificarea corneei. Sin.: xeroza. (pl. xeroftalmii).

Bibliografie

a) Lingvistică și didactică

- Bantaș, A., Gălățeanu-Fărnoagă, G., Sachelarie-Leca, D., *Limba engleză prin exerciții (Models from Britain)*, Editura Niculescu, București, 1995
- Bălănescu, O., *Limba română pentru străini (studenți, diplomați, oameni de afaceri)*, Editura Fiat Lux, București, 1998
- Coste, I., Frățilă, Fl., Vlăduțu, I., Boldureanu, V., Avrămut, H., coordonator: dr. Emil Ghițulescu, *Limba română. Manual pentru studenți străini*, Anul pregătitor. Semestrul al II-lea. Profil tehnic, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1981
- *** * *Curs de limba română pentru studenții din anul pregătitor*
- Învățământ medical, Coordonator George Sanda, 1975
- Danciu, A., Lungu, G., Poanță, I., *Manual de limba română. Nivel II*, Cluj-Napoca, 1979
- *** * *Formarea cuvintelor în limba română*, vol. I-II. Redactori responsabili Al. Graur, M. Avram, Editura Academiei Române, 1970, 1978
- Gallasch, L., Marks, J., Heintz-Noetzel, K., Pye, B., Tranter, G., *Bridges-English für die Erwachsenenbildung*, Stuttgart, 1997
- Gallasch, L., Marks, J., Heintz-Noetzel, K., Pye, B., Tranter, G., *Bridges-English für die Erwachsenenbildung*, Stuttgart, 1998
- *** * *Gramatica limbii române*, vol. I-II, Editura Academiei Române București, 1996
- Hristea, Th., (coordonator) *Sinteze de limba română*, Editura Albatros, București, 1984
- Iordan, I., Robu, VI., *Limba română contemporană*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1978
- Lascu, Gh., Stanciu, A., Lazăr, T., Uricaru, L., coordonator dr. Emil Ghițulescu, *Limba română. Manual pentru studenții străini. Anul Pregătitor. Semestrul II. Profil economie*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1981
- *** * *Limba română pentru anul pregătitor*, fasciculele 1-4, coordonator Fl. Șuteu, Craiova, 1981
- *** * *Limba română contemporană*, coordonator I. Coteanu, vol. I, II Editura Didactică și Pedagogică, 1974, 1975
- Moldovan, V., Mureșan, I., Oșianu, P., Pop, L., coordonator: dr. Emil Ghițulescu, *Limba română. Manual pentru studenți Străini, Anul pregătitor, Semestrul al II-lea. Profil Agronomie*, Editura Didactică și Pedagogică, 1981
- Velican-Aldea, M., Mateescu, A., Șoșa, E., *Limba română. Manual pentru Studenții străini, Anul pregătitor. Semestrul al II-lea Profil medical* Editura Didactică și Pedagogică București, 1991

b) Dicționare

- *** * *Dicționar explicativ al limbii române*, București, Editura Academiei Române, 1975
- *** * *Dicționar analogic și de sinonime*, București Editura Științifică, 1978
- *** * *Dicționar ortografic și ortoepic și de punctuație*, București, Editura Academiei Române, 1982
- *** * *Dicționar de sinonime*, sub red. Gh. Bulgăr, Editura Albatros, București, 1972
- Marcu, FL., Manea, C., *Dicționar de neologisme*, București Editura Academiei, 1978

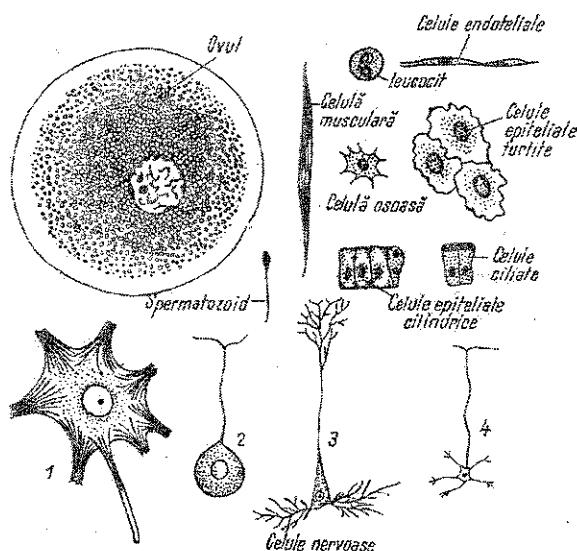
c) Lucrări medicale

- *** * *Almanahul sănătății*, 1981-1984, E. M. Andrei Ionescu, A., Ionescu, C., Cerbulescu Șovarna, C., Stoica, M., *Biologie. Manual pentru calsă a XI-a*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1981

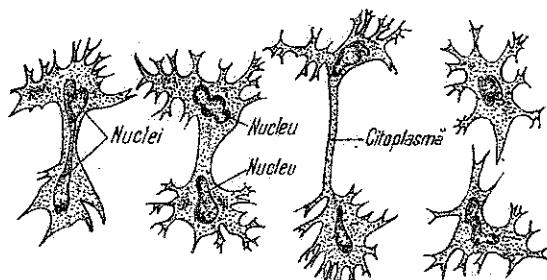
- Baciu, I., *Cum funcționează creierul?*, Editura Dacia, Cluj, 1974
- Baciu, I., *Fiziologie*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1977
- Cucuiu, M., *Biochimie clinică*, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1977
- Davidenko, E. F., (red.) *Bolile cromozomice ale omului* (trad.), Editura Medicală, București, 1966
- * * * *Dicționar cronologic de medicină și farmacie*, sub îngrijirea dr. G. Brătescu, Editura Științifică și Enciclopedică, București 1975
- Dumitru, I. F., *Materia vie și caracteristicile ei*, București Editura Științifică, 1988
- Geormăneanu, M., *Patologia indușă prenatal*, București, Editura Medicală, 1978
- Geormăneanu, M., Ciofu, C., Roșianu-Walter, A., *Boala tezaurizării Calciului*, Pediatria, București, 1997
- Grouchy, J., de, Turleau C., *Atlas de maladies chromosomiques*, Exrp. Sci., Paris, 1993
- Kempe C. H., Silver H. K., O'Brien D., *Current Pediatric Diagnosis and Treatment*, 4 th. Editura, Language med. publ. Los Angeles, California, 1995
- * * * *Dicționar cronologic de medicină și farmacie*, sub îngrijirea dr. G. Brătescu, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1975
- * * * *Dicționar medical*, vol. I, II, București, E. M. 1989
- Milcu, ST., Maximilian, C., *Genetica umană*, Editura Științifică, București, 1990
- Mihăilescu, V., V., *Breviar de semiologie medicală*, Craiova, Editura Scrisul Românesc, 1980
- Moraru, I., Antohi, S., *Introducere în genetica moleculară*, Ed. a II-a, Editura Medicală, București, 1966
- Raicu, P., Ionescu-Varo, M., Gancevici, C., Moisescu, G., *Celula*, Editura Academiei R. S. R. București, 1972
- Ranga, Constantin, *Anatomia și fiziologia omului*, București, Editura medicală, 1982
- Theodorescu, Dem., *Mic atlas de anatomia omului*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1974
- * * * *Viața medicală*, (474), anul XI, 22 ianuarie 1999
- * * * *Viața medicală*, (479), anul XI, 26 februarie 1999
- * * * *Viața medicală*, (481), anul XI, 12 martie 1999
- * * * *Viața medicală*, (482), anul XI, 19 martie 1999
- * * * *Viața medicală*, (484), anul XI, 2 aprilie 1999
- * * * *Viața medicală*, (487), anul XI, 23 aprilie 1999
- * * * *Viața medicală*, (489), anul XI, 7 mai 1999
- * * * *Viața medicală*, (497), anul XI, 2 iulie 1999
- * * * *Viața medicală*, (498), anul XI, 9 iulie 1999

Planșa nr. 1

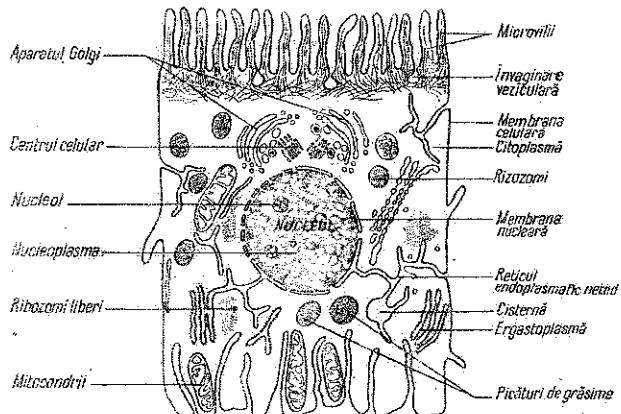
Celula

Forma celulelor; 1, 2, 3, 4 - celule nervoase

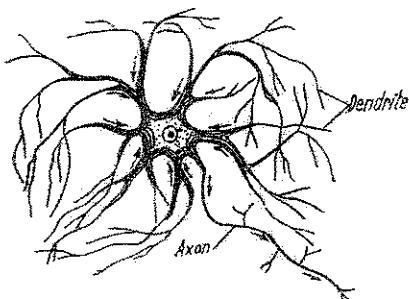

Diviziunea celulelor

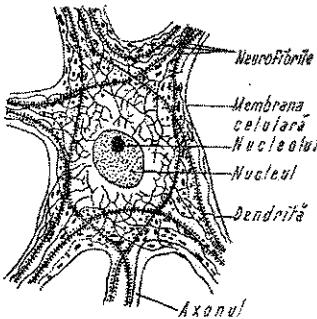

Celula - structură

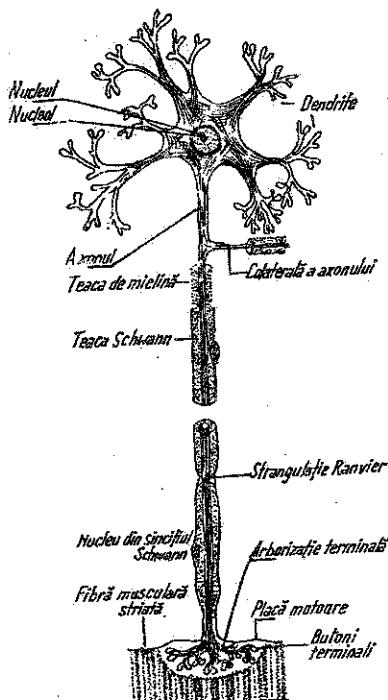
Neuronul

Neuronul și circulația influxului nervos

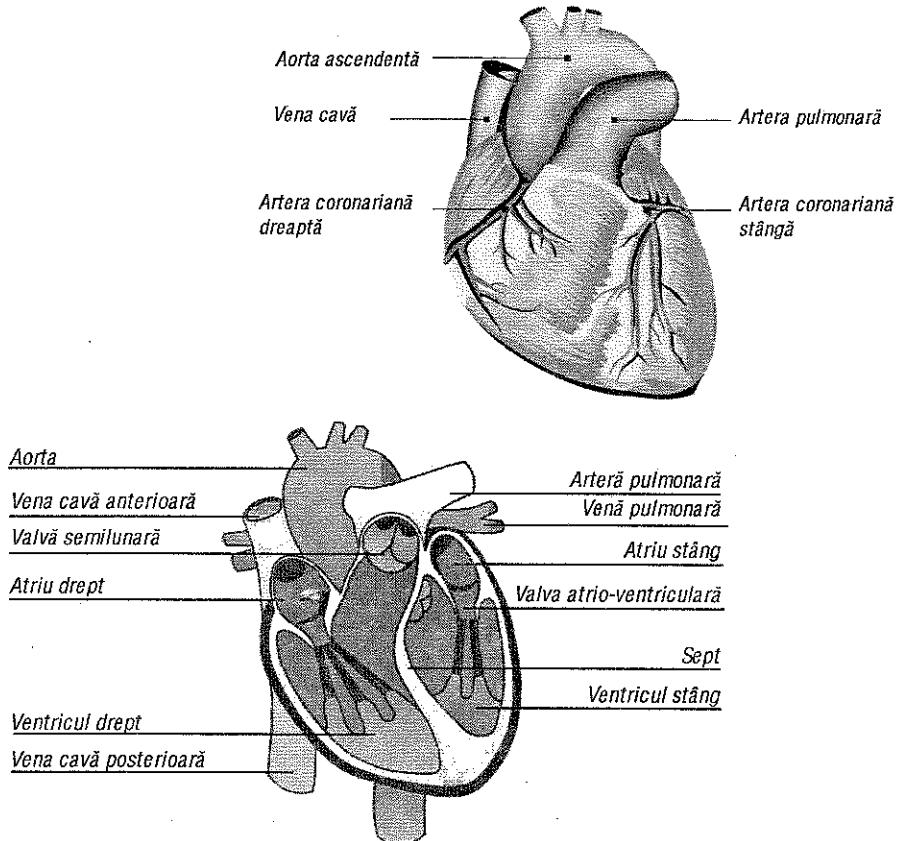
Pericarionul

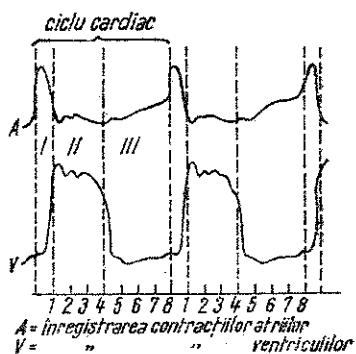
Neuron cu fibră mielinică cu teacă

Planșa nr. 3

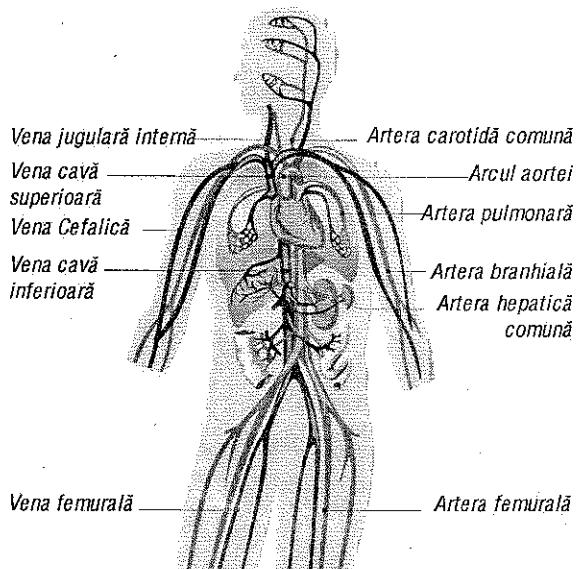
Inima

Cardiogramă

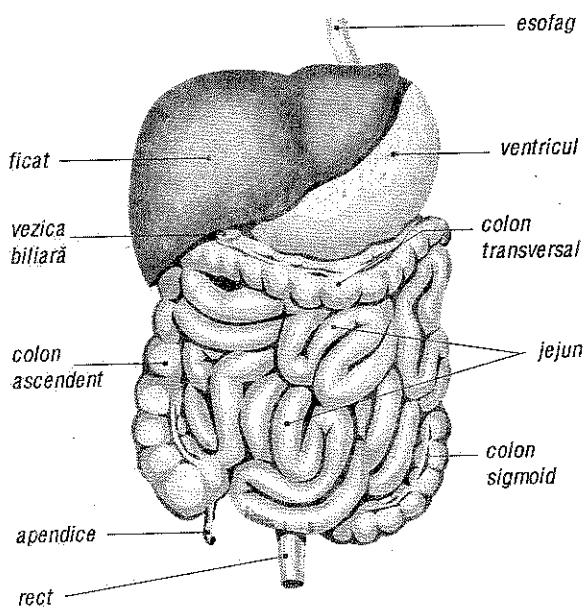
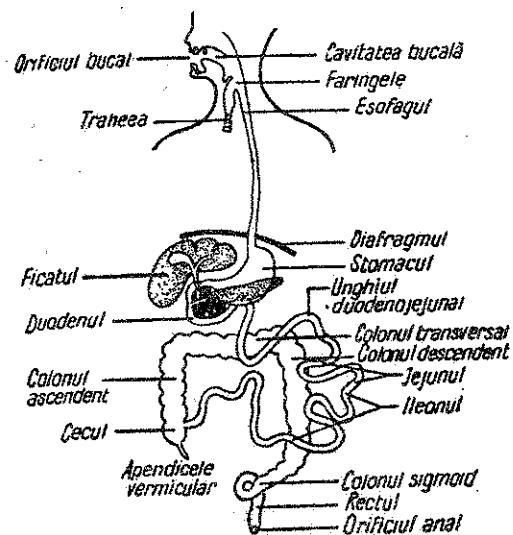

- A - auriculogramă
 B - ventriculogramă
 I - sistola arterială
 II - diastola arterială și sistola ventriculară
 III - diastola generală

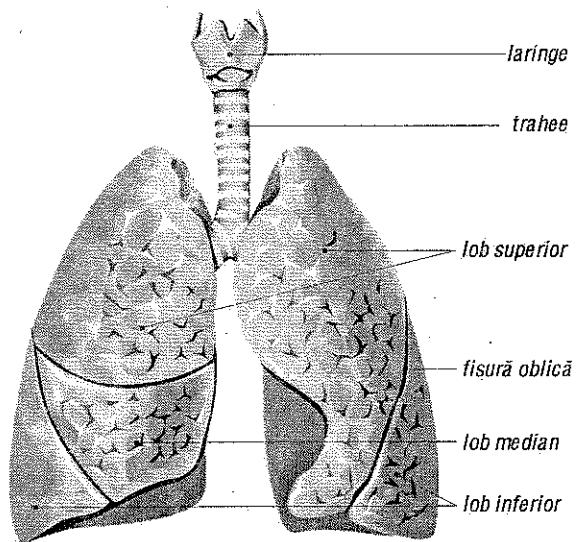
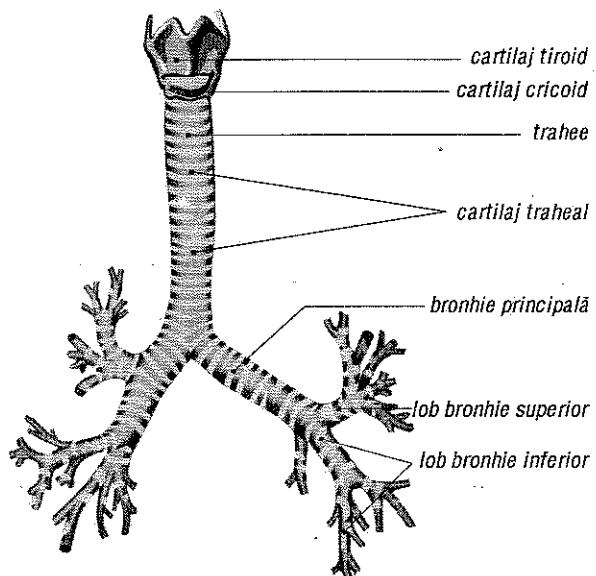
Planșa nr. 4

Schema aparatului digestiv

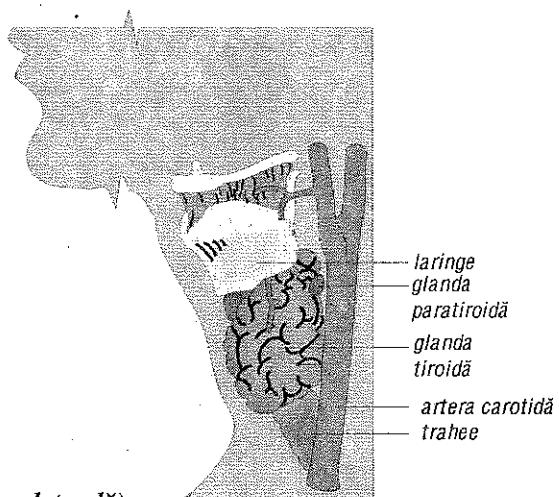
Planșa nr. 5

Schema traheei și a bronhiilor

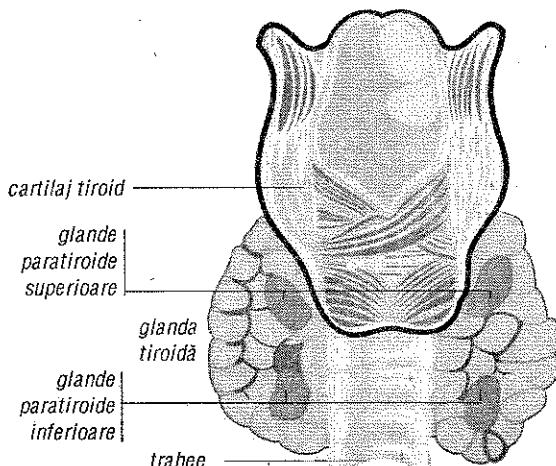

Planșa nr. 6

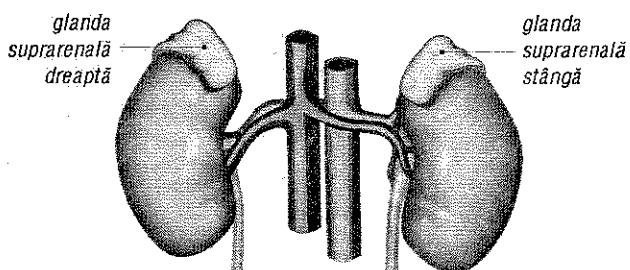
Glande interne

Glanda Paratiroidă(vedere laterală)

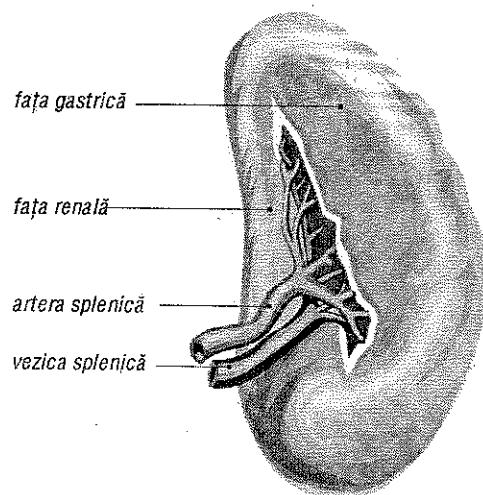
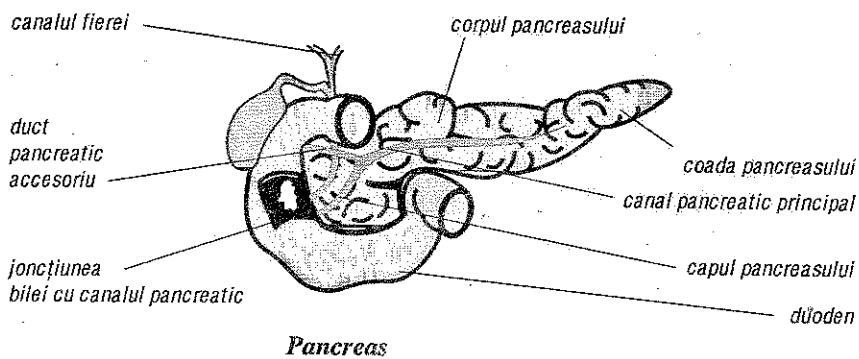
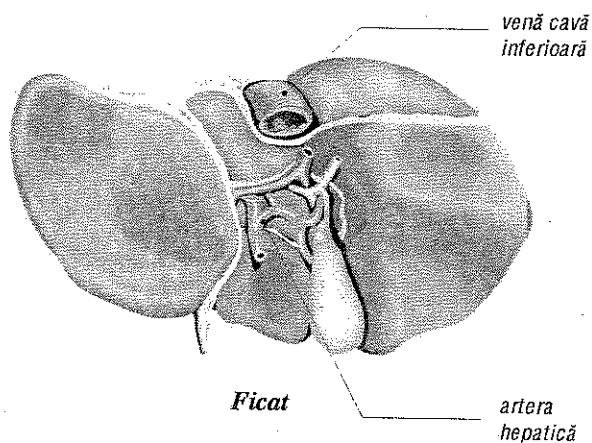

Glanda Paratiroidă

Glande suprarenale

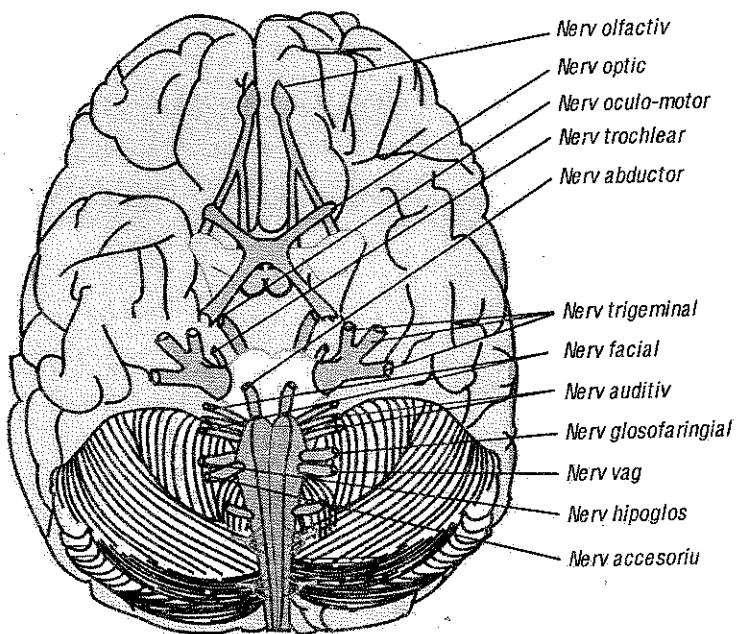
Glande interne

Splina

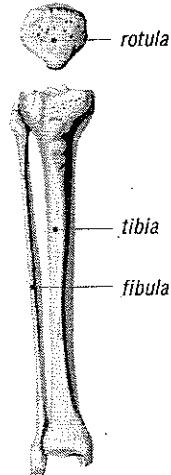
Planșa nr. 8

Nervii cranieni

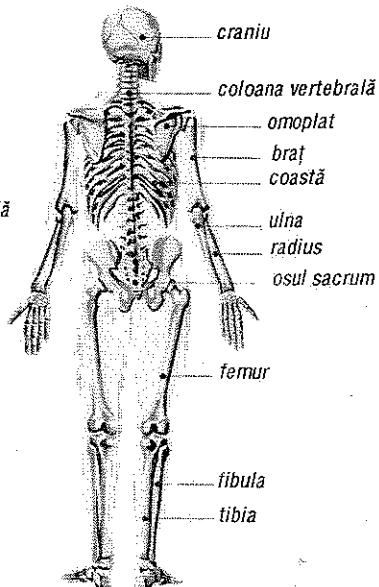
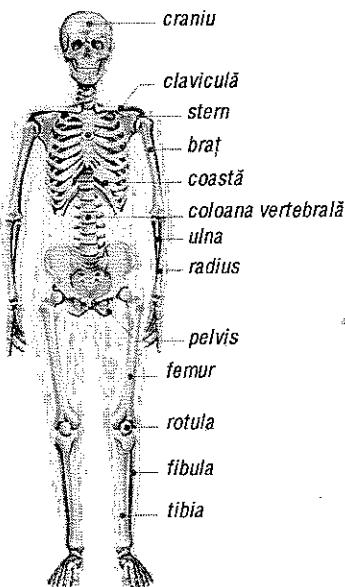

Planșa nr. 9

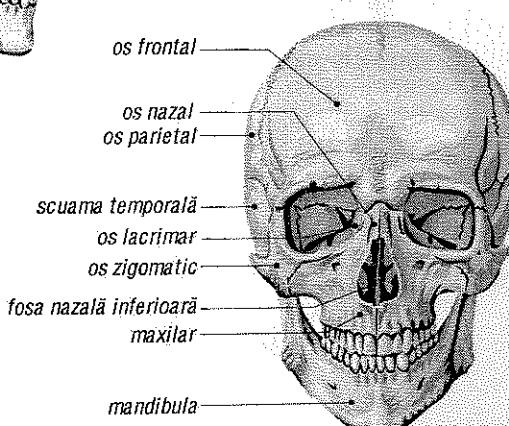
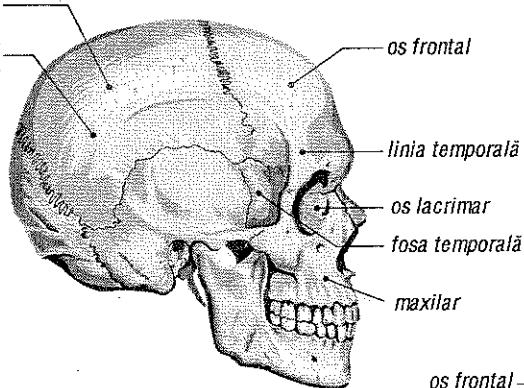
Oasele - Sistemul osos

Elementele unui os lung

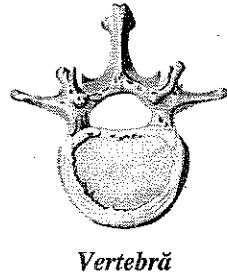

linia temporală
superioară
linia temporală
inferioară

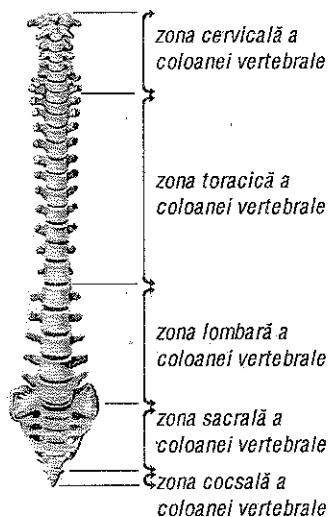

Planșa nr. 10

Oasele - Sistemul osos

Vertebră

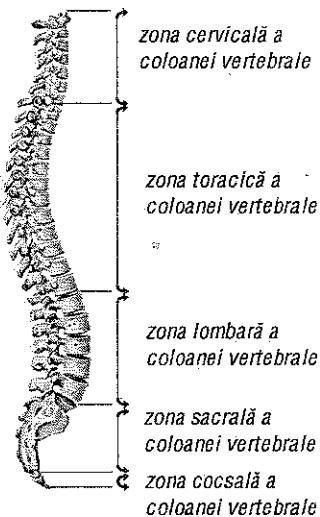
zona cervicală a coloanei vertebrale

zona toracică a coloanei vertebrale

zona lombară a coloanei vertebrale

zona sacrală a coloanei vertebrale

zona cocsală a coloanei vertebrale

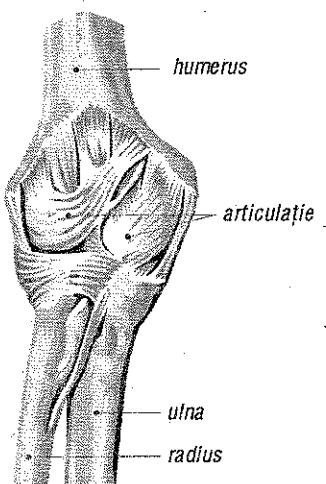
zona cervicală a coloanei vertebrale

zona toracică a coloanei vertebrale

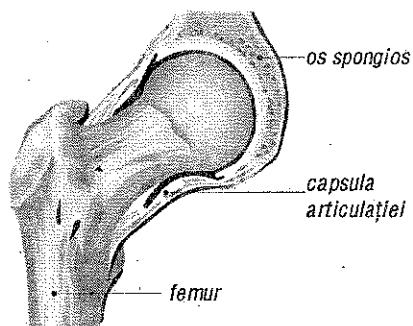
zona lombară a coloanei vertebrale

zona sacrală a coloanei vertebrale

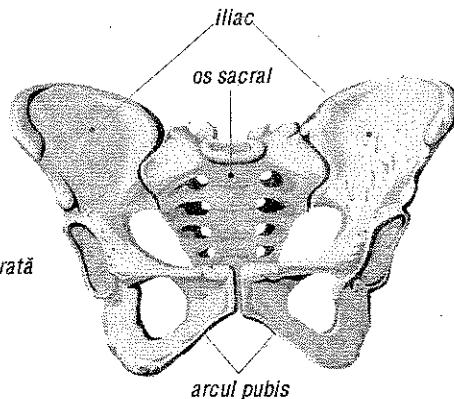
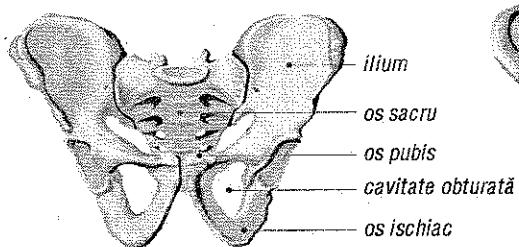
zona cocsală a coloanei vertebrale

Oasele brațului

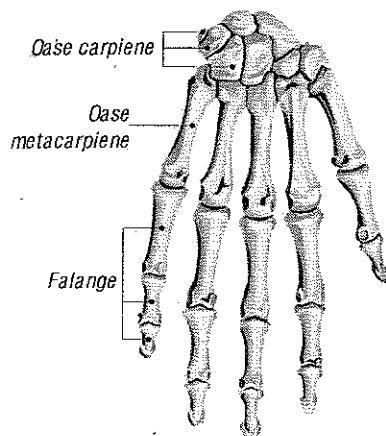

Oasele șoldului

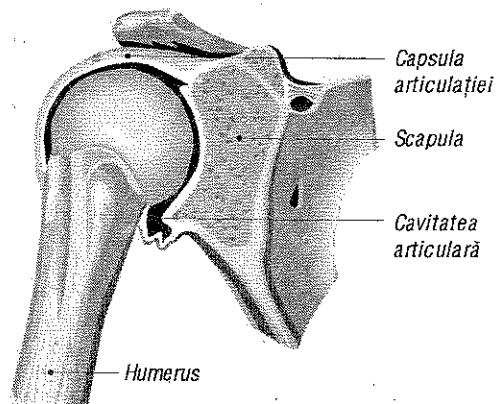

Planșa nr. 11

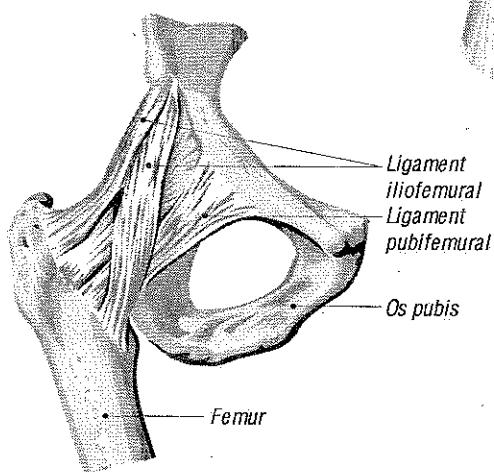
Oasele - Sistemul osos

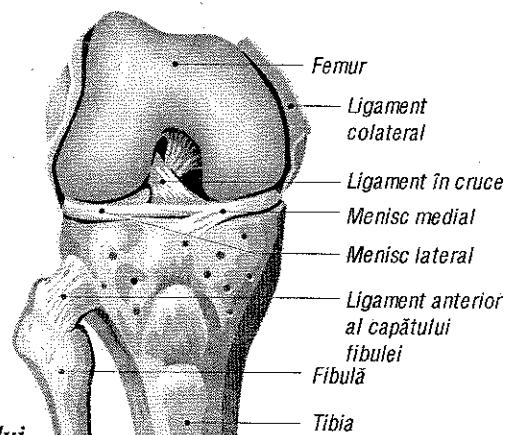
Oasele măinii

Articulația umărului

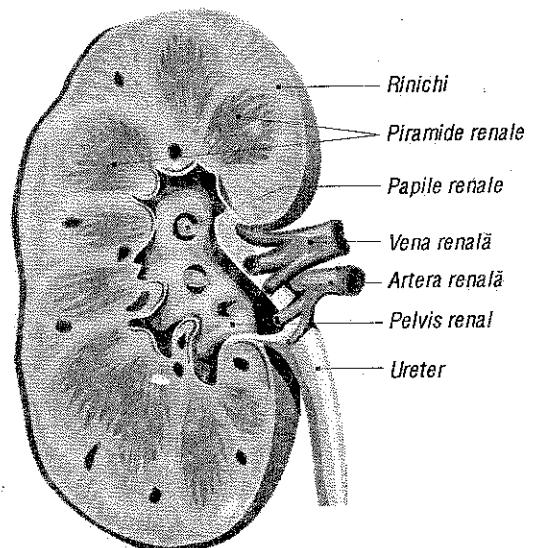
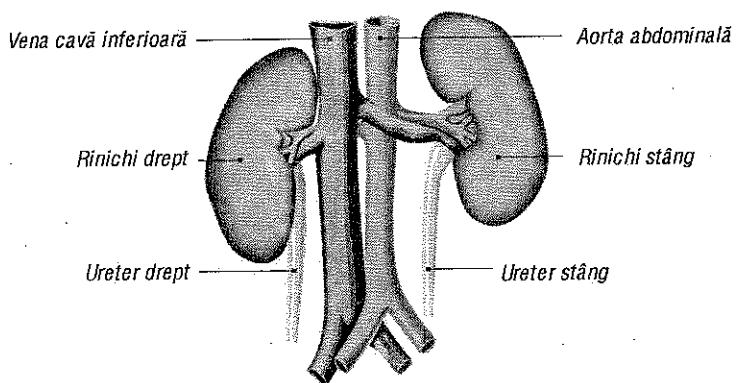
Articulația soldului

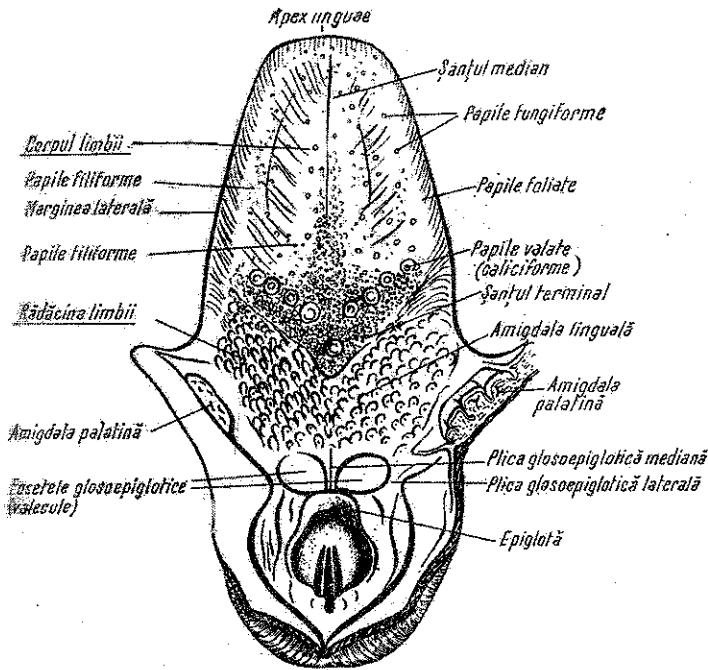
Articulația genunchiului

Planșa nr. 12

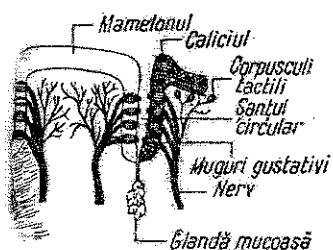
Rinichii

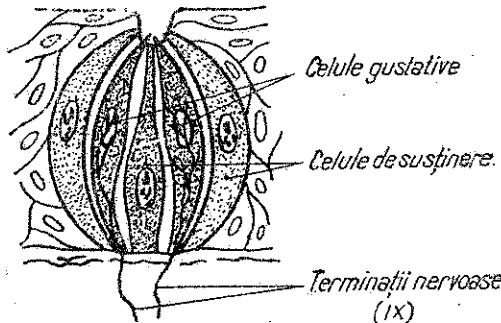
Organe de simț - Limba

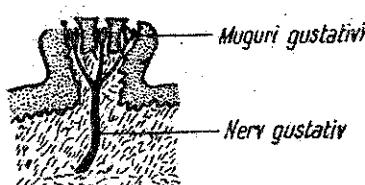
Limba

Papilă caliciformă

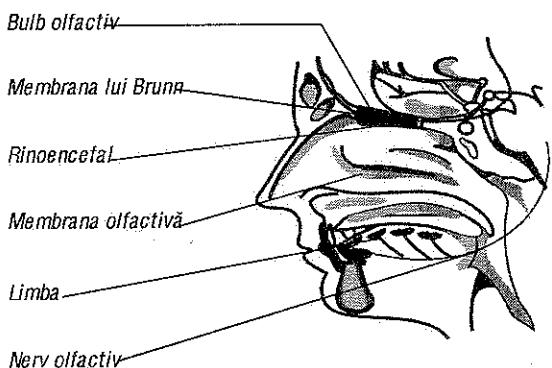
Mugure gustativ

Papilă fungiformă

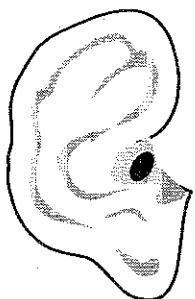
Organe de simț

Simțul olfactiv și gustativ

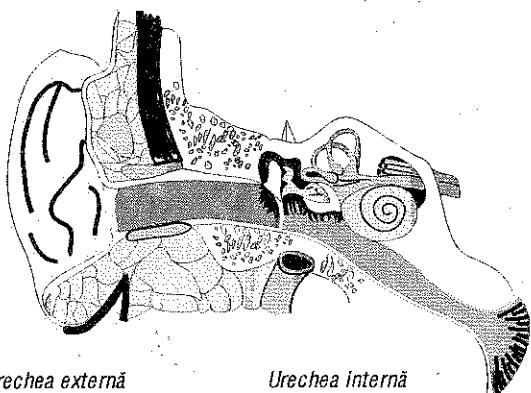

Organe de simț: Auzul

Urechea exterioară

Urechea internă și medie

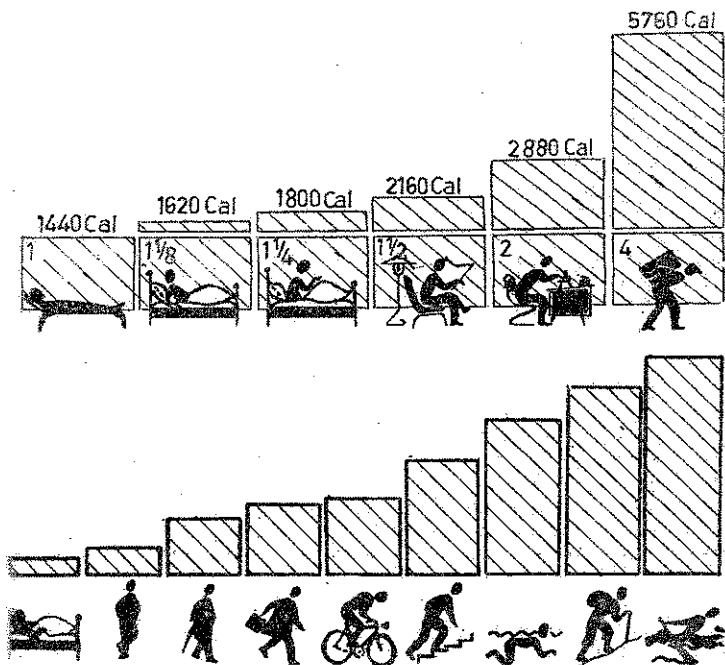

Urechea externă

Urechea internă

Planșa nr. 15

Efortul în diferite situații

o calorie = 4,18 jouli

Cuprins

Cuvânt de început.....	pag. 5
Abrevieri.....	pag. 7
UNITATEA 1: CE SPECIALITATE ALEGEM ?.....	pag. 9
morfologie: verbe pronominale (<i>recapitulare</i>)	
sintaxă: exprimarea timpului (I)	
UNITATEA 2: OMUL ȘI MEDIUL ÎNCONJURĂTOR.....	pag. 21
morfologie: modul gerunziu	
sintaxă: exprimarea locului	
UNITATEA 3: CELULA.....	pag. 31
morfologie: modul indicativ (<i>imperfect</i>)	
sintaxă: exprimarea ideii de cumul	
UNITATEA 4: ȚESUTURILE.....	pag. 40
morfologie: locuțiuni prepoziționale în G	
sintaxă: exprimarea scopului	
UNITATEA 5: ALCĂTUIREANA GENERALĂ A CORPULUI UMAN.....	pag. 49
morfologie: articol genitival (<i>al, a, ai, ale</i>)	
sintaxă: exprimarea timpului (I)	
UNITATEA 6: RECAPITULARE.....	pag. 59
UNITATEA 7: APARATUL DIGESTIV.....	pag. 65
morfologie: pronume, adjecтив, pron. nehot. (<i>un, alt, unul, altul</i>)	
sintaxă: exprimarea condiției	
UNITATEA 8: SISTEMUL NERVOS.....	pag. 75
morfologie: pron. int. rel. (<i>cine, cât</i>)	
sintaxă: construcții relative și corelative	
UNITATEA 9: FACTORII DE MEDIU.....	pag. 86
morfologie: modul conjunctiv perfect	
sintaxă: exprimarea cauzei	
UNITATEA 10: VITAMINE.....	pag. 97
morfologie: verb: diateza pasivă	
sintaxă: exprimarea timpului (III)	
UNITATEA 11: CUM STABILIM DIAGNOSTICUL?	pag. 106
morfologie: pron. rel. int. (<i>care</i>)	
sintaxă: exprimarea consecinței	
UNITATEA 12: RECAPITULARE.....	pag. 117
UNITATEA 13: BACTERII ȘI VIRUȘI	pag. 126
morfologie: modul indicativ (<i>perfect simplu</i>)	
sintaxă: negația	
UNITATEA 14: BOLI PRODUSE DE...POLEN.....	pag. 137
morfologie: modul supin	
sintaxă: construcții relative/corelative	
UNITATEA 15: MISTERUL CREIERULUI.....	pag. 146
morfologie: pron. /adj. pron. nehot. (<i>tot</i>)	
sintaxă: similitudine/opozиie	
UNITATEA 16: ORGANELE DE SIMȚ.....	pag. 158
morfologie: pron/adj. pron. nehot. (<i>oricine, orice, oricât</i>)	
sintaxă: exprimarea modului	
UNITATEA 17: SÂNGELE, IZVORUL VIETII NOASTRE.....	pag. 167
morfologie: pron/adj. nehot. (<i>atât, atâta, atâți, atâția</i>)	
sintaxă: subiect, predicat, complement de agent	

TATEA 18: GRIPA-VIROZĂ REGINĂ.....	pag. 177
fololie: pron./adj. nehot. (<i>orice</i>)	
ixă: comparația	
TATEA 19: SALVEAZĂ-MĂ, DOCTORE!.....	pag. 188
fololie: pron/adj. nehot. (<i>oricât</i>)	
ixă: afirmația	
TATEA 20: RECAPITULARE.....	pag. 198
ionar explicativ	pag. 207
iografie	pag. 227
se	pag. 229